A1 Sy
48

ཁ

ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་མཉམ་མེད་སྒམ་པོ་པ་འགྲོ་མགོན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་མཆོག་གི

གསུང་འབུམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞུགས་སོ།།

དྭགས་པོའི་བཀའ་འབུམ་

ཁ

༄། བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །

ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །

ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །

འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །

Gam-po-pa Library
Shri Gautam Buddha Vihara
Swayambhu, Kathmandu, Nepal

KHAMS-GSUM CHOS-KYI RGYAL-PO DPAL-MÑAM-MED SGAM-PO-PA
’GRO-MGON BSOD-NAMS RIN-CHEN MCHOG-GI GSUṄ-’BUM
YID-BZHIN NOR-BU BZHUGS-SO
Volume – 2

Published by: KHENPO SHEDUP TENZIN & LAMA THINLEY NAMGYAL
SHRI GAUTAM BUDDHA VIHARA, MANJUSHRI BAZAR, KIMDOL, SWAYAMBHU, KATHMANDU, NEPAL.

First Edition: 500 Copies 2000
Second Edition: 1000 Copies 2005

SHERAB GYALTSEN
114 J-EXTN. LAXMI NAGAR, DELHI-92 INDIA

Printed at: *Mughal Art Press, 3636, Katra Deena Beg, Delhi-6*

དཀར་ ཁ་ ཀྱིག་ ང་ ཀྱ	༄༅། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་མཉམ་མེད་སྒམ་པོ་པ་འགྲོ་མགོན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་གླེགས་བམ་ཁ་པའི་བཞུགས་བྱང་ལ།		
	ཁ་ཉ་པར༽ རྗེ་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་ལྔེབ	༣༤	1 - 68
	ཁ་ཏ་པར༽ རྗེ་དྭགས་པོའི་ཞལ་གདམས་དང་། རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཞུས་ལན་ལ་ལྔེབ	༡༧	69 - 102
	ཁ་ཐ་པར༽ དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཞུས་ལན་ལ་ལྔེབ	༩༣	103 - 288
	ཁ་ད་པར༽ རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞུས་ལན་ལ་ལྔེབ	༢༨	289 - 344

1

ཁ་ན་པར།	རྒྱལ་འགྱུར་ཆོས་གཡུང་གི་ཞུས་ལན་ལ་ལྟེབ་	༦	345 - 356
ཁ་པ་པར།	ཆོས་རྗེ་དགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། ཁྲིད་ཆོས་མུ་ཏིག་ཅར་ལ་བརྒྱུས་པ་ལ་ལྟེབ་	༢༤	357 - 404
ཁ་ཕ་པར།	སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གབ་པ་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་ལ་ལྟེབ་	༩	405 - 422
ཁ་བ་པར།	རྗེ་དགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། དམར་ཁྲིད་གསང་ཆེན། བར་དོའི་དམར་ཁྲིད། འཕོ་བའི་དམར་ཁྲིད་ཞལ་གདམས་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟེབ་	༢༧	423 - 476
ཁ་མ་པར།	རྗེ་དགས་པོ་ལྷ་རྗེས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། ཕག་མོའི་གཞུང་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟེབ་	༡༤	477 - 504

༄༅། །ཁ་ཙ་པར༽ རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་སྒྲོས། སྙན་བརྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལ་ལྷེབ་	༡༨	505 - 540
ཁ་ཚ་པར༽ རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། སྙན་བརྒྱུད་བརྗེད་བྱང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྷེབ་	༡༢	541 - 574
ཁ་ཛ་པར༽ རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷེབ་	༣༥	575 - 644
བཅས་བསྡོམས་ཤོག་ལྷེབ་	༣༢༢	

བཞུགས་པ་ལགས་སོ།། དགེའོ།།

ཁ ཚོགས ༡

༄༅། །རྗེ་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཆོས་ཆེན་མོ་བཞུགས།།

1

༄། །ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། ཆོས་འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་དྭག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། བཀའ་བཞིའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཏཻ་ལོ་པ། ནཱ་རོ་མཻ་ཏྲི་ཐར་ལམ་དང་། རྗེ་མར་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། དྭགས་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དེས། ས་སྟེང་ཀུན་ཏུ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ས་བོན་

༄༅། །ཐེབས་པ་ཡང་ཆོས་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཞུས། དེ་
ལ་འགྲོ་མགོན་རས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྒོམ་བྲག་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཀརྨ་པ་ཡན་ཆད་དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་
ནུབ་ཅིང་། སྨིན་གྲོལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་མ་འགྱེལ་བ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཟར་ཁ་མ་ལོག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་མ་སྐམ་

པས། འགྲོ་དོན་ཕྱོགས་མེད་དུ་མཛད་ཅིང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དབང་
བསྐུར་ཞིང་། ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཁ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་འཁྲུངས་ཤིང་། བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པ་དང་། དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངེས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དགེ
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཀུ་རུ་པུཥྤ་རཏྣ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་དུ་མ་ཁྲིགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས། དཔལ་ཤེས་རབ་གཞོན་ནུས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལགས། བླ་མ་རྗེ་སྒོམ་པོ་པའི་ཞལ་
ནས། ཕྱིར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་གཞི་དད་པ། ལམ་བརྩོན་འགྲུས། གྲོགས་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་དགོས་པས། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ ༤
ལས། དད་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བརྩོན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་དེ། །དེ་ཡི་སྔོན་འགྲོ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཆོས་

ཁ གཙུག ༧

༄༅། །བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཡང་དངོས་གཞི་དད་པ་ལ་ཆོས་བདུན། དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། དད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད། དད་པའི་དབྱེ་བ། དད་པའི་ངོ་བོ། དད་པ་དང་མཐུན་པའི་དཔེ། དད་པའི་བྱེད་ལས། དད་པ
བརྟན་པའི་ཚད་དང་བདུན། དེ་ལ་དང་པོ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་བལྟོས་ན་དད་པ་སྐྱེ། དེ་ཡང་དང་པོ་མཆོད་པ་བྱ། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་ལྷ་གསུང་། གྲོགས་དད་
པ་ཅན་དང་འགྲོགས་ན་དད་པ་སྐྱེ་བས། དེ་ཡང་རམས་དང་འགྲོགས་ན་སྔོ། བཙག་དང་འགྲོགས་ན་དམར་བས། གྲོགས་དད་པ་ཅན་གལ་ཆེ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ན་དད་པ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཆོས་གང་དང་ཡང་མ་འགལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་འགྲོགས་ན་དད་པ་སྐྱེ། འཆི་ 5

བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་ན་དང་པ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། ཚེ་ལ་ལོང་མེད། མྱུར་དུ་འཆི། མྱུར་དུ་མི་རྟག་པར་གོ །ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པས་དང་པ་སྐྱེ་གསུང་། གཉིས་པ་
དང་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་མངོན་ཞེན་ལ་བློ་ལྡོག །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པས། དགེ་སྡིག་ལ་འཛེམ་པ་དང་། བསག་སྦྱང་
ལ་བརྩོན། བྱ་རྒྱུ་ཆོས་ལས་མེད། བསམ་རྒྱུ་ཆོས་ལས་མེད་པ་ཞིག་འོང་གསུང་། གསུམ་པ་དང་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། དང་བའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
དང་། འདོད་པའི་དད་པའོ། །དང་པོ་དང་བའི་དད་པ་ནི། བླ་མ་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་
པའི་དུས་སུ་བ་སྤུ་ལྡང་བ་དང་། མཆི་མ་འཁྲུག་པ་ཙམ་དུ་དད་པ་འོང་། གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱས་བསྡུས་གང་ལ་ཡང་ཐེ་ ༧

ཁ བཞི ༧

༄༅། །ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །གསུམ་པ་འདོད་པའི་དད་པ་ནི་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཆོས་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེས་སྒྲིབ་པ་སྦྱུར་དུ་
བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེས་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །བཞི་པ་དད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དད་པ་དང་། མ་དད་པ་མ་འདྲེས་པ། དད་པ་ཁ་ཞུ་
འོག་འགྲུགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་། དད་པ་ཕྱི་ཁ་ཐལ་ཞབས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཀར་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་དད་པ་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། ནོར་བུ་ཆུ་དྭངས་
དང་འདྲ་སྟེ། ནོར་བུ་ཆུ་དྭངས། ཆུ་རྙོག་མ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་པས་དྭངས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དད་པས་རྒྱུད་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པ་ཡིན། དྲུག་པ་དད་པའི་བྱེད་ལས་ནི། ལས་མི་
དགེ་བ་རྣམས་ཟླ་བ་མར་གྱི་ངོ་བཞིན་དུ་འགྲིབ་པར་བྱེད། དགེ་བ་རྣམས་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་དད་པ་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། འདུན་དང་ཞེ་སྡང་འཇིགས་

7

དྭགས་པོའི་བཀའ་འབུམ

པ་དང་། །རྨོངས་པས་ཡང་དག་ཆོས་མི་འདའ། །དེ་ལ་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ། ཞེ་སྡང་གིས་ཆོས་ལས་མི་
འདའ། འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ། རྨོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ཞིག་ནི་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་ན་དད་པ་ཡིན་གསུང་། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཀྱི
གར་ན་དགེ་ཚུལ་ཅིག་གིས། སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཀྵི་བ་ལ་མཎྜལ་ཕུལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུངས་སྐད། ང་གདམས་ངག་ཞུ་བ་ཡིན་བྱས་
པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱོད་ང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོང་ལ་ངའི་སློབ་མ་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གདམས་པ་ཞུས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་དང་དེ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པར་འདུག་གསུང་། དགེ་ཚུལ་དེས་
ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཇོ་བོས་ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་། སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཀྵི་བས་ང་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན། གདམས་པ་ཞུ་བྱས་པས་ཇོ་བོས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཅིག

ཁ ༄༅། །བསྟན་ནས་ཁོས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐོང་བའི་མཚན་མ་དང་། རིག་པའི་མཚན་མ་དང་། སྒྲའི་མཚན་མ་བྱུང་ནས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཆོས་ཅི་ཞུ

ཞུར་ཡོད་པ་ལ། ཇོ་བོས་འདྲིར་བཅུག་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཡིན། གེགས་གང་གིས་བྱེད། ནན་ཏན་གང་ལ་བྱ། ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་གལ་ཆེ། རྣམ་པར

ཤེ ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུ་ཡོད། ཚོགས་གང་གིས་རྟོགས་ཞེས་འདྲིར་བཅུག་པ་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། གེགས་རྣམ་པར ༡

སྨིན་པ་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བས་ཀྱང་བྱེད། ནན་ཏན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ། ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གལ་ཆེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་ཡང་གསུངས་བརྒྱད་དུ

༡ ཡང་གསུངས་ཏེ། བསྡུ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ལ་བྱ། དཔེར་ན་སྤྲེའུ་མཁར་སྣང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཚོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྟོགས་སོ་གསུང

ངོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཐོས་བསམ་ཉན་བཤད་སྒྲུང་སྒོམ་བསགས་སྦྱང་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ལས་སུ་མ་སོང་བར། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། འོ་ན་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་སུ་བསྐྱེད་ན་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོའི་དགེ་བ་ཡང་ཚེ་འདིའི་འདོད་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་སོང་བར་བྱེད་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཆོས་བཞི་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སུ

༄༅། །འགྲོ་བ་ནི། དེ་ཡང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་གོ་བ། ལས་འབྲས་གོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་སྐྲག་ནས། དཀར་
པོའི་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྒོ་ཁེགས་པར་འདོད། མཐོ་རིས་ལྷ་ལུས་མི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷ་ཡི་བདེ་བ་དང་། མིའི་བདེ་བ་དང་། ལྷའི་
ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅིག་པོ་ཞི་བདེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ་
ནི། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཉེས་དམིགས་གོ་ནས། ལྷ་ལུས་མི་ལུས་ལྷ་དང་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལ་ཡང་མ་ཞེན་མ་ཆགས་ནས་སྐྱུག་ལོག །ཡི་མུག་འབྱུང་། འཁོར་བ་མེ་དོང་
ལྟ་བུར་གོ །བཙོན་ར་བཙོན་དོང་། མུན་པ་མུན་རུམ། མི་གཙང་བའི་འདམ་རྫབ་ལྟ་བུར་གོ །འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གོ །ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པས་འཁོར་བའི་

བདེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་མ་ཞེན་པས་བདག་འཁོར་བ་ལས་སྨྱུར་དུ་ཐར་བར་འདོད། གྲོལ་བར་འདོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཉེས་དམིགས་གོ་བས། དཀར་པོའི་བསགས་སྦྱོང་བྱེད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་གཞིར་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་དངོས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ལམ་གྱི་གཞིར་འགྲོ་བ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཉེས་དམིགས་གོ་བས། དཀར་པོའི་བསགས་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཆེ་འབྲིང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་

༄༅། །བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན། ལམ་དངོས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་དྲན། ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་འབྲིང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཐབས་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོའོ། །ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་ལ་གཉིས། ཡོད་མེད་དང་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་དེ་འཁྲུལ་པ་ཡིན། དེ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སེལ། ཐེག་པ་དམན་པས་རང་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་འཁྲུལ་པ་ཡིན། དེ་ལ་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་སེལ་ཏེ། དེ་ལམ་གྱི་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་དང་། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ནི། འཁྲུལ་པ་སེལ་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ལྟ་

བུའི་རྩལ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཐ་མི་དད་ཅིང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། མི་སྣང་བ། སྣང་བ་མེད་པ། གཟུང་འཛིན་ནི་
བར་ཞི་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཙ་ན། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ནི། འཁྲུལ་པ་དང་མ་
འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། ཐ་མི་དད་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། འཁྲུལ་མཁན་རང་ལ་གསལ་ལ་རྟོག་
པ་མེད་པ། གསལ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ། གསལ་སྟོང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། གསལ་སྟོང་མཐའ་དབུས་མེད་པ། རིག་པ་རྟེན་མེད་པ་གཅེར་བུ། སིངས་ཀྱིས་དོན་གཞི་ཐོག་ཏུ་རྟོགས་
དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་དང་། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འོད། ཕྱི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་

༄༅། །ཅན་སེམས་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པ། གཉིས་སུ་མེད་པ། མཉམ་པ་ཉིད། སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འཆར་དགོས་ཏེ། ཐུབ་ཐིལ་གྱིས་བསྡུས་ན་འཁྲུལ་པ་
མ་རིག་པ་ཡིན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་ནས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་གསུང་།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བླ་མའི་གདམས་ངག་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི། གོ་ཆ་
གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ལྟ་བའི་གོ་ཆ་དང་། ནང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆའོ། །དེ་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། དཀར་པོ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་
པ་ཕྱི་ལྟ་བའི་གོ་ཆའོ། །ནང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ནད་ཚ་མི་སྐྱོང་བ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མི་སྐྱོང་བའོ། །ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ནད་ཚ་མི་སྐྱོང་བ་ལ། ནད་སྨ་དབབ་
པ་དང་། ནད་རྩད་བཅད་པ་དང་། ནད་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའོ། །ནད་སྨ་དབབ་པ་ནི། ནད་ཆུང་བར་མི་བསམ་པར་སྔར་བས་ཀྱང་ཆེ་བར་བསམས་ཏེ། ངེས་བདེ་བའོ། །རྩད་བཅད་པ་

ཉི་ནད་དང་པོ་གང་ནས་འོངས། བར་དུ་གར་གནས། ཐམ་གར་འགྲོ་བ་བསམས་པས་དང་པོ་འོངས་ས་མེད་པར་ཐར་གནས་ས་འགྲོ་ས་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྟོག་པ་ཞི་ནས་འོང་། ནད་
ལམ་ཁྱེར་ནི་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ན་བ་ཡང་སེམས་ནད་དུ་འཛིན་པ་ཡང་སེམས་ཡིན་ཏེ། ནད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཅི་འགྲུབ་བྲ་སླམ་པའོ། །ནང་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མི་སྤོང་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་ལྟ། མེད་དུ་མི་རུང་བར་ལྟ། དགོས་པར་ལྟ། སྙིང་དུ་སྡུག་པར་ལྟ། དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཡིན། རྣམ་
རྟོག་གྲོགས་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ལམ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བུད་ཤིང་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་དང་རྩོལ་བས་མི་སྒྲུབ། བར་དུ་མི་གནས། ཐམར་མི་འཛིན། དང་
པོ་དམིགས་པ་དང་རྩོལ་བས་མི་སྒྲུབ་པ་ནི། སློ་ངོར་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ཏུ་གཅོད། རྣམ་རྟོག་སེམས་སུ་གཅོད། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གཅོད་པའོ། །དེ་ཡང་

ཁ ཞེ ༧

༄༅། །ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཟང་རྟོག་གིས་ངན་རྟོག་སེལ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྲིན་དཀར་པོས་བསྒྲིབས་པ་དང་ནག་པོས་བསྒྲིབ་པ་འདྲ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་འཆིང་བར་བྱེད་ན་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་གསེར་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་འདྲ་བས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བཟང་རྟོག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། ངན་རྟོག་གིས་བཅིངས་པ་འདྲ་སྟེ། བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གཅོད། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གཅོད་པའོ། །དེ་ནི་གཅོད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། བར་དུ་མི་གནས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཟང་རྟོག་ཐམས་ཅད་བཅད་པས། ཤེས་པ་ཐང་ཆད་ནས་ཞི་ན་ཡང་དེ་ལ་གནས་སུ་མི་འཇུག །མི་རྟོག་ན་ཡང་དེ་ལ་གནས་སུ་མི་འཇུག །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཡང་དེ་ལ་གནས་སུ་མི་འཇུག །དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ཏུ་གཅོད། རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་གཅོད། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གཅོད་པའོ། །མཐར་མི་འཛིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཅད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ཡང་མི་འཛིན། ལམ་དུ་ཡང་མི་འཛིན། འབྲས་བུར་ཡང་མི་འཛིན། ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའོ། །ཕྲད་པ་ཡི་བློ་སྟོང་ཉིད་ནི། ཕྲད་འཛོམས་ཕྱི་སླེགས་མེ་སྤྲུལ་ལོ། །ཕྲད་འཛོམས་ཀྱི་དཔེ་ནི། མི་སྔར་འདྲིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་སྐུར་ངོ་ཤེས་པའོ། །ཕྱིས་སླེགས་པའི་དཔེ་ནི། སྔར་མ་འདྲིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་བ་བབ་མ་ཐག་ཏུ་མི་ཞུ་བར་རྗེས་ལ་ཞུ་བ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་ཀྱང་སྔར་བཙལ་རྗེས་ལ་བསམས་པས་ཤེས་པའོ། །མེ་སྤྲུལ་པའི་དཔེ་ནི་ནགས་ལ་མེ་མཆེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མེ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་རླུང་ལ་སོགས་པས་གསོད་པའི་རྐྱེན་བྱེད། མེ་ཆེར་སོང་ནས་རླུང་ཇི་ལྟར་ཆེ་བས་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར། རང་ལ་སྐུར་པ་དྲག་པོ་ཕོག་པའམ། མཛེ་བྱུང་བའམ། མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་འབྱུང་བ་ན་བསྒོམ་མོ། །དེ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་བཅད། རྣམ་རྟོག་སེམས་སུ་བཅད། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བཅད་ཅིང་བསྒོམ། དེ་

ཁ [illegible] ༧

༄༅། །ལྟར་བསྒོམས་པས་གསོས་འདེབས་ནུས་པ་དང་། འགལ་བ་སྒྱུར་ནུས་པ་དང་། མ་འབྲུལ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྒོ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསོས་
འདེབས་ནུས་པ་ནི། འདི་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ཆོས་སྐུར་ཤེས་ན། ཀུན་ཤེས་པས་དཔེར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཆུ་འཐུངས་ན་རྒྱ་མཚོ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར། འདམ་བུ་གཅིག་ཁོག
སྟོང་ན་ཀུན་ཁོང་སྟོང་། ཚར་བུ་གཅིག་རྐང་རྡུབ་ན་ཀུན་རྡུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་བ་སྒྱུར་ནུས་པ་ནི། གོང་ལྟར་མེ་སྤྲུལ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས། དངོས་སུ་རྐྱེན་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཐམས་ཅད
གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན། མ་འབྲུལ་བ་ནི། སྣང་རྣམ་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་པས་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གི་རྩ་བ་ཆོད་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་ངོ་ཤེས་པས་འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །ཤེས་རབ
ཀྱིས་སྒོ་ཕྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མདུང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐོར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཕ

19

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དང་པོ་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་རྩད་གཅོད་དེ། དཔེར་ན་གཙུབས་ཤིང་དང་གཙུབས་སྟན་དང་སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་ལས་མེ་བྱུང་སྟེ། དེས་ནགས་ཐམས་
ཅད་ཚིག་ནས་ཐལ་བ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པས་གཞལ་གཞིག་བཏང་། གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་རྩད་ཆོད་ན། ནང་འཛིན་པའི་
སེམས་སྒྲོག་རང་བཏྲལ་ལ་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རྩད་ཆོད་ན། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲོག་རང་བཏྲལ་དུ་འགྲོ་གསུང་། འཛིན་པའི་
སེམས་རྩད་གཅོད་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གསུམ་ཡིན་གསུང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། ཕྱི་ཡུལ་སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་
བ་དང་། ནང་རྣམ་རྟོག་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བའོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་མཐུག

༄༅། །པ་དང་། སྣབ་པ་དང་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་། ཐིམ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་དང་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རང་གི་རིག་པ་ངའོ་སྙམ་བདག་གོ་སྙམ་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་རིག་པ་རྟེན་མེད་པ་གཅེར་བུ་རྗེན་པར་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཙད་པས་མི་ཚོད་པ། རླིག་པས་མི་ཤིགས་པ། བསྒྱུར་བས་མི་འགྱུར་བ། བཀག་པས་མི་ཁེགས་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་འོང་མེད་པ། དུས་གསུམ་

རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིན་པས་བཅད་པས་མི་ཆོད། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཆ་ཤིག་པས་མི་ཤིགས། གཟུགས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་མ་
གྲུབ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་བཀག་པས་མི་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་གཉིས་མེད་དུ་ཆོད་དགོས། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མེད་
པར་ཤེས་པ་ལ། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་ཏེ། མདོ་ལས་
ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །འདི་ན་སྣོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་ནས། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་

ཁ ཆུ་སྐྱོར ༣

༄༅། །སངས་རྒྱས་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། མོས་གུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མ་ཡེངས་པར་ཉམས་སུ་བླང་བའོ། །དེ་ཡང་མཚན་བཅས་བསྒོམ་དུས་མཚན་མེད་མི་བསྒོམ། མཚན་མེད་བསྒོམ་དུས་མཚན་བཅས་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་ལ་དྲན་འདུན་གྱི་ཞགས་པས་བཏགས་ནས། བག་ཡོད་པར་སྐྱོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། གང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བའོ། །གང་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དུས་སུ་བླ་མས་གདམས་ངག་ཐད་སོ་དང་སྦྲར་ནས་བཏབ་པ་དེ་མ་ལགས་པ། བློ་ཡར་མར་སོང་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོམ་མི་ཡོང་སྟེ། བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་གསུང་།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྐྱེས་བུ་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་བ་ 23

ཡིན། དེ་གར་ཆོལ་ཞེ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ཆོལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་གཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་གཞག་པ་
བཞིན། །རང་གིས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཕྱག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ། ཉམས་མྱོང་གི་
རྒྱ། རྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་གསུམ་མོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཏེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་དམྱལ་བ་ཡན་ཆད། འཇིག་མིག་གི་སྲིན་འབུ་ཕྲན་ཚད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པས། ཧེ་བཛྲ་ལས། ཆཤང་ལམ་སྲིན་འབུ་ལ་སོགས་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་
གསུངས། འོ་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པས་ཆོག་གམ་ཟེར་ན་མི་ཆོག་སྟེ། བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་ཏེ། ཉམས་སུ་ཅི་ལྟར་མྱོང་ན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཁ ཕྱག་ཆེན ༧

༄༅། །འོད་གསལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ
དང་། ཡུལ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་ཐ་དད་མེད་པ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ཏེ། ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ
དང་། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད་དང་། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། སྐྱེ་འགག་གནས
གསུམ་གྱིས་དབེན་པ། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཤར་བ་ནི་ཉམས་མྱོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། དངོས་པོ་དང
མཚན་མར་མ་གྲུབ། གཟུགས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་བསྐུར་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཡང་རང་བཞིན་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་རྟོགས་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་བས་ན་བླ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་གདམས་ངག་དེ་ལ། རྗེས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་འཆར་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་དགོས། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་ཆེར་འགྲོ་དགོས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་དུ་འགྲོ་དགོས། ཚེ་འདིའི་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་དགོས་གསུང་།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྔོན་འགྲོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་ ༢༦
དྲན། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྗེས་སུ་དྲན། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་འཇུག་པ་ལ་ཐབས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཡིན། དེ་བས་ན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་

༄༅། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐལ་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ནི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ལ་ཆོས་དྲུག་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། ངོ་བོ། །ངེས་ཚིག །དགོས་པ། བརྟན་པའི་ཚད། འབྲས་བུ་དང་དྲུག་ཡིན། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚིག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཐམས་ལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཟློག་ནས། ངོ་བོ་ལྷར་གསལ་བའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་སེམས་ལུས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལྷར་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ལ་ལུས་སེམས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐམས་ལ་གྱི་ཤ་ཁྲག་གདོས་པ་ཅན་འདི་མི་དམིགས་པ་ལས། ལྷའི་སྐུར་གསལ་བ་ཡིན། སེམས་ལུས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷའི་སྐུ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི

སྣང་བ་སྒྱུ་མ་འདྲ། འཇའ་ཚོན་ལྷ་བུར་ཞེས་པ་ཡིན། སེམས་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་། མིང་ཙམ། བརྡའ་ཙམ། བཏགས་པ་ཙམ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རང་བཞིན་གཞི་བྲལ་དུ་ཞེས་པ་ཡིན། བཞི་པ་དགོས་པ་ལ་སྤྱིར་དགོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགོས་པ་གཉིས། དེ་ལ་སྤྱིར་དགོས་པ་ནི། རབ་ཐུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ། འབྲིང་དང་ཐ་མས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་བཟློག །བྱེ་བྲག་ཏུ་དགོས་པ་ལ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐ་མལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཞིག་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རང་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཐ་མི་དད་དུ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རང་གི་རིག་འཛིན་གྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཐ་མི་དད་དུ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ཐ་མི་དད་དུ་ཞེས་པ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུར་དུ

༄༅། །འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ། ཐམལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ལྷའི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དབང་བསྐུར་ལ་དགོས་པ་གསུམ། རྒྱུའི་ཆོས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་
བར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ལྷའི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགོས་པའོ། །བརྟན་པའི་ཚད་ལ་རང་གི་ཆ་ནས་བཞག་པ་
གསུམ། གཞན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་གསུམ། རང་གི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ནི། འགྲོ་ཉལ་འདུག་གསུམ་དུ་རང་ལྟར་གསལ་ན་བརྟན་པ་ཐམ། ཕྱི་སྣོད་གཞལ་ཡས་ཁང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་

དཀས་ཚོའི་བཀའ་འབུམ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་གསལ་ན་བརྟན་པ་འབྲིང་། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ཐོག་ཏུ། ལྷ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་ལྟར་གསལ་བ་ན་བརྟན་པ་རབ། གཞན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། རང་གྲོལ་གཞན་གྱིས་ལྷར་མཐོང་ན་བརྟན་པ་རབ། རང་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷར་གསལ་ན་བརྟན་པ་འབྲིང་། ཡི་དྭགས་ལ་ལྷར་གསལ་ན་བརྟན་
པ་ཐ་མའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་། གནས་སྐབས་ལ་རབ་ཆེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་
མཐོང་། འབྲིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། ཐ་མ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། དེས་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ལྟར་དྭག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་
ནས། ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གསུང་ངོ།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྙེད་

༄༅། །དཀའ་བས། །རྨོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་དུས་ཞེས་པ་ནི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོར་
ཞུགས། ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོས། ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་འདིར་འབད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
ཡང་། དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་བློ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་པས་དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བས། གཞི་དད་པ་བརྟན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་
བློ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་རང་གི་སེམས་ངོ་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་
ཡིན། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་སེམས་དང་སེམས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་བྱུང་བ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡིན་གསུང་། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱང་པར་བཅད་

པ་ཐམས་ཅད་ཡིན། དེ་ལྟར་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་དང་པོར་ངོ་ཤེས་དགོས། བར་དུ་འདྲིས་དགོས། ཐ་མར་ཀློང་དུ་སྒྱུར་དགོས། དང་པོར་ངོ་ཤེས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚད་མས་ངོ་ཤེས་དགོས། རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་གཉིས་མེད་དུ་ངོ་ཤེས་དགོས། དེ་
ནས་ཕྱི་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་གསུམ་ཁྱད་མེད་དུ་ཤེས་དགོས། བར་དུ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ལ། གནས་དུར་ཁྲོད་དམ་དབེན་པའི་གནས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་
པས་རྩོལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན། འཆར་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གང་རུང་དུ་འོང་སྟེ། མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་དུས་མཚུངས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་མེད་
དུ་འཆར་བའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ནི། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། རྗེས་ལ་མེད་པའོ། །འདིའི་དུས་སུ་ནང་དུ་རྣམ་རྟོག་གིས་ཚུར་ལ་གནོད་པ་མེད་ལ་ཕར་གནོད་མི་ནུས་པ་

༄༅། །ཡིན་པས། རང་ཉིད་གནས་དབེན་པར་བསྡད་ལ། བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདེབས། མོས་གུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱས་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་འཇོག་པ་གལ་ཆེ་གསུང་ངོ་། །མཉམ་རྗེས་དུས་མཚུངས་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། རྗེས་ལ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིས་མི་གཡོད། ནང་རྣམ་རྟོག་སྣ་
ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡང་སེམས་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་ཐག་ཆོད། ཕྱིའི་སྣང་བ་དཀར་དམར་ཡང་། རེས་སྒྱུ་མ། རེས་སྟོང་པ། རེས་དངོས་པོའམ། མཐའ་དབུས་སུ་འཆར་
ཏེ། འདིའི་དུས་སུ་སྒོམ་ཆེན་ཚན་ཅིག་གིས་ང་འདུག་པ་ལས་འགྲོ་བ་ཉམས་སྦྱོང་བཟང་ཟེར་ཏེ། གནས་དབེན་པར་རང་ཉིད་གཅིག་པོར་འདུག་པ་གལ་ཆེ་གསུང་ངོ་། །མཉམ་རྗེས་
གཉིས་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འོད། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ་

ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རྫོགས། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པ་ཁྱད་མེད། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་ལས་མ་གཡོས་
པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགྲོ །དྲན་འདུན་དང་རྟོག་དཔྱོད་བཏང་མི་དགོས་པར་ཐིལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་ལ་ཁྱད་
མེད། སྒོམ་ཆེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་བས་འདུག་པ་བཙན། ལར་ཡང་སྒོམ་ཆེན་པ་ལྷམ་བཪྩོལ་དང་སྨན་བཪྩོལ་གཉིས་ལ། སྒོམ་ཆེན་པ་སྨན་བཪྩོལ་དགའ་བ་ཡིན་གསུང་། ཟླ་
མ་མི་ལ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་རི་ལ་བཞུགས་ཏེ། བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ལམ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་རི་ནས་རིར་བཞུད། རི་ནས་རིར་འཕོས་པ་ཡིན་གསུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་
ཆེ་དེས་ཟླ་མ་མི་ལ་ལ་ཞུས་པ། ཟླ་མ་ཁྱེད་འདི་ལྟར་རྟག་ཏུ་རི་ལ་བཞུགས་པ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཟླ་མའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་དབེན་པར་བསྡད་པ་དང་འཆོང་དུས་སུ་བསྡད་པ་ཁྱད་

༄༅། །མེད་དེ། ད་རེས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཕྱུགས་སུ་བཅུག་ནས། འཁོར་བ་ལས་ད་རེས་ཨེ་ཐོན་བལྟ་བ་ཡིན་
པས། གྲོང་ཡུལ་དུ་སྡོད་པ་སྒོམ་ཆེན་པའི་སྤྱོད་པ་མིན་གསུང་སྐད། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན། རང་རེ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ། དེའི་རྗེས་སུ་
སློབ་དགོས་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པར་ཞུ་འཚལ།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་འཇུག་པར་འདོད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བརྒྱུད་པ་དང་བརྒྱུད་པར་འབྲེལ་བ། བརྒྱུད་པ་དང་སྨྲར་འབྲེལ་བ། སྨྲ་དང་སྨྲའི་ལུང་དུ་འབྲེལ་བ། ལུང་དང་བྱིན་རླབས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས། བརྒྱུད་པ་དང་

བརྒྱུད་པར་འབྲེལ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཟམ་མ་ཆད་པ། དམ་ཉམས་པ་དང་བསླབ་འཆལ་གྱི་བརྒྱུད་པར་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས། བརྒྱུད་པ་དང་སྐྱར་འབྲེལ་བ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམས་ཞལ་ནས་ཞལ། སྙན་ནས་སྙན། ཐུགས་ནས་ཐུགས་སུ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། ཡིག་ནག་དང་དཔེ་རྟུལ་གྱི་བརྒྱུད་པར་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས། སྒྲ་དང་སྒྲའི་ལུང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ངེས་པར་རྟོགས་པ། ངེས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཞིག་དགོས། ལུང་དང་བྱིན་རླབས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། དགོས་དབང་གིས་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ་སྟེ། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པའི་བྱིན་རླབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཞིག་བཙལ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཅན་གཉིས་ཡིན། ཡང་ན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་

36

༄༅། །གཞན་གྱི་ལམ་སྣ་འདྲིད་ནུས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ། ཆོ་འདིའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བགྱུར་ཙམ་ཡང་ཆགས་པའི་ཚོད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་དགོས། ཡང་ན་བཞི་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་གདེང་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེའི་གདེང་ཐོབ་པ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྟོགས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཞིག་བསྟེན་དགོས། རང་རེ་ཡང་འཁོར་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྐྱེལ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། ཨ་ལྟ་བུ་སྤྲེའུ་ལྟ་བུ་ལ་བླ་མ་མི་བྱ་གསུང་། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོ་འདིའི་ཕྱོས་ཐག་བཅད་ནས། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོམ་ཆེན་པ་སྟེ། ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ། སྒོམ་པ་ཉམས་མྱོང་དང་འབྲེལ་བ། སྤྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་

གསུང་། དེ་ལ་ལྷ་བ་ཟེར་བ་ནི། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད་གཉིས་ཡིན། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་དཀར་དམར་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ
ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་དང་། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུ་གཉིས། གཉིས་སུ་མེད་པ་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། སྤྲོ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས
པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། འདུས་མ་བྱས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ། གཞི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡིན
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀུན་པོས་མ་མཐོང་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པོས་མ་བཅོས་པ་སྟེ། དེའི་འདུག་ཚུལ་དེ་ལ་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟོགས་དགོས་མ་རྟོགས་ན་ཕན་པ་མེད། བླ་མ་རིན་པོ

ཁ ཉི་ཟླ་ཐམས་པ ༣

༄༅། །ཚེའི་ཞལ་ནས། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ། །མཐའ་བྲལ་ཟེར་ཡང་བློས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟོགས་པ་ནི། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་ཟེར་ཏེ། གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཤར་
དགོས། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་བྱུང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ནང་ནས་འཆར་དགོས། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །
སྒོམ་པ་ཉམས་མྱོང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཉམས་སུ་གང་མྱོང་ན་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་། རྟོགས་པ་གང་རྟོགས་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཉམས་
མྱོང་ལ་ཉམས་བྱེ་བྲག་པ་ནི། བསྒོམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ནི་རྩ་རླུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། མིག་གི་མཐོང་སྣང་དང་། རྣ་བས་ཐོས་སྣང་ལ་སོགས་པ་འོང་བ་

དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་སུ་དུས་འདའ་བ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐིམ་འགྲོ་བ་སྙམ་བྱེད་པའི་ཉམས་བྱུང་ཡང་། དེ་ཉམས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན། དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྲོ་བས་ན། ལམ་འབྲས་ནས་བཤད་པས་དེ་ནི་ཉམས་བྱེ་བྲག་པ་བྱ་བ་ཡིན། འོ་ན་བསྒོམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོའི་རང་ཉམས་ཟེར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་ཉམས་ཟེར་གཉུག་མའི་རང་ཉམས་ཟེར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་ཉམས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་གང་ལ་ཟེར་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཟེར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ངོས་གཟུང་རྒྱུ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་བཤགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཉམས་སུ་སྨྱོང་རྒྱུ་དང་། རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ། གསལ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ། གསལ་སྟོང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤར་དགོས། དེ་ལྟ་བུར་ཤར་ན་བསྒོམ་

ཁ ཆོས་བསྡུག ༧

༄༅། །པ་ཉམས་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་བ་ཡིན། ཉམས་སྐྱོང་དང་རྫོགས་པ་དུས་གཅིག་མཆི་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་ལ་

བཞི་ཡིན། ལས་དང་པོ་བས་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུའི་སྤྱོད་པ་བྱ། སྒྲུབ་པ་པོས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ། གྲུབ་པ་པོས་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ། ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱིས་མཉམ་

གཞག་ཆེན་པོ་ཡི་སྤྱོད་པ་བྱ། རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུའི་སྤྱོད་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་ཆག་ཉམས་མེད་པར་

བསྲུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་བསྲུང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་ས་མ་ཡ་འབུམ་སྡེ་ཡོད་པ་ལ། བསྡུ་ན་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་

བཅུ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟེ་དང་པོ་ཐོས་དགོས། ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆགས་ཉམས་མེད་པར་གསུང་། ཐམ་ཆག་ཉམས་བྱུང་ན། ཉམས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་བཤགས་སྡོམ་ 41

ལ་འབབ་པར་བྱ་གསུང་། སྒྲུབ་པ་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། གཞི་བསྒྱུར་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་སར་བསྡད་ལ་མཚམས་བཅད་ལ་
བསྒྲུབ། བསྒྲུབ་ཅེས་པ་ནི་ལུས་ལྷར་བསྒྲུབ། ངག་སྔགས་སུ་བསྒྲུབ། སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ་ལས། སྔགས་དང་དབྱིབས་དང་ཆོས་
བདག་དང་། །འདི་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་གྱིས། །སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་ལུས་ལྷར་བསྒྲུབ་པ་
ནི། སྒྲུ་ལུས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ། ངག་སྔགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཙཎྜ་ལི་བསྒོམ། འབྲིང་ཐ་མལ་གྱི་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་བཟླ་འོ། །ཐ་
མ་ཡི་དམ་ལྷའི་སྙིང་པོ་བཟླ་བའོ། །སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ། གསང་སྔགས་ཀྱིས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་

༄༅། །ཉམས་སུ་བླང་། དེ་ཡང་གསང་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་གསང་། བླམ་གསང་། ཆོས་གསང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གསང་ལ་སྦྲུབ། །ཅེས་གསུངས། གྲུབ་
པ་པོས་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ནི། གྲུབ་པ་པོས་གོང་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ལ། ལུས་ལྟར་གྲུབ། ངག་སྔགས་སུ་གྲུབ། སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེས། བསད་པ་
གསོ་བར་ནུས་པ་དང་། །དགུག་དང་མི་སྣང་སྒྲེད་ནུས་དང་། །ཞེས་པས། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ། ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱིས་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་ལམ་
རྣམ་བཞིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་མེད་པར་བདེ་སྟོང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ངང་ལ་བདེ་ཕྲིལ་གྱིས་སོང་ན། སྤྱོད་པ་འདི་བྱ་འདི་མི་བྱ་མེད་
དེ། མདོར་ན་གཟའ་གཏད་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེའང་གང་ཟག་གཞི་མ་ལགས་པ། གོང་མས་འོག་མའི་སྤྱོད་པ་མི་བྱ། འོག་མས་གོང་མའི་སྤྱོད་པ་མི་བྱ། རང་ཚོད་དང་འབྲེལ་

བའི་སྤྱོད་པ་ནི། དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། དྲན་འདུན་དང་
རྟོགས་དཔྱོད་བཏང་མི་དགོས་པར་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་འབད་པ་མེད་པར་ཕྱིལ་གྱིས་སོང་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ལུས་རྒྱ་ཞིག་པའི་དུས་སུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་སྐུ་གཉིས་སུ་མེད་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ལས། ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འབད་པ་
མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འོང་བ་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་སྤྱོད་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་པར་ཞུ
འཚལ་གསུང་ངོ་། །རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཉེས་

༄༅། །དམིགས། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས། ད་རེས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་
ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། རང་གི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་
རྙོགས་པ། བྱིང་རྨུགས་དང་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གཏུམ་པར་རང་སོར་གཞག་པ་ཡིན། དེ་ངོ་ཤེས་ན་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །མ་རྟོགས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་
ཡིན། རྟོགས་ན་རིག་པ་ཞེས་བྱ། ངོ་བོ་ཞེས་བྱ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ། གཉུག་མ་ཞེས་བྱ། སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་བྱ། འོད་གསལ་ཞེས་
བྱ། དེ་རྟོགས་ན་པཎྜི་ཏ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ། པཎྜི་ཏ་ནི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད། སྒྲ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ཀུན་ཤེས་གཅིག་རྟགས་བྱ་བ་

ཡིན། འདི་རྟོགས་ན་གཅིག་ཤེས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་བྱ་བ་ཡིན། དོན་དངོས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཆེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉིན་མཚན་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
བས། ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་པ་དཀའ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཚེ་རིང་དང་། ཕྱི་བ་དང་དོམ་ལ་སོགས་པ་ཁྱུང་དུ་ཉལ་བ་རྣམས་ལའང་ཡོད། ཐམལ་གྱི་
ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཆེ། དབང་བཞི་རིམ་གྱིས་བསྐུར་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམས་པས། རིག་པའི་མཚན་མ་དང་། སྒྲའི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་ལྷའི་
ཞལ་མཐོང་བ་བས། ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་པ་དཀའ། ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ། སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡིན། ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་ཆེའོ། །མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཡོད་པ་བས་ཀྱང་། ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་པ་དཀའ། མངོན་པར་ཤེས་པ་

༄༅། །ཞི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱིས། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་ན། ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཆེ། །ཡེ་ཤེས་ལྷུན་པ་ཡོད་མེད་ཤེས། །ཤེས་གསུངས་པས། ཟག་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ངོ་མཚར་ཆེ། མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཕྲུམ་ཕྲུམ་འགྲོ་བའི་ཉམས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དཀའ། དེ་ནི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ། རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི། དོན་དངོས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཆེའོ། །ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྐད་ཅིག་ལ། །ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འཆང་། །ཆོས་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་

རྣམ་པ་ལྔ་ཡང་འདི་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སྐད་ཅིག་སེམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་རིག །ཅེས་གསུངས་པས། ལམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བགྲོད་མི་དགོས་པར། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འདི་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རྟོགས་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འདི་ཡིན། འཁོར་བ་
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རིག་པར་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འདི་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་
མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་

༄༅། །པོ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེས་པ་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཆེ་བ་མེད། དེ་བས་ཐམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ཆེ། ཉིད་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་
ཏེ། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདི་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤུན་དང་སྦྲུན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་ངོ་
ཤེས་མ་ཤེས་ཡིན་པས། ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་གསུང་ངོ་།། །།རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། ལྟ་བ་འདོད་པ་གཉིས་
དང་བྲལ་བ། སྒོམ་པ་གོ་རིམ་གསུམ་དང་བྲལ་བ། སྤྱོད་པ་སྤང་ཕྱི་གཉིས་དང་བྲལ་བ། འབྲས་བུ་རེ་དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། དེ་ལ་ལྟ་བ་འདོད་པ་གཉིས་དང་
བྲལ་བ་ནི། གཞི་གནས་ལུགས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ། རྟོགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་དང་མཐུན་ན་དགའ་བ་དང་། མ་མཐུན་གྱིས་ངོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་པ་དང་། ད

ལྟའི་འདོད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་འབྱུང་སྙམ་པའི་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས། སྒོམ་པ་གོ་རིམ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་
འདི་ལྟར་བསྒོམ། དངོས་གཞི་ལ་འདི་ལྟར་བསྒོམ། རྗེས་ལ་འདི་ལྟར་བསྒོམ་བྱ་བའི་གོ་རིམ་དང་བྲལ་བས་དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པར། ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱོད་པ་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི། སྔོན་ལ་འདི་བྱ་རྗེས་ལ་འདི་བྱ་སྙམ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མདོར་ན་གཟའ་གཏད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་
གསུང་། ཡང་ན་སྤྱོད་པ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མདོར་ན་དགག་སྒྲུབ་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་རེ་དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་རེ་བ་དང་། འཁོར་བར་འཁྲུམས་ཀྱིས་དོགས་པ་དང་བྲལ་བ་

ཁ ཉེར་དྲུག ༦

༄༅། །ཞིག་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་ལ། ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མེད། མར་འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་པ་
ཞིག་དགོས། རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དགོངས་འཚལ་གསུང་། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཆོས་ཉན་པ་
ལ༔ བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཡིན། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞི། བདག་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱིས། གཞན་
འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉན་བསམ་པ་དང་། བདག་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉན་སྙམ་པ་དང་། བདག་རྟོད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཉན་སྙམ་པ་

དང་། བདག་ཆོས་ཀྱི་མཁན་པོའི་མཚང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱིས། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། ཆོས་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉན་སླམ་པའོ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས། དངོས་གཞི་ལ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་དོན་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་ཉན། རྗེས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ནི། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་
ཆེད་དུ་བདག་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ཉན་པར་བྱ། གོ་བར་བྱ། རྟོགས་པར་བྱ། ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སླམ་པའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ལར་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ 52

༄༅། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།། །།རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། གོལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་བ་གང་། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མངོན་ཞེན་ཡིན། དེ་བས་ཆོ་འདི་ལ་བློ་ལྡོག་དགོས། ཆོ་འདི་ལ་བློ་མ་ལོག་པ་ལ་སྒོམ་ཆེན་པ་འོང་བའི་ཐབས་མེད་གསུང་། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉམས་མྱོང་གི་གོལ་ས་གསུམ། ལྟ་བའི་ཤོར་ས་བཞི་ཡོད། ཉམས་མྱོང་གི་གོལ་ས་གསུམ་ནི། ལུས་བདེ། སེམས་བདེ། ལུས་བདེ་བས་རྒྱས་པའི་ཉམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བས། འདོད་ཁམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཤི་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གོལ་ནས་འགྲོ་སྟེ། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མྱོང་ནས། མར་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྲུ་མཐའ་མེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་ཚོགས་མེད། བྱིང་རྨུགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བའི་ཉམས་བྱུང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བས་གཟུགས་ཁམས་སུ་གོལ་ནས་འགྲོ་བ

ཡིན་གསུང་། དེའི་བདེ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་མར་ལ་ལྷུང་བ་ལ་ཚོགས་མེད། རྣམ་རྟོག་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པའི་ཉམས་བྱུང་བ་ལ། ཆགས་ཞེན་མཆོག་ཏུ་བཟུང་
བས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཤི་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གོལ་ནས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གསུང་། དེའི་བདེ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ནས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་མུ་མཐའ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་གསུམ་དུ་མ་གོལ་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཤོར་ས་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་ཤོར་བ་ནི། གཟུང་
འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་དག་ཡེ་གྲོལ་ཏེ། དང་པོ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་པས། བསྒོམས་པས་བཟང་དུ་མ་སོང་། མ་བསྒོམས་པས་ངན་དུ་མ་སོང་། དགེ་མི་
དགེ་མེད། དགེ་བས་ཕན་མི་འདོགས། མི་དགེ་བས་གནོད་མི་སྐྱེལ་བ་ནི། ར་རོག་པོའི་ཁོང་པར་ལག་པ་བཙུག་པ་དང་། ཕད་རྩེ་ནག་པོའི་ནང་དུ་ལག་པ་བཙུག་པ་འདྲ་ཟེར་ནས། སྟོང་པ་

ཁ ཉེར་བརྒྱད། ༡

༄༅། །ཁ་འབུམ་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཞིས་ལ་ཤོར་བ་ཡིན་གསུང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ནི་ལར་གཞུང་ཀཱུ་རི་ཀ་ཡན་ཆད། གསང་བ་
འདུས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ཡན་ཆད། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྲུང་སྡོམ། བསགས་སྦྱངས། སྒོམ་སྒྲུབ་ཅི་བྱེད་པ་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་དགོས། དེ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་རྩ་ཆོད་པ་གལ་ཆེ། གཞི་རྩ་ཆོད་ན་ཐངས་ཤིང་གི་རྩ་བ་ཆོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་
དུག་ལྔ། དུག་གསུམ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བློས་དཔྱད་ནས་བཞག་པས། མ་གྲུབ་པར་བསྒོམས་པ་དེས་ཕན་པ་འདྲ་
སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་རྩད་ནས་ཆོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། མགོ་ཡང་མ་ནོན་ཁ་ཡང་མ་བྲི་སྟེ། གཞི་རྩ་མ་ཆོད་པའི་བློས་དཔྱད་ནས་གཞག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་

གཉེན་པོར་ཞོར་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པས་གཞིགས་པའི་རིག་པའི་གཞལ་གཞིག་བྱས་པས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་རུང་། ཤྲཱི་ཧ་འམ། སུ་བླ་ཕའི་སྔགས་ཀྱིས་སྦྱངས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བྱས་
ཀྱང་རུང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་པས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དང་པོ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ཅན་
དམིགས། རྗེས་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པར་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་གསུང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལམ་དུ་ཤོར་བ་ནི། ལར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་
ལུགས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་རང་བཞིན་གཅིག་གིས་རྫོགས་པ་ཡིན། བློས་བྱས་མ་ཡིན་པར་ནང་ནས་འཆར་བ་ཡིན་པས་ན། མཚན་བརྗོད་ལས།

ཁ ཨོ་རྒྱ་ ༧

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་མ་ཤེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ལམ་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལམ་དུ་ཤོར་བ་ཡིན། ལར་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།། །།རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། ལར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས། སྲུང་སྡོམ་དང་། བསགས་སྦྱང་དང་། སྦྱིན་གཏོང་གི་རིམ་པ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཙོ་མི་ཆེ། བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་
པས། ཆོས་སྤྱོད་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སྔོན་ལ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡིན་ 57

གསུང་། རྒྱས་པ་ནི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱ་དགོས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ། དེའི་ཐབས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དང་འདི་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གསུང་། འབྲིང་ནི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་དང་འདི་བྱ་སྙམ་པའོ། །བསྡུས་པ་ནི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་བྱ་སྙམ་དུ་བློ་བསྐྱེད། ལར་བསགས་སྦྱང་གི་
རིམ་པ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། དངོས་གཞི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཆོས་

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླང་། རྗེས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོའོ།། །།དེ་ནས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་བསྔོ་བ་པོ་བདག
དང་། བསྔོ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་། བསྔོ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་ཅིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སེམས་ཉིད་
ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་གསུང་། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་འདིར་ཚོགས་པའི་སློམ་ཆེན་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་རྣལ་མར་བྱེད་ན། ཚེ་འདིའི་སྤྱོས་ཐག་གཅད་ནས་ལུས་སྲོག
འབེན་དུ་བཙུགས། ལྟོ་གོས་ལ་གྲོང་བསྐྱུར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་རི་ཁྲོད་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། རབ་སེང་གེ་བཞིན་དུ་གངས་ལ་སོང་། །
འབྲིང་རྒྱ་སྟག་བཞིན་དུ་ནགས་ལ་སོང་། །ཐ་མ་བྱ་རྒོད་བཞིན་དུ་བྲག་ལ་སོང་། །དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཕ་མོ་ལྟར་གྲོང་དུ་གཞོལ་བར་མ་བྱེད། ལར་ཟས་གོས་གཉིས་ལ་འཁྲི་བ་ཆེ་བ་ལ་རི་པ་མི

འོང་བས། གོས་རས་གོས་རྐྱང་པ་ཐུབ་པ་གལ་ཆེ། ཟས་ཀྱི་ནི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆེ་རུང་ཆུང་རུང་དོན་ཅིག་སྒྲུབ་ན། ཚེ་འདི་ལ་སྐྱིད་ཀྱང་བཟོད། སྡུག་ཀྱང་བཟོད། ཅི་བྱུང་འདྲ་
སྙམ་པ་ཞིག་དགོས། ཡར་ཆོས་བྱེད་ན་མི་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་མ་ཆེ། མགུ་དཀའ་ལ་འཁང་མ་སྐྱེན། དྲིན་མ་ཅི་དང་ཡགས་པར་འོང་། ཁོ་བོས་ནི་སུ་ལ་ཡང་དྲིན་ཅི་མ་སྒྱོང་སྙེ། ཁོ་བོ་
ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་དྲིན་ཆེ་སྙམ། ཡར་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་འདྲེན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མའི་ཞབས་འདྲེན་པ་མཉམ་པོ་ཡིན་པ་ལ། ཁོ་བོས་ཁྱེད་ཚོའི་ཞབས་
འདྲེན་དུ་མ་སོང་བར་བྱ་སྙམ་པ་ཡིན། ཁོ་བོའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རབ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པ་ཡིན། འབྲིང་བར་དོ་ལ། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོ་རང་མགོ་རང་གིས་མ་ཐུང་། རང་གིས་རང་ལ་ཐུགས་ལ་ཐོགས་དང་། ངེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཁ་ཆོས་པར་མ་

༄༅། །སོང་བ། ཞར་ཆོས་པར་མ་སོང་བ། སླ་ཆོས་པར་མ་སོང་བ། ལོ་ཆོས་པར་མ་སོང་བར་གྱིས། མིས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་སྙམ། རང་གིས་ཀྱང་
ཆོས་བྱས་སྙམ་ནས། མི་ནག་ཏུ་འཆི་ཉེན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ། འདི་
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་ཡིན། ཡར་ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི། རབ་འཆི་ཁར་དགའ་ཡལ་ལེ། འཛུམ་མུ་ལེ། བྲོད་ཧིང་ངེ་བ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། འབྲིང་
འཆི་ཁར་མི་འཚེར་བ་ཞིག་དགོས། ཐ་མ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངས་འདི་དང་འདི་བྱས་སྙམ་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་རི་ཁྲོད་བསྟེན་པའི་དགོས་པ
ནི། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ལ། དབེན་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དགེ་སྦྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་ནས་རི་ཁྲོད་བསྟེན་པ་ཡིན། གཡེང་བ་བྱེད་ན་གྲོང་

གསེབ་དང་། སྨེ་པའི་ནང་དུ་བྱེད་པས་ཆོག་པས། རི་ལ་བསྐྱུད་ནས་གྲོང་གསེབ་ལས་གཡེང་བ་ཆེ་བམ་བྱེད། དགེ་སློར་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། དགེ་སློར་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་
ཡིན་པས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བསོད་ནམས་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དགེ་སློར་སྐྱེས་ནས་གོམས་པར་མཐར་ཕྱིན་དགོས། སློམ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་སྐྱེལ་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་མིན་པས་གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་ལ་ནི་གནོད། གཞན་ལ་ཕན་པར་ནི་དཀའ་བས། སྒོན་ལ་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་
པར་མཛོད་ལ། དེ་ནས་སློབ་མ་སྐྱོངས། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་ཞལ་ནས། རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་ལ་ཆོས་ལྔ་ཡིན་
གསུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ངོས་ལྐོག་མེད་པ། གཉེན་པོས་རྒྱེན་ཐུབ་པ། གདམས་ངག་ལ་རང་བྱན་ཚུད་པ། དད་པས་ཁམས་སོས་པ། ནུས་པས་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་སེལ་ནུས་པ་ཞིག

ཁ ཚོགས་ཞིང ༧

༄༅། །དགོས་གསུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རི་ཁྲོད་བསྟེན་པ་ལ་ཆོས་བཞི་ཡིན་གསུང་། གདམས་ངག་གི་གདེང་ཐོབ་པ། ནུས་པའི་
གདེང་ཐོབ་པ། ཉམས་མྱོང་གི་གདེང་ཐོབ་པ། ལྟ་བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དོན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ལ། བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་བར་འཇོག་
པ༔ གསོལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདེབས་ཤིང་། བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་ཡུན་རིང་དགོས། བྱ་མོས་ལུད་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་སོང་བས་མི་ཆོག །དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གོ་འདྲིས་
སུ་མ་སོང་བ། གདམས་ངག་ལ་སྣ་དྲེད་དུ་མ་སོང་བ། དད་པ་སྣོད་སྙིང་དུ་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཞུགས། ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་
ཐོབ། ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ཞུས། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་འཛོམ་སྟེང་ལ་

༣

བསྒོམ་དགོས། དེའི་དུས་སུ་བསྒོམས་ན་སྒོམ་མི་ཡོང་མི་སྲིད། མ་བྱུང་ན་རང་གིས་མ་བསྒོམས་པ་ཡིན། བླ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། འབྲིང་ལུས་ངག་གི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། ཐ་མ་ཟང་ཟིང་གི་ཞབས་ཏོག་ཡིན་པས། ཆོས་གཡའ་མར་བྱས་ན་རང་དོན་གཞན་དོན་ཀུན་འབྱུང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིད་པ་རང་སྐྱིད། སྨོན་པ་མིས་སྨོན་པ་འོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྡུག་པ་རང་སྡུག །འཕྱ་བ་མིས་འཕྱ། འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཁྱེད་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་བྱ་སྙམ་ན། བརྩོན་འགྲུས་དང་གཉེན་པོ་དང་དད་གུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ། བླ་མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ཀྱི་ཞབས་འདྲེན་དུ་མ་སོང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་རྐྱེན་དུ་མ་སོང་བ་སྟེ། མདོར་ན་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་རེ་མཛད་པར་ཞུ་གསུང་།། །།རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སློབ་མས་བླ་མར་བསྙེན་པ་ལ། ཆོས་བཅུ་ཡིན་གསུང་། དེ་

༄༅། །ཡང་སྒྲོ་དྲུབ་མེད་པའི་དད་པ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པའི་དཔེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། སེར་སྣ་མེད་པའི་ཟང་ཟིང་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། སྦྱིན་མིན་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་། །རང་གི་སྲོག་ཀྱང་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས། དྲི་མ་མེད་པའི་ལྟག་བསམ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས། དྲི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་མ་ཡིན་པར། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས། རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། བླ་མའི་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོན་དང་བཅས་པ་གང་ལ་ཡང་མ་རྨོངས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པས། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གུས་པ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། བླ་

མ་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས། རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས། ནད་པས་སྨན་པ་བཀུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། སོམ་ཉི་མེད་པའི་སྲི་ཞུ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། བླ་མས་ཅི་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་དགོས། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་དྲང་མཁན་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། རྫུན་དང་གཡོ་སྒྱུ་སྤངས་ནས་སྙིག་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་ཞིག་དགོས། གྲོང་ཁེངས་མེད་པའི་མཉེན་ལྷུག་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་གྲོང་པོ་དང་རིགས་རུས་ཀྱི་ཁེངས་པ་དང་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞི་དུལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བྱུང་ན་ཡི་གེ་ནའི་འཇུག་མ་ཆོད། ཅེས་པ་ནི། བླ་མས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། ཁྲོ་བ་མེད་པའི་བཟོད་པ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། བླ་མ་ནཱ་རོ་པས་དཀའ་བ་བཅུ་

༄༅། །གཉིས་སྣང་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་དགོས། ཐམལ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྐུ་ཅན་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། བླ་མ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། བླ་མ་བསྟེན་པ་ལ་ཆོས་དེ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། ཅི་རྟུང་རྟུང་བྱས་པས་མི་ཡོང་བ་ཡིན་གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲོས། དགེ་སློང་ཤེས་རབ་གཞོན་ནུས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་རྫོགས་སོ། །དགེའོ།། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ྅ཥཱནྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ྅ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དཱི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ྅ཥཱནྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ྅ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དཱི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།

ཁ [illegible] ད

༄༅། །རྗེ་དྭགས་པོའི་ཞལ་གདམས་དང་། རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཞུས་ལན་བཞུགས་སོ།།

༦༩

༄༅། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ལོ། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞུས་པའི། རྗེའི་ལན་གསུང་པ་
རྣམས་བརྗེད་ཐོར་བྲིས་ཤིང་བཀོད་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་རིག་པ་དང་། གཞན་གྱི་རིག་པ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། གཉིས་པོ་མ་
ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པའི་ངང་དུ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །སྟོང་པ་ལ་སྟོང་སང་ངེ་བ་ཉམས་སྐྱོང་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་

༄༅། །ཡིན་སྨམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་གང་ལགས་ཞུས་པས། གཉིས་པོ་མིན། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །རིག་པ་རང་དང་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན། དེ་ཡེ་ནས་གནས་པ་དེ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གསུང་ངོ་། །མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་འདྲེས་པའི་ཚད་ཅི་ཙམ་ལགས། མཉམ་བཞག་རྩེ་གཅིག་དང་མ་བྲལ་བར་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་

བཏུབ་པ་ལགས་སམ། རྗེས་ཐོབ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་འགྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་སམ། རྗེས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལགས་སམ། རྗེས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཐམལ་དུ་སྣང་བ་དེའི་རྗེས་ཆོད་པ་
ལགས་ཞུས་པས། སྤྲུ་མ་ལྷར་བྱུང་ན་བཟང་སྟེ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན། བར་པ་དེ་ཡིས་ཆོག་པ་ཡིན། རྗེས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཐམལ་དུ་སོང་ནས་རྗེས་མ་ཆོད་ན་མཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་
གསུང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལ་གཡོ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཞུས་པས། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རླུང་ཡིན། དེ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གཅིག་པོར་སོང་ཙ་ན་སངས་རྒྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུན་ཆད་དམ་མ་ཆད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཞུས་པས། ཆོས་སྐུ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མ་ཆད་གཉིས་ལས་འདས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བློ་
ལས་འདས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་རང་སྣང་ལ་རྒྱུན་ཆད། གཞན་སྣང་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད། འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་འདི་ཡིན་མེད་གསུང་ངོ་།།

༄༅། །ལྷ་བ་བསྒོམས་པའི་ཚད་ཅི་ཙམ་གྱིས་བར་དོར་སྐྱེ་བ་འདུག་ལགས་ཞུས་པས། དབང་པོ་རབ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རབ་ངོ་བོ་གཉའ་འམ་
རྟོགས་པ་ལ་བྱའོ། །རྟོགས་ནས་བསྒོམས་ན་ཨ་ཅང་ཆེ་གསུང་། སྨི་ལམ་ན་ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་མ་བྱུང་ན་བར་དོར་ཅང་འོང་ངམ་ཞུས་པས། སྨི་ལམ་ན་ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་བར་
དོར་འོང་ངེས་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་ལས་རླུང་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཞུས་པས། འདུག་གསུང་ངོ་། །རླུང་བསྒོམས་པས་ངོ་བོ་ཤེ་འཕྲོངས་ཞུས་པས། དེ་འཕྲོངས་
གསུངས། ངའི་བླ་མ་མི་ལས་གཏུམ་མོ་གཅིག་པོ་བསྒོམས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་དང་རླུང་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལས་རླུང་འདུག་གང་སླ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་སླ་
གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སོང་བ་ལ། བོགས་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད་ཞུས་པས་མེད་གསུང་ངོ་། །རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གོམས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ 73

དམ་མེད་ཞུས་པས། ཡུན་རིང་ཐུང་ལས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་པ་དེ་ཆུ་བོ་རྒྱུན་དུ་སོང་བ་ལས་ངོ་བོ་ལ་བཟང་དུ་སོང་བ་མེད་གསུང་། ད་
ལྟའི་སྒོམ་པའི་རྟོགས་ལྡན་དང་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་གསུང་། ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་ཆུ་བོ་རྒྱུན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཞེ་ན། ཚེ་སྔ་
མ་ཕན་ཆད་ལ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་། འདི་ལ་སྡིག་པ་བྱས་པས་ཕྱི་མ་ཨེ་གནོད་ལས་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་མི་འབྲེང་ཞུས་པས། མི་གནོད་ལས་རྗེས་སུ་མི་
འབྲེང་། ངའི་སློབ་མ་གཙང་པ་ཞིག་ཆེ་སྟོད་ལ། ཁོང་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པ་ཞིག་བཙོངས་ནས་སྤྱད་པ་ཞིག་འདིར་བྱུང་། བསྒོམ་བསླབས་པས་སྐྱེས། ངས་ཁོང་ལ་སྡིག་པ་སྦྱོང་
དགོས། དེའི་ཐབས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་མང་པོ་བྲིས་ལ་འབུལ་དགོས་བྱས་པས། དེས་འདག་གམ་ཟེར་བ་ལ་འདག་བྱས་པས་འོན་བྱའོ་ཟེར། ཕྱིས་མ་ངས་སྐྱོ་སངས་ལ་སོང་བའི་དུང་དུ

ཁ བཞི ༧

༄༅། །བྱང་། ང་ལ་སྡིག་པ་སྦྱོང་རྒྱུ་རང་མི་འདུག་ཟེར། ཁོས་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་དེ་ཙུག་ཡིན་གསུང་། སྔར་གྱི་སྡིག་པ་རྣམས་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཆ་ཤགས་པ་
དང་། ངོ་བོ་ཡུད་ཙམ་ཅིག་བསྒོམ་པ་གཉིས་སྡིག་པ་འདག་སྟོབས་གང་ཆེ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་ཡུད་ཙམ་བསྒོམས་པ་སྟོབས་ཆེ་གསུང་། ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རང་དེ་
འཛིན་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟས་ན་སྒོམ་ལམ་ནོན་ནས་འདུག །སྣང་བའི་རྟགས་ངོས་ནས་བལྟས་ན། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡང་མཐོན་པར་འདུག་ནའང་། ངོ་བོ་ཅན་དེས་ས་ལམ་
དང་བསྟུན་ན་སྒོམ་ལམ་ནོན། རང་བཞིན་ནི་དབང་ཆེ་གསུང་། སྣང་བའི་ལམ་རྟགས་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན། ས་ལ་འང་བྱུང་བ་མེད། གཞན་སྣང་ལ་སྣང་བ་ཙམ་
ཡིན། དེས་ན། ལམ་རྟགས་ཙ་ལྟུང་བསྒོམས་ན། ལམ་དང་ཐད་དཀར་མཐུན་པའི་རྟགས་འོང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་གི་སིདྡྷི་ཡིན། སངས་རྒྱ་བ་ལ་མི་ཕན། བྱམས་ཆོས་ལ་ 75

སོགས་པ་ནས་རྟགས་འོང་བ་མང་པོ་ཆ་ཤས། རྟགས་ཚད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཆ་ཤས། རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་མེད་པ་ཡང་ཆ་ཤས། རྟོགས་པ་དང་ལམ་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པ་ཡང་ཆ་ཤས། ལ་ལ་ཅི་ཙུག་འོང་མ་ངེས་པར་ཆ་ཤས་ཡོད་གསུང་། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། གནས་པ་དང་འཕེལ་
བའི་རྒྱུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མན་ཆད་དུ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་དེ་ངོ་བོ་ཡིན། རེས་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་མེད། འཕེལ་འགྲིབ་
མེད། ངོ་བོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། ངོ་བོ་ཤེས་ནས་བསོད་ནམས་བསག་ཅིང་། བསྒོམས་ན་གསལ་བར་འདུག་ཟེར། ང་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་ཀྱང་གསལ་དུ་མ་ཚོར་
བ་འདྲ་བར་འདུག་གསུང་། ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། སྡིག་པའི་ཚོས་འཁོར་བ་སྒྲུང་འདས་ཐམས་ཅད་རང་སར་དག །སྣང་བྲ་ཐམས་ཅད་ཟད་ 76

ཁ ཞེ ༥

༄༅། །འདུག་ན། ཟད་སར་ཟད། ཕྱིན་སར་ཕྱིན། དེ་ལས་ཡར་ཆཞགས་ཀྱང་གུང་མི་མཐོང་བར་འདུག་ན་ཞུས་པས། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་གཅིག
པུས་ཚོག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་གློས་བཏང་ནས་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་པ་ལ་ལྟོ་དགོས་པས། ཀ་ཙ་བག་ཙམ་གཉེར་ར་བྱའམ། བཅུད་ལེན་ནམ། ནོར་སྒྲུབ་རེ་བྱའམ་མི་བྱ། ཤི
མ་ཤི་མེད་པར་བསྒོམ་མམ་ཞུས་པས། དེ་ཡང་བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། ཀ་ཙ་མེད་པར་སྤྱངས་ན་མི་འོང་། རང་འཚོ་ཙམ་རེ་གཉེར་ར་བྱ་གསུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་གཞག་ནས་བསྒོམ
པ་གལ་ཆེ། འཚོ་བ་ཊྭ་ཀི་མས་སྦྱོར། བཅུད་ལེན་མ་བྱེད་གྲུབ་པ་ཡང་མེད། ནད་ལ་ཕན་ན་ཅོང་ཞི་བག་རེ་མི་ལྟོ། དཀའ་ཐུབ་ངས་ཀྱང་མ་བྱས། ནོར་སྒྲུབ་སླ་བ་རེ་ལ་འགལ་བ་ཡང
མེད་གསུང་། གནས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སུ་བསྒོམ་པའམ། རི་སྟོང་བྲག་སྟོང་དུ་བསྒོམ་མམ། དགོན་པར་བསྒོམ་མམ། ལུང་ཞིག་ཞུ་ཞུས་བྱས་པས། གནས་གར་བདེར

བསྒོམ། རང་དགའ་ན་ཡུན་རིང་། མི་དགའ་ན་ཡུན་ཐུང་བྱ་གསུང་ངོ་། །ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་སྙིང་མ་འདོད་ན་བཞག་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་པུ་བསྒོམ་མམ་ཞུས་པས། བླ་མ་མི་
ལའི་ཞལ་ནས་མི་དགོས་སྙམ་ན་དགོས་ཟེ་བ་ཡིན། དགོས་མི་དགོས་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ན་མི་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །གཞན་དོན་རྒྱུན་བཅད་ཀྱིས། བསྒོམས་ན་ཞུས་
པས། བསམ་པས་སེམས་ཅན་མ་སྤངས་པས། གཞན་དོན་ལ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འགྲུབ། སྦྱོར་བས་སྤངས་པས་ཆོག་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོའི་ནང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་
པ༑ སྨོན་པ་ན་ཟག་མེད། སྙིང་རྗེ་ན་དམིགས་མེད། སེམས་བསྐྱེད་ན་དོན་དམ། དམ་ཚིག་ན་ཡེ་བསྲུངས། ཡར་ལྡན་དུ་ཚང་བས་གཞན་ཅོ་མི་དགོས་སམ་ཞུས་པས། གཞན་ཅོ་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ཡིན། བདེན་པ་གཅིག་པུ་བསྒོམ་གསུང་ངོ་། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཁྱད་ཅི་ཙམ་ཞུས་པས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཡིན། མ་

༄༅། །རིག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ལག་པ་ལོག་པ་དང་འདྲ། མ་རྟོགས་བར་དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་རྩ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡེར་རེ་བ་དང་། རིག་པ་ཟྭ་ཟྭ་ཅན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་ཡིན་བྱ་བ་མེད། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས། སེམས་ཐམས་ཅད་རིག་པ། རིག་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཅི་ཙུག་བསྒོམ། མིག་ཕྱེ་བ་དང་བཙུམ་པ་གང་ལགས་ཞུས་པས། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་དགྱེས་བསྒོམས་པས་ཆོག །མིག་འདྲ་མ་བཙུམ་ན་བདེ་བ་ཙུག་ཡོང་། འབྱོངས་ནས་བཙུམ་པ་བདེ། ལར་བཙུམ་པ་འདྲི་སླ། འོད་གསལ་དང་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ༑ དང་པོ་རྩའི་སྦུག་པ་རེ་བྱ། འདུག་སྟངས་བྱེད་དགོས་གསུང་ངོ་། །དང་པོ་འཁྲུལ་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ། སྣང་ལུགས་ཇི་ལྟར་སྣང་། རྟོགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། གྲོལ་

ལྷུགས་ཏེ་ལྷུར་གྲོལ་ཞུས་པས། མ་འབྲུལ་པའི་གོང་དུ་འདི་ཡིན་བྱ་བ་མི་སྲིད། ཡེ་འཁྲུལ་ཆེན་པོ། །སྣང་བ་སྒྱུ་མ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་། རྟོགས་པ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་
སྐུ་ངོ་ཤེས་པར་རྟོགས། གྲོལ་ཡང་རང་གྲོལ། རྟོགས་པ་རང་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་གནས་པས་སངས་རྒྱས་པ་དེ་རང་ཡིན་གསུང་ངོ་། །གཞུང་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་ནས་འོང་། བླ་མ་ལ་
དྲི་མི་དགོས་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམ་ཙམ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མམ། ཕྱིར་བལྟས་ནས་བསྒོམ་པ་གཉིས་འདྲའམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་གང་གནས་པའི་སར་བསྒོམ་
མམ། སེམས་གང་ལགས་ཞུས་པས། རྩ་རླུང་བསྒོམ་པ་དང་། ཕྱིར་བལྟས་པ་དང་། ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་འདྲ། ངོ་བོས་ཐམས་ཅད་ཡང་ཁྱབ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་པ། དུས་
ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །སེམས་རྒྱུད་ནས་རླུང་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་དོན་ནང་དུ་གྲོལ། ཕྱིར་སོར་བཅུ་གཉིས་རྒྱུན་ཆད་དུ་གནས་པ་ཡིན། ཐག་རིང་པོའི་དྲན་པ་སྐྱེ་

40

༄༅། །སེམས་སོང་བ་ཡིན། ནང་དུ་དྲན་པ་སོང་བར་སྣང་བ་ཡིན། སེམས་ཉིད་འདི་ན་ཡོད་འདི་ན་མེད་བྱ་བ་མེད་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་གཅིག་པུ་བསྒོམ་པ་ལ་གོལ་ས་བཅད་ཡོད་དམ། རྒྱལ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་མ་དག་ན་ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་ལ་གོལ་ས་མེད། ཁྱོད་རང་གི་ཉམས་ལ་འདུག་གམ། ལྟོས་དང་གོལ་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད། ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་བར་དོ་མ་མཐོང་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ། རྒྱལ་མ་ཐོབ་ན་གནས་གཙང་མའི་འཕགས་པར་སྐྱེས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བླ་མས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་གསུང་ངོ་། །བདག་འཛིན་གློས་བཏང་ཟེིན། ཚེ་གཞུག་རི་ཁྲོད་འཁྱིམ་ཞིང་ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་འདི་དགོས་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཅིག་ཞུ། རྒྱལ་གཉན་སར་འགྲོ་བའམ་རི་སྟོང་ལུང་སྟོང་དུ་འདྲེ་ཆོད་དང་ཕྲད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། རི་ཁྲོད་འཁྱིམ་པ་ལ་ལྟ་བའི་གདེང་དང་། སྒོམ་པའི་

གདེང་དང་། སྙིང་པོ་ལྷུའི་གདེང་དང་གསུམ་ལྡན་པར་བྱ། དེ་ལས་གཞན་མེད་གསུང་ངོ་། །གཉན་སར་འདྲེ་གྲོང་བར་ཆད་རྩོམ་པ་ལ། གནས་དེ་ན་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ལ་བར་
ཆད་དང་གནོད་པ་མ་བྱེད་བྱ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་བཏང་། ཌཱ་ཀི་ཆོས་སྐྱོང་དང་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་གདབ། སྙིང་པོ་མང་དུ་བཟླས་ན་བར་ཆད་མི་ཡོང་། སངས་རྒྱས་
ནས་འོ་སྐོལ་བར་ལ་བརྒྱུད་པ་བཞི་ལས་མེད། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་སུས་བསྒོམ་པའི་ཕྱི་བཞིན་ཁྲི་བཞིན་དུ་འབྲེང་པར་འདུག་པས་སློབ་མ་སྒོམ་པ་ཡོད་བ་ལ་བར་ཆད་
འབྱུང་བ་མེད་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམ་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགོང་བ་ཡིན། འདྲེ་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ལྷ་འདྲེས་ཀྱང་བསྒོམ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་
ཞེས་ཀྱང་། ངོ་བོ་རྟོགས་མ་སྒྲོང་། ངོ་བོ་བསྒོམ་མི་ཤེས། ངོ་བོ་ལྷ་འདྲེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས། ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་དགའ་གསུང་ངོ་། །གཏུམ་མོ་ལ་འཛམ་ལྷུང་དང་རྟུབ་པ་ལྷུང་གི་

ཁ ཕྱི ད

༄༅། །ཁྲིད་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རླུང་དྲག་ཏུ་གཙོན་པ་དང་། ཞན་པར་གཙོན་པ་ལས་མེད། དམིགས་པའི་ཡུལ་འདྲ། ཡི་གེ་དང་མེ་འོད་འདྲ་གང་བྱས་ཀྱང་
བཏུབ། གཉིས་ཀ་ལ་འོག་རླུང་མི་སྡོམ་པ་བླ་མ་མི་ལའི་ལུགས་ཡིན། རླུང་ནན་ལྷུར་འབྱོངས་ན་འོག་རླུང་བག་རེ་སྡོམ། འོད་གསལ་གཏུམ་མོ་ལ་རྟེས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། ངོ་བོ་
བསྒོམས་པས་ཐུན་མོང་གི་སིདྡྷི་འོང་ངམ་ཞུས་པས། འོང་བར་ཆ་ཤད་ནས་འདུག །ཕལ་ཆེར་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པ་ལས་འོང་བ་ཡིན། ངོ་བོ་བས་ཀྱང་གནས་པ་ཅན་ལ་ཐུན་མོང་འོང་
བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མི་འོང་། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཟ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་པས་འོང་ཞུས་པས། བླ་མ་མི་ལ་ལ་དགོངས་མོ་ཙ་ན་ཊ་ཀི་མས་སྟོན་མོ་བྲངས། ཟས་ཟ་མ་དགོས་སྐྱུག
ཆིལ་ལི་འོང་ཞིང་འདུག་གསུང་། གནས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྟེ་གཅིག་ལས་མ་ཡེངས་པ་ལ་ལྟོ་མི་དགོས་པ་འོང་བར་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འོང་ངོ་བོ་མེད་གསུང་ངོ། །

༨༣

ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་ལ་ཉམས་སྨྱོང་མཆིས་མ་མཆིས་ཞུས་པས། ཉམས་སུ་སྨྱོང་ན་ང་རྒྱལ་དང་། ཆགས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལ་ཞེན་པ་ཡིངས་ཀྱིས་བོར་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། ཆོས་
གཞན་ཡོ་ལ་དགོས་མེད་དུ་ཕྱི་ཤུན་དུ་ཡིངས་ཏེ་འགྲོ །རང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བློ་བདེ་ལྷན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན། ངོ་བོ་ལ་ཉམས་རྟོགས་རྣམས་འོང་གསུང་ངོ་། །བར་དོར་སྐྱེ་བ་དག་ཅན
ལུས་དང་རིག་པ་བྲལ་དུས། ངོ་བོ་རང་དུ་ཆོས་སྐུར་འགྲོའམ། འོན་ཏེ་རིག་པ་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ལགས་ཞུས་པས། རིག་པ་ཕར་སོང་ནས་སྲིད་རྩེ་མན་ཆད་ལས་འདས་པའི་འོག་མིན
བྱ་བ་མེད། འདི་རང་དུ་བློ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་འོག་མིན་ཟེར་བ་ཡིན། རིག་པ་ལ་འགྲོ་འདུག་མེད། ངོ་བོ་ལ་འགྲོ་འདུག་མེད། ངོ་བོ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་མེད་པའོ་
གསུང་ངོ་། །རྣམ་རྟོག་བྱུང་བ་སེམས་ཡིན་ནམ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་ཡིན་ན་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་སོང་བ་ཡང་ངོ་བོར་སོང་ལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རྣམ་རྟོག་སྣ་ 84

ཁ ཞེ ༥

༄༅། །ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྒོམས་ན། གཞི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་འཚལ་ན། ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་
མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་གི་ཐོག་ཏུ་སོང་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཏུ་མི་བསྒོམ། གཞི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་
བས་རྩེ་གཅིག་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒོམ་གསུང་། ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་མ་རིག་པ་དག་པས་རླུང་དག་ཀྱང་། དེ་རླུང་གིས་རྟོགས་པས་གཡོ་བ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
པས། དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་འབྱིན་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ཙུག་ཡིན་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རླུང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྣམ་སྨིན་
གང་ཡང་འབྱིན་མི་ནུས་གསུང་ངོ་། །སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དང་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པས་རླུང་རྡུ་ཧིར་ཚུད་དམ་མི་ཚུད། རྒྱུད་ཀྱི་དྲོད་རྙེད་དམ་མི་རྙེད། འོག་རླུང་འཛིན་པ་ཡང་བཏུབ་

བམ་མི་བཏུབ་ཞུས་པས། འོད་གསལ་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པས་དྲོད་མེ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་འོང་། རྩུ་ཧིར་དམིགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ཚུད། འཇམ་རླུང་དང་རྩུབ་རླུང་
དང་འོག་རླུང་འཛིན་པ་ཀུན་འོད་གསལ་དང་གཏུམ་མོ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །རླུང་ཕྱེད་ལེན་དེ་མ་ཐུབ་ན་ཨེན་ཙམ་ཞིག་བཏང་ནས། འཕྲོ་བཅད་ནས་གནོན་ནམ། འོན་ཏེ་ཚུར་
བཏང་ནས་ཧུབས་གནོན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ཕྱི་མ་ལྟར་གནོད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ལྟ་བ་ཆ་མཐུན་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་ཞུ་ཞུས་པས། སེམས་ཙམ་དང་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་
འདུས་པས་མཐུན། སེམས་ཙམ་ནི་སེམས་དོན་དམ་དུ་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ནི་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་འཕགས། དབུ་མ་དང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མཐུན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་
འཕགས། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ནི་རྣམ་བདེན་དུ་མི་འདོད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་མཐུན་ཏེ། མ་རྒྱུད་པ་བདེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ། རྫོགས་ཆེན་སྟོང་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་

ཁ བརྒྱ་ཐམ་པ་ ༥

༄༅། །བསྒོམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བ་བཏང་སྒོམས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ། དེ་ཚེ་བློས་བྱས་ཡིན། བློས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་གནས་ལུགས་བསྒོམས་པས་ངོ་བོ་
འཕགས། ཆ་མཐུན་ཁྲིད་རང་གིས་བལྟས་པས་འོང་། ཡར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་གང་དང་མཐུན་པར་གོ་ན་ཁྲིན་ཊླབས་ཆེ་གསུང་ངོ་། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཁྱད་
གང་ལགས་ཞུས་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུ་བ་དེ་ཡིན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་
བཞིན་གཞི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན། དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ན་ཅི་ཙུག་མངའ་ཞུས་པས། དེ་ཚེ་ རྒྱ་ཤད་པ
ཐམས་ཅད་བློས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན། འོ་སྐོལ་གྱིས་ཀྱང་བློས་བྱས་ནས་འབྱུ་མནན་ན། ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་སྟེ། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་བྱ་བ་བློ་ལས་

འདས་པ་ཡིན། ཆོས་སྐུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་གཞན་ཕོ་རང་གི་བློས་བྱས་པ་དེ་གཙོ་བོར་སྣང་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམས་པ་ལས་རླུང་དག་པའི་
རྟགས་ལྔ་དང་། ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འོང་ངམ་མི་འོང་ཞུས་པས། འོང་བ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་གནས་པ་རྒྱུན་དུ་གནས་ན་རྒྱུན་དུ་འོང་། རེས་འཇོག་ལ་རེས་འཇོག་ཙམ་ལས་མི་འོང་
གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད་ནས་འདག་གམ། མ་ཚུད་པར་འདག་གམ་ཞུས་པས། དེར་ཚུད་ནས་འདག་པ་ཡིན། ཚུད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུད་ནས་
འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པས་ཁྱབ། སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པས་ཁྱབ་བམ་ཞུས་པས། རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པས་ཁྱབ། སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཅིག་ཅིག་པོར་འདུག་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་པར་རླུང་བསྒོམས་ན་ཨེ་མཆི་ཞུས་པས། དེས་འོང་དང་འོང་སྐྱེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཅོག་པུར་ཧང་པ་གཉིས་

ཁ · བཅུ་གཅིག ༡

༄༅། །ཞིབས་ནས་བསྟོད་ན། རྒྱུད་ནས་རྒྱུ་མ་རུལ་བར་ཞལ་ཤད། སྐྱིལ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞལ་ཤད་པས་དགའ་གསུང་ངོ་། །ད་ལྟ་མཉམ་བཞག་འོད་གསལ་དུ
འདུག་ཀྱང་། རྗེས་ལ་རིག་པ་རླུང་གིས་གཡོ་བ་ལྷུར་སྣང་ནས། རླུང་མ་དག་ན་བར་དོར་ཡང་དེ་ཙུག་མི་འོང་ངམ་ཞུས་པས། མི་འོང་ངས་ཏེ་བླ་མ་མར་པའི་བཞེད་པས་འཆི་ཅན་འབྱུང
བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འགགས། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས
སུ། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཅུ་འགགས། མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བདུན་འགག །ཐོབ་པ་འོད་གསལ་ལ
ཐིམ་པས་ཚེ་འདི་ལ་འོད་གསལ་ངོ་ཤེས་པས། དེར་ངོ་འཕྲོད་ནས་མི་ལྡང་བར་རྟག་ཏུ་གནས་སོ། །འདིར་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་ནི། ལ་ཆ་གྲང་མོ་འབྱུང་དུས་བཏུབ་པའོ། །བླ་མ་མི་ལའི

ཞལ་ནས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་ངེས་མི་མཐོང་། །གསུང་ངོ་། །བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྔགས་བསྒོམ་པར་འདུག
སྟེ། ཁོང་གི་ཞལ་ནས་རབ་འདི། འབྲིང་བར་དོ། །ཐ་མ་ཕྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱ། དེ་ལ་མ་རྒྱས་ན། སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཕྱི་བར་མི་སྤྱོད་པས། བསྟུད་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པས་མནར་མེད་
དུ་ཐོགས་ཅིག་འགྲོ །རྟེན་འབྲེལ་དབང་ཆེ་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་རླུང་དག་ཀྱང་རྗེས་ལ་ལྡང་བ་ལུས་བྱུང་བ་ལྟ་ཡོད་པས་གསུང་། བར་དོར་ལུས་མེད་པས་མི་ལྡང་། ཁྱོད་བླ་མ་ལ་དྲི་
མི་དགོས། ནང་དུ་རིག་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས་འོང་གསུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་རླུང་ལུང་མ་བསྟན་དང་། རྣམ་རྟོག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་
སེམས་ལས་ལོགས་ན་མི་འདུག་པས་མཉམ་བཞག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་གཅིག་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན། ཐམས་ཅད་

༄༅། །སེམས་ཉིད་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དེ་རང་རིག་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པས། རྣམ་རྟོག་ཏུ་འཕྲོ་བ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་འམ། བག་ཆགས་ཡིན། རང་འགྲོ་རང་སྣང་རང་དག་ཡིན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཀྱི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བ་ལས་མེད། ལན་ཅིག་གོམས་པའི་དུས་སུ་དྲན་པས་མ་ཡེངས་པར་བྱ་མི་དགོས། དེ་ནམ་འོང་ན་ལས་ཀྱི་རླུང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་དག་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རང་དུ་སོང་ཙ་ན། རྣམ་རྟོག་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མི་འོང་། སེམས་འཕྲོ་བ་མི་འོང་། དྲན་པ་བརྟེན་མི་དགོས། མ་ཡེངས་པ་བྱ་མི་དགོས་གསུང་ངོ་། །གཉིད་ཀྱི་དུས་མི་རྟོག་པ་ཡོད་དེ། རིག་པ་བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པ་དེ། མཉམ་གཞག་ཡིན་ནམ་མིན། རྨི་ལམ་དུས་སུ་རིག་པ་ཡོད་དེ་མི་རྟོག་པར་འདུག་ན། རིག་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགྲོའམ་མི་འགྲོ །མི་འགྲོ་ན་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་

དུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་དགོས་སམ་ཞུས་པས། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་རིག་པ་བག་ལ་ཉལ་མིན། རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་ཡོད་པས་མི་རྟོག་པས་མ་ཚོར་བ་ཡིན། འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་མི་དགོས། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དུས་སུ་འོད་གསལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་ཆོག །དྲན་པས་མ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སད་པའི་རྗེས་སུ་བལྟས་པས། དེ་ཡང་འོད་གསལ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ཆུ་བོ་རྒྱུན་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བར་དོའི་གདམས་པ་འཚོལ་ལམ་མི་འཚོལ་ཞུས་པས། བར་དོས་ཅི་བྱེད། ད་ལྟ་དང་འཆི་ཁ་གཉིས་ཁ་རུ་བར་དོ་བསྒོམ་མི་དགོས། འོད་གསལ་གཅིག་པོ་བསྒོམ། འོད་གསལ་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་བར་དོ་མི་མཐོང་། དཔེར་ན་དགྲ་མི་འོང་བ་ལ་ཟོན་དང་སྐྱེལ་མ་མི་དགོས་གསུང་ངོ་། །ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་གང་ལས་འཕོས་པ་དེ་ལ་ཡེར་རེ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཆུར་ལོག་ནས་བསྒོམ་པ་གཉིས་གང་དགའ་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་འདྲ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་འོད་གཉིས་

ཁ བཅུ་གསུམ ༣

༄༅། །བཞིན་དུ་གོ་བ་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམས་པས་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་འོད་དུས་ཐམས་ཅད་མ་ཡེངས་པ་གཅེས་གསུང་ངོ་། །དབླམ་ལ་དྲི་མི་དགོས་ཁྱོད་རང་
གི་རིག་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས་འོང་། དྲི་མི་དགོས་གདོས་ཐག་ཆོད་ལ་སྒོམས་ཤིག །ང་དང་གཏན་ནས་མི་འབྲལ་བར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ང་བདག་
ལ་དོན་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། གདམས་པ་མ་ཆང་བ་ཡོད་ན་ཞུ་ཞུས་པས། ད་དོན་ལ་ཕྱལ་དུ་དབྱུང་རྒྱུ་ཡང་མེད། གདམས་པ་མ་ཆང་བ་ཡང་མེད། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུ་མེད་
པས། ཁྱོད་རང་ཉམས་སྐྱོང་ལ་ཕྱོས། ང་འདས་མ་འདས་མེད་པར་ཁྱོད་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་གིས། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཨ་ཅང་ཆེ། བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་དང་ཌཱ་ཀི་མ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། ཁྱོད་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲེང་། བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འདུག །ཁྱོད་ལ་བར་ཆད་མི་འོང་དོན་གྲུབ་ནས་འོང་། ཁྱོད་རང་སེམས་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་གདོས་ཐག་ཆོད་པ་

སྒོམས་ཤིག་གསུང་ངོ་། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ངོ་བོའི་གདར་ཤ་གཅོད་པ་ཞུས་ལན་དང་བཅས་པ། ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲང་སེལ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ལས་ཅན་
འགའི་སྐལ་དུ་ཐོས་ནས་མོས་པ་སྐྱེ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཆར། སྐལ་མེད་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་གདམས་ངག་འདི་ནི་གསང་བར་བྱའོ། །སྣོད་བཅུད་ཕྲ་རག་རྟག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །དྲན་པའི་
རྒྱལ་པོ་མ་ཡེངས་ལྟ་བསྒོམ། །སྣ་ཚོགས་རྐྱེན་གྱིས་མི་འགྱུར་དེ་ལ་བརྩོན། །མ་ཡེངས་དྲན་པའི་རྒྱུན་ལས་གཞན་མི་བཙལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་ཡིན་གྱུར་ནས། །བདག་
དོན་གྲུབ་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་འབྱུང་། །ཨེ་མ་ཡ་མཚན་ཆེ་བས་རང་སེམས་ལྟོས། །སེམས་མཐོང་རྣམ་གྲོལ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཛོད། །རྗེ་སྒམ་པོ་པ་དང་། རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་
གྱིས་ཞུས་ལན་འདི། ཡང་བན་ཧྨ་ཀུ་མཱ་རས། རི་ཁྲོད་དགོན་པར་བྲིས་པའོ།། །།དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་བུ་ཆེན་དམ་པ་བག་སྒོམ་གྱི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་

༄༅། །ཕྱོ་གོས་ལ་སྒྲོང་བཀུར་ནས། སྡུག་ནུས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། བློ་ཕུགས་སྤྲང་ལ་གཏོད། རང་འདོད་པ་ལས་བློ་ལྡོག་དགོས་པ་ཡིན་
པས། ཚེ་འདི་སྐྱོང་བ་རྣམས་དང་སྣང་བློ་མ་བསྟུན་ན། བྱ་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མེད་པས་ཕན་ཅི་ཐོགས་གྱིས། ཡག་ཏུ་རེ་བའི་སྐྱིད་སྐྱིད་པོ་ཞིག་ལ་བློ་གཏད་པས་མི་ཡོང་བ་ཡིན་
ནོ་གསུང་། སྣང་སེམས་ཞེན་མེད་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་ལ། །སྒྱུ་མའི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །སྐུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་ལ། །དད་གུས་ཀྱི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །རང་བཞིན་སྐྱེ་
མེད་འོད་གསལ་ལ། །གཅེར་མཐོང་གི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །སྤྱོད་པ་རང་འབྱུང་འགག་མེད་ལ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །སློབ་དཔོན་དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་
གྱིས་གསུངས་སོ།། །།རྟོགས་ལྡན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་འདོད་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །གང་གིས་མི་བསྐྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུར་གཞག །གསལ་ལ་རང་

བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཞག ། ཉམས་ལ་ཐོགས་རྟགས་མེད་པ་བར་སྣང་ཀླུང་བཞིན་གཞག ། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ངང་དུ་གཞག ། དུས་གསུམ་
རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །རྣམ་རྟོག་མ་བསླད་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ཏེ། །མ་བཅོས་རང་སར་གྲོལ་བ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཨེ་
མ་ཧོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ངང་། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་ངང་། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་རྩ་བྲལ་གཅིག་མའི་ངང་། །རྣམ་དག་རང་
བཞིན་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐུའི་ངང་། །མ་བསམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །དུས་གསུམ་མཉམ་པར་སྣང་བ་གཅིག་མའི་ལམ། །རང་བཞིན་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་རྣལ་འབྱོར་སེམས། །སྐུ་
གསུམ་རང་ལ་ཤར་བ་སྐྱེ་མེད་ཐུགས། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཅིག་མའི་ཀློང་དུ་ཐིམ། །གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དབྱིངས་སུ་ཡལ། །རྩོལ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་མ་བཅོས་ལམ་

ཀ སྙིང་ ༥

༄༅། །ངུ་སྦྱོངས། །འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའོ།། །།རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་འདིར་ཚོགས་པའི་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས། སྒྲུབ་པ་རྣལ་མར་བྱེད་ན་ཚེ་འདིའི་གདོས་ཐག་བཅད་ནས། ལུས་སྲོག་འབེན་དུ་བཙུགས། ལྷོ་རྒྱབ་ལ་སྒྲོང་བསྐུར་ནས། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་རི་ཁྲོད་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། རབ་སེང་གེ་བཞིན་དུ་གངས་ལ་སོང་། འབྲིང་རྒྱ་སྟག་བཞིན་དུ་ནགས་ལ་སོང་། ཐ་མ་བྱ་རྒོད་བཞིན་དུ་བྲག་ལ་སོང་། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཕ་མོ་བཞིན་དུ་གྲོང་དུ་གཞོལ་བར་མ་བྱེད། ལར་ཟས་གོས་གཉིས་ཀྱི་འཁྲི་བས་ཚོ་བ་ལ་རིབ་མི་འོང་བས། གོས་རས་གོས་རྐྱང་པ་ཐུབ་པ་གལ་ཆེ། ཟས་ཀྱི་ན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་རུང་ཆུང་རུང་དོན་ཅིག་སྒྲུབ་ན། ཚེ་འདི་ལ་སྐྱིད་ཀྱང་བཟང་། སྡུག་ཀྱང་བཟང་། ཅི་བྱུང་འདྲ་སྙམ་པ་

ཞིག་དགོས། ཡར་ཆོས་བྱེད་ན་མི་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་མ་ཆེ། མགུ་མ་སླ། འཁང་མ་སྐྱེན། དྲིན་མ་རྩི་དང་། ཡག་པར་ཡོང་། ཁོ་བོ་ནི་སུ་ལ་དྲིན་རྩི་མ་མྱོང་སྟེ། ཁོ་བོ་ནི་ཁྱེད་ཅག་
རྣམས་ལ་དྲིན་ཆེ་སྙམ། ཡར་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་འདྲེན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མའི་ཞབས་འདྲེན་པ་གཉིས་མཉམ་པོ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོའི་སློབ་མར་གྱུར་པ་ཐམས་
ཅད། རབ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོ་རང་མགོ་རང་གིས་མ་བཏུང་། རང་ལ་རང་གིས་ཐུགས་ལ་ཐོགས་དང་། ངེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
ཡིན། སྤྱིར་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཁ་ཆོས་པར་མ་སོང་བ། སྣ་ཆོས་པར་མ་སོང་བ། ལོ་ཆོས་པར་མ་སོང་བར་གྱིས། མིས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་སྙམ། རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་སྙམ་ནས། མི་
ནག་ཏུ་འཆི་ཉེན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ། འདི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྟག་ཡིན། ཡར་

༄༅། །ཚོས་སློར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ། རབ་འཆི་ཁར་དགའ་ཡལ་ལེ། འཛུམ་མུ་ལེ། བློད་ཏིང་ངེ་། བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། འབྲིང་
འཆི་ཁར་མི་འཚེར་བ་ཞིག་དགོས། ཐ་མ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སློ་ནས། ངས་འདི་དང་འདི་བྱས་སྙམ་པའི་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། སློམ་ཆེན་པ་རྣམས་རི་ཁྲོད་བསྟེན་དགོས་
པ་དེ། བྱ་བྲལ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་པས་དབེན་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་ནས། རི་ཁྲོད་བསྟེན་པ་ཡིན། གཡེང་བ་བྱེད་ན་གྲོང་གསེབ་དང་སྡེ་པའི་ནང་དུ་བྱས་པས་
ཆོག་པས། རི་ལ་བསྡད་ཀྱང་གྲོང་གསེབ་པ་ལས་གཡེང་བ་ཆེ་བ་མ་བྱེད་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། དགེ་སྦྱོར་ཅིག་སྐྱེས་ན་དེ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོར་ནི་མི་བཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་
ཡིན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དགེ་སྦྱོར་དེ་སྐྱེས་ཀྱང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་དགོས། སློམ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་སྐྱེལ་ ༡༡

དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་མིན་པས་གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་ལ་གནོད། གཞན་ལ་ཕན་པར་དཀའ་བས། སྔོན་ལ་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་
མཛོད་ལ། དེ་ནས་སློབ་མ་སྐྱོངས། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་ཞལ་ནས། རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་ལ་ཆོས་ལྔ་ཡིན་གསུང་། རྩོལ་
ཁྲིམས་ལ་ངོས་ལྐོག་མེད། གཉེན་པོས་རྒྱུན་ཐུབ་པ། གདམས་ངག་ལ་རང་བྱན་ཚུད་པ། དད་པས་ཁམས་སོས་པ། ནུས་པས་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་སེལ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། བདེ་
བར་གཤེགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རི་ཁྲོད་བསྟེན་པ་ལ་ཆོས་བཞི་ཡིན་གསུང་། གདམས་ངག་གི་གདེང་ཐོབ་པ། ནུས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ། ཉམས་མྱོང་གི་གདེང་ཐོབ་པ། ལྟ་
བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དོན་དེ་ཆོ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ལ། བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་འཇོག་པ། གསོལ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འདེབས་ཤིང་། བླ་མའི་སྤྱན་

༄༅། །སྔར་ཡུན་རིང་དགོས། བྲ་མོས་ལྗུད་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་སོང་བས་མི་ཆོག །དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གོ་འདྲིས་སུ་མ་སོང་བ། གདམས་ངག་ལ་སྣ་
ཐྲེད་དུ་མ་སོང་བ། དད་པ་སྨོད་རྙིང་དུ་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཞུགས། ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོས། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ཞུས། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་འཛོམ་སྟེང་ལ་བསྒོམ་དགོས། དེའི་དུས་སུ་བསྒོམས་ན་
བསྒོམ་མི་ཡོང་མི་སྲིད། མ་བྱུང་ན་རང་གིས་མ་བསྒོམས་པ་ཡིན། བླ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ། རབ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། འབྲིང་ལུས་ངག་གི་ཞབས་ཏོག་ཡིན། ཐ་མ་ཟང་
ཟིང་གི་ཞབས་ཏོག་ཡིན་པས། ཆོས་གཤཔའར་མར་བྱས་ན་རང་དོན་གཞན་དོན་ཀུན་འབྱུང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིད། སྐྱིད་པ་རང་སྐྱིད། སྨོན་པ་མིས་སྨོན་པ་ཞིག

འོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། འཕྱུ་བ་མིས་འཕྱུ། སྡུག་པ་རང་སྡུག །འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཁྲིད་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་བྱ་སྙམ་ན། བརྩོན་
འགྲུས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། དད་གུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ། བླ་མ་དང་གྲོགས་པོའི་ཞབས་འདྲེན་དུ་མ་སོང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་རྐྱེན་དུ་མ་སོང་བ། མདོར་ན་ལས་མཐའ་མ་
ལོག་པ་རེ་མཛད་པར་ཞུ་གསུང་ངོ་།། །། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱྣྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་
ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱྣྟ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།།

ཁ གཅིག ཀ

༄༅། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཞུས་ལན་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱིས་ཁོ་བོས་གདམས་ངག་ཅིག་ཞུས་
ནས། བསྒྲོམྶ་པས་ཞག་འགའ་ལོན་པ་དང་གང་ནས་བྱུང་ཆ་མེད་པའི་གསལ་སིང་ངེ་བའི་ཉམས་ཤིག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་
པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་དཀར་པོ་ཅིག་ཐུབ་བྱ་བ་ཡིན་པས། སང་གནངས་དང་ཕྱིས་རྟག་ཏུ་དེ་ཙུག་འོང་བ་ཡིན་པས་རྒྱབ་ཡོལ་

༄༅། །དྲི་བར་གྲིས། གོས་སྤུབ་པར་གྲིས་ལ་སྒོམས་དང་། ཤེས་པ་བཀོལ་དུ་བཅུབ་པར་འདུག་གིས་
གསུང་། དེ་ནས་བཟའ་མེད་ནས་བཟའ་འཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མ་མཇལ། དེ་ནས་འོལ་ཀ་སྤུབ་ན་བཞུགས་
ནས་འདུག །དེར་ཕྱིན་ནས་ཞག་འགའ་བསྒོམས་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་བཀའ་འར་མ་ཞིག་བྱུང་ནས། ཞུས་

པས། ཧྭ་རེ་མཛོད་ནས་ད་ལྟ་སྒོམ་བཟང་བར་འདུག་སྙེ། དེ་རྟ་བ་གང་ནས་བྱུང་གསུང་། མ་ཤེས་བྱས་པས་འོ་ན་ད་རུང་དེ་ཀ་ཙུག་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཞག་འགའ་
བསྒོམས་པས་བདེ་གསལ་དེ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དེ་སེམས་ཡིན་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་། རྣམ་རྟོག་ཡང་སེམས་སུ་ཤེས་པ་བག་རེ་ཡོང་བར་འདུག་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། བདེ་གསལ་དང་རྒོད་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡུན་མི་རིང་བར་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཞག་འགའ་རེ་བསྒོམས་པས། ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་ཚ་བ་མི་བཟོད་པ་ཞིག་
བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་རླུང་བག་རེ་ཚུད་པར་འདུག་སྙེ། རྩ་ནང་དུ་རླུང་བྱུང་བས་དེར་རྣམ་རྟོག་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཞག་འགའ་གཏུམ་མོ་རང་མ་བསྒོམ་གསུང་། མ་
བསྒོམས་ཀྱང་གཏུམ་མོ་རང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཙུག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པས་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་འཇམ་རླུང་བཟུང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་

༄༅། །ཕོ་རང་བསྒོམ། རླུང་རང་འགྲོར་ཐོང་གསུང་། ཡང་ཐེབས་ཅིག་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་གྲགས་འདི། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བར་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་
བ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ལྷུག་པས་སྨི་ལམ་སྨིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་མའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་སྟེ། ཕྱོད་པས་མི་ཤེས་པ་ཡོད། ཁྱོད་རང་བསྒོམ་ཞིག་ཅི་ཤེས་
པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དྲི་རྒྱུམ་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་མཆམས་དམ་ཡང་ཤོག་གསུང་། ཡང་ནུབ་ཅིག་སྨི་ལམ་ན། དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ སྤུར་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཅིག་ཕྱོད་པ་སྨིས། དེ་
གསལ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་ལ་ཁྱོད་དགའ་བར་འདུག་གམ་གསུང་། འདུག་བྱུས་པས་བཀའ་བཀྲོན་དྲག་པོ་ཞིག་མཛད་ནས། ཁོ་དེ་མདོན་སུམ་དུ་ཡང་
ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མར་ཤེས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བདེན་པར་བཟུང་ན་བར་ཆད་ཡིན་པས། སེམས་ལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བཟང་ཡང་དང་དུ་མི་

བླང་། ངན་པ་བྱུང་ཡང་མི་སྤང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་མི་འདོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་དུས་སུ། དེ་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
གསུང་། ཡང་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པས་དྲོད་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བར་སོང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་བྱུང་སེམས་ཀྲུས་པ་ཡིན་པས། དེ་བདེ་བར་
འཁྱེར་བ་ཡིན། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ནས་ཡར་བཀྲམ་ནས། སྤྱི་བོ་མན་ཆད་བདེ་ལྷེམ་ལྷེམ་སོང་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན། དེ་ནས་མར་ལ་ཐིག་ལེ་འཚོར་འཚོར་འདྲ་ན། རང་གི་སྤྱི་བོར་མ་དམར་
སེར་ཞིག་བསམ། རང་གི་མིག་གཉིས་ལྟེ་བར་བསམས་ནས། དེ་ལ་ཡར་བལྟ་བར་བསམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་བདེ་གསལ་དུ་འདུག་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་རེ་བྱུང་ཡང་
སེམས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས། རྣམ་རྟོག་དེ་འཁོར་མ་བཏུབ། སྣང་གྲགས་སེམས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཡང་འཁོར་མ་བཏུབ་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་ག་གླུ་ཧྲ་རས།

༄༅། །རྣལ་འབྱོར་པ་བརྡ་ཕྲི་ལ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུལ་ལ་མ་བལྟ་སེམས་ལ་ལྟོས། །བྱ་བ་མ་མང་ཞེ་འདོད་ཀུན་དང་བྲོལ། །ཉམ་ང་མ་བྱེད་དོགས་པས་བདག་མ་
འཆིང་། །སེམས་ནི་གང་དགའ་ཉིད་དུ་ཐོང་ལས་ཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས། བརྡ་ཕྲིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་སྐད། གཉིས་མེད་ཞེས་པ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་འདྲ། །ཉམས་སྐྱོང་སྨིན་ལྟར་
ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཡང་རུང་། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་གླང་པོ་ལྟ་བུར་གང་རྟོགས་པ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། །རིག་པ་རྣམ་རྟོག་ཕྱིར་འབྲང་མ་ཤོར་བར། །རྣམ་རྟོག་ཅི་
བྱུང་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། །བྱ་བ་ཡིན་པས་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་བ། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སེམས་སུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པ་བྱུང་བ་ལ། མཛོ་བོ་
བྱང་དུ་སོང་ཡང་སྣ་ཐག་ལག་པར་ཡོད་བྱ་བ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན། རེས་ཅི་ཙུག་ཡོད། རེས་གང་འདྲ་ཡོང་མ་ངེས། དེ་ཐམས་ཅད་ཉམས་བྱ་བ་ཡིན། ཅི་བྱུང་ཡང་

ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱེས་ལ་སྒོམས་གསུང་། ཡང་ངའི་རིག་པ་གསལ་སིང་དེ་འདུག་པ་སྣེ། རེས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཆད་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡན་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་རང་
གི་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས་ངོ་བོ། གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །སྒྲ་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་མེད། །དྲི་མེད་སྣོམ་པ་པོ་
ཡང་མེད། །རོ་མེད་མྱོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་ལུང་ལས་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །ཇི་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞག་བཞིན། །བྱ་བ་ཡིན་པས་
ལུས་སེམས་ཁོང་གློད་ལ་ཞོག །སྲིད་པ་གསུམ་མན་ཆད། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡན་ཆད་རང་རིག་པ་སེམས་ཡིན། རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་གསུང་། ཡང་འོད་གསལ་བྱ་བ་དེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས་ཀུན་དེ་ཙུག་ཡིན། གོ་ཅན་འོ་སློལ་ལ་རང་གི་རིག་པ་དེ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དེ་འོད་གསལ་བྱ་བ

ཁ ༄༅། །ཡིན་གསུང་། ཡང་གཅིག་པོར་སྤྱོད་དུས་སུ་དགོད་སྙིང་ཁ་ནས་འདོད། གཉིད་གྱུང་དུ་དགོད་པ་འོང་བས་མིའི་རྩར་ཉལ་མི་བཏུབ་པར་འདུག་ཞུས་

པས། དེ་བདེ་བ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཉིན་གཅིག་ཐབས་ལམ་ཞུ་བྱས་པས། དེ་ཀོ་ཀུན་ཏུ་ཟླཎད་པ་དེས་ཆོག །མ་བསྒོམས་ན་བར་དོ་གདམས་ངག་ཤེས་

ཁྲི ཀྱང་མི་ཕན། ཁྱེད་རང་ཡང་ད་རུང་བསྒོམ་ནུས་ན་དེ་བསྐྱངས་པས་ཆོག་པར་འདུག །བར་དོའི་དུས་ཆོད་དུ་ཡང་བསྒོམ་འོད་གསལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ 111

གྱིས་སྟོན་བསུ་བ་ཡིན་གསུང་། བསྒོམ་ནུས་ན་དེས་ཆོག་གམ་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། ང་ལ་ཡང་དེ་ལས་མེད་གསུང་། འོ་ན་ངའི་

ཁ བདེ་བ་གསལ་སེང་ངེ་འདུག་པ་དེ། རེས་ཡེངས་ཐབས་སུ་འབྱུང་། ཉིན་ལ་གསལ་མཚན་ལ་མི་གསལ་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ལ་ད་རུང་སྐྱོན་གཅིག་འདུག

པ༔ གསལ་ན་དགའ་མི་གསལ་ན་མི་དགའ་བའི་སྐྱོན་གཅིག་འདུག །དེ་ཙུག་བྱེད་པ་མིན། རང་གི་རིག་པ་དེ་གསལ་སིང་ངེ་བཞག་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་ཕྱིར་མི་འབྲང་རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་ཡང་སེམས་སུ་ཤེས། སེམས་སྐྱེ་མེད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སེམས་ལ་ཅི་བྱུང་ཡང་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཉིན་ལ་གསལ་བ་དེ་རིག་པ་དང་སྣང་བ་འདྲེས་པ་ཡིན། ནུབ་མོ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། མི་མང་སར་ཁ་རོག་སྡོད་ལ་སྒོམས། འགྲོ་བའི་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཡང་བསྒོམ་བྱུང་ངམ་ལྟོས་གསུང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་འོང་བར་འདུག་ཞུས་པས། འོ་དེ་ཡིན་གསུང་། སྔར་ངས་སྡིག་པ་བག་ཙམ་འཕྲ་བ་ཞིག་བྱས། ལས་འབྲས་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་དྲན་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བར་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེ་ཀུན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཐུན་ཅིག་གིས་འདག་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སོག་མ་ཕུང་པོ་ཞིག་ལ་མེ་སྟག་ཅིག་བཏབ་པས་ན་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ལ་

༄༅། །འགྲོ །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུ་མའི་སྡིག་པ་བྱས་པ་ཕྲ་མོ་དེ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། སེམས་ཡིན་སེམས་དེ་སྐྱེ་མེད་དུ་བྱས་པས་འདག་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་སྣང་གྲགས་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པར་འདུག །གཞན་ཡོགས་ནམེད་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ་བལྟས་པས་ཐུག་པ་མི་འདུག །ནམ་མཁའ་ལ་མདུང་སྐོར་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཞུས་
པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སེམས་འདི་རྣམ་རྟོག་གི་ཕྱིར་མ་འབྲང་བར་བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་པར་རང་དག་རང་གསལ་དུ་ཞོག་ལ། རྣམ་རྟོག་ལ་མི་འཐད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་། མི་
དགའ་བ་མ་བྱེད་པར་དེ་རང་ལ་ལྷོས་དང་། དེ་ལ་ཁ་དོག་མེད། དབྱིབས་མེད། ངོས་བཟུང་མེད། དེ་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། གསལ་ལ་མ་འགག་པ་དེ་རང་ཡིན་
གསུང་། འོན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་དུས་སུ་ཡུན་མི་རིང་གསུང་བ་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེ་མ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ད་རེས་འདི་གསལ་མི་ཟེར་ལུས་བདེ་བ་ཆེ་ལ་གསལ་ལ་

མི་རྟོག་པའི་དུས་སུ་དེར་ཡུན་རིང་ན། ཞེས་པ་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡེངས་ནས། རླུང་བ་སྤྱུའི་བུ་ག་ནས་ཕར་ཤོར་ནས། ཕྱིས་གྲང་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དགེ་རྨ་ཞེས་སྨྲུན་སྦྱ་བའི་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱང་གསུང་། ཡང་ད་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལས་གསལ་བ་ཤས་ཆེ། སྐབས་སུ་དའི་ཞེས་པ་དེ་ཡེངས་ན་དངོས་པོ་ཕྱི་ནང་འབྲེལ་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཙི་ཡང་མི་དྲན་པ་
ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་འདུག་པ་དེ། རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པས་དེ་མ་ཤོར་བར་གྱིས་ལ། དྲན་ཚོད་ཙི་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་སེམས་སུ་གྱིས། བཅས་
བཅོས་མ་བྱེད་རྟོག་དཔྱོད་མ་བྱེད་པར། ལུས་སེམས་ཁོང་གློད་ལ་གློན་སྒོམ་རང་གྱིས་དང་། དེ་ཡང་ཆུ་མ་རྙོགས་ན་དྭངས་པའི་རང་བཞིན། སེམས་མ་བསླད་ན་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྟོག་དཔྱོད་བྱས་བཅས་བཅོས་བྱས། ཆགས་སྡང་བྱས་ན་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་ངའི་བདེ་བ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་། གསལ་བ་དང་མི་ 114

༄༅། །རྟོག་པ་མཉམ་པར་འདུག་ཞུས་པས། ཅི་ཡང་མི་ཉེས་སྤྲར་བདེ་བ་ཆེ་དུས་སུ། བསྒོམ་ཡུན་རིང་བས་ཡལ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་གཉིད་ཐུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་བཅོར་བཏུབ་པ་ཅིག་བྱུང་། དེའི་དུས་སུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེ་རླུང་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་འོང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་འདིས་སེལ་བ་ཡིན་གསུང་ནས། འཁྲུལ་འཁོར་ཟབ་པ་ཞིག་བསྟན་པ་དེས་སེལ། ནང་ཅིག་སྨྱུན་སྤྲར་འབོད་དུ་བྱུང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་འོ་སྐོལ་གཉིས་རླུང་གིས་ཁྱེར་བས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉན་ནས་ཆཤད་པ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་ད་གཟོད་རྙེད་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྲར་གྱི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་བ་དེ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་རང་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རང་སེམས་དེ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམས་གསུང་། ཡང་འོད་

གསལ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཞབས་སུ་ཉིམ་ཉིམ་འགྲོ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་དུས་སུ་རྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འཕྲོ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། རླུང་བག་རེ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད་པ་ཡིན་གནད་
དུ་དེ་མི་འོང་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་སའི་གཉིད་དུ་འཛུལ་བ་ཞིག་སྨིས། ཉམས་རང་ཡང་དེ་ཙུག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་ཅག་རྣམ་རྟོག་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་
ལ༔ རྣམ་རྟོག་ཆུང་ཆུང་སེམས་སུ་ཤེས་པས་མི་འོང་། འོ་ན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལམ། མེར་མཆོངས་པའམ། ཆུར་མཆོངས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་ཞིག་སྨིས་པའམ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱེད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་གཟོད་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ནན་ཆགས་ཆེར་གྱིས་
ལ༔ ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་བལྟས་པས་ཁ་དོག་མེད་དབྱིབས་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལས་མ་འདས། ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་སེམས་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པས་དེ་ཙུག་སྒོམ་

ཁ བརྒྱ ཁ

༄༅། །དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ཞག་འགའ་བསྒོམས་པས་ཉམས་ལ་དམྱལ་བའི་སྣང་བ་བྱུང་ཏེ། སེམས་སུ་ཤེས་པ་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་འདི་བདེན་པ་ཟབ་པ་ཡིན། དམྱལ་བ་ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིན་པ་མེད། དེའི་ཡུལ་མེད་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་པས། ད་རུང་དམྱལ་བའི་ཉམས་བྱུང་བ་དང་། དེ་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ལ་གོམས་པས་སང་གནངས་ཕྱིས་བར་དོར་དམྱལ་བའི་སྣང་བ་བྱུང་ཡང་སེམས་སུ་ཤེས་པས་དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྡབས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཏོག་རྩེ་པའི་ཞལ་ནས། ཤེས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །བག་ཆགས་ངན་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་། །དམྱལ་བ་རང་ཡང་བདེ་བ་ཅན། །བྱ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུང་། །ཡང་སྐབས་ཤིག་ན་སྟོན་རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་སར་ནད་ཅིག 117

བྱུང་། ད་ལྟ་དེའི་ཐད་སོར་སྣང་ངས་ནས་འདུག །ཚངས་བུག་ཀྱང་སྣང་ངས། ཟས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ཅིག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འབྱུང་བའི་ནད་ཀྱང་བག་རེ་
ཡིན། སྒོམ་ཆེན་པའི་ནད་ཕལ་ཆེར་ཚོས་བསམ་པ་དང་ 'སྒོམ་པ་མ་ལགས་པ་རྣམ་རྟོག་ནད་དུ་སོང་བ་ཡིན། གཉིས་མེད་བསྒོམས་པས་གཉིས་སུ་ཤོར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ནད་ཐམས་
ཅད་རེ་དོགས་རང་ཡིན། རེ་བས་འཕྲུང་དོགས་པས་འགག་བྱ་བ་ཡིན་པས་ནད་དེ་རང་ལ་ལྟོས་དང་། ཁ་དོག་མེད་དབྱིབས་མེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པས། ནར་སོང་གིས་དོགས་
པའི་དོགས་པ་མ་བྱེད། སོས་སུ་རེ་བ་མ་བྱེད། འདིས་གོ་བཅད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བྱ་གསུང་། ཡང་མཉམ་བཞག་ལ་གསལ་སིང་དེ་འདུག །དེའི་དུས་སུ་ཉིན་ཅིག་བྲག་ཁ་ཞིག་ན་ཕར་
སོང་བ་ལ་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་ནས་གཡང་དེ་ལ་དེའུ་སོང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དང་པོའི་སྣང་བ་དེ་བན་བུན་དུ་སོང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་དེ་འོད་གསལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན།

༄༅། །གསུམ་པ་དེ་སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་ཡིན། དེ་ཀུན་ལ་བཅོས་རྒྱུ་མེད་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་རིག་པ་རང་གསལ་ཅི་ཡང་མ་རྟོགས་པ་ཞིག་བྱུང་། གཞན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་འབྱུང་བའི་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ནས། ཡུལ་འདི་དོར་ནས་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས་ཅི་ཡང་ལུས་སེམས་གཉིས་སུ་བྱས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མ་སོང་། ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སོང་ནས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་དྲི་སྐད་རེ་རེ་ཙམ་དུ་དྲན་པ་མེད་པར་སོང་བ་ཞིག་བྱུང་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་དེ་མི་འདོད་ཤོས་ཅིག་པོ་དེ་ཡིན། སྔོན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་མགོ་སྐོར་མང་དུ་བྱུང་གསུང་། ཞི་གནས་རབ་ཅིག་ལྷ་མིའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན། ད་ལྟ་བསྒོམ་བཟང་བ་དེ་སང་གནངས་ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། རིག་པ་འདི་རྣམ་རྟོག་གི་ཕྱིར་བྲེང་བྲེང་མ་བཏང་བར། རྣམ་

རྟོག་ཅི་བྱུང་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། གཉིས་བྱུང་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། རྣམ་རྟོག་ཅི་ཙམ་མང་བ་ཡིན་ན། རྣམ་རྟོག་མི་འདོད་པ་རེ་རེ་བྱུང་བའི་དུས་སུ། རིག་པ་དེ་ལ་གཏོད་
ལ་སེམས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས། ཡང་མ་ནུས་ན་སློད་ལ་ཞོག་གསུང་། ཡང་བསྒོམ་པས་མགོ་དང་རོ་སྟོད་ན་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་རང་གིས་ཕན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་ལ་གནད་
ཅིག་ཡོད། ན་བ་དེ་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་ནད་དེ་སོས་པར་བྱ་སྙམ་པ་ཅི་བྱུང་ན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཤར་བྱ་བ་ཡིན། ནད་དེ་རང་ལ་བལྟས་
པས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་གིས་ཀྱང་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པས། ནད་ཞི་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་། གནས་པ་དེ་ཡང་ཆུང་དུ་སོང་། རིག་པ་སིང་ངེ་གཏད་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་དེའི་ངང་དུ་སོང་། རྣམ་རྟོག་རེ་རེ་བྱུང་ཉམས་དེ་བས་བཟང་དུ་སོང་། དེར་རིག་པ་ལྷོད་དེ་

༄༅། །བྲིས་པའི་དུས་སུ་ནང་དུ་ཡང་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་ཅི་ཡིན་ཆ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་། ཧེས་ཐོབ་ལ་འབྲས་བུ་སེམས་སུ་འདུག །སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདུག་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་ན་དེ་རང་ཡིན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཉའ་ཤིང་གང་ལ་བལྟ་ཞེས་རྐྱང་དེ་ཤེས་པ་རྒྱོད་པར་འདུག་པས། བླ་གང་ཙམ་དུ་དངོས་པོ་ཆུང་བ་ཞིག་ལ་རིག་པ་ལྷན་ནེ་བཏང་ནས་རྣམ་རྟོག་གང་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་རིག་པ་གཏོད་པ་ཡིན། བྱིང་བ་འདྲ་ན་ཡང་གཏོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཤེས་པ་ རྒྱང་དུ་སོང་ནས་ཐག་རིང་དུ་ཡང་གཏད་པས་ཆོག །ཞི་གནས་དང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་གཉིས་མི་གཅིག །ཞི་གནས་ནི་ཅི་ཡང་དྲན་པ་དེ་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་རིག་པ་གཏད་པའི་དུས་སུ། རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་སུ་སོང་བ་དེ་ལ། བག་ཡུན་རིང་ཡང་མི་ལྟོ། དེ་རིག་པ་སྒོར་ཧོན་བཏོན་པ་བྱ་བ་ཡིན། ཡར་རིག་པ་ཀུན་ཁྲབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་

121

གསུང་། ཡང་འཇམ་རླུང་མཉམ་པའི་དུས་སུ་ག་ཤའ་མ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་མེད། རྫོད་ནི་ཆེ་བར་འདུག་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རླུང་དག་པར་འབྱོངས་བྱ་བ་ཡིན། བཟང་དེ་ག
བཞིན་བསྒོམས་པས་ཆོག །དེ་བས་ཀྱང་རིག་པ་རང་མ་ཡེངས། ཚན་ཅིག་ན་ད་རེས་ང་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་གནོད་པས་བསྡད་པ་བས་འགྲོ་བ་རང་འཕེལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ཙ་ན་གནོད་བདོ་བ་ཡིན
ནོ། །འོ་ན་ད་རྩུང་འོ་སློལ་གཉིས་གཏམ་པས་སྤྱུག་པར་འདུག་སྙེ་ཡང་གོམས་པས་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་རིག་པ་གཏད་པའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་གང་ལ་མཐོང་བ་མེད་པར་གསལ་སྟོང་དེ་ལ
ཡུན་རིང་ཡང་སྐྱོན་ཅང་འོང་ངམ་ཞུས་པས། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དྲགས་ན་ཡང་ལྷིངས་པ་དང་། རྨུགས་པའི་ཞེད་ཅིག་ཡོད་པས། ཤིགས་ཀྱིས་ཆཤིགས། ལྷོད་
ཀྱིས་གློད་ནས། ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་། དེའི་དུས་སུ་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་ཅི་ཡིན་ཆ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་

༄༅། །ཞུས་པས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། འོ་སྐོལ་གྱིས་དེ་ག་ནས་ཤེས་གསུང་། ཡངས་ཐེངས་ཅིག་གསལ་ཡང་
གཏད་པ་མེད་པ་དེ་གཞི་མེད་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་ཞུས་པས། དེ་དོན་དམ་གཙུག་མ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ནད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་རིག་པ་གཏད་པས་གཞི་
མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གདོན་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཅི་བྱུང་ཡང་། དེ་རང་ལ་རིག་པ་གཏོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་གཏོད་
པ་དེ་ལ། ཐག་ཉེ་རིང་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། ཤེས་པ་རྒོད་པ་ལ་ཐག་ཉེ་བ་དངོས་པོ་ཆུང་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏོད་པ་ཡིན། བྱིང་ན་ལག་མཐོན་པོའི་དངོས་པོ་ཆུང་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏོད་
དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ཐེངས་ཅིག་སྒོམ་པའི་དུས་སུ། རྗེད་ཐབས་ལ་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཙམ་ཙམ་པ་རེ་བྱུང་ཞུས་པས་དེ་ཀུན་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། སྟོན་

པ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་མ་འམ། སེམས་ཙམ་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འམ། སྔགས་སམ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་འདོད་པར་འདུག་སྟེ། བསམ་ཕུགས་གཅིག་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་མ་
འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བསམས་པས་བདེ་གསལ་དུ་སིང་ངེ་འདུག་པ་དེ་གཅིག་པོ་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་ལྷར་སྐྱེ་ངེས་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། འོ་སྐོལ་རང་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་འདི་
གདམས་ངག་ཟབ་པར་འདུག །རྣམ་རྟོག་བྱུང་བ་གང་བྱུང་། གང་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་ལ་སེམས་སྦྱོང་བ་
ཡིན་ནོ་གསུང་། ཡང་ཐེངས་ཅིག་དངོས་པོ་རེ་རེ་ལ་རིག་པ་དྭངས་ཧེ་ཧྲིག་གེ་གཏད་པའི་རྗེས་ལ། ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ནས་བཞག་པས། དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་གསལ་སྟོང་དང་དུ་
ཆམ་ཆམ་འདུག །དེའི་དུས་སུ་གང་འདོད་པའི་སར་སོང་ཡོང་། རྩིག་པ་དང་རི་ལ་ཡང་ཐོགས་ཐོགས་མི་འདྲ་བ་ནུས་པས། འོ་དེ་ཁྲོད་ཀྱི་དེ་ཉམས་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་ཅིག་ཡིན།

༄༅། །ལྷ་བ་ནི་དངོས་པོ་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་བ་དེ་ཡིན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམས་

པས་ད་རུང་འགྲོ་བའི་སྐལ་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོང་བ་ཡིན། ད་རུང་དེ་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་སྟོང་འོང་གསུང་། རིན་པོ་ཆེ་སྒམ་པོ་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཚུར་ཕུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞུ་བ་ཞུས་

ལན།། །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་རྣལ་གྱི་དགོན་པ་རུ། །བདག་ཉིད་དབུ་མའི་གནས་སུ་རླུང་ཚུད་པས། །མི་རྟོག་བདེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོན་

མཐོང་ནས། །དེ་ཡི་དོན་རྟོགས་བླ་མ་རྗེ་ལ་ཞུས། །ཞུས་ལན་བརྗོད་འཇིགས་རུང་ཟད་ཡི་གེར་བྲིས། །བདག་གིས་བསྒོམས་པས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་

འོད་གསལ་བ། ངོ་བོ་བདེ་བ་དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ། བརྗོད་དུ་མ་བཏུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་དུས་སུ། ནམ་མཁའ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོའི་གཟུགས་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྒྲོགས་

ཤིང་། ཨི་རི་ཧི་རི་གསུང་གིན་གདའ་ན། དེ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ཡིན། ཅུང་རང་རླུང་བཙུན་དྲག་པས། རྩུབ་རླུང་དུ་སོང་བ་
ཡིན། རྩུབ་རླུང་དང་འཇམ་རླུང་གི་ཁྱད་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྩུབ་རླུང་ནི་སྙིང་འོག་གི་རླུང་གཉིས་ཀ་ཟུག་དང་བཅས་ནས་ཐུབ་ཚོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུར་བ་རྒྱུས་
བཀྲུངས་ནས་འབོ་ཞིང་འདྲལ་བ་དང་འདྲ་བར། ལོག་པ་མང་པོ་འོང་བས། མཛེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་གསུང་། འཇམ་རླུང་གི་སྙིང་རླུང་སུམ་ཚ། འོག་རླུང་སུམ་
གཉིས་བཟུང་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་འཛིན། ཟུག་རྡུ་བྱུང་ཙན་དལ་གྱིས་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ་ལོག་པ་མི་ཡོང་བས་དེ་ལེགས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཏད་ལུགས་ཞུས་པས་
འདྲ་གསུང་། འོ་ན་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་ལ་དུས་དུ་ཡོད་ཞུས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ཚུད་པ་ལ་བཞིའམ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བཞི་ནི་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཚུད། ར་རོ་བ་དང་

༄༅། །བཀྲུལ་བ་དང་། ཕོ་མོའི་སློམས་འཇུག་དུས་སུ་ཚུད། བརྒྱད་ནི་དེའི་འཁོར་ཡིན། རླུང་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་
དང་། གཉིད་མཐུག་པོ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ནས་འཛིན་པ་མེད་པའི་དུས་དང་བརྒྱད་ལ་འཇུག་སྟེ་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཐྲི་པོ་བྱ་བ་ཡིན། འདིར་བླ་མའི་
གདམས་ངག་གིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་དུས་གསུམ་དུ་འཇུག་སྟེ། བུམ་པའི་དབང་གི་དུས་དང་། རྨི་ལམ་འོད་གསལ་ཟིན་པ་དང་། རླུང་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཚུད་པའི་དུས་སུ། ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་མ་བཅོས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ཙཎྜ་ལི་ལ་དམིགས་ནས་རླུང་བཙུན་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་བསྒོམས་ནས་རླུང་བཙུན་པ་སྟོབས་
གང་ཆེ་ཞུས་པས། ཙཎྜ་ལི་ཆེ་སྟེ་ཙཎྜ་ལི་ལ་དམིགས་པ་རྣོན་པོས་མ་ཡེངས་པར་བཟུང་ན། དང་པོ་དྲོད་འཁུར་གྱིས་སྐྱེ། དེ་ནས་བདེ་བ་སྐྱེ། དེ་ནས་མི་རྟོག་པ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་འོང་བས་

ན༔ ཙཎྜ་ལི་བོགས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དང་པོར་རྡོར་སྐྱེས་པར་ཤེས་ནས། བདེ་བ་དང་མི་རྟོག་པའི་གོ་བ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ལགས་ཞུས་པས། ཚད་བཟུང་དུ་མི་བཏུབ་དཔེ་
དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཆུ་རྫོགས་པས། འཁྱག་པ་ཀུན་ཞུ་ནས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ། དེ་ལས་ལོ་མ་དང་། སྡོང་བུ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟར། རླུང་དང་ཙཎྜ་ལི་ལས་དྲོད་སྐྱེ། དེ་ནས་
བདེ་བ་ཟུག་རྔུ་དང་བཅས་པ་ལྟེ་བར་ཅག་གིས་འོང་། དེའི་དུས་སུ་བདེ་བ་དེ་འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་སེམས་བཟུང་ནས། སྤོད་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
ཤུགས་ཀྱིས་འགགས་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོག་མ་འོག་མ་ནི་རྣམ་རྟོག་གོང་མ་གོང་མའི་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བ་ལས། འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་དུ་མི་
བཏུབ། བསྟན་པས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དེ་རང་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་རླུང་བཙུན་པའི་མི་རྟོག་པ་དང་། རླུང་མ་བཙུན་པའི་མི་རྟོག་པ་འདྲའམ་ཞུས་པས། མི་འདྲ། རླུང་མ་བཙུན་པའི་

༄༅། །མི་རྟོག་པ་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས། མི་རྟོག་པ་ལྷེངས་པོ་བྱ་བ་ཡིན། རླུང་གིས་ཐྲིང་ཐྲོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བསལ་ནས། མི་རྟོག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ཚོགས་དྲུག་བཀག་ནས་ནང་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་དྲུག་མ་བཀག་པར་འཛིན་མེད་དུ་ལྷུག་པར་འཇོག་པ་གཉིས། གང་ལགས་ཞུས་པས། ནང་དུ་འཇོག་པ་དེ་ཀུན་གཞི་དྲན་པའི་ས་བོན་ལ་བསྡུས་ནས། མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན། དེ་ཉན་ཐོས་དང་། མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད། ཚོགས་དྲུག་འཛིན་མེད་ལྷུག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཆི་བའི་དུས་སུ་དགོས་པ་ཡིན་ལགས་པས། སྒོམ་ཆེན་པ་འཆི་བའི་ཚེ། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྨུག་བསྡུལ་ལམ། ཞེས་པ་མ་རྟོགས་པའི་གོང་དུ་འཕོ་ན། འཕོ་བ་གང་རྟོ། ཧི་ཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་བསམ་དུ་མི་རུང་བའི་འཕོ་བ་བྱ་གསུང་། དེ་གཉིས་ཅི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་

པས། གཞི་སེ་བྲུ་ཏི་ནས་ཆཤད་པ་ལྟར། སྒྲལ་ཚིགས་ནང་ན་ཡར་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་བརྩེགས་པའི་ལྟེ་བར། པདྨ་ཀུན་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་ཨས་འཁྲིས་ནས་ཡོད་པར་
བསམས་ལ། དཔའ་བོའི་གོ་ཆས་སྨད་ཀྱི་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཀག །དཔའ་མོའི་གོ་ཆས་ཁ་ལ་སོགས་པ་སྟོད་ཀྱི་སྒོ་བཀག་ལ། རླུང་ཧིཀ་དྲག་ཏུ་དྲངས་ལ། ཧིཀྐ་ཞེས་བརྗོད་
པས། དེ་ལྟེ་བའི་ཨ་དེ་སྐྱུད་པ་ལ་འཁྲིས་ནས། པདྨ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐོན་པར་བསམ་པ་ལ་འཕོ་བ་སྦྱོང་དུས། བཙུན་བྲུས་ལ། ཡང་ཀ་ཧིཀ་ཅེས། སྙིང་རླུང་ཡང་ནང་དུ་དྲངས། ཨ་
ཡང་ཐུར་ལ་དབབ་བོ། །རྒྱས་ནས་འཕོ་བ་ནི་མ་ནུས། ཉེར་གཅིག་གི་ཧི་ཀས་ཁྲེན་ལ་དྲངས་ལ། ཀ་ཧིཀ་གིས་མར་མི་དབབ་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱ། འཕོ་བའི་ཚེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་
ཀྱིས་དྲངས་ལ། ཤེས་པ་རང་གང་འདོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཏང་གསུང་། དེ་ཕར་འཕོའམ་ཞུས་པས། དེས་ཙུང་མི་འོང་སྙིང་འགྱུལ་བས་སྙིང་འདར་དུ་འོང་། དེའི་རྗེས་ལ་བསམ་དུ་མི་

130

ཁ བཅོ་ལྔ་ ཁ

༄༅། །རྟུང་བའི་འཕོ་བ་བྱ། དེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འོང་གསུང་། འོ་ན་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པའི་སྒོམ་ཆེན་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བགྱིའམ་ཞུས་པས། ངའི་བླ་མ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་ནས། འཆི་བའི་དུས་སུ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཚེར་ན། གོང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་དགའ་བར་འདུག་གསུང་། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། འཆི་བའི་
དུས་སུ་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་སུ་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་བཙུག་ལ་བློས་ཉལ་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་ཁྲལ་ལ་སེམས་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་རང་གང་འདོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཏང་
སྟེ། དེར་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་རང་དགའ་བ་ཡིན་གསུང་། དེས་འཕོའམ་ཞུས་པས་དགུན་གྱི་མེ་ཏོག་བསྡུས་པ་བྱ་བ། སྔོན་ཀ་སྨིན་པའི་མེ་ཏོག་ལ་རེག་པས་སྤྱུངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་
འདྲ་བར། འཆི་ཀའི་དུས་སུ། འབྱུང་བ་བསྡུས་པའི་གནད་ཀས་ལུས་སེམས་འབྲེལ་བས། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་ཡོང་བར་སླུར་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་བཙན་

ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ་དང༌། སྦྱངས་ཏེ་འཕོ་བའི་གོ་བ་ཅི་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས་བཙན་ཐབས་སྤྱིག་པོ་ཆེའམ། མི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སེམས་དབྱུག་པ་ལ་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། སྦྱངས་
ཏེ་འཕོ་བ་སྒོམ་ཆེན་པས། ཧིཀྐ་བརྩུ་བདུན་པའམ། འབྲུལ་འཁོར་དྲུག་པའམ། བསྲེ་བ་གོང་ནས་སྦྱོང་བ་དེ་ཡིན་མོད་གསུང་། འོ་ན་འཕོ་བས་བར་དོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞུས་པས། བར་
དོ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་རང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་བྱ་བ་བར་དོ་རང་ཡིན། རྨི་ལམ་དང་འདྲ་མོད། རྨི་ལམ་བར་དོའི་གདམས་ངག་ད་ལྟ་བསྒོམས་པས་རྨི་ལམ་དུ་འོད་གསལ་
ཟིན། དེ་ལམ་ཡིན། སྲིད་པ་བར་དོར་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་གསུང་། རྨི་ལམ་ཟིན་ནས་རྗེས་སད་པའི་དུས་སུ། ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞུས་པས་རྗེས་སད་པའི་དུས་
སུ། མདང་གི་རྨི་ལམ་དང་ད་ལྟའི་སྣང་བ་འདི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསྒོམ་སྟེ། ཁྱད་མེད་པ་རང་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ཇོག་ཇོ་སྲས་པས། གཉིད་ལ་ཆོས་སྐུར་བསྒོམ། རྨི་ལམ་ལ་ 132

༄༅། །ཡོངས་སྨྱུར་བསྒོམ་གསུང་བ་དེ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། གཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཆོས་སྨྱུར་བསྒོམ་དུ་ག་ལ་བཏུབ། བསྒོམས་ཉམས་མེད་པར་ཆཤད་
པའི་ཆོས་བྱ་བ་ཡིན། རྨི་ལམ་ཟིན་ནས་ཆོས་སྐུ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་མོད། དེའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་ལུས་དང་འབྲས་བུ་འོད་གསལ་བསྲེ་བ་ན་བསྲེ་བ་ཡིན་
མོད། འོ་ན་འཆི་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་སྡུད་ལུགས་སམ། སྣང་བ་དང་། མཆེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་ཇི་ལྟར་འོང་ཞུས་པས། འཆི་བའི་དུས་སུ་ས་ཆུ་ལ་
ཐིམ་པས་ལུས་མི་ཐེག །ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་ཁ་སྣ་སྐམ། དེའི་དུས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་ཕྱི་རྟགས་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་འབྱུང་། རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་
ལས་ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འགགས། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ལུས་ཀྱི་དྲོད་སྡུད། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས། ཕྱི་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་

རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུ། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པ་བཞི་ཙུ་ཐམ་པ་འགག ། སྙོམ་ཆེན་པ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་ནས་བསུ་བ་འོང་། སྡིག་ཅན་ལ་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འོང་། རླུང་གི་འཁོར་བ་ཞིག་ཙ་
ན༔ ཕྱི་དབུགས་རིང་ནང་དབུགས་ཐུང་ལ་གཏོད། སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རྟགས་མུན་པ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པ་བདུན་འགག །དེར་ནང་དུ་དབུགས་
ཚམ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ། སྤྱི་བོའི་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ཧཾ་ཡིག ལྟེ་བའི་མ་ལས་ཐོབ་པའི་གཏུམ་མོའི་རང་བཞིན་དང་ཨ་ཤད། ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སྙིང་གར་ཕྲད་པས་རོ་
མདངས་ས་ལེ་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་བཞིའམ་ལྔ་དྲུག་ཏུ་འོང་། དེའི་རྗེས་ལ་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ཕྱི་རྟགས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལྟ་བུའམ། ནང་རྟགས་ནམ་མཁའ་
ལ་སྤྲིན་དེངས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེར་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་འདྲེས་པས། འོད་གསལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་

༄༅། །དང་བྲལ་བ། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་གང་བ་སྟེ། སྣང་བ་ཡང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ཡིན། དམྱལ་བ་ལ་སྣང་བས་གནོད་པ་མ་བསྐྱལ་
ཏེ། སྣང་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་བས་བཅིངས། སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བས་ཕན་མ་བཏགས་ཏེ་སྣང་བ་བདེ་བར་ཤར་བས་གྲོལ་གསུང་། །འོ་ན་ད་ལྟའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་
དང་། རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའམ། དབང་གསུམ་པའི་དུས་སམ། རྨི་ལམ་འོད་གསལ་ལམ་དེ་རྣམས་དང་། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ངོ་བོ་འདྲའམ། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ཡུན་
ཇི་ཙམ་མཆིས་ཞུས་པས། ངོ་བོ་འདྲ། ད་ལྟ་ཡང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་དུས་སུ་འདྲ་སྟེ་ཡུན་ཐུང་། དཔེ་ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་འོང་། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་
དང་འདྲེས་ཙན་ཡུན་རིང་སྟེ། ཐམ་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་འོང་། དཔེ་ཉའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། དེའི་དུས་སུ་གདམས་པ་ཙན་ལ་བདེ་བ་ལོངས་སྐྱ། གསལ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། མི་རྟོག་པ་

135

ཆོས་སྐུ། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་བཞི་ཚང་བས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བར་དོ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །ཅེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མི་
མངའ་ཅི་ཡང་ས་ལེ་མཁྱེན། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་དེ་ལ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞུས་པས། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་བསམ་པ་མི་མངའ་ཡང་། ལས་དག་
པའི་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་སྣང་། འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་ཐུབ་པ་དྲུག་ཏུ་སྣང་བས་དོན་བྱེད་པར་ཡིན་
གསུང་། དེ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གང་གི་བཞེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། ན་རོ་པའི་བརྒྱུད་པ། བླ་མ་ཏི་ཕུ་པ། བླ་མ་ཨ་དུལ་བཛྲ་དང་། ངའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་དག་ལྟའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་

༄༅། །དང་། བར་དོར་ལམ་དང་འབྲས་བུ་བསྡེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། བླ་མ་བལ་པོས་ད་ལྟ་རང་འབྲས་བུ་ཡིན་གསུང་བ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉིན་གྱི་རིངས་ལ་ང་དང་གཉིས་རྩོད་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་། འོ་ན་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ལམ་ཟིན་ན་ཇི་ལྟར་མཆི་ཞུས་པས། བླ་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་གིས། ད་ལྟར་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་དུས་སུ། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ངོ་ཤེས་པས། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་མི་ཟིན་མི་སྲིད། གདམས་ངག་མེད་པ་རྣམས་འོད་གསལ་ལ་བྲིད་ནས། ལུས་ཀྱི་ཚང་འཚོལ་བས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འོད་གསལ་མ་ཟིན་ན། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བྱ་བ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་ལྡང་། མཚུར་སྟོན་དབང་ངེ་ན་རེ། སྡུག་པ་སྙིང་རེ་རྗེ། གཞན་ཀུན་སེམས་ལ་རྟེན་མི་འདོད། ངའི་ལྷ་རྗེ་མར་པ་སེམས་ལ་རྟེན་འདོད། བར་དོ་ཏུ་སེམས་ཉིད་འདི་ངོ་བོ་ལྟ། ཉམས་མྱོང་བདེ་བ། དོན་

137

སྐྱེ་མེད་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པའི་བདུན་ལྡན་གྱིས་ཟེར། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་སུ་འདོད། དེ་ལ་བདག་
དང་རྩོད་པ་ཡང་བྲམ་ཏེ་དེ་མིན། དེ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། ཆོས་ཞུས་ནས་མཐར་ཐུག་ས་བཅུའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་འཕོ་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བདོག་ཞུས་པས། སྡིག་པོ་ཆེ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ་ལ་བཙན་ཐབས་སུ་འཕོས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་
དང་གཅིག །ལྷ་དང་མིའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་མངལ་བདམས་ནས་འཕོ་བ་དང་གཉིས། སྦྱངས་ཏེ་འཕོས་པས་འབྲས་བུ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་
གསུམ། འོད་གསལ་ཟིན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལངས་ནས་འབྲས་བུ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པ་དང་བཞི་ཡིན་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་འོད་གསལ་ལས་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་

ཁ

༄༅། །འབྲེལ་ཚུལ་བསྡུས་ནས། གདམས་ངག་མེད་པ་རྣམས་འོད་གསལ་ལ་བྲེད་ནས་ལུས་འཚོལ་ཏེ། སྲིད་པ་བར་དོར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ལེན། དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྔོན་བྱུང་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ལས་སྔར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུ་ལྡང་། གཞན་གྱིས་གང་ལེན་གྱིས་ལྡང་བར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྔར་བས་ཆོར་བ་རགས་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། མའི་མངལ་མིན་པ་གཞན་ལ་མི་ཐོགས། གཞན་ལ་རྟགས་ཟེར་ཏེ་མི་རྟགས། རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས། བར་དོ་ནང་དང་ལྡས་མཐོང་། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མིན། སྲིད་པ་བར་དོར་ཆེ་ཐེ་ཙམ་ཐུབ་ན། ཞག་བདུན་ནམ་བཅུ་བཞིའམ། ཉི་ཤུ་རྩ་

ཁ

གཅིག་གམ། ཟླ་བརྒྱད་དམ། སོ་ལྔའམ། ཞག་གཉིས་སམ། མཐར་ཐུག་ན་ཞེ་དགུ་ཐུབ། དེ་ནས་ཚེ་འཕོ་བས་རྐྱེན་ཕ་མ་ལ་འདོད་ཆགས་ཤིང་མངལ་དུ་འཇུག་པས་ཞེ་སྡང་ངོ། །
འོ་ན་བར་དོར་གསང་སྔགས་གསེབ་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་བགྱི་བ་བདོག་སྐད་པ་དེ་གང་ལགས་ཞུས་པས། སྲིད་པ་བར་དོ་ལ་རང་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བ་དང་གཅིག །ཕ་མའི་
མངལ་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པས་མངལ་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་གཉིས། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་པས། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་གསུང་། ཞུས་ལན་
ཤྲཱི།། །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ། དང་པོར་ཆོས་ཇི་ལྟར་གསན་པ་དང་། བར་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་མར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་
འབྱུངས་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ད་ལྟར་ཡན་ཆད་དུ་སྐུ་ཉམས་ལ་ཁྱད་ཅི་གདའ། རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་ཅི་གདའ། ཕྱིའི་སྣང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་གཟིགས། ཐམས་ཅད་སྤྲ་གསང་མི་མངའ་བ

༄༅། །ཞིག་གསུང་པར་ཞུ་ཞུས་པས། རྗེ་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཞལ་ནས་སྤྱིར་ནི་གསང་བར་བཤད་པ་ཡིན། གནས་པའི་ཉམས་སྣང་པས་གནོད་ཀྱིན་འདུག །ངོ་བོ་
སྐྱེས་ནས་བསྒྲར་རྒྱུང་ནི་མི་རྒྱུང་བར་འདུག་སྙེ། གནོད་ནི་མི་གནོད་པར་འདུག །ངས་ནི་ཕན་དུ་རེ་ནས་དེ་སྐྱ་ཡང་མ་གསང་། ཚིགས་སུ་ཡང་བཟླས། ད་ཡང་ཁྱེད་ལ་བཤད་ན་དང་
པོར་སྨན་བསྒྲུབས། དེ་ནས་མངའ་རིས་བ་ལ་སྤྱུགས་མང་དུ་ཉན། དེ་ནས་ངའི་གྲོགས་པོ་འགོངས་སྟོན་བྱ་བ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བླ་མ་མི་ལའི་གདམས་ངག་
ཡོད་པར་འདུག །མི་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་གསུང་། ང་ཅག་སློབ་དཔོན་ལ་ཞུ་ཟེར་བ་ལ། ཅང་གནང་ངམ་བྱས་པ་ལ། ཞུ་དང་གཞན་ཞོར་ལ་འོང་གིས་ཟེར་ནས་ཞུས་པས། ང་ལ་ཞག
བདུན་གནས་པ་བཟང་པོ་བྱུང་ནས་དྲིས་པས། སྒོམ་ཡིན་གསུང་ནས། སློབ་དཔོན་དང་གཉིས་ཀས་བསྒོམ་དུ་བྱས། འགོང་སྟོན་ན་རེ་ཁྱེད་ལ་ཅིག་བྱུང་བྱུང་འདྲ་ན་ང་ལ་བཟློས་དང་

ཟེར། ངལ་སྒོམ་ཞིག་བྱུང་བྱས་པ་ལ། ཁོན་རེ་ང་ལ་ཡང་ན་སྒོམ་ཞིག་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་མལ་འདི་ཉིད་དུ་ཤི་བ་ཞིག་ལས་མེད་ཟེར་ནས་བསྒོམས་པས་ཁོང་ལ་ཡང་གནས་པ་བྱུང་ནས་མལ་ནས་ཡི་གེ་བྲིས་ནས། འགོང་སྟོན་གྱི་འཁོར་བ་དེར་ཟད་དོ་ཟེར་ནས་འདུག །དེ་ནས་མངའ་རིས་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་ཚིག་རྫོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་འགོང་སྟོན་དང་གཉིས་དབུ་རུར་ཕྱིན། དགེ་བཤེས་སྙུག་རུམ་པ་ལ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཞུས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཞུས། དུས་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་འབྲལ་མ་མྱོང་། དེར་མི་མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་བསྡད་པས་སྔར་གྱི་སྒོམ་ངན་དུ་སོང་བས། ཀློམ་བདེ་ནས་རྒྱ་ཡོན་བདག་ཅན་དུ་བསྒོམ་ཟེར་ནས་དེར་ཕྱིན། དེ་ནས་མི་ཅུང་བས་གནས་པ་ལ་སྐྱེད་བྱུང་། དེར་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ནས་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་པས་སྔར་གྱི་ཉམས་འགྱུར། སྔར་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ཡོད་

༄༅། །པ་ལ་ཕྱིས་བློ་སྣ་ཐུང་དུ་སོང་། སྒྱོ་བ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བར་བྱུང་། འགོང་སྟོན་ན་རེ་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཟེར། ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བྱས་པ་ལས། ང་ལ་ཡང་
འདི་ལྟར་བྱུང་བཀའ་གདམས་འདི་ཀུན་ཅིག་གཅིག་ཡོད་ཡོད་འདྲ་ཟེར། དེར་ལོ་གསུམ་བསྡད་ཙ་ན་བླ་མ་མི་ལ་དེ་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པར་འདུག །ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་པ་ལ་ཡུད་ཅིག་མ་སྐོར་
ན་ཕྱིས་འགྱོད་ཡོང་བསམ་ནས། འགོང་སྟོན་དང་གཉིས་ཡར་འགྲོ་བའི་ཞུ་བ་བྱས་པ་ལ། འདིར་བསྡད་ན་ཐབས་ལམ་གྱི་སྙིང་དུ་སྤྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་འགྲོ་ན་ཡས་མ་རང་ཙན་དུ་ཤོག
ཅིག་གསུངས་ནས། དེ་ནས་ཕྱིན་པས་མགུར་མོར་སླེབ་དུས། འགོང་སྟོན་ན། ཁོའི་རོགས་བྱས། ཨེ་ན་མགོ་ཐིག་པ་རང་བཞག་ནས་ཕྱིན། བླ་མ་དང་དེ་རིང་མཇལ་ཏེ་འོང་བའི་ད
ནང་། བླ་མའི་ཞལ་ནས་དེ་རིང་ངའི་འདིར་དབུས་པ་སྟོན་པ་གཅིག་འོང་བ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་འོང་བར་འདུག་གསུང་། ནག་པོ་ཆར་དུ་བྱས་པའི་ཁ་ཡར་འདུག་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་

ནས། ངཐག་རིང་བས་ལུས་སེམས་དུབ་ནས་འདུག་ཙ་ན། ཁོང་ན་རེ་ཨ་རེ་སྐྱིད་ཟེར། སྐྱིད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པས། ད་ནང་བླ་མ་འདི་སྐད་གསུང་བྱས་པ་ལ། སྔར་གྱི་དུབ་པ
ཀུན་སེང་གིས་སོང་། དེ་ན་འདུག་ཙ་ན་བླ་མའི་ཉེ་གནས་སེ་བན་སྟོན་ཚུང་བྱ་བ་གཅིག་བྱོན། ཡས་ཀྱི་ཆོས་ཞུ་རོགས་ངས་བྱེད་པ་ཡིན། བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ
གཟིགས་ཟེར་ནས་ཕྱིན། ཕྱག་མང་པོ་ཡང་དག་པར་འཚལ་ནས། བླ་བ་བཞིའི་ལམ་ནས་ཡོང་བས་ཐུགས་ལ་བཏགས་པར་ཞུ་བྱས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་བླ་བ་བཞི་བས་ངའི་གན་དུ་རྒྱ་གར
ནས་ཀྱང་འོང་གསུང་། ངེད་གཉིས་འོངས་ནས་བླ་བ་གཅིག་ན་ནས་ལུས་བྱས་པ་ལ། ངདང་ལས་འབྲེལ་མེད་པ་ཞིག་འདུག་གསུང་། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཀུན་ཐུགས་ལ
འདོགས་པར་འདུག་པ་ལ་མ་ཆགས་པར་མདའ་བཏང་བ་བཞིན་བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན། ལས་འབྲེལ་ཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འདུག །དེར་གདམས་ངག་ཞུས་ཙ་ན། བླ་མ་བྱང་ཆུབ

ཞ ཉེར་གཅིག ཞ

༄༅། །སེམས་དཔའི་གདམས་ངག་ཡག་པར་མ་ཐོབ་པར་འདུག །བླ་མ་ལ་སྡུར་གྱི་བསྒོམས་སྟངས་ཕྱུལ་བས་ཡགས་པར་འདུག་སྟེ་དེ་ཙམ་ཙམ་ཡིན་
གསུང་། ལན་ཅིག་ཆོས་འདྲི་མ་ཡག་པ་ཞིག་ལ་ལྟེང་ལྟེང་པོ་དེ་འདྲ་མ་བསྒོམས་པར། སྲོག་རྩོལ་སྒོམས་གསུང་། ལན་ཅིག་ཙ་ན་སེ་བན་སྟོན་ཆུང་དང་། བླ་མ་ཆོས་གཏམ་ཞོར་
བས། ངས་སེ་བན་སྟོན་ཆུང་གི་ཞོར་བཀྱགས་པས། ཁྱོད་རང་ཡང་སྒོམ་འབྱུལ་བའི་ལུགས་འདི་སྐད་ཟེར་བ་ཡིན། ངཁྱོད་ལྟར་བསྒོམ་ཙ་ན་ཅིག་གནང་བ་གསུང་། བླ་མ་དེ་ལ་
བསྒོམ་དུ་མི་བྱེད་པར་འདུག་སྙམ། ངས་ཆོས་དྲི་མ་མཁས་པས། བླ་མའི་ཞལ་ནས་གླེན་པ་ཁྱོད་ལས་ཀྱང་འདྲི་མང་བ་མ་བྱུང་གསུང་། དཀའ་སྤྱད་ཙ་ན་ཁྱོད་སྒོམ་རེམ་པོ་འདུག་
པས། རས་ཐུབ་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་གསུང་། རས་ཤིག་གོན་ནས་བསྒོམས་པ་ལ་ཡག་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ལ། གཉིད་ཐུན་ཅིག་ལོག་ནས་སད་ཙ་ན་ལུས་པོ་རྫ་བ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་མི་ཡོང་

བར་འདུག །དབྱར་དེ་བསྒོམས་པས་སྔོན་རྟོད་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ནས། ལུང་པ་སུམ་ཤོར་གྲོང་མོ་ཞིག་གི་མདོར་བསྐྱུས། དེར་རས་ཧུལ་པོ་ཞིག་གོན་ནས་འདུག་ཙ་ན། བླ་མ་བྱོན་
ནས་དེས་རྟོས་སམ་གསུང་། ད་ལྟ་རྟོ་བར་གདའ་སྐྱེ། དགུན་ཀྱང་རྟོས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ནས་རྟོར་འགྲོ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་བས་ཁྱོད་བཟང་བར་འདུག་གསུང་། ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
ལ་མར་ཡོང་། ལར་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་ལས་མ་བསྡད། མར་འོངས་ཙ་ན་བར་ཆད་ལ་གཟིགས་ཤིག་གསུང་བ་ལ། སྐབས་སུ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་གཙེས་ནས་བཟླས་པ་མང་བར་བྱས། བླ་
མ་མཁྱེན་གདའ། དེ་ནས་རྒྱ་ཡོན་བདག་ཅན་དུ་ཕྱིན་པས་ཁྱོད་དེ་ཙམ་དུ་གདའ། དེ་ཚོད་ན་ང་རང་བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་སྡོད་པ་ཡིན་པ་ལ་སྙམ་པ། སྒོག་མཐའ་ཡིན་པ་ནས་མ་རྙེད་ནས་
སྤྲངས། ནད་པ་གཅིག་གསོས་པ་ལ་ནས་ཁལ་ཕྱེད་དང་གཉིས་བྱིན་པ། དེད་གཉིས་ལ་ཡོད་པས་ཚོགས་མ་བྱུང་། དེ་ནས་འོལ་ཀར་འོངས་པས་ཀྱང་ནས་མ་རྙེད། དྭགས་པོར་ཕྱིན་

༄༅། །ཕས་ཞེད་པའི་འཕྲོ་ལ་གསར་བྱུང་། དྲོད་ཀྱང་རེས་བཟང་རེས་ངན་པ་ལས་མ་བྱུང་། སྤུར་སྒོམ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་གྲྭ་སར་མི་མང་
པོའི་གསེབ་ཏུ་བསྡད་པས་ཤོར། དབེན་པར་བསྡད་དགོས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། དཀའ་ཐུབ་བྱས་པས་ལུས་སྐམ། ཧིང་དེ་འཛིན་ཤོར། བླ་མའི་ཞལ་ནས་བྱེ་མ་ལ་མར་མི་
འོང་། ཡུངས་ཀར་ལ་མར་ཡོད་པ་ཡིན། ལུས་བཙུད་མེད་པ་ལ་ཧིང་དེ་འཛིན་མི་འོང་གསུང་། བླ་མའི་ཞལ་ནས་ངའི་གཏུམ་མོ་འདི་མ་བཞག་ཅིག །གསུང་བ་དྲན་ནས་བསྒོམས་པ་
དང་། སེ་བ་ལུང་དུ་བཟའ་ཡང་ཆེ་བར་བྱུང་ནས། ཡང་ཧིང་དེ་འཛིན་བྱུང་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་བཟའ་ཆེར་དགོས་པར་གདའ། བླ་མའི་སྤྱན་སྔ་ནས་ལོག་ནས་ལོ་གསུམ་ན་དྲོད་ཀྱུངས་སུ་
ཚུད། དབྱར་དེ་ཙམ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་འོང་ཡིན་འདུག །ནམ་ཤོད་ན་འདུག་ཙན། ཧིང་དེ་འཛིན་ལ་ཇི་ཙམ་བཏང་...རླུང་སེམས་ནང་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་འོང་བ་ཡིན། བཏང་འོང་བ་བྱུང་། གཉིད་ཐུན་ 147

གཅིག་མིན་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱུང་བས། ཅི་ཙམ་འོང་བལྟས་པས་ཞག་བཅུ་གསུམ་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱུང་། དེ་ནས་བག་ངན་དུ་སོང་། རྩ་གྱུད་པ་འདྲ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
མགོ་ནོན་ནས་ངོས་མི་ཟིན་པ་ཡང་བྱུང་། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བས་བློ་ཕྲོགས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡིད་ལ་མི་འགྱུ་བ་ཡང་བྱུང་། སྔར་སྔོན་ན་རེ་ཁྲིད་ལ་ཅི་ཙུག་བྱུང་ཟེར། ངལ་
ནི་འདོད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཐུབ་པར་བྱུང་ཟེར་བ་ལ། ངལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ངོས་མ་ཟིན་པ་བྱུང་། ཡས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བྱས་པས། ངལ་བུད་མེད་ལ་བདེ་བ་ཡོད་སྙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆགས་པ་སྐྱེ་ཡིན་འདུག་ཟེར། ཁོ་དེ་ཙུག་སྙམ་པའི་འཕྲོ་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་འགྱུ་བ་ངོ་མ་ཤེས་པ་བྱུང་། དགེ་ཆ་ཤེས་སྐྱེ་པའི་ཞལ་ནས། ཁྲིད་ཉིད་དེ་འཛིན་བཟང་ཟེར་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཟེར་བ་
ལ༔ ནེའུ་ཐང་བདེ་མོ་ལ་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་། ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་སྒྲུན་པ་ལ་ཁྱད་མེད། ཐང་ལ་བསྡད་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བྱས། མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལྟུང་ནེམས་བྱས་ 148

༄༅། །ཕས། རླུང་ནང་དུ་ཕུར་གྱིས་སོང་ནས་བདེ་བ་མི་རྟོག་པ་འོང་བ་ལ་དཀའ་སླ་མེད། བླ་མའི་སྤྱན་སྔ་ནས་འོངས་ནས་ལོ་བདུན་ན་སེ་བ་ལུང་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཨེན་ཙམ་མཐོང་། དེ་ང་ལ་ནི་སྐྱིད་དཀའ་བར་བྱུང་། ད་ལྟར་ཁྲིད་ལ་ནི་ཚོགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཡིན་འདུག །ང་ལ་ནི་རྨི་ལམ་བཟང་བ་ཞིག་རྨིས་པ་དང་གདོང་དགེ་སྦྱོར་སྐྱེས། གསེར་
བརྐོས་པས་གཞོང་པ་གང་རྙེད། ང་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཅིག་འབྲི་དགོས་སྙམ་པ་ཞིག་རྨིས། དེ་ནས་ཆེར་མ་ལོན་པར་ངེས་ཤེས་ཤིག་སྐྱེས། དང་པོ་ནི་སེམས་ས་ཚོད་པ་ཞིག་
བྱུང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་མིན་པ་ན། བསྒོམ་པ་གཏུམ་མོ་ཁོ་ན་བསྒོམས། ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འདུག །རྟོག་པ་གློ་བུར་བར་འདུག །དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་
ནང་ནས་ཤུགས་འབྱུང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྔར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་ཕྲད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡེར་གྱིས་མཐོང་། སྔ་མའི་སྒོམ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་སེང་

ངེ་ཡེར་རེ་བ་ཁ་ན་ཡེ་རེ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་ཕྱར་གྱི་ཆོས་ཀུན་དང་བླ་མའི་མགུར་ཀུན་དང་། ཡོ་བློ་ལ་བརྩུག་པ་བཞིན་བཀྲ་ལམ་གྱིས་བྱུང་། རེས་ཀ་ནི་སྣང་བ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤལ་ཤལ་བྱུང་། རེས་ནི་ཙོག་གེ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱུང་། རེས་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པུར་སོང་། དེ་རང་བསྒོམ་དུ་སོང་ནས་བསྒོམ་རྒྱུ་མི་འདུག །བསྒོམ་མཁན་མི་འདུག་ཕྱར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤུན་དུ་སོང་ནས། རིག་པའི་ངོ་བོ་རྗེན་མེད་དུ་སོང་ནས་སྣང་བ་ལ་བློ་གཏད་མ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་། རེས་ནི་སྟོང་པ་རེས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟར་འཆར་ཡིན་འདུག །སྣང་བ་ལ་རྟོགས་དཔྱོད་བྱ་མ་དགོས། རེས་ནི་ཉམས་ལ་རྒྱངས་རྒྱངས་སོང་བ་སླམ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉམས་རང་དུ་འདུག །རྟོགས་པ་བརྟན་དུ་སོ་ང་བ་ལས། བོགས་འདོན་རྒྱུ་ཆེར་མི་གདའ། བར་སྐབས་སུ་རོང་ཕུའི་གནས་བརྟན་མཁར་ཕུར་ནི། རྟོགས་པ་ལ་བོགས་ཤིག་བྱུང་། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱར་ཀུན་གྱི་རྟོག་པ་བན་བུན་བྱུང་ཙན། མེད་ན་དགའ་སླམ་བྱེད་པ་བྱུང་

༄༅། །ཁ་ལ། དེ་ནས་རྟོག་པ་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས། དེར་རྟོག་པས་མི་གནོད་པ་ཞིག་བྱུང་། ད་ཡང་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་སྙམ་པ་ཞིག་
བྱུང་། དེ་ནས་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས། དུས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད། དེ་ནས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་རྒྱུན་མ་ཆད། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤེམ་ཤེ་མེད། བར་དོ་མེད་
སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་། ཕྱིས་ནི་སྐྱིད་དུ་ཆོར་བ་ཞིག་བྱུང་། སྨོན་ཅན་བརླས་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་འདྲེས་ཚུར་གནོད། ད་ལྟ་བརླས་པ་རྟོག་གཅིག་མ་བྱས་ཀྱང་འདྲེས་གནོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་
ནུས་པར་འདུག །སྨོན་ཆོས་མཁས་དགེ་བཤེས་ཀུན་དང་ཕྲད་ཅན། ཉམ་ང་བ་སེམས་བྱེད། ད་ལྟ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཀྱང་ཉམ་མི་ང་། ད་ལྟ་ཇི་ལྟར་མཁས་པ་ཞིག་དང་གླེང་ཟེར་
ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཕྱེ་ནས་ཉམ་ང་མེད། རྨི་ལམ་ན་བསེའི་གཏུ་གཅིག་རྙེད་པ་ལ། སྒོམ་པ་བཀྲས་གཡུང་ན་རེ། ང་ལ་སྟོན་ཟེར་བ་ལ། མི་སྟོན། འདི་ན་ཇོ་བོ་རྗེའི་གདུང་རིང་

བསྐྱེལ་དང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་ཡོད་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ནན་ཆེ་བས་ཁ་ཕྱེ་བ་ཞིག་རྨིས་ཏེ། ད་ལྟ་མི་ལ་བག་རེ་ཕན་པ་འདི་བཀའ་གདམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཐོགས་པ་
ཡིན། ནུ་རོའི་གདམས་ངག་ཆཤད་པ་མང་སྟེ། བཀའ་གདམས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཕན་པ་བག་ཅུང་། ནུབ་གཅིག་གི་རྨི་ལམ་ན་མི་གཉིས་ལ་ཟངས་དུང་གཏད་ནས། འབུད་དུ་བཅུག་
པ་ལ་སྒོམ་ཕྲ་གདུང་མ་ཙམ་དུ་འདུག་ནས། ད་ལྟ་ཡང་དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཟངས་དུང་འདི་ཙམ་ཡོད་དེ་མི་ཡོང་། བྱས་པ་ཞིག་རྨིས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་། འོལ་ཀ་སྤུབ་
ན་བཞུགས་ཙ་ན་མི་ནག་པོ་གཅིག་བསད་པ་ཞིག་རྨིས། ང་ཡང་བདུད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་སྙམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་བྱུང་། ནུབ་གཅིག་རྨི་ལམ་ན་བུ་གཅིག་ཡོད་པའི་མགོ་
བཅད་པ་ཞིག་རྨིས། འཇིག་རྟེན་ན་བུ་ལས་གཅེས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་མ་ཆགས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱུང་། དེ་ཚུན་ཆད་རྒྱབ་པ་དང་བསད་པ་རྨི་མ་

ཁ ཨོཾ་ཧཱུྃ ཁ

༄༅། །སྨྲོང་། བཀའ་གདམས་པ་ཀུན་གྱི་ཞལ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་ལས་འབྲས་ལ་འཛེམ་དུ་འགྲོ་གསུང་བ་ལ། དེ་མེད་པར་འདུག །ད་ལྟ་ཉམས་སུ་
བབས། བཀའ་གདམས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བབས་ཤིག་འདུག་གསུང་ངོ་།། །།ན་མོ་གུ་རུ། བྱ་ལོའི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཡི། །བཅུ་བཞི་ནུབ་མོ་བག་ཙམ་སྣང་། །ད་ནི་ང་སྣན་མི་ཟ་
གསུང་། །རྐྱེན་གྱི་བག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཡང་ཡང་དུ་ནི་བཞད་པར་མཛད། །བཙོ་ལྟའི་ཉི་མ་རྩེ་ལ་འདས། །མཆོད་ཁང་ཆེན་མོར་ཕྱུར་མཆོད་བྱས། །བཙོ་བརྒྱད་ནང་པར་ཕྱུར་
སྤྲངས་ཚེ། །གུང་ཐང་རྩེ་མོར་འོད་ཕུང་མཐོང་། །གཉལ་བ་ཅིག་གིས་འཇའ་མདུང་མཐོང་། །འཇའ་ཚོན་མི་འདྲ་ལན་མང་བྱོན། །ཐུགས་ནི་མ་ཆིག་ངོ་མཚར་སྐྱེས། །རྗེ་འོད་གསལ་
གྱི་ཐུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐྭ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་...ཕྱག་ལོ་ལ་ཕྲུངས། པོ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་ནས། དགེ་བཤེས་...ཁྲི་ལོ་ལ། ཟངས་དཀར་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཡོ་ག་

དང་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཞུས་པར་བསྒྲུབས། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ སྤྱི་ལོ། དྲུག་ལ་དབྲོང་ཀར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚིག་རྫོགས་བྱས། བླ་མ་མར་ཡུལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཉིས་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་མང་དུ་ཞུས་ནས་བསྒོམས་པས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཟང་པོ་བྱུང་། སྣང་བ་བན་བུན་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་ཤར། མི་རྟོག་པ་ཉིད་མཚན་
ཐོ་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། ཧེ་ཙམ་འོང་བལྟས་པས་ཉིན་ཞག་བཅུ་གསུམ་དུ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་། དེ་ནས་སྒོམ་ནི་ང་རང་བཟང་། དབུ་རུ་བྱང་གི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འགྲོས་བལྟ་སླམ་ནས། དགེ་བཤེས་སློག་རུམ་པ་དང་རྒྱ་ཡོན་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རིམ་ཉན། མཐར་ཕྱིན་མཁྱེན། སྐུ་ཉམས་
སུ་བཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་བླ་མ་མི་ལའི་མཚན་ཐོས་ནས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ནས། དགེ་

༄༅། །ཞུས་པ་ལ་ཞུ་བ་བྱས། གཙང་དུ་ཉི་མ་བཞི་བཅུའི་ལམ་ལ་ཕྱིན། ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་ གླང་ལོ། གཅིག་ལ་བླ་མ་མི་ལ་དང་མཇལ། སྣང་གྱི་སྒོམ་ཉམས་ཕུལ་
བས། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྒོམ་ཡིན། སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་མིན་གསུང་། ཡང་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ན། ལྷིང་ལྷིང་པོ་དེ་འདྲ་བ་མ་བསྒོམ་པར་སྲོག་རྩོལ་སྒོམས་གསུང་། ལོ་གཅིག་ཏུ་སྲོག་རྩོལ་
བསྒོམས་པས་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱུང་། བདེ་དྲོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱུན་པ་ལ་ཚོགས་མེད་སྐྱམ་པ་བྱུང་གསུང་། ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་བླ་མའི་སྤྱན་སྔར་བསྡད་
ནས་མར་འབྱོན་ སྟག་ལོ་ལ། ཀར་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས། མཁའ་འགྲོ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་དབང་བསྐུར། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མང་པོ་འོང་བར་འདུག་གི་
གསུང་། ཅི་ཙུག་གདའ་ཞུས་པས། ཁྱོད་འོང་ཀར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་མཚན་མ་ཞིག་བྱུང་། འདི་ན་བཞུགས་ཙོ་ན་ང་དང་ཁྱེད་གཉིས་བར་འགྲན་པས། ཁྱོད་སྔོན་ལ་

སོང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ང་བས་ཁྱོད་ཆེ་བར་འོང་བར་འདུག་བྲུས་པ་ཞིག་རྨིས། ཡང་དུས་གཅིག་ན་ཕ་བོང་སྦྲ་བས་ཆེ་བ་གཅིག་ཡུལ་གཞན་ན་ཕར་བསྐྱུར་བ་དང་། ཕྱག་གཉིས་
གྱིས་ཕ་འོང་བརྡབས་པས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་སྤྱུངས་ཀྱིས་འགྲོ་ཡིན་འདུག །སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་བཟང་ན་ནུས་པ་ལ་ཚོགས་མི་འདུག །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འདུག་བྲུས་པ་
ཞིག་རྨིས་གསུང་། དེ་ནས་མར་བྱོན་ནས་དགེ་བཤེས་སྒྲེ་པ་དང་། ལྕགས་རི་བ་དང་། བྱ་ཡུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་
གསན་གསུང་། དེ་ནས་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ལུགས་ཤིག་གསུང་བར་ཞུ་ཞུས་པས། གནས་པའི་ཉམས་ནི་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་གསུམ་བསྒོམས་ཙན་
འོང་ལ་མ་བསྒོམས་ཙན་མི་འོང་། རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་ནི་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ལ་ཁྱད་ཡོད། གསལ་སིང་བ་ནམ་དྲན་དྲན་གྱིས་འོང་། འདི་རང་ཡིན་སྙམ་པའི་དང་བ་འདྲེན་ 156

༄༅། །ནུས། རིས་འགག་ནི་ཤེས་པ་ཧླན་དང་བྲལ་ནས་སྒོམ་ཡེ་མེད་དམ་སྙམ་པའོང་། རིས་འགག་ནི་མ་བསྒོམས་ཀྱང་འོང་། རིས་འགག་ནི་བསྒོམས་ཀྱང་མི་
འོང་། རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་སྔ། ངེས་ཤེས་བག་ཙམ་སྐྱེས། རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པས་ཆོས་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དང་འདྲའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོ་ཚུགས་པས་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡེ་
ཤེས་གཤའ་མ་འཆར་ཏེ། ང་ལ་སྐྱི་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་སྐྱིས་ནས། དེ་ནས་ཚེར་མ་ལོན་པར་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེར་གྱིས་མཐོང་། སྔར་འདྲིས་པའི་མི་དང་ཕྲད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་། ཤེས་པ་རང་སྒོམ་དུ་སོང་ནས་བསྒོམ་རྒྱུ་མི་འདུག །སྒོམ་མཁན་མི་འདུག །སེམས་རྗེན་མེད་གསལ་སྟོང་ཞིག་ཏུ་ཤར། འདི་དང་པོ་ནས་ངོ་ཤེས་སུ་ཐང་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་
སྙམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤུན་དུ་སོང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ན་མི་དགའ། རྟོག་པ་འདི་མེད་ན་རུང་བ་ལ་སྙམ། རྣམ་རྟོག་མེད་ན་གསལ་སྟོང་རྒྱུན་ཆད་མེད། འོ་དེ་བྱུང་

སླམ། དེ་ཆོ་གཉལ་གྱི་སེ་བ་ལུང་དུ་ཤོར། དབྲོང་ཕུར་བསྐུས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱིད་ཅིག་བྱུང་། སྔར་ནི་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཙ་ན་མི་དགའ། རྟོག་པ་མ་བྱུང་ཙ་ན་དགའ་བ་དེ། དབྲོང་ཕུར་
རྣམ་རྟོག་འོད་གསལ་དུ་ཤར་ནས། རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་འོད་གསལ་འོད་ཆད་པ་བཞིན་དུ་སོང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤི་མ་ཤི་མེད་སླམ་པ་ཞིག་བྱུང་། བར་དོའི་སྣང་བ་
ཡང་མི་འཆར། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། འོད་གསལ་བར་ཡང་རྒྱུན་པར་གནས། བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་ངེས་མི་མཐོང་གསུང་པ་དེ་ང་ལ་ཤར་བསམ། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་གནོད་པས་
འོད་གསལ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཆོད་པར་འདུག །འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུན་འབྲིགས་ནས། གསལ་སྟོང་དེ་ལ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བྱུང་། ཕྱིས་བྱར་ལྷོག་ཏུ་བསྐྱལ་ནས། འོད་གསལ་གྱི་
འཛིན་པ་དང་བྲལ་བློའི་བྱེད་པས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས། སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐུར་སོང་། ཕྱིས་ཟངས་ལུང་དུ་བསྐྱལ་ནས་འདའ་བའི་ བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ། ལོ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་འཆར་ལུགས་ངོ་

༄༅། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །ཇི་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞག་བཞིན། །རང་གིས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཕྱག་ཡིན། །ཇི་ལོ་པས། ཀྱཻ་ཧོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་བློ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །དེ་བཞིན་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཇི་ལོ་ང་ཡིས་ཅི་ཡང་བསྟན་དུ་མེད། །ནཱ་རོ་པས། སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད། །འགོར་བའི་མཚན་ཉིད་གཞི་རྩ་བྲལ། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག །བློ་མའི་མཚན་ཉིད་བརྒྱུད་པར་ལྡན། །མར་པས། ལྷ་བ་ཟུང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད། །མི་ལས། ཕྱོགས་ནི་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བྱ་བ་ལ་རྩོལ་དང་། །སྒོག་རྩོལ་གནད་དུ་ཆུད་པས་དགོས་དགུ་རང་ལ་འཆར། །ཁ་དོག་དབྱིབས་དང་བྲལ་བས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས། །ཚིག་དང་ཐ་སྙད་མེད་པས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་འདས། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་། བསྐུར་ཐོབ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །

དབང་གི་མཆོག་ནི་དེ་ལ་བྱ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དེ་ལ་བྱ། །སྐྱེ་ཤི་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །ཚེ་ཡི་མཆོག་ནི་དེ་ལ་བྱ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །ལྟ་བའི་མཆོག་ནི་དེ་ལ་བྱ། །གསུང་ངོ་། །རྗེ་སྒམ་པོ་པས། རང་སེམས་ལ་བལྟ་ན་ལྟ་བ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་སེམས་སུ་རྟོགས་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན། །ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ཉམས་མྱོང་ཡིན། །དེའི་ངང་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །མངོན་དུ་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་ཡིན། །གཞན་ལ་སྟོན་ན་འཕྲིན་ལས་ཡིན། །གསུང་ངོ་། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཆོས་ལ་བྱེད་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡིན། ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡང་ཐབས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས། ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏིང་ནས་ཕན་པར་མི་འདུག་གསུང་། ཐོས་བསམ་གྱི་

ཁ [illegible] ཁ

༄༅། །ཞེས་རབ་ཀྱི་ལམ་མ་སྦྱངས་ཀྱང་བླ་མ་དམ་པ་གཅིག་དང་ཕྲད་ནས། དེའི་གདམས་ངག་སྒྲུབ་པ་ཡིན། རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན། སྒྲུབ་པ་
བྱེད་པའི་དུས་སུ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོང་བ་དག་ཨ་ཙང་ཆེས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་ཚིག་ལ་རྣོ་སྟེ། དོན་ལ་
བརྟུལ་བ་ཡིན། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། སྒྲུབ་པ་རྣལ་མར་བྱེད་ན། ཆོས་ལུ་ལ་གནས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་གདོས་ཐག
བཅད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གར་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས་པས་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག
དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་མདུང་གི་ཁྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སྐོར་བའི་དུས་གཉིས་ཡིན། སྒྲུབ་པའི་ལུང་

161

ཞུས་པའི་བླ་མ་དེ་དང་མཉེས་ཤིང་ཐུགས་ཡིད་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ནི་ཟབ་པས་བཀའ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལ་མི་སྦྱིན་གསུང་བ་ཡིན། དམ་
ཚིག་ཉམས་ན་མཁའ་འགྲོའི་ཆད་པ་འོང་བ་ཡིན། དེ་བས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་ན། གདམས་ངག་ཚིག་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་། བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནང་
ནས་འཆར་བ་ཡིན། བླ་མ་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །གང་གིས་ཐ་དད་མེད་པར་མཐོང་། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ཡིན། །གསུང་ངོ་།། །།བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལམ་རིམ་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་འདི་རྩིས་སུ་ཆེ། འདི་མེད་ན་གཙུག་མ་རབ་རིབ་སྐྱེས་ཀྱང་ཉེ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡུལ་ནོར་རྫས་ལ་ཆགས་ནས་མར་ལ་འགྲོ་བ་ལས་ཡར་ལ་མི་འགྲོ །དེ་བས་ན་ཚེ་འདི་
བློས་བཏང་། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་པ་བྱས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ན། གཙུག་མ་མེད་ཀྱང་། ཁོ་ཡར་འགྲོ་བ་

༄༅། །ལས་མར་མི་འགྲོ་གསུང་། གཙུག་མ་རྣལ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་གཅིག་པུས་ཆོག །དེ་ལ་ལྟ་སྟེ། གཙུག་མའི་ངོ་བོ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་
འགག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་མཛད་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་དེའོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐུ་
ཡིན། དེའི་ཕྱིན་རླབས་དང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་། ཉམས་མྱོང་ནི་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་མི་རྟོག་པ་དཔེས་མཚོན་དུ་མེད་པ་
འབྱུང་། རྒྱུ་ནི་ཉམས་མྱོང་དེ་གཏུམ་མོ་ལས་འབྱུང་བས། གཙུག་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གཏུམ་མོ་ཡིན། གཙུག་མ་སྐྱེས་ཀྱང་གཏུམ་མོ་མེད་པར་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཡིན། བོགས་
ཆུང་། གཏུམ་མོ་ཡོད་ན་ཐབས་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཡིན་གསུང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ། རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན། སྤྲོས་

བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་མེད་དུ་མཐོང་བས། ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རེ། མར་འཁོར་བ་ལ་མི་དོགས། བར་དུ་སྣང་བ་ལ་མི་འཛིན་གཞན་གྱིས་སྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པའོ། །རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའོ། །བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཅི་སྣང་ཅི་སྐྱེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བས་དྲན་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་དུ་འོང་བའོ། །བར་དོ་ནི། དབང་པོ་རབ་ལ་བར་དོ་མེད། འབྲིང་བར་དོ་ལམ་དུ་བྱེད། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན། རབ་ནི་རྟོགས་པ་རྣལ་མར་ཤར་བ་སྟེ། ལུས་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེའི་ཡོན་ཏན་མི་སྣང་ཞེ་ན། མེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། ལུས་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུའོ། །འབྲིང་བར་དོ་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། འཆི་ཁའི་ཤེས་པ་དང་གསུམ་བར་དོ་དང་བསྲེས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ན།

༄༅། །རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ། ལུས་སེམས་ཅན། སེམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་
རྟོགས་གྱུར་ན། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། །རིམ་པར་དབྱེ་ཞིང་འབྱེད་དུ་མེད། །དུག་གསུམ་དང་ནི་མ་བྲལ་བར། །མྱ་ངན་འདས་པའི་ས་ལ་གནས། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་མ་
དག་པར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་ཟླ་བ་ཉ་བ་གཉིས་ཟླ་བར་གཅིག་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་མི་
མཉམ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་། ཡོན་ཏན་མི་མཉམ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པས་ད་ རུང་དུ་རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་རོ། །སེམས་དེ་མཉམ་བཞག་ལ་སྣང་བ་ཙམ་མོ། །འོ་ན

165

བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་པར་ནི་སླའི། རྣལ་མར་རྟོགས་པ་འགྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །རྣམ་རྟོག་དང་སྒྲིབ་པ་རིམ་པས་སྦྱངས་སམ་
ཅིག་ཅར་སྦྱངས་ཞེ་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཕལ་ཆེ་ལས། གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་ཞེས་བྱའོ། །ཅིག་ཅར་དུ་དག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་བསགས་པ་རྒྱ་ཆེ་
བ༔ སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱངས་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་
དང་། །ཁྲོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་རྣམས། །མཚན་མ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་དག །ཅེས་པ་དང་། སྒྲོན་མེ་ཆུང་དུས་མུན་པ་ཆེན་པོ་དུས་ཅིག་ལ་སེལ་བ་བཞིན་དུ། བསྐལ་པ་མང་པོར་
བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རྟོགས་པ་གཅིག་གིས་སེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་བཙུན་པ་ང་ལུས་མ་རབས་ཀྱང་། སེམས་སངས་རྒྱས་སོ། །གནས་ངན་ལེན་

༄༅། །ཁྲི་སྒྲིབ་པ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གམ། ཚེ་གཅིག་གམ། ལོ་གཅིག་གམ། ཟླ་བའམ། ཞག་གམ། ཐོ་རངས་སམ། ཐུན་གཅིག་གམ། སྐད་ཅིག །ཐེངས་གཅིག་གིས་སྤྲངས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་ཞིག་གིས་སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་ཚེ་འདི་བློས་བཏང་བ་གཅིག་འཁྲིད་ན། དང་པོར་དབང་གིས་སྨིན་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་ལྷའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་ཡིན། རྫོགས་རིམ་ནི་སྤྲོས་བཅས་རྩ་རླུང་ཡིན། སྤྲོས་མེད་ནི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམས་པས་རང་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཤོར་ན་རྣམ་རྟོག་ཕྲ་མོ་བྱུང་ཡང་མི་ལྟོ། །ནམ་མཁའི་སྤྲིན་ལྟར་རང་ཞིར་འགྲོ། །གནས་པ་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་བལྟ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཉེན་ཡོད། དེ་ལྟར་དབེན་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་བསྒོམས་པས་ཡོན་

དྭགས་པོའི་བཀའ་འབུམ

ཧན་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། རླུང་དང་སྣང་བ་འགགས་ནས་རླུང་རླུ་ཧྲིར་ཚུད་པ་ཡིན། ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སེམས་དགའ་བ་འབྱུང་། ལུས་ཤོལ་བུར་བདེ་
བ་དང་། གཞོག་ཕྱེད་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་མི་སྒོམས་པ་ནི་རྩ་གནས་གཞན་དུ་རླུང་ཟིན་པ་ཡིན། རྟགས་གཉིས་པ་ཤར་ན། སྣང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་འོང་སྟེ། ཕྱིར་སྣང་བ་འདི་ལ་མི་
ཟེར། སེམས་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་ན་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའོང་སྟེ། རླུང་སེམས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན། རྟགས་བཞི་པ་ཤར་ན། ལྟ་བ་འདི་དོན་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་གསལ་བ་དང་། ཕྲིན་ལས་བཞི་འགྲུབ། ལྟ་བའི་དོན་ནི་སེམས་ཉིད་ལ་བློ་རེས་པའོ། །རིག་ཅིང་གསལ་བ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བའོ། །
ཕྲིན་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་ནི། བསྙེན་པ་བཟླ་མི་དགོས་པར་ཚོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ཞི་གནས་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། རླུང་འོད་གསལ་དུ་ཚུད་པའོ། །ལྟ་བ་བྱུང་ན་ལྷག་མཐོང་གི་

ཁ ༄༅། །ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ལུས་འཇའ་ཚོན་ནམ། འོད་ཀྱི་གོང་བུར་མཐོང་བའམ། བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་མེད་པར་སྟོང་པར་འོང་
བའོ། །སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་གཉིས་ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། དང་པོར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཐུན་མོང་བ་བླངས་ནས། བསླབ་བྱ
ཉེ་བཞི བསྒྲུབ་ལ་སློབ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ སྔོན་དུ་སོང་བས། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསླབ་བྱ་ལྟ་ལ་སློབ་སྨོན་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བྱས་ནས། ཡན་ 169
ལག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བསླབ་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ། སེམས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསླབ་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ
ཁ སྦྱོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་པས་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དུ། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས

བརྒྱུད། མཐོང་ལམ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་བདག་པོར་འགྱུར། སྒོམ་ལམ་ནས་ལྷའི་ལུས་བརྒྱུད། ས་བཅུ་པར་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྐྱེ། གཞན་སྣང་ཡིན། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་ལམ་
དུ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་འབྲལ། སྦྱོར་ལམ་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་འབྲལ། མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་དང་འབྲལ། སྒོམ་ལམ་དུ་སྒོམ་སྤང་དང་འབྲལ། ས་བཅུ་རྡོ་རྗེ་
ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས། ལས་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་འགགས་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་པ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར། སྨིན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ལ་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་འཆར་རོ། །གཉིས་
པ༔ གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐུར་ཏེ། བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་

༄༅། །བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔར་བསྐྱེད། ལུས་དབེན་པ་བསྒྲུབ། གསང་བའི་དབང་གིས་རང་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ངག་
དབེན་པར་བསྒྲུབ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། སེམས་དབེན་པར་བསྒྲུབ། བཞི་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚིག་དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་
སྐུ་སྦྱོར་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྩ་ལྷུང་དང་བླམ་ལྔ་བཅུ་པ་ཉན། དེ་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་ལམ་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བཅས་རྩ་རླུང་ལ་སོགས་པ་སྟོན། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་མེད་མཐར་ཐུག་སྟོན། དེ་བསྒོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
འབྱུང་། ནང་རྟགས་བཞི་འཆར་ལ། ཞི་གནས་མཐར་ཕྱིན་པ་འདྲིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན། རྟགས་ལྔ་པ་ཤར་བས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན། རྟོང་ 171

རྟགས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཕྱིའི་དྲོད་ལུས་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་དང་། ནང་གི་དྲོད་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་མི་ཚོར་བ་དང་། གསང་བའི་དྲོད་རྟོག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བསྒོམ་པའི་འོད་གསལ་ཡིན། འཆི་ཁར་བར་དོ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བསྲེས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དང་བློའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཇི་ལྟ་བ་ནི་རང་གི་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཐོག་མ་རྒྱུས་མ་བསྐྱེད། ཐམ་རྐྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་པ། ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ། མ་བཅོས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། །བློ་ཇི་ལྟ་བ་ནི། ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། གང་དུ་ཡང་མི་སེམས་མི་རྟོག་པར། མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་མ་བཅོས་པར་བཞག །བཅོས་ཤིང་བསྒོམ་དུ་མེད། ཡེ་ཤེས་དང་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལས་མཚན་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་། དོན་ལ་གཡོས་པ་དང་འགྱུར་བ་མེད་

༄༅། །ཡས། དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད། རང་བྱུང་དུ་ཞེས་པ་མ་ཡེངས་པར་གནས་པར་བསྒོམ་པའོ། །བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་ཡང་མཉམ་ཉིད་ངང་དུ་ཚོར་བའོ། །ནམ་ཞིག་
གདོན་ལ་རིག་ཐུར་ན། །རང་རིག་ཁོ་ན་ཙམ་དུ་ཟད། །རང་རིག་དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ། །གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་སོ། །ངོ་སྤྲོད་ལྔ་སྟེ། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་
དཔེས་སྣང་བ་སེམས་སུ་ངོ་སྤྲད། རྒྱུ་དང་ཆབ་རོམ་གྱི་དཔེས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་ངོ་སྤྲད། ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དཔེས་སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་ངོ་སྤྲད། བུ་རམ་རིལ་བུའི་དཔེས་དུ་
མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ངོ་སྤྲད། རྒྱ་བོ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་དཔེས་ཆོས་སྐུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་ངོ་སྤྲད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ལྔ་ལ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྡང་བའི་དགོངས་པ་ནགས་ལ་
མེ་མཆེད་པ་ལྟ་བུ། མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བའི་དགོངས་པ་མཚོ་ལ་འཁྲུག་པ་ཞུ་བ་ལྟ་བུ། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྲར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་ཕྲད་པ་ལྟ་བུ། ཡེ་ཤེས་སྤྲི་ 173

སྦྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷང་འཇུག་མེད་པའི་དགོངས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇོ་བོ་རྗེའི་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རྣམས། གསལ་
བ༔ མི་རྟོག་པ། ཕྲ་བ། ཞི་བ་དང་བཞི་ལྡན་ལ་རྩིས་ཆེ། བདེ་བ་ལ་རྩིས་ཆུང་། ཞེན་གྱིས་དོགས་སོ། །གསང་སྔགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་བ་བསྒྲུབ། དེ་ལས་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ། རྩ་
དང་རླུང་ལ་སྦྱངས་ན་ཤེས་པ་ལ་དབང་ཐོབ། ཕྱི་བསྙེན་བཀུབ་པའོ། །བདེ་བ་གསལ་བ་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་དྲིས་པས། དེ་ཙུག་འོང་བ་ཡིན། རྩ་རླུང་བསྒོམ་པ་ཁོང་
གསུང་བ་དེ་ལ་དེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་ནོན་ཙམ་འོང་སྟེ། དེས་ལམ་མི་ཆོད་གསུང་། དེ་ལ་རྩིས་སུ་མི་མཛད། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་རྩིས་ཆེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེ་བ་
གསལ་བ་མི་རྟོག་པ། སྟོང་པ། འགྱུར་བ་མེད་པ། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་སྣང་ལ་ངེས་པ་ཡིན། སེམས་སུ་མ་ཤེས་ན་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་

ཁ ཤོ་བཅུ་ ཁ

༄༅། །ཡིད་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་པའི་སེམས། །སྙིང་ལ་འཕངས་པ་གཅེས་པར་བྱས་པ་ཡི། །ཏིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་ཟུག་རྔུས་ཀྱང་། །འགྲོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་སྐྱེད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས། བདེ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྒྱུན་བསྲིངས་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ། གསལ་བ་ལ་ཆགས་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ། མི་རྟོག་པ་ལྷིངས་པོས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ། ཉན་ཐོས་བདེ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། མཚན་མ་ཉམས་སྐྱོང་གི་ཆོས་ཡིན། མཆོག་འཛིན་མི་བྱེད་སྐྱོང་བར་ལྟ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གཞི་བྱས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་། ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་རང་གི་སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་འཁྱེར་བ་ཡིན། གནས་པ་རྒྱང་པས་ལམ་མི་ཆོད། དེ་ནི་བརྒྱལ་བ་དང་ཆང་གིས་ར་རོ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་ཅི་སྣང་ཡང་། རིག་པ་ཡིན། གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན། རང་གི་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ན

རྟོགས་པའོ། །གནས་པ་བྱུང་ན་བསྒོམ་པ་ཡང་རྟོག་མེད་དུ་རྒྱུན་བསྲིང་བ་ཡིན། ངོ་བོ་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱུན་བསྲིངས་ན་ཚོད་མ་ཆོད་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན། གདོད་མ་ནས་རྒྱུན་ཆད་མ་སྐྱོང་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྩལ་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ནི་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་ཕྱམ་མེ་བའི་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་པར་བྱེད། དེ་ནས་མཚན་བཅས་བསྒོམ་མི་དགོས། སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་རྙེད་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩད་དེ་གང་དུ་ཆོད་ཅེ་ན། རྟོགས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་དམ་པས། སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ལ་རིག་པ་དང་མི་རིག་པ་གཉིས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི་རིག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤར་བ། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའོ། །ངོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལམ་རིག་པ་ཉིད་ངེས་པ་ཐོབ་པའོ། །སེམས་ཀྱི་སྣུམ་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་

ཁ ཞོ་བརྒྱད་ ཁ

༄༅། །མ་གཟིགས། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པའོ། །མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན། ངོ་བོ་གསུམ་

ནི། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའོ། །རང་བཞིན་རིག་པ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྒྱུད་ཆེན་ཅིག་ནས་ཐབས་གཙོ་ཆེར

བཤད། ཚན་ཅིག་ནས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེར་བཤད་དེ། བློ་དམན་པའི་དུས་སུ་ཐབས་གཙོ་ཆེ་བ་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། བློ་ཡར་སོང་ནས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐབས་ལ་བརྟེན

ནས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བར་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲོ། སྣང་བ་དང་རྣམ་རྟོག་མ་བཅད་པར་རང་ཞུགས་ཀྱིས་འགགས་ནས་འགྲོ། །བཀའ་གདམས་པ་ལྟ་བ་ལ་རྩིས་ཆེ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་ལྟ་བ

འདི་ལྟར་ལགས་ཟེར་བ་དེ་ལ་རྩིས་མི་ཆེ། ལྟ་བས་བལྟས་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལ་རྩིས་ཆེ། བླ་མ་མི་ལ་ཡང་ལྟ་བ་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་ལགས་ཟེར་བ་ལ་རྩིས་མི་ཆེ། རང་ཤར་ལ 177

ཅིས་ཆེ། བསྒོམས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་དཀའ་གསུང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་ཐབས་ནི། ཅ་ཀླུང་འཁོར་ལོ་ཅིས་སུ་ཆེ་གསུང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་ཉམས་ཐོག་ནས་སླ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ནང་ཉམས་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་གྲུབ་མཐའ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐོག །སེམས་ཙམ་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་སྐྱེ་མེད་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཐོག །ཕྱི་ནས་བལྟས་ནས་དག་ཏུ་བཏོད་ན། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན། རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། བསྐྱེད་དང་འཕེལ་བྱེད་རྫོགས་པ་སྟེ། རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་སྡིག་པའི་ལས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ནི་སྣོད་བཅུད་ཨ་འཐས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན། ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་སྣ་ཚོགས་སུ

༄༅། །འགྲུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ། ཡིད་དང་། རིག་པ། སེམས། རླུང་དང་བཞི་ཡིན། ཡུལ་འཛིན་པས་ན་ཡིད། དེ་གོ་ཞིང་
རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་རིག་པ། དེའི་དོན་གསལ་ལ་མ་འགགས་པས་སེམས། རྩ་རླུང་ལ་རྟེན་ཅིང་སྤྱོད་པས་ན་རླུང་ཡིན། སྤྱིར་གསང་སྔགས་ཟབ་མོ་འདི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་
བླངས་པ། ཉམས་མྱོང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་གསུམ་པོ་འདི་སྦས་ན་ལེགས་པ་ཡིན། གསང་སྔགས་གསང་བར་ཆཱད་པ་ཡིན། མ་གསང་ན་དངོས་གྲུབ་འཚོར་བ་ཡིན། ཉམས་
མྱོང་ཡང་བླ་མ་ལ་སྨྲ་བ་ཡིན། གྲོགས་བློ་འདྲེས་པ་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ལ་སྨྲས་ཀྱང་མི་སྟོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ངས་ནི་དེ་སྔ་ཡང་མ་གསང་། ད་ཡང་མི་
གསང་། ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཨེན་ཙམ་པ་འདི་ཅིག་ཀྱང་འཆར་འཚོར་མི་འདུག ཉམས་མྱོང་འཚོར་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་རང་གར་འགྲོ་བ་སོང་གསུང་། བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ཉམས་སུ་

179

བསྟར་ནས་གསུངས་པ་དང་། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རང་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཨེན་ཙམ་པ། བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བ་སྤུ་བརྒྱར་བཤགས་པའི་ཚོད་ཙམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁྱེད་ལ་ཤེས་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན། འོ་ཅག་འཁོར་འདས་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ཟེར་བ་དེ། རིག་པ་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལྷ་འདྲིལ་གང་ཡིན་ལག་པའི་ལྷོ་རྒྱབ་ཡིན། དེ་བས་ན་ནང་དུ་བལྟས་པས་དང་པོར་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་བ་འབྱུང་། དེ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། དེ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་བསྒོམས་པས། སྤྱིག་པ་ཟད་ནས་རིག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་འཆར་ཏེ། དཀའ་རྒྱུ་མེད་པར་དགའ་བ་ཡིན། སྤོན་མ་རྙེད་པ་རྙེད། དབྱུལ་པོས་གཏེར་རྙེད་པ་དང་འདྲ། བློ་མ་བཏང་བར་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཆོད་པའོ། །སྣང་བ་དགག་སྒྲུབ་དང་ཁྲལ་བ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྲོ། སྣང་བ་ལ་རྗེས་ཐེར་བ་མིན་པ་ཉམས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། བསྒོམས་ཀྱང་འོང་། མ་བསྒོམས་ཀྱང་འོང་། དོན་ལ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་

༄༅། །ཐོབ་མེད་པ་ཡིན། ཨེན་ཙམ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས། སྣང་བ་རེས་སྟོང་པ། རེས་སྒྲུ་མར་འཆར། རེས་འགག །རྟོག་པ་སྤྲ་སྤྲོ་འོང་སྟེ། དྲན་པ་རང་གར་
སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །མར་ཡུལ་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་མཆིས་ཞུས་པས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་ཐར་
ཚོགས་ལམ། ཟད་པར་སྦྱོར་ལམ། ཟིལ་གནོན་མཐོང་ལམ། དེ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྔོན་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐད་སོ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྨིན་
ལ་འཇོམ། ཞི་བ་དུལ་བ། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ། གཞན་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་དང་ཚོགས་ལམ་ཐད་སོ་ཡིན། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཙུང་ཟད་ཐོབ་ནས། གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་བྱེད་པ་དྲོད་ཙུང་ཟད་ཐོབ་པ་ན། དེའི་ཚེ་གསང་བའི་སྤྱོད་པ་བྱ། དེའི་ཚོགས་དང་དགོན་པ་བོགས་གང་ཐོན་ལྷ་བ་རེས་འཇོག་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། ཚོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་མིང་ལ་

སོགས་པ་གསང་ནས་བྱེད་པ་སྟེ། གསང་སྤྱོད་དང་སྦྱོར་ལམ་ཐད་སོ་ཡིན། རང་རིག་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པར་རིག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྟུལ་ནས། གཞན་དོན་དུ་
འགྱུར་ན་བསད་གསོ་དང་། འགུགས་བྱེད་མཁའ་ལ་འགྲོ་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི། ས་དང་པོའི་ཐད་སོ་ཡིན། མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་
ཐད་སོ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ཐད་སོ་བལྟས་སྟེ་ཞུས་པས། བསྒོམས་པའི་དོན་ཕྱུལ་ཞིག་གསུང་། དབེན་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་ན་
ཚོགས་ལམ་ཐད་སོར་ཡིན། ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་ན་སྦྱོར་ལམ་ཐད་སོ་ཡིན། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ལ་ཁྱད་མེད་ན་ས་དང་པོའི་ཐད་དུ་ཉེ་བ་ཡིན་
གསུང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞིགས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ 182

༄༅། །ཞྭེད། ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་སྟོང་པར་བྱས་དེ་ལ་བློ་འཇོག་པ་ཡིན། གསང་སྔགས་པ་ནི་དོན་དངོས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་
ལམ་དྲག་ཏུ་བཙུན་པས་རླུང་རྣ་ཧིར་ཚུད་པ་འོང་། རླུང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནད་ཀས། དེའི་དུས་སུ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་བདེ་བ་འབྱུང་། དེ་ཙ་ན་བླ་མས་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་
རང་སེམས་རང་རིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་པས། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྔ་མའི་ཉམས་སྐྱོང་ལ་མཆོག་འཛིན་དང་བྲལ་ཏེ། དེས་རང་གི་སེམས་
གཙུག་མར་དེས་པ་འོང་། རིག་པ་གསལ་བ་བདེ་སྟོང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མ་ཡེངས་པ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ
ཕྱིན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་སྟེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་གཞིགས་ནས་སྟོང་པར་བྱེད། གཟུང་བ་མེད་ན་དེར་འཛིན་མེད་ཟེར་ནས། གཟུང་བའི་ཡུལ་རྡུལ་ཆ་

ནས་འཛིན་པ་སློག་རང་བཏྲལ་དུ་འགྲོ་ཟེར་ནས། ནང་འཛིན་པ་སེམས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་ངོ་། །གསང་སྔགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་གཅོད་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་། རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པའོ། །ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་བལྟ། དེ་བལྟས་པས་དང་པོ་མ་སྐྱེས། བར་མི་འཛིག །ད་ལྟར་གང་ན་ཡང་མི་གནས། རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་འོང་། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ན། རྣམ་རྟོག་གི་བློས་ག་ལ་མཐོང་། དོན་གསལ་སིང་ངེ་བ་བློའི་གཏིང་ནས་ཤར་བ་ནི་ཉམས་མྱོང་། དེ་ལས་མ་ཡེངས་པ་གནས་པ། དེ་དང་པོ་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། བླམས་ངོ་མ་སྤྲད་ན་ཉམས་དེ་རྒྱུན་བསྲིངས་པས་སྟོང་ཧྲུམ་ཧྲུམ་ལ་འགྲོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཧད་པོ་ཡེ་ཤེས་ཧྲུལ་པོ་ཡིན་པས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ །ཞེན་པ་འབྲལ་བ་ལ་དུམ་རེ་ཙམ་ཕན་པ་ཙམ་འོང་། དེ་བས་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་ལ། བླ་མ་ཉམས་རྟོགས་ཅན་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

༄༅། །པ་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད། གསང་སྔགས་པས་བྱིན་རླབས་ལམ་དུ་བྱེད། གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་མི་བལྟ། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རྩད་གཅོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
བླ་མས་ངོ་སྤྲོད་ན་སྒྱུ་མ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ། རང་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ངོ་སྤྲོད་
ནས། རང་གིས་བསྒོམས་པས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ། དེའི་དོན་ལ་རྒྱུན་བསྲིངས་པས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡིན། རྟོགས་པ་བརྟན་ན་དེ་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ་མི་སླུ་བ་ཡིན། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆེན་པས་གྲུབ་མཐའི་ཆོས་ལ་འདོད་པ་མི་འོང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་ཆེན་པས་བན་ང་ལ་འདོད་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་ཆོད་པ་ཡིན། མ་རིག་པ་རང་སར་གྲོལ་བས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ལམ་

གསུམ་ལ་རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་གཞིགས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པར་བྱས་ནས་འགྲོ་ས་འདི་ལས་མེད་ཟེར་ནས་དེ་བསྒོམ་པའོ། །
བྱིན་རླབས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩ་རླུང་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའོ། །མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཉུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །ཡང་ལམ་གསུམ་
ལ༔ གཞི་སྦྱོང་བའི་ལམ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན། གཞི་སྒྱུར་བའི་ལམ་ནི་གསང་སྔགས་པ་སྟེ། རྟེན་སྒྱུར་བ་ལུས་ལྷར་
བསྐྱེད། བརྟེན་པ་སྒྱུར་བ་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨར་བྱེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་བྱེད། རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད། དྲི་མས་དྲི་མ་འབྲུད། རྟོག་པས་རྟོག་པ་
གཅོད་པའོ། །གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་མེད་གཉེན་པོ་མེད་བསྒྱུར་དུ་མེད། སྒྱུར་བྱེད་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་གདོད་

༄༅། །མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན། ཆོས་སྐུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ངོ་ཤེས་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་
དད་པ་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །འབྲིང་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐབས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གསང་སྔགས་སོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཤེས་རབ་ཅན་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ལ་དོན་ལྔ་སྟེ། རྒྱུ་དང་། ལས་
དང་། གེགས་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་
ནི་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གེགས་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བལྟ་ 187

བའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་ནི་འཕགས་པའི་གཏམ་གྱིས་ཆོམ་པ་མ་ཐོབ་པའོ། །འདུ་འཛིར་གནས་པ་དང་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་གེགས་སོ། །སྒྲིབ་པ་
ནི། རྒོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཞི་གནས་ལ་སྒྲིབ། གཉིད་དང་རྨུགས་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲིབ། འདོད་འདུན་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །
རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལེགས་པར་ཆོམས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པའོ། །རྒོད་འགྱོད་ལེགས་པར་ཆོམས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་
གཉིས་ལེགས་པར་ཆོམས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་དག་ཐོབ་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་སྟུས་པའི་སྐྱོན་ལྔ་ལ། ཟབ་མོའི་ཆོས་སྤྱོད་སྤོང་བ་དང་། ཚིག་གི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཧད་པོས་ངཀྲུལ་དང་ཁྱད་གསོད་སྐྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་འབྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བས། ངོ་ཧ་ལས། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་

༄༅། །སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་། །དེ་ཡིས་ལམ་མཆོག་སྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་ཕྱིས་པའི་སྐྱོན་ནི་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མི་ཆོད་པས། འགྲོས་པའི་ས་མི་སྙེད། དོ་ཧ་ལས། འོན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་ལ་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ཁྲི་ཕྲག་ཕུལ་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་འཆིང་འགྱུར་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་འདྲས་འཁོར་བ་འདི་ནི་ཆད་མིན་ཏེ། །ཞེས་པའོ། །བསྒོམ་པའི་དུས་ཚོད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཚད་དུ་ཕྱིན་ནས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྒོམས་ན། ས་བོན་མ་བཏབ་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་མི་འཆར་བ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་རྒྱུས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོལ་ས་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན། ལྟ་བའི་གོལ་ས་དང་སྒོམ་པའི་གོལ་ས་ལ་སོགས་པའོ། །རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཞལ་ནས། ལྟ་བ་དྲིས་པས་ང་ལ་

ལྟ་བ་མེད་གསུང་། ཁྱེད་ལྟ་བའི་ཕྱིར་མ་འབྱུང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་འབྱོངས། སྟོང་པ་ལ་ནོར་ས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ནོར་ས་ལྟ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཤོར་བས་དང་པོ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མི་བྱེད་པར། དང་པོར་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་ཆོས་སྤྱོད་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་ནས་སྟོང་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་རྟག་ཆད་དོ། །གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། དེ་རང་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱར་བྱས་ནས། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །ལམ་དུ་ཤོར་བ་ནི། རིག་པ་སྟོང་པ་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་བཞག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །ཤེས་བྱའི་གཞིས་ལ་ཤོར་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཡིན། སེམས་ལ་བལྟས་པས་ཆོག་པ་དེ་ལ་མི་བལྟ་བར། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

ཁ ༄༅། །ཅིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡེ་དག་ཡེ་གྲོལ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། བསྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ཟེར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བློ་ཕྱལ་གྱིས་འཇོག་པའོ། །སྟོང་པ་
ཉིད་བློས་བྱས་སུ་ཤོར་བ་ནི། སེམས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་ཆོག་པ་ལ། དེ་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པས་གཞིགས་ནས། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་བྱས་
ཞེ ནས་དེ་ལ་སྟོང་པར་བློ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་སྟོང་ཕྱམ་པ་ལ་བློ་འཇོག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ནོར་བ་རྣལ་མ་དེ་གང་ཡིན་ན། སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་མ་བཅོས་
པ༑ རྟེན་གང་ཡང་མ་བཅས་པ། སྒོ་གར་ཡང་མ་འགགས་པ། མཐའ་གར་ཡང་མ་ལྷུང་བ། ཕྱུགས་གར་ཡང་མ་གཏད་པ། དམིགས་ཡུལ་མེད་པས་རེ་དོགས་མེད་པ། ཞེ་འདོད་
ཁ དང་བྲལ་བ་སྟེ། དཔེ་གང་གིས་མཚོན་དུ་མེད། བརྗོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཐོག་ཏུ་མི་ཕེབས། སངས་རྒྱས་ལ་གསལ་བར་སྣང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ 191

རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོད། ཉོན་མོངས་པ་དང་གིས་འགག །ཡེ་ཤེས་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར། ལྟ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས། ཐ་སྙད་གང་དུ་ཡང་
མི་ཐོགས། སེམས་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དགའ་ཏུ་བརྗོད་དུམ་བཏུབ་སྟེ། གཞོན་ནུ་མའི་བདེ་བ་མྱོང་བའམ། ལྐུགས་པའི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡི། །
ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད། །དབྱུལ་པོའི་གཏེར་བཞིན་ཕན་མ་ཐོགས། །རྟོགས་པར་སླ་སྟེ་དྲུང་ན་འདུག །དཀའ་སྟེ་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་བྲལ། །བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཐབས་ནི་གང་ཞེ་ན། །ཚོགས་བསགས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །ན་མོ་གུ་རུ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་འོད་གཉིས་མི་གདའ་ན་ཞུས་པས། དེ་ལྟར
ཡིན། སྣང་བ་སེམས་སུ་འདུས་ཙ་ན། སེམས་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་ཅི་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུའི་འོད་གཉིས་སུ་མི་གདའ། ཆོས་སྐུ་གཅིག་པུ་ལས་མི་གདའ་ན་ 192

༄༅། །ཞུས་པས། དེ་ལྟར་ཡིན། ཆོས་སྐུ་གཅིག་ཆོད་ལ་སོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་
རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ཆོད་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་ཡིན། སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྐྱེ་བ་དག་པས་རང་སྣང་ལ་མེད་གཞན་སྣང་ལ་གཟུགས་སྐུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་རང་སྣང་ལ་མེད་པ་སྟེ། རང་སྣང་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་ཟེར་རམ། འོན་ཏེ་རང་སྣང་ལ་གཏན་མེད་པ་
ཡིན་ཞུས་པས། དེ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡིན། དགེ་བཤེས་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན། འོ་སྐོལ་གྱི་བླ་མ་ཕྱི་མ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན། གཞན་སྣང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡོ་
མཐུན་པར་འདོད་པ་ཡིན། གསུང་། དོན་ཐོག་ནས་མ་ཆོར་བར་ཡེངས་ནས། ཕྱིས་དྲན་པ་རྐྱེད་ཙ་ན། དོན་རྐྱེད་པ་དེའི་བར་དུ་ཡེངས་པའི་རྗེས་ལ་བལྟས་པས་ཆོས་སྐུར་འགྲོ་འདུག

ན༔ དེས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །བར་དེར་བསྒྲིབ་པར་ནུས་སམ་མི་ནུས། རྟག་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམ་མམ་མི་བསྒོམ་ཞུས་པས། རྗེས་ལ་བལྟས་པས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་སྐུར་འགྲོ་ན་དེས་
ཆོག །བར་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྒྲིབ་པར་མ་ནུས། གཏན་དུ་མ་ཡེངས་པ་མི་དགོས། ཡེངས་པ་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་ལ་ཡེངས་མ་ཡེངས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། བླ་མ་
རྗེ་བཙུན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན། འདི་ལས་འཕྲུལ་སའམ་བོགས་འདོན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྲོ་བས། འོ་ན་བྱུས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་མིག་གིས་དེ་མཐོང་འགྱུར། །བྱ་
བ་ཡིན། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །རིག་པ་དང་པོར་ངོས་ཟིན་པ་ནི། ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས། སོ་མ་ལྷུག་པ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་
བ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་དང་། དེ་ནས་རྟོགས་པ་ནི། ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །མི་འགྱུར་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཁྱབ་པ་

༄༅། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཡོ་ལ་ཁྱབ། ཛོ་ཧེའི་སྐུ་ནི་མི་འཇིག་པ་ཡིན། མི་འགྱུར་བ་ནི་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུན་
གྲུབ་ཡིན་པས། སྐྱེ་འགག་མེད་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་པ་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟར་བ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའོ། །རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཅིར་
ཡང་ཁྱབ། །ཉམས་སྐྱོང་སྤྲེའུ་དང་འདྲ་སྟེ་གར་ཡང་འགྱུར། །གཉིས་མེད་ཞེས་པ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲ། །རང་བཞིན་རྣལ་མ་གླང་པོ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། །འགྱུར་...ངོ་བོ་ཉིད་ལ། བ་མེད་པ་
ཡིན། དང་...ཞེས་གསུངས། པོར་རྟོགས་པ། བར་...མ་ཡེངས་པ། དུ་འདྲིས། ཐ་...ཡེ་ཤེས་ཉིད། མར་དེ་ཀློང་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གཉིས་མེད་དུ་ཐད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་དུས་
སུ། རྩེ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཡིན་གསུང་། བསྒོམ་དུ་ཡོད་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ངོ་...ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ། བོ་རྒྱུན་ཆད་མེད། བསྒོམ་དུ་མེད་ 195

བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད། ལར་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱིའི་སྣང་བ་འཇིག་དགོས་པ་ཡིན། འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གསུམ་གཅིག་ཡིན། དེ་ལ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་དང་འཕགས་པ་གསུམ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉམས་མ་གཏོགས་
པ༔ ཉམས་སྨྱོང་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ཡིན། འདི་དང་ཕྱི་མ་བར་དོ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན། བར་དོའི་གདམས་ངག་མི་དགོས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར
དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ན་འཕགས་པ་སྤྱད་པའི་དེ་ཡིན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་
མེད། ངོ་བོའི་ཉམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། འཇིག་པའི་སྐྱོན་ཡོད། དོན་དམ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། རྗེ་བཙུན་དོན་དམ་དུ་བཞེད། བདེ་བ་ཆེན་པོ་

༄༅། །དཔེར་མེད་དུ་བཞེད། བྱ་ཡུལ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད། བཞེད་ཀྱང་དེ་ལས་ལོགས་ནས་དོན་དམ་མི་འཚོལ་བས། དོན་མཐུན་དུ་འདུག །རྒྱུ་འབྲས་
གཅིག་ཡིན་པའི་གནད་ཀས། རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཞིག་འདོད་ན་ཆད་ལྟ་ཡིན། མུ་སྟེགས་རྟག་ཆད་གཉིས་དང་ཁྱད་མེད། གསང་སྔགས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་
འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན། རྟེན་ལ་བཟང་ངན་མེད་སྡིག་ལ་ཆེ་ཆུང་མི་རྩི། ངོ་བོ་མ་ཤར་ན་སྡིག་པ་སྤྱང་དགོས། སེམས་ལ་སྡིག་པ་ཡོང་བ་ཡིན། ངོ་བོ་ཤར་བ་ལ་སྡིག་པ་མེད་པ་
ཡིན། སེམས་ཙམ་རིག་པ་རྟོག་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གསལ་བ་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། སྔགས་པ་རིག་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་
ཡིན། ངོ་བོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། མཐོང་བ་མེད། དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ངོས་ནས་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ། རྒྱུན་

ཆད་པ་མེད་པ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་གཟུགས་ཤིག་ཡིན་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་བ་ཡིན། ལན་ཅིག་དབུགས་ཆད་ནས་ལུས་བོར་བའི་དུས་ན། མི་རྣམས་ཤི་ཟེར་ཡང་རང་ཅག་ངོ་བོ་དང་མ་བྲལ་བས། ཤི་བ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཉམས་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཤོར་ནས་བདེ་གསལ་བྱུང་ན་དགའ། མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་ན། ཉམས་ཕྱིར་ཤོར་བ་ཡིན། ཉམས་ངན་ཡང་ངོ་བོ་མ་འགགས་ན་ཉམས་ཏེ་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན། གཉིད་ལོག་ཙ་ན་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུན་ཆད་མེད། རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་ཡིན། ཉམས་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་ངོ་བོ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིན། སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཤར་ནས། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཡིན། ཡེངས་མ་ཡེངས་མི་རྟོ། ཆོད་ཆེ་ཤོས་ཡིན། མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་གསུང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་གཞི་གཅིག་པའི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་འདུག །ངོ་བོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ངོས་ནས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཞིག

ཁ ཞི་བརྒྱ ཁ

༄༅། །འདུག །དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་གསུང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་འདུག་གསུང་། ངོ་བོ་མཐོང་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། རང་
གསལ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འདི། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་སྤྱངས་ནས་གསལ་བ་དག་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལུས་རྒྱམ་ཞིག་པ་ཡིན། ཞི་གནས་ད་ལྟ་བས་བརྒྱ་ལོག་གིས
གསལ་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། (སྟོང་བ་མི་འདོད།) གསང་སྔགས་ (ཉམས་སྟོང་འདོད།) གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ན། ལམ་ (ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེད་པ་ཡིན།) ཉེ་རིང་ལ་ཁྱད་ཡོད། ནཱ་
རོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྒོམ་ཡོད་ཡིན། མི་ཏྲི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྒོམ་མེད་ཡིན། ལམ་གྱི་དུས་ན་བསྒོམ་ཡོད་ཡིན། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བསྒོམ་མི་བསྒོམ་གྱི་རྩིས་གདབ་མེད། ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མེད། མེད་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ཡིན། སོ་སོ་རང་ལ་ངེས་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཅན་ལ་དྲིས་

པས། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྟོང་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་རྟོགས་ན་ལུས་བོར་མ་བོར་མེད་པར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན། ལུས་བོར་བས་བཟང་དུ་མི་
འགྲོ་བ་ཡིན། གསང་སྔགས་པ་ལ་མ་རྟོ་བ་མེད་པ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་ཀྱི་རིང་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཡི་དམ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་འབྱུང་། རྟོགས་
པ་རང་གིས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བ་ཡང་བྱར་མེད། སྡིག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ད་ལྟའི་ལུས་དང་པོའི་མ་རྟོགས་ཙ་ནའི་ལུས་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་
ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་ཡིན། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བློས་སྐྱུལ་དགོས་རིང་ལ་བསྒོམ་མཉམ་ཉིད་དང་ལས་མ་ཡེངས་པ་ལམ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལ་ཡེངས་མ་ཡེངས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་
ཡིན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྣང་བ་དགྲར་འཆར་བ་ཡིན། སྒོམ་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྣང་བ་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན། སྒོམ་ཆེན་རབ་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་རྩིས་གདབ་མེད་པ་ཡིན། དབུ་མ་རིག་ 200

༄༅། །ཕས་སྒྲུབ་པ་བྱ་བ་སྣང་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ཙམ། མིང་ཙམ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུན་ཆད་ན་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད། དེ་བས་བླ་མའི་མཐོ་འདུག་གསུང་། མཐུན་སྣང་གི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་མ་ཙམ། མིང་ཙམ་ལ་རྟེ་བ་ཡིན་པས། ཡ་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་བདེ་བ་ཙེ་ཡོད་པ་དང་། མ་གི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་མཉམ་པ་མིན་ནམ་བྱས་པ་ལ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ཡར་ཚོགས་གཉིས་གསོག་གམ་མི་གསོག །མར་སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོང་དམ་མི་སྦྱོང་བྱས་པས་ལན་མ་ཐེབས། སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོང་ན་ཁྱད་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ཙེའི་མཉམ་པའི་དམ་བཅའ་ཞིག་པ་ཡིན། ལོངས་སྐུ་ཡང་མིང་ཙམ་ཡིན། དམྱལ་བ་ཡང་མིང་ཙམ། ཡར་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་དང་། མར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ཡིན། རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མཉམ་གསུང་། ཐུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱག

རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་དང་གཅིག །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལས་ཡར་སྐྱེད་པ་དོན་རྒྱུ་མེད། ཡར་ལ་འཕུལ་ན་ཇི་འདྲ་མ་ཞིག་གིས་འཕུལ། ཐབས་ཅི་འདྲ་
བ་ཞིག་གིས་འཕུལ་རྒྱུ་མེད་ན་གནད་ཀ་ཅི་འདྲ་མ་ཞིག་གིས་མེད། དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་གསང་སྔགས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་ཡང་རྟེན་མེད་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་རབ་ཅིག་ལ་
རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་ཡིན། དབུ་མ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་ནས། སྒྲ་སྐེགས་ཡན་ཆོད་ཅིག་ཆོད་དུ་སོང་བ་ཞིག་ལ་དགག
སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཅིས་ཀྱང་བར་དུ་མི་ཆོད་པ་ཡིན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་མ་གཏོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རྟགས་རྙེད་ཀྱང་བྱུང་བ་མེད་པས་དྲང་དོན་ཡིན
གསུང་། བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡིན་གསུང་། གཉིད་རྨི་ལམ་ཐབས་ཤེས། འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཡིན། སྣང་བ་ཐབས་ཡིན། ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་

༄༅། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེར་འགྲོ་བ་ཡིན། སྣང་བ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤར་བ་ཡིན་པས། རང་སྣང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག །ཅང་བྱ་མི་དགོས། དམ་ཚིག་རྩིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་རྫོགས་པ་ཅིག་པུར་འདུས་པ་ཡིན། གདོད་མ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པས་བཟང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། དམྱལ་བར་སོང་བས་ངན་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། ངོ་བོ་རྣལ་མར་སྐྱེས་པའི་ཤུགས་ལ་གསལ་ལ་མི་ཁེགས་པ་ཡིན། བར་དུ་མི་ཆོད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཉམས་ཡོད་པ་ཡིན། སྒོང་བྱེད་འགགས་པ་ཡིན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཡིན། སྟོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུས་པ་ཡིན། སྲོང་བའི་ལམ། སྤྱོད་པའི་ལམ། སྒྱུར་བའི་ལམ། གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་མོ། །སྒྲེ་པའི་ཞལ་ནས། ལས་རྒྱུས་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་མེད། སྡིག་པ་སྦྱོང་དགོས་སོ། །བླ་མའི་

ཞལ་ནས་བྲིའི་ནང་དུ་ཕྱུལ་བཙུག་པ་དང་འདྲ། བླ་མ་མར་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་གཅིག་ཡིན། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ས་དང་པོའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་བྱ་བ
ཡིན། དགེ་མི་དགེ་བྱེད་མཁན་རང་གཅིག་པུ་ཡིན། ངོ་བོ་རྟོག་མེད་རང་གསལ་ཡིན། མི་འགག་པ་ཡིན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་དང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ཟབ་མོ་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱིས
ཕོག་པ་ཡིན། ངོ་བོ་རྟོག་མེད་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། གཉིད་ལོག་པའི་དུས་དང་། ར་རོ་བའི་དུས་དང་། བརྒྱལ་བའི་དུས་དང་། འཆི་བའི་དུས་ན་ཡང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ
ཡིན། སྦྱགས་ནས་གཉིད་ཆོས་སྐུར་ཆཤད། རྨི་ལམ་སྤྲུལ་སྐུར་ཆཤད། གཉིད་མ་ལོག་པ་ལོངས་སྐུར་ཆཤད་ཀྱང་། དོན་ལ་རྨི་ལམ་རྣམས་རྟོག་པ་ཡིན། རྟོགས་ནས་གཏུམ་མོ་ལ
སོགས་པ་བསྒོམས་པས་ངོ་བོ་རང་ཡིན། ངོ་བོ་མ་རྟོགས་བར་དུ་གང་བསྒོམས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཡིན། ཉམས་ཐོག་ཏུ་ངོ་བོ་ཤོར་བ་སྐྱོན་ཆུང་ཤོས་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས

༄༅། །ནས་གྲོལ། རྟོགས་པའི་ཐོག་ཏུ་ཉམས་ཤོར་བ་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩ་བ་བཞི་བྱུང་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་ཤོར་བ་མེད། གལ་
ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་ཁྱུར་ན། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྣ་བ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་མི་དགོས། སྣང་བ་གསལ་ལ་མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ངོ་
བོ་རང་ཡིན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འུབས་ཀྱིས་འདུས་པ་ཡིན། དྲན་རིག་རྒྱུན་ཆད་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།། །།ནམོ་རཏྣ་གུ་རུ། བར་དོ་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་ འཚང་རྒྱ་བ་
ཡིན། འབྲིང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་ འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན། ཐ་མ་མངལ་སྒོ་བཀག་ནས་ འཚང་ རྒྱ་བ་ཡིན། འགགས་པ་ལ་ཐབས་མང་ཡང་འུབས་ཀྱིས་བསྡུས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་
ཡིན། ཡང་ན་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བར་དོ་ངོས་བཟུང་། མངལ་སྐྱེས། རྫུས་སྐྱེས། སྒོང་སྐྱེས། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་

བསྒོམས་པས། ལུས་གཞན་མི་ལེན་ནོ། །འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། ངོ་མ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ་། ། འོད་གསལ་ལ་སྣང་བ། སྣང་བ་ལས་མཆེད་པ། མཆེད་པ་ལས་རྣམ་རྟོག་སྒྲུ་ཡས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ། རིགས་དྲུག་ཏུ་མི་འཁོར་བའི་ཐབས་ནི། བདག་འཆི་བ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ལ་ལོ་བརྒྱའམ། སྟོང་དུ་བསྒོམ། འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ངོ་ཤེས་ན་འཁོར་བར་མི་འཇུག །གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པས། བར་དོར་ལུས་གསུམ་དག་ནས་འོད་གསལ་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འཁོར་བ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པས་ལེན་པ་མེད་དོ། །འཁོར་བ་ལུགས་ཀྱི་བར་དོ། །སྐྱེ་ཤི་བར་དོར། འདོད་ཆགས་འཁོར་བ་ཡིན་པས་བདེ་བ་དང་བསྲེ། སྲིད་པ་བར་དོར་ཕ་མ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྒྱུར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བར་དོར་མ་དང་བུར་བསྲེ་བས། ནམ་མཁའ་དང་སེམས

༄༅། །སྨུ་བསྒེ་བ། སེམས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྒེ་བ་འདི་ལམ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལ་བསྒེ་བྱ་དང་སྒེ་བྱེད་ལས་འདས་པ་ཡིན་གསུང་།། །།བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་ནས་འགོ་རྩུགས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་རྣལ་མར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་འཚོལ་བ་གལ་ཆེ། །ཆོས་བྱ་རྒྱུ་བསགས་སྦྱང་གཉིས་ལས་མེད། སྡིག་པ་སྦྱང་། བསོད་ནམས་བསག །བསོད་ནམས་བསགས་པས་སྡིག་པ་སྦྱང་། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་བ་འདི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་བསག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་འདི་མཐོང་སྟེ་འོང་བས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་ཡང་འདུག །འདི་རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་འདི་མཐོང་སྟེ་འོང་བས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡང་འདུག །འདི་ཐབས་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། བསགས་སྦྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་ 207

འདི་མཐོང་སྙེ་འོང་བས། འདི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡང་འདུག །ཐབས་བསྒོམ་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམས་བསྒོམས་ན། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུར་བསྒོམས་པས་མིན། །ཞེས་པས་དེ་བས་ན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་གལ་ཆེ། བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་བོགས་གང་ཆེ་ན། བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་བོགས་ཆེ་གསུང་། ཕོ་ཧྲོ་བ་དང་སྨྱུན་སྤྲ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་གསུམ་གསུང་སྒྲོས་རེ་རེ་གདའ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ནི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་གསུང་བར་གདའ། དང་པོ་ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལ། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྡིག་པ་སྦྱངས་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་མ་བསླད་པ་རྣལ་མ་དེ་གསལ་ལ་དགའ་པ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སྣང་ལ་ངེས་པ་དང་སྣང་

208

ཁ ཏ་བཞི ཕ

༄༅། །ལམ་ངེས་པའོ། །སྔོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་སྣང་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རེ། མར་
འཁོར་བར་སོང་གིས་དོགས་པ་མེད། གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྣང་ལ་ངེས་པ་ཡིན། མ་ངེས་པ་ལ་ཡང་ཉམས་མྱོང་འོང་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་འོང་
ཡང་། ཉམས་ལ་ངེས་ཡིན་ནམ་སྙམ། ངེས་མིན་ནམ་སྙམ་པ་དེ་མི་རྟོག་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས་མར་ལ་ལྟོག་པའི་ཉེན་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་སམ། གཟུགས་མེད་དམ་འགོག་པའི་རྒྱུར་
ཡང་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་གསུང་ངོ་། །དང་པོར་སློབ་པའི་དུས་སུ་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་བ་ལ་བསླབ། དེ་ཡང་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡེངས་པ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ཙ་ན་རང་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་
བ་ཡིན་གསུང་། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མ་ཤོར་བར་བྱས་ནས། རྣམ་རྟོག་ཅི་ཙམ་འཕྲོ་བ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ཡང་ཆོས་སྐུ་ཡིན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ 209

ཡིན་ཡང་། སྨིན་དང་ན་བུན་དང་། ཁྲུག་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཙམ་འོང་ཡང་། ནམ་མཁའ་རང་ལ་དེངས་ནས་འགྲོ་བ་དང་འདྲ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་
གསུང་། རྣམ་རྟོག་འཕྲོར་མི་བཅུབ་ན་སླར་ཐུབ་ཡིན། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཉེན་ཡོད། ཡི་དམ་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་པར་ཡང་རེས་འགའ་བསྒོམ་གསུང་། སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་
ཀྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྐྱེད་ནས། འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་གསལ་སིང་ངེ་བ་དེ་ཉམས་སྐྱོང་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པ་དེ་གནས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བལྟས་པས་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །སེམས་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་
ན༔ །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ངོ་ཤེས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་

༄༅། །ནས། བསྒོམ་མེད་སྒོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །གསུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ན་རེ། ང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཉན་སྒོམ་པ་པོ་ཡོད། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་རིག་པ་ང་རང་
ཡིན། ངའི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་གོ་མ་འགགས་པ། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་འདི་སྒོམ་པ་པོ་ཡིན། ངའི་ངོ་བོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཅོད་པར་མི་ནུས། བསྒོམ་པ་ཡང་ང་རང་ཡིན། བསྒོམ་
པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད། ང་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེན་ཙམ་ཡོད། འོ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་བདེན། ང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། སྒོམ་པ་པོ་མེད། ཇི་ལྟར་མེད་ན་ང་ངོས་བཟུང་
མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས། དེ་དཔེ་དང་ཚིག་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་དུ་མེད། མཚན་མའི་ངོས་ནས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ངོ་བོ་ལ་སྒོམ་པར་
བྱ་བའི་ཡུལ་མེད། འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་བ་མེད་པས། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་མེད། ང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་ཀ་མི་འདོད། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཟུག་རྡུ་ཡིན། དཔེ་གང་

གིས་ཀྱང་མཚོན་དུ་མེད། ཚིག་གང་གིས་ཀྱང་ཐོག་ཏུ་མི་ཕེབས། ང་བཅས་བཙོས་མི་བྱེད་རང་གར་འཇོག་གསུང་ངོ་། །གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རབ་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ། འབྲིང་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པ་བཟློག །ཡང་ན་རབ་ཀྱིས་རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་མཐོང་། འབྲིང་གིས་སྒྱུ་མར་
ངེས། ཐ་མས་མོས་པ་བྱེད། རྫོགས་རིམ་རབ་ཀྱིས་རང་ཡིད་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་། སྣང་བ་རེས་སྒྱུ་མ། རེས་སྟོང་པ། རེས་རང་ལས་སྣང་བ་ལོགས་སུ་མ་མཐོང་སྟེ། རོ་
གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ། འབྲིང་གིས་ངོ་བོ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས། སྣང་བ་རང་སར་བཀྲ་ལམ་མེ་བ་སྟེ། དེ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ། ཐ་མས་སྤྲོས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་
གཅིག་སྒྲུབ་དང་། གསལ་ལ་མ་འགགས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ། རྩེ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །བློ་ལམ་ངེས་ན་ཆོས་གང་བཤད་ཀྱང་མི་ཟབ། བློར་ངེས་ནས་ཆོས་གང་བཤད་ཀྱང་

ཁ ༄༅། །ཐབ། བཀའ་གདམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་མང་དུ་མཁྱེན་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་ལ་བློ་རིམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོང་གིས་
བཟུང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་ལ་བློ་རིམ་ནས་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མན་ངག་ཏུ་གོ་ནས། ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཧཱུྃ རང་བས་གཞན་གཅེས་པ་འདི་གལ་ཆེ། འདི་དང་པོར་མགོ་སྐྱེ། འདི་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་ཆུད། བར་དུ་མགོ་སྐྱེ་འདི་མེད་ན་ཉན་ཐོས་པར་ལྷུང་། ཐ་མར་མགོ་སྐྱེ་འདི་
མེད་ན་གཞན་དོན་སྐུ་གཉིས་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་འདི། དང་པོར་མགོ་སྐྱེ་འདི་མེད་ན་ཚེ་འདི་ལས་བློ་མི་ལྡོག །བར་དུ་མགོ་སྐྱེ་འདི་མེད་ན་རྟག་པར་བཟུང་བས་
ཁ ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་གོལ། ཐ་མར་མགོ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་དོན་གཅིག་ཡིན། ལས་དང་འབྲས་བུ་འདི་ཡང་དང་པོར་མགོ་སྐྱེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དན་འགྲོ་འགེགས་བྱེད་

ཡིན། བར་དུ་མགོ་སྙེ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་བྱེད་ཡིན། ཐ་མར་མགོ་སྙེ་ཀུན་རྫོབ་མཐར་ཕྱིན་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡིན། དེས་ན་ལམ་རིམ་རྗེས་སུ་ཆེ། དེ་ཚོ་རྒྱུད་ལ་
མ་སྐྱེས་ན་གཉུག་མ་རབ་རིག་ཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཉེ་འབྲེལ་དང་རྫས་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་ནས་གཉུག་མ་ངེས་མི་ཕན། མར་ལ་འགྲོ་བ་ལས་ཡར་ལ་མི་འགྲོ །དེ་བས་ན་ཚེ་འདི་ལ་
ཆགས་པར་མི་བྱེད། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བློ་ངེས་སུ་རྒྱུག །བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས། དེ་ལྟར་ངེས་ན་གཉུག་མ་མེད་ཀྱང་། ཁོ་ཡར་ལ་
འགྲོ་བ་ལ། མར་ལ་མི་འགྲོ །གཉུག་མ་རྣལ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། གཉུག་མའི་ངོ་བོ། གཉུག་མའི་འབྲས་བུ། གཉུག་མའི་རྒྱུ་གསུམ། ངོ་བོ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་
འགག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན། གཉུག་མའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། དེ་ལས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་། དེ་ཡང་གཉུག་མའི་ཉམས་མྱོང་བདེ་

༄༅། །བ་གསལ་བ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་གསུམ་གཅིག་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན། བདེ་བ། གསལ་བ། མི་རྟོག་པ་དེ། གཏུམ་མོ་ལས་འབྱུང་བས་ན་
གཅིག་མའི་རྒྱུ་ཡིན། གཅིག་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། གཏུམ་མོ་མེད་ན་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཡིན། གཏུམ་མོ་ཡོད་ན་ཐབས་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཡིན། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས་བསྒོམས་ལས་
མ་བྱུང་གི་ལྷ་བ་དཀའ། གསུང་བས་གཏུམ་མོ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།། །།ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། འདི་ཀ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་འོང་། དེའི་དུས་སུ་ནང་རྟགས་དུ་
བ་ལྟ་བུ་འམ། སྨིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་འོང་། དེ་ཡེ་ཤེས་ཙུང་ཟད་ལ་དབང་བ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་འོང་སྟེ། ཞི་གནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ནང་
རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུ་འོང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཙ་ན། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་

215

ལ་དབང་བ་ཡིན། ལུས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྩ་ཨ་བ་དྷུ་ཏིར་གནས། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་རྣམ་བཞི་ཡོད་པའི་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་
ཡོད། དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཏི་ལ་ཀ་བྲུ་བ་བཞུགས། དེ་ཞལ་ལྟ་བར་འདོད་ན་སྐྱེས་བུ་དང་ལྡན་བསོད་ནམས་བསགས་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ
ལྕགས་དཀྲོགས་ནས་སྒོ་དེ་ཕྱེ་ནས་ཞལ་མཐོང་སྙེ་འོང་། མཐོང་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་འདུག །སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་
ཡོད། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བ་སཏྭ་བཞུགས། གཞན་གོང་མས་འགྲེ །མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན། རྩ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞུགས། སྤྱི་
བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ན། རྩ་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞུགས། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་གནད་བཞི་ཡོད། ལྟེ་བ་གཏུམ་མོའི་གནད། སྙིང་ཁ

༄༅། །གཉིད་ཀྱི་གནད། མགྲིན་པ་རྨི་ལམ་གྱི་གནད། སྤྱི་བོ་སྙོམས་འཇུག་གི་གནད། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དང་སྨིན་མཚམས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་གོ །དེ་རྣམས་གནད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡོད་པས་གནད་ཡིན། དམིགས་པ་གཏད་ཐབས་ནི། ལྟེ་བའི་མེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པས། རླུང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནད་ཀས། རླུང་གིས་དཀྲུགས་པས་རྩ་སྒོ་ཕྱེ་བས་རླུང་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད། རླུང་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད་པས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབར། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ། རླུང་གིས་རྩ་སྒོ་ཕྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་ལྦུགས་ཕྱེད་པ་ཡིན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ནི། སེམས་ཞལ་མཐོང་བའོ། །སྙིང་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཡིན། རང་ལ་འཆར་བའི་དུས་སུ། ལས་དང་པོར་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྨི་ལམ་དུ་ཆོད་ནས། ཆོས་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྙིང་རེ་རྗེ་སྙམ་པ་ནི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ནས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །སྟོང་པ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་
པོ་ཅན་ནི། དང་པོར་སྟོང་པ་བསྒོམས་ནས་དེ་འཕྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས། སྟོང་པ་ཕྱི་ལ་མ་ལུས་སམ་ཞེ་ན། མ་ལུས་ཏེ། སྟོང་པ་སྒོམ་མཁན་ཡང་རིག་པ་ཡིན། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་

༄༅། །མཁན་ཡང་རིག་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་པའོ། །དང་པོར་སྟོང་པ་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས། སྟོང་པ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་
བྱའོ། །དང་པོ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་ནས་དེ་འཕྲོ་ལ་སྟོང་པ་བསྒོམ་པ། སྙིང་རྗེ་སྟོང་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཐ་དད་མེད་པ་གོང་དང་འདྲའོ། །དངོས་པོ། ངོ་བོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་
ནི། དངོས་པོ་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ངོ་བོ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་སྣང་ལ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་
པའོ། །སྣང་བ་ནི། བདེ་བ། གསལ་བ། མི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ཞེས་བྱ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྣང་ལ་ངེས་པའོ། །བདེ་བ་གསལ་
བ་མི་རྟོག་པ་སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་སེམས་སུ་མ་ཤེས་ནས་མ་ངེས་པའོ། །མ་ངེས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་མཆོག་འཛིན་བྱས་

པས། །ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཞི་དེ་ལ་བྱས་ནས། དེ་མཚན་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་སྲོང་ཡིན་པས་མཆོག་འཛིན་དུ་མི་ལྟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡར་ལྡངས་ནས། རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་རིག་པར་ཁྱེར། རིག་པ་དེ་སེམས་སུ་
འཁྱེར་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བའོ། །ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ། མ་བཅོས་པ། གཉུག་མ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི། དང་པོའི་ཤེས་པ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་བློས་
མ་བསྒྱུར་བའོ། །མ་བཅོས་པ་ནི་བཅས་བཅོས་མི་བྱ་བར་རང་གར་གཏོང་བའོ། །གཉུག་མ་ནི་དེའི་དོན་མ་སྐྱེས་ཤིང་མི་འགག་ལ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པས་ན་གཉུག་མའོ། །ལེན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཟབ་པ་ནི་

༄༅། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ན་ཟབ། ཡང་ན་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་གི་ལས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་
གྱིས་མི་ཤེས་པས་ན་ཟབ། ཕྲ་བ་ནི་མི་མཐོང་བའོ། །ས་བོན་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་འབབ་པ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་དང་པོ་གང་ལས་བྱུང་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་། ཡུལ་
གར་བཏབ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཏབ། འབྲས་བུ་གར་སྨིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྨིན། ཇི་ལྟར་གནས་ན་དཔེར་ན་གྲོག་ལ་ར་དཀར་མོའི་འོམས་ཡི་གེ་བྲིས་ན་གྲོག་དང་ཡི་གེ་ཐ་དད་
མེད། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ཡི་གེ་ལམ་གྱིས་འོང་བ་བཞིན་དུ། བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཏབ་ན། རྣམ་ཤེས་དང་བག་ཆགས་ཐ་དད་མེད། དགེ་སྡིག་གི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་
པའི་དུས་སུ་སྔར་གྱི་བག་ཆགས་ལངས་ཏེ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འོང་ངོ་། །དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའོ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གང་ཞེ་ན། དབྱིངས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་འདས་ཐམས་

ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་བའོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ནི། ཆོས་ནི་འཁོར་བའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཅན་ནི་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ནི་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའོ།། །།རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དད་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་བ་ཡང་དད་པ་ཡིན། དད་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྒོམ། འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་དད་པ་བསྒོམ། ཐ་མས་དང་བའི་དད་པ་བསྒོམ་གསུང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །འདོད་པའི་དད་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། དང་བའི་དད་པ་ནི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། དད་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་གསུང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་དད་པས་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་འཕྲད་པ་ཡིན། དེ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་

༄༅། །གཉེན་གཡེ་ཆེ་བའི་རྩལ་དུ་འདུག །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དགུགས། ལུང་བཙུགས། མན་ངག་ཐུགས་ལ་གབ་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ནང་
ནམ་ར་དང་པོ་བརྗོད་བྱ་བསྟན་ནས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་འཆད། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་འཆད། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འཆད་དེ། རྒྱུད་དགུགས་པ་བྱ་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྡུ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ལུང་བཀྲོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ལུང་བཀྲོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་འགྲེལ་བ་དང་། ཊཱི་ཀ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན། ལུང་བསྡུ་བའི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཐབས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་མན་ངག་གབ་པ་ཡིན་གསུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་བླ་མ་
མེད་ན་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་གསུང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྐུ། །བླ་མ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་ཀྱང་སྔོན་ལ་བླ་མ་ལ་འཚལ། མཆོད་པ་ཡང་སྔོན་ལ་བླ་མ་ལ་

འབྱུལ། བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བླ་མ་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ཡང་མི་བརྟག་གོ །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ཡང་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་གསུང་། གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བྱ་བ་ཆེ་ སྟེམ་ཕན་ཚད་སྤྱངས་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་འདྲ་གསུང་། རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བྱ་བ་སྤྲངས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ། ས་ནརྗ་འོད་གསལ་བ། ཟག་
མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་སྐེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་རྒྱ་ཡོན་བདག་གི་ཞལ་
ནས། བོད་ན་ནོམ་བུ་ཁ་ནམངར་བའི་ཆོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བ་ཟེར་བ་གཅིག །ཞང་རྟོགས་ན་ནང་འཚང་རྒྱ། །ཐུབ་རྟོགས་ན་ནུབ་འཚང་རྒྱ་ཟེར་བ་ཚན་གཅིག

༄༅། །ཡོད། མཚན་ཉིད་པ་ཟེར་བ་གཅིག །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་གཞིགས་ནས་ངའི་འདིས་འཚང་རྒྱ་ཟེར་བ་ཚན་གཅིག་ཡོད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟེར་བ་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་འདིས་འཚང་རྒྱ་ཟེར་བ་ཚན་གཅིག་ཡོད། སྔགས་པ་ཟེར་བའི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་འདིས་འཚང་རྒྱ་ཟེར་བ་
ཚན་གཅིག་ཡོད། བཀའ་གདམས་པ་ཟེར་བའི་སྐྱེས་བུ་རབ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གདམས་ངག་ངའི་འདིས་འཚང་རྒྱ་ཟེར་བ་ཚན་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ཚོ་ཡོ་ལོག་ནས་ཅི་
བྱེད་ང་ལ་ཚློས་དང་གསུང་། དེ་ཚོ་ཡོ་ལོག་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་དགེ་བ་བཅུར་བསྒྱུར་བ་ལས་གཞན་མེད་གསུང་། བློ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་མེད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་
གསུང་། མི་དགེ་བ་བཅུས་ང་ལ་མི་གོས་ཟེར་བ་ཚན་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཁྱབ་ཀྱིས་བསྡུས་

ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུས། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱང་འཁོར་ཡིན། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་གསུང་། མི་དགེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྒྱུ་བར་བྱ། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཡང་མ་ཤོར་བར་བྱ་གསུང་ངོ་། །རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་དགོས་གསུང་ངོ་། །རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིན་རླབས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་གསུང་། མཚན་ཉིད་དམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བྱ་བ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་རླབས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ལམ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཆར་བའོ། །ཅིག་ཆར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྲབ་པ། ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཐུག་པའི་སྦྱངས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་

༄༅། །དཀའ་བ་ཡིན་གསུང་། བླ་མའི་ཞལ་ནས་ང་ནི་རིམ་གྱིས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གསུང་། ངས་བླ་མ་མི་ལའི་དྲུང་དུ་མི་མང་རབ་ཅིག་ཡོང་བའི་དུས་སུ། རྗོགས་ཆེན་འདི་ཅི་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས། བླ་མ་མར་པའི་ཞལ་ནས་ཆོས་མིན་པ་སྐད་ཟེར་ཏེ། ཆོས་མིན་པ་མི་འདུག །ས་དྲུག་པ་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདུག་གསུང་། དེ་ནས་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ཙམ་ལོན་པ་ཞིག་ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས། རྗོགས་ཆེན་པ་རྣམས་འདི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་འདི་ན་རེ་ང་ལ་སྐྱེས་བུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་ལོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། རྗོགས་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་པ་སྐད་ཟེར་ཏེ། དོན་དང་མི་ལྡན་གསུང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་ན། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་མེད་ན་ཐར་པའི་ཐབས་མེད་གསུང་། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ། རང་ཅག་ལ་འཁྲིས་མེད་ན་སླ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཡོན་བདག་གི་ཞལ་

ནས། སངས་རྒྱས་དང་སྤྱི་འདྲིས་གང་ན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ལག་པའི་ལྷོ་རྒྱབ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གསུང་། འོ་ཅག་བཞིན་དུ་ཕར་འཁྲིས་ཚུར་འཁྲིས་པ་ལ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གནས་མཆི། འཁྲིས་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་གནད་ཀས་གསུང་། སྤྱིར་ཆོས་ག་ཤའ་མར་བྱེད་པ་ལ། ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པ་དང་ཉེས་པ་དག་བརྩིས་པས་ག་ནམཆི། དེ་ཀུན་གང་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བར་རང་གི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བལྟ་བ་ལགས། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇོལ་ལེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འཕྲུས་སེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལེགས་ཚུལ་དུ་གདའ། རང་ཅག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བགྱི་འཚལ། ཆེ་འདིའི་སོ་ནམ་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་བྱེད་ཀྱང་། མི་བྱེད་དཀྱུ་བྱེད་བྱས་པས་འཁོར་བ་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པ་གར་མཆི། དགོངས་མཛོད་དང་། མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བར་བྱའོ། །ཟེར་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱའོ། །ཟེར་བ་ནི། ཉན་ཐོས་

ཁ ༄༅། །དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱའོ་བྱ་བ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་
པ་མན་ཆོད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཁས་ནི་དེ་ཙམ་བླངས་ཏེ་གསུང་ངོ་། །རྗེ་སྒམ་པོ་པས་གསུངས་པའོ། །རྫོགས་སོ།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
སྤྱི་ ལུགས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་ལྷ། ངག་བཟླས་པ། ཡིད་
ཆོས་ཉིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། མ་རྟོགས་ན་འཚང་མི་རྒྱ། ཡུ་བུའི་ལུགས་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་འཁྱེར་ལུགས་འདིས། ཡར་ལ་འགྲོ་བ་ལས་མར་ལ་མི་འགྲོ་
ཁ བ་ཡིན། དབང་པོ་རབ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན། འབྲིང་འཕགས་པའི་གནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཐ་མ་ཡང་ལྷར་སྐྱེ་གསུང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དྲན་རིག་སྣ་ཚོགས་ཀུན་རྫོབ་

ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ངོ་བོའི་ཉམས་འདི་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བཏུབ་པ། ཆབ་རོམ་ལ་ཆུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་པ་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་འོད་ལས་འོད་ཆད་པ་བཞིན་དུ་འདོད། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འོད་ལས་འོད་ཆད་པ་བཞིན་དུ་འདོད། གཉིད་ཆེ་ཡང་མི་སྨྲ། ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ནས་མི་འགག་པས་ཆོག་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས། རྟོག་པ་རང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་རྫུར་ཐོབ་ནས་འོང་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་ལ་ཆ་ཤད་རྒྱུ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་དེ་བླ་མའི་གསུང་གིས་ཀྱང་ཐོག་ཏུ་མི་ཕེབས། རྟོག་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན། རྟོག་གེ་བས་མཐོང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་མཐོང་བས། དོན་དམ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར། དོན་དམ་གྱིས་མཐོང་ན་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ཡིན་བྱ་བ

༄༅། །གཅིག་པུས་རང་གི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་དེ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་བསྒོམས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཞིང་འདུག །འཕགས་པའི་གནས་གཞན་དུ་
བསྒོམས་ནའང་འོང་ཞིང་འདུག །འདུག་ས་ཡང་འདི་རང་དུ་བསྒོམས་ན་ཡང་འོང་ཞིང་འདུག །འོད་གསལ་དེ་སུ་ཡི་ཡིན་ན་རང་གི་ཡིན། རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྱབ། རང་གིས་རང་རིག །རང་གསལ་གསལ་ལ་མ་འགགས། སྟོང་འོག་མེད་པར་འོད་གསལ། མཐའ་དབུས་མེད་པར་འོད་གསལ། རྣམ་རྟོག་ཡོད་མེད་མེད་པར་འོད་གསལ་དུ་
འདུག་ལ། དེའི་ངང་ལ་གནས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལ་བོགས་འདོན་རྒྱུ་མེད། དེ་ལས་རྟོགས་པ་བོགས་འདོན་ན། འདོན་པ་རང་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། དེ་ལས་
བོགས་སམ་རྟགས་སམ་དེ་ལས་འཕྲུལ་ས་བྱུང་ན། དེ་རང་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་བསྒོམས་པའི་རྒྱུད་པོ་ཀུན་ལ་བོགས་སམ། དྲི་རྒྱུ་འོང་ཞིང་འདུག་གམ་

མི་འདུག་ཞུས་པས། དྲི་རྒྱུ་ཡང་མེད། བོགས་འདོན་རྒྱུ་ཡང་མེད། ངའི་དྲུང་དུ་འོངས་ཀྱིན་བློའི་འདྲ་དེ་བཏང་འགྲོ་ཡིན་འདུག་གསུངས། ངོ་བོ་གཅིག་ཆོད་དུ་སོང་བ་ལ་ཡང་རྨི་ལམ་
དུ་ངོ་བོ་མི་ཟིན་པར་འདུག །བར་དོ་ཟིན་ནམ་མི་ཟིན་ཞུས་པས། ཐླམ་ཀུན་ན་རེ་རྨི་ལམ་དུ་ཟིན་དགོས་གསུང་སྐད། ངས་བལྟས་པས་རྨི་ལམ་དུམ་ཟིན་ཡང་། བར་དོར་ཟིན་འོང་། ད་
ལྟ་བསྒོམ་པ་བས་རྨི་ལམ་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་མི་ཟིན། བར་དོར་ད་ལྟ་བས་ཀྱང་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་ཟིན་འོང་གསུང་། ད་ལྟ་ངོ་བོ་ལྷུང་འཛུག་པ་ཞིག་ཤི་ན། བར་དོར་ལྷུང་འཛུག
འོང་ངམ། ཅིག་ཆོད་ལ་འགྲོ་ཞུས་པས། ད་ལྟ་ངོ་བོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཡོད་ན་བར་དོར་ཡང་ཅིག་ཆོད་ལ་འགྲོ །ལྷུང་འཛུག་པ་དེ་བར་དོར་ཡང་ལྷུང་འཛུག་འོང་སྐད། དེར་བསྒོམས་
པས་འདི་བས་བོགས་ཆེ་བས་ཅིག་ཆོད་ལ་འགྲོ་གསུང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་ནས་གནས་པས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་བསྒོམ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་

༄༅། །ཕས། གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡིན། གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆེ་སྔམ་ཕན་ཆད་
བསྒོམས་པས། འདི་རང་ལ་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འོང་བ་ཡིན། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བསྒོམ་ལ་སོང་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། དོན་
རྟོགས་པས་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞུགས་ཀྱིས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡིན། ལོགས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། དོན་དམ་གཉིས་བསྒོམ་མི་
དགོས། དོན་དམ་རྟོགས་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཞན་དོན་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཞུགས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་ཡིན། ངོ་བོ་རྟོགས་ཟེར་ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག །བྱམས་སྙིང་
རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཆུང་བར་འདུག་ན། ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གསུང་བ་དེ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །རྗེ་བཙུན་སླུང་བའི་དུས་སུ་ཐུགས་མི་བདེ་བ་འོང་ཡིན་གདའ་འམ། མི་

གདའ་ཞུས་པས། ན་དུས་སུ་ཡང་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་། གནོད་པ་ཅང་མི་ཡོང་བར་འདུག །གང་ན་སར་འོད་གསལ་དུ་བསྒོམས་པས། འོད་གསལ་དུ་ཕྲི་ལེ་འོང་ཞིང་མི་གནོད་པར་འདུག །འདྲེས་ན་བའི་མི་ལ་སྤྱགས་བཏབ་པ་བས། གང་ན་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་འོད་གསལ་བསྒོམས་ན་ཕན་པ་འདུག་གསུང་། ངོ་བོ་དང་མཉམ་བཞག་འདྲེས་པ་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཟེར་བ་ལགས་ཞུས་པས། བསྒོམ་པ་ཞེས་པ་ནང་སྙིང་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་བྱེད་ཀྱང་། འོད་གསལ་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་རྟག་ཏུ་ངོ་བོར་སོང་ན་འདྲེས་པ་ཡིན་གསུང་། རེས་འགའ་དྲན་པ་ཤོར་ནས་རྣམ་རྟོག་ཐོག་ཏུ་འགྲོ །དྲན་པ་རྙེད་ནས་ངོ་བོར་འོང་བ་དེ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ངོ་བོ་དེ་ཆ་གཅིག་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། བསྒོམ་ཡུན་ཐུང་ནས་མ་གོམས་པ་ཡིན་ཞུས་པས། དེ་ངོ་བོ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པ་ཡིན། མ་གོམས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་བསྒོམ་ཡུན་ཐུང་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་

བ ཞུ་ལན བ

༄༅། །རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་པོ་འདི་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ཅང་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་མིན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཡོད་
ཀྱང་། ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་མེད་པར་འཕྲུལ་ལ་ཚེ་འདི་རང་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་དྲན་པ་ཤོར་མ་ཐག་ཏུ་བག་ཆགས་རང་གར་འགྲོ་བ་འདི་
ཅིས་ལན་ཞུས་པས། འདི་གཟུང་འཛིན་མ་དག་པས་ལན། ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་གཟུང་འཛིན་དག་ནས་དྲན་པས་བཟུང་རྒྱུ་མེད་པར་མཉམ་རྗེས་མེད་པར་འགྲོ་གསུང་། འོ་ན་ངོ་བོ་
སྐྱེས་ནས་མཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་པར་ཤི་ན། བར་དོར་སྐྱེ་བ་འདག་གམ་མི་འདག་ཞུས་པས། དེ་འདག་པ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ད་ལྟ་དྲན་པས་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་
སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞུས་པས། དེ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྲོ། །རྣམ་རྟོག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་གསོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་འདྲ། འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་

དྭགས་པོའི་བཀའ་འབུམ

གནས་མེད། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གནད་ཀས་གསུང་། འོ་ན་གཉིད་མཐུག་པོའམ་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངོ་བོ་མ་ཟིན་པར་འདུག་ན། བར་དོར་ངོ་བོ་ཟིན་ནམ་མི་ཟིན་ཞུས་པས། དེ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངོ་བོ་མ་ཟིན་ཀྱང་། བར་དོར་ཟིན་པ་ཡིན། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་དུས་སུ་ད་ལྟ་བས་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བར་དོར་ད་ལྟ་བས་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་བས་བཟུང་སླ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་དྲན་པས་མ་ཟིན་ན་ངོ་བོ་མི་འོང་བར་རྣམ་རྟོག་རང་གམ་དེ་དྲན་པས་ཟིན་པ་དང་། སྔར་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཆོ་འདུག་གམ་མི་འདུག །དྲན་པས་ཤིམ་ཤི་མེད་པར་འཛིན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། དྲན་པས་མི་ཟིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རང་གམ་རྣམས་དྲན་པས་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་སངས་ལ་འདུག །དྲན་པས་ཤིམ་ཤི་མེད་པར་བཟུང་མི་དགོས། འོ་ན་ཡང་དྲན་པས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ན། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་སྐྱེན་པ་ལ་ཕན། དྲན་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གིས་གནོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་བར་དུ

236

༄༅། །གཙོད་པ་གཏན་མེད་གསུང་། འོ་ན་དྲན་པས་བཟུང་ཞིང་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུ་མེད་དམ་ཞུས་པས། དྲན་པས་བསྐྱལ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་དང་བཟླས་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། སྔགས་བག་རེ་བཟླས་ན། ངག་ཐྲིན་གྱིས་རློབ་པ་འབྱུང་བས། སྔགས་བཟླས། ལྷ་བསྒོམ་མི་དགོས། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་བཟློས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཞུས་ལན།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའོ། །ཆོས་ནི། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཉེས་པ་ཕྲ་བ་ལ་འཛེམ་པའོ། །ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཚེ་འདིས་མ་གོས་པའོ། །ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ནས། དགེ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་

ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའོ། །ལམ་འབྲུལ་པ་སེལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྒོམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་ལམ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའོ། །འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ནི། གཞན་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་དེ་རྟོགས་ན་འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་རོ། །འབྲུལ་པ་སེལ་མཁན་ལོགས་ན་མེད། ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ལམ་གྱི་འབྲུལ་པ་སེལ་བའོ། །རྫོགས་སོ།། ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ལྟོ་ཕར་ཆུར། གོས་ཕར་ཆུར་ལ་བརྟེན་ལ་ (བློམ་ལོག་ན་ཆོས་མི་འོང་གསུང་།) སྒྲུབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་འབར་བའི་སྟོབས་ (ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་མི་འོང་།) ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན། དང་པོར་ (ནང་གི་སློབ་དཔོན།) སེམས་ཉིད་སློབ་དཔོན་དུ་འཆར། དེ་ནས་པོ་ (བླ་མས་མ་ཟིན་ན།) ཏི་གང་བལྟས་སློབ་དཔོན་དུ་འཆར། དེ་ནས་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་དུ་ཤར། (ཕྱིའི་བླ་མ།) ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་འཆར། དེ་ཙམ་ན་སྤྱོད་ལེན་མེད་པའི་སྒོམ་ཆེན་བྱ་

༄༅། །བཀའ། མི་བསྒོམ་པའི་སྒོམ་ཆེན་བྱ་བ་ཡིན། བསམ་གཏན་མེད་ཅིང་རྟོགས་པས་འཚང་རྒྱ་ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས། བའོ། །ཟེར་བ་དེ་ཡོད་བ་ཡིན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན། བཅོས་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ དུས་གསུམ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ བ། མ་བཅོས་པ་ ཕྱོགས་ལྷུང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ངོས་བཟུང་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བ། རིག་པ་འདི་ཉིད། འཛིན་པ་མཐའ་དག་ གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད། དང་བྲལ་བ། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། བསྒོམ་པའི་བློ་དང་བྲལ་བ། འབད་རྩོལ་མེད་པ། མི་བསྒོམ་ དུས་གསུམ་སྒྲིབ
བྲལ། པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྲལ་བ། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ དང་པོ་ནས་རྟོགས་སུ་དཀའ་བ་ལ་སླམ་པ། དག་པ། འདུ་འབྲལ་མེད་པ་དང་པོ་རང་ནས་སངས་རྒྱས་ སྔ་ཕྱི་འདྲ་བས། ཟིན་པར་འདུག
སླམ་པ། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ། དང་པོ་ནས་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་བས། དུས་ཐམས་ཅད་པ། གསལ་ལ་ གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག ངོས་བཟུང་མེད་པ། བདེ་ལ་

ཟག་པ་མེད་པ། དེ་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཉམ་ང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྐྱེ་མེད་གཞི་བྲལ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་འཆར་རོ། །བླ་མ་རྟོགས་ བླ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་ཞུས་ན་ཕྱུགས་འཁྲུལ་པ་མི་འོང་བས། ལྡན་ཞིག་
གིས། སློབ་མ་མཚན་ལྡན་ཞིག་ལ་བྱིན་རླབས་གཤའ་མ་ཞིག་ཞུས་ནས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དུས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག །བཀའ་སྡེ་སྡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག །མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དེ་ལ་འདུ་བ་ཡིན། ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལུས་པས་གསུང་། ཐམས་ཅད་བྱིན་རླབས་ལས་འབྱུང་། དེའི་ནང་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་རླབས་ལས་འབྱུང་། ཁྱད་པར་དུ་ནཱ་རོའི་ཆོས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་བྱིན་རླབས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། ངའི་བརྒྱུད་པ་འདི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་

ཞ བདུན་ཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །བཀའ་བབས་པ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དར་ཆགས་པས། གོང་མ་གོང་མས། འོག་མ་འོག་མ་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་མཛད་པ། འོག་མ་འོག་མས། གོང་
མ་གོང་མ་ལ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་འམ། མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཤི་འཇུས་བྱས་པ་ཡིན། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འདི་རྣམས་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྙིང་
ཕུང་བའམ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་བཅུད་ཉིད་ཁུ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་འདི་རྣམས་མཁའ་འགྲོའི་ལག་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའམ་གཉན་པར་འདུག །བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་
ནས། རང་གི་སློབ་དཔོན་དང་གྲོགས་པོ་ཡའང་མ་སྦྱིན་ཞིག་གསུང་། མིན་ན་རང་གར་འགྲོའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ། རང་ལ་མི་བདོག་ཀྱང་ཀ་ཙ་ཡོ་ཕྱུལ་ནས་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་
སྦྱིན་གསུང་། ཡང་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་དང་། གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་གདམས་ངག་དང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་གདམས་པ་གསུམ་སྨན་ལེགས་གསུང་། སྙིད་པ་ཡང་ཁོང་རང་ ཞ

ལས་མི་འབྱུང་གསུང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ངས་བླ་མ་མི་ལའི་བཀའ་བཅག་གསུང་། དེ་ག་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལ་ཆ་ཤད་པས་གསུང་། ཡང་དུས་
གཅིག་ཙ་ན། ངས་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་གསུང་། དེ་ག་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས། ངས་མི་ཚེ་ཟང་མར་སྒྲུབ་པ་བྱས་པས་གསུང་ངོ་། །ཛཻ་སྒོམ་པོ་པའི་གསུང་སྒྲོས།། །།རིན་
པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བཀྲོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ལུང་
བསྡུ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནང་ནས་ཤར་བས། གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་དགོས་དང་། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་རྣམས་མཐུན་པའི་ཡིན། མ་མཐུན་ན་རང་གིས་ཆོས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱིར་ཆོས་

༄༅། །གཞའ་མར་བྱེད་ན་རྩིས་སུ་ཆེ་བ་ཡིན། གཞའ་མར་མི་ནུས་ན་གཞི་གཅིག་བཟུང་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། གཞའ་མར་བྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྣམ་ཐར་བྱེད་པ་ཡིན། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མི་བསྡད། ཡོན་བདག་གཅིག་ལ་མི་བྱ། གྲོགས་པོ་གཅིག་དང་མི་འགྲོགས། གྲོགས་པོ་དང་ཧ་ཅང་ཡང་མཛའ་ཆེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། བླ་མ་དང་ཧ་ཅང་ཡང་ཉེ་བ་མིན། རིང་བ་མིན་གསུང་། མེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ཉེ་ན་འཚིག །རིང་ན་མི་དྲོས། ཡང་ན་མཁས་པས་འཐབ་པའམ། ཡང་ན་ལེགས་པར་འབྲོས་པས་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་འཐབ་པ་བྱ་བ། མི་མགོ་བ་དེ་ཉིད་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་བ་ཡིན། མི་མཁས་པ་འབྲོས་པ་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་གོས་པར། དེ་ལས་འབྲོས་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་གཉིས་འཛོལ་ལེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཚེ་འདིའི་སོ་ནམས་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་བྱེད་ཅིང་། མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་བྱེད་

པས་འཁོར་བ་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པ་ག་ནམ་ཆེ། དགོངས་མཛོད་དང་། ཐམས་ཅད་ལྷོགས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ། ལྷོགས་ན་ངས་བསླུས་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ལྷ་དང་སྦྱར་ནས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་ན་སྦྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ནས། དངོས་གཞི་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་ཚོགས་ལམ
ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་པ་སྦྱོར་ལམ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མཐོང་ལམ། དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། མ་མཐོང་
མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །མཐོང་བ་གོམས་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཙ་ན། རེ་དོགས་གཟའ་གཏད་གཟུང་འཛིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བརྒྱ་ལ་ཚོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། རེ་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྙེད་པ་ཡོད

༄༅། །སྙམ་ན། རྣམ་པ་དོན་དམ་ལ་ཆཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཆཤད་པ་གཉིས་ཡིན། དང་པོ་རྟགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། རྟགས་དེ་
རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཆཤད་པ་ལ་འོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་སྐད་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རང་རྒྱུད་པར་གྲུབ་པ་མེད། སེམས་ཉིད་རྡོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་འདི་རང་
སངས་རྒྱས་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་འོད་སྲུང་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས། གཟིགས་པར་..... མདོ་དགོངས་འདུས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་སངས
རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། མི་འགྱུར་ཞེས་ཆཤད་དོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟོགས་ན་སྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་བསྒོམ་པ་ནི། །འཆི་བདག་གིས་ནི་མི་མཐོང་ཞིང་། །རང་བཞིན་དག་པ་ཡོངས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བྱ་

མཆོད་བྱེད་མཆོད་པ་རྣམས། །དེ་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་མ་མཐོང་། །དེ་ཉིད་མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་པས། །མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཉམས་གྲིབ་ལ་སོགས་པ་ཙཱ་ཤུགས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཙཱ་ཤུགས་བྱ་ཙཱ་ཤུགས་བྱེད་ཙཱ་ཤུགས་པ་རྣམས། །གང་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་མ་མཐོང་། །རང་བཞིན་དག་པར་ཡོངས་སུ་མཐོང་། །དེ་ནི་ཙཱ་ཤུགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་བདུད་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་འདི་ལ་སྐྱེ་ཤི་མེད་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་བྲལ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་བདུད་དང་བྲལ། གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ། ཞེན་པ་མེད་པས་ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་བྲལ་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་ན། ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས

༄༅། །འཕོ་བ་ཡང་དེ་རང་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྒོམ་ཆེན་པ་ལ་གདེང་བཞི་དགོས་པ་ཡིན། ལྟ་བའི་གདེང་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནང་དུ་ཤར་བས། བློའི་ཡུལ་དུ་ཅི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ནུས་པའི་གདེང་བྱ་བ། རང་གི་ཡི་དམ་ལྷའི་བསྙེན་པ་
བྱས་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཕཊ་བྱས་པས་ཆོག་སྙམ་པ་ཞིག་དགོས། བླ་མའི་མན་ངག་གི་གདེང་བྱ་བ་ཞི་ཁྲུས་དབང་དྲག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་བྱེད་པ་
ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ་།། །།ན་མོ་གུ་རུ། ཚེ་འདི་ལ་བློ་ལོག་པའི་མི་ཞིག་གིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ནས་བླ་མའི་མན་ངག་ཆུན་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཆུན་པས་འབྱུང་བ་
རོ་སྙོམས་པ་འབྱུང་། རླུང་ཆུན་པས་ཞིང་རྗེ་ལ་བསྒོམ་ནུས་པ་འབྱུང་། སེམས་ཆུན་པས་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནང་ནས་འཆར་བ་འབྱུང་ངོ་། །རིག་པ་ངོ་ཤེས་

པ་དང་། རྟོགས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་གཉིས་གལ་ཆེ་གསུང་། ངོ་ཤེས་པ་རིག་པ་ངོས་བཟུང་མེད་པ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན། མ་རིག་པ་ཡང་རིག་པར་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །མ་རིག་པའི་གྲོགས་དུག་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་འཆར་བ་དེ་སུས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་འདྲ་འཆར་བ་ནི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་འཆར་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་སྤྱུངས་པ་མི་འོང་གསུང་ངོ༎ ༎བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས། གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་བདུན། །འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་བཟླས་པ་ཡིན། །ས་རྣམས་གཡོས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ། །ཤར་ཕྱོགས་དངོས་སུ་ཏཻ་ལོ་པའི། །ཞལ་སྔར་གདམས་ངག་མནོས་པ་ནི། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལུས་དང་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལ་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་

༄༅། །ལུགས་རྒྱ་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རིག་པ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའོ། །ལམ་ལ་གཉིས་
ཏེ། མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་ལམ་དང་། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཐབས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སོ། །དབང་ལ་བཞི་སྟེ། བུམ་པའི་དབང་དང་། གསང་བའི་དབང་
དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཞིའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ཀུ་སུ་ལུ་པའི་ལུགས་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་ཅིག་གིས་དྲན་རྫོགས་སོ། །དེ་ཡང་
རྣམ་པ་ལྔ། རང་བཞིན་སྟོང་པ། ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དོ། །རྫོགས་རིམ་ལ་མཚན་བཅས་དང་། མཚན་མེད་གང་བསྒོམ་ཡང་། ལུས་ཀྱི་གནད་དང་། རྩའི་གནད་
དང་། ཡུལ་གྱི་གནད་དང་། དུས་ཀྱི་གནད་དང་བཞི་ལས། ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བཞེད་དོ། །ལུས་ཀྱི་གནད་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་གནད་དངོས་དང་། ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་

གིས་སྦྱོར་བའོ། །ལུས་གནད་དཔོས་ལ་བདུན་ཏེ། རྐང་པ་རིའུ་མིག་བཞིན་སྣོལ་བ་དང་། །སྒལ་པ་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་བསྲང་བ་དང་། །མཉམ་བཞག་རྒྱ་ཡི་བཅིར་བ་དང་། །ལྷགས་ཀྱི་
བཞིན་དུ་དགུག་པ་དང་། །འཕེལ་ཀ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ལི་ཁྲི་བཞིན་དུ་བསྒྲིམ་པ་དང་། །མིག་གི་སྣ་རྩེར་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་བདུན་ཡོད་དེ། རིའུ་མིག་ལྷུར་བསྣོལ་
བས་དྲོད་སྐྱེ། ཆུ་ཤིང་ལྟར་བསྲངས་པས་རླུང་རང་གནས་ཚུད། མཉམ་བཞག་རྒྱ་ཡིས་བདེ་བ་བསྐྱེད། ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་བཀུག་པས་རྟོག་པ་འགག །འཕེལ་ཀ་བསྐྱེད་པས་རླུང་གནད་
ཚུད། ལི་ཁྲི་བཞིན་དུ་བསྒྲིམས་པས་དྲོད་སྐྱེ་སྲུར། མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ་པས་སེམས་གསལ་ལོ།། ། །ནམོ་གུ་རུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བར་འཁྲམས་པ་ཅིས་ལན། མ་
རིག་པས་ལན། མ་རིག་པ་ཅི་ཙུག་ཏུ་འདུག །མ་རིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུག །མ་རིག་པ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདུག་པ་ལ། རྐྱེན་དགེ་བ་དང་ཕྲད་ན་དགེ་བའི་གྲོགས་བྱེད། མི་དགེ་བ

༄༅། །དང་ཕྲད་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ལ། འདུ་བྱེད་བྱུང་བས་མ་རིག་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤར་བས། འདུ་བྱེད་དེ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ལ་གཡོ། །དེར་འདུ་
ཤེས་བྱུང་བས། དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སུ་བཟུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཇུག །དེར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུང་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་བཏབ་པས་འཁོར་བར་
འཁོར། ངོ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་ན། བླ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་རིག་པར་ངོ་སྤྲད་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཤར་
བས། བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་གདབ་པའི་ས་མེད། འདུ་བྱེད་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་ཤར་བས་རྒྱུ་འབྲས་ལས་གྲོལ་བའོ། །རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུར་རྫོགས་པས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དུས་
མཚུངས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ན་མོ་གུ་རུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ཡང་ཀུན་ལ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཐབས་མེད་དེ། དེས་ན་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་

251

འཁོར་དང་། སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཞེས་པར་བྱ། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཨོཾ་ཨཱཿ ཧཱུྃ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསམས་ནས་མཆོད་པ
བྱེད་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི། ཟས་འདི་མི་བཟའ་བྱ་བ
མེད། སྤྱོད་པ་འདི་མི་བྱ་བ་མེད། གོས་ལ་འདི་མི་གོན་བྱ་བ་མེད། ཀུན་ལ་ཉམ་ང་མེད་པས་དཔའ་བོ་སེང་གེ་ལྟ་བུར་སྤྱོད། སྔགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དམ་ཚིག་ལ་གནས་དགོས
ཏེ། དེ་ལ་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་། སྤྱད་པའི་དམ་ཚིག་གཉིས་ལས་སྤྱད་པའི་དམ་ཚིག་ནི་ལུས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་མི་འབྲལ་བ་དེ་ནི་སྐུའི་དམ་ཚིག །ངག་བཟླས་པ་དང་མི་འབྲལ་བ
ནི་གསུང་གི་དམ་ཚིག །ཡིད་སྐྱེ་མེད་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱད་པའི་དམ་ཚིག་གོ །བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་ནི། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་། མི་དགེ་བ

༄༅། །བཅུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་གསུང་། ལུས་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྐུའི་འོ། །ངག་གི་བཞི་ནི་གསུང་གི་འོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །རིག་པ་འཛིན་པའི་
དུས་གཅིག་ན་འདི་སྐད་ཀྱང་གསུང་། རང་ལྷ་ཡིན་གཞན་ཡང་ལྷ་ཡིན་པས། ལྷས་ལྷ་གསོད་པའམ། བརྡེག་པའམ་ཁྲོ་བའམ། བརྙན་ཟེར་བ་ག་ན་མཆིས། དེ་ལྟར་ཡང་བསམ་
འཚལ་གསུང་། ཕྱིར་སྡུགས་ནས་ནི་གསང་བར་ཆཤད་པ་ཡིན་ལ། མ་གསངས་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་འཆོར་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ནམོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བླ་མ་
མཚན་ལྡན་ཞིག་དང་། སློབ་མ་ཚད་ལྡན་ཕྲད་ནས། བློ་སྣ་ཁྲིད་ན་ལམ་གཅོད་པ་ལ་ཚེགས་མེད།......དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པས། དེ་མིན་ན་ལམ་ལ་རྐྱེན་པའི་དུས་མི་འོང་གསུང་། བླ་མ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག......ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པས། ཅན་ནི་ཆོས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པས། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པ། མ་འདྲེས་པར་...དོན་སྤྱི་མ་ནོར་བ། སྟོན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མིག་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བར་ལྷག་གིས་རྟོགས་པ། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། ཞེས་པ་རྣལ་མར་ནང་

ནས་ཤར་བ།...དེ་གཞིས་ལ་མ་ཤོར་བས། ཤར་ནས་ཀྱང་རང་གི་ཁྲུབ་འབྲེལ་...སློབ་མ་གྲོལ་བར་ནུས་པའོ། གཞན་ལ་སྐྲུན་པར་ནུས་པའོ། །ཡང་ན་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་བཞི་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་...

...སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའོ། དད་པའི་བདག་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་བདག་ཐོབ་པ།...སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློ་ཕྱུགས་སུ་འཇུག་པ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཐོབ་པ།...ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས

ལུགས་རྟོགས་ཤིང་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའོ། ཟང་...རང་འཁྲིས་མེད། ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་...གཞན་པས། ལ་ཆོས་སྟོན་...ཆོས་དེ་དང་ལྡན་ན་གཞན་འདྲེན་པར་ནུས་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། ནུས་པའོ། །ཁོང་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱི་ནས་

བཅད་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའོ། །ཆོས་མང་པོ་ཐོས་པར་འདོད། མང་པོ་མ་ཐོས་པ་ལ་བསམ་པ་མེད། མ་བསྒོམས་...བླ་མའི་ཞལ་ནས་འཛིན་པའི་སེམས་གཏན་ལ་ཕབ་ན། བཟུང་བའི་སྒྲོག་རང་དྲལ་དུ་འགྲོལ་

༄༅། །དེ་ཙུག་བྱུང་། ངའི་འདི་ན་ཡང་དེ་ཙུག་བྱུང་བར། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས། གཟུང་བ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན། འཛིན་པ་སློག་རང་གྲོལ་ལ་འགྲོ་གསུང་། པ་ལ་བསྒོམ་པ་མེད་ཟེར། སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མ་ཟད་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཟད་པ་མེད། ཚིག་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ནང་དུ་བཅད་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་
འདོད། གཅིག་ཤེས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཐག་ཆོད་པར་འདུག། བསླབས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗེད། མ་བསླབས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཆར་ཞིང་འདུག །ངས་འབུམ་ཚར་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད། བླ་མ་མར་རྫོག་གཉིས་དེང་སང་ཡོད་ན་ཕར་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ཡིན་པ་ལ་
གསུང་། མ་བསླབས་པར་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཤེས་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གསུང་། དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས། སླུ་ཆུང་སོའི་བར་ནས་ལེན། །ཁ་ཁུག་པོ་ཞིག་ལ་ཅི་ཆ

ཡོད། །གདམས་ངག་ཉམས་སྐྱོང་སྙིང་ནས་བཤད། །ཉམས་སྐྱོང་མེད་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །གསུངས་སྐད། དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ང་བསྒོམ་པ་ལ་ཆ་ཡོད་པ་ཡིན། བཀའ་ ...བློ་བྱས་འབབ་ཞིག
ཤིག། གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་དང་། མཚན་ཉིད་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། སྔགས་པ་ལ་སོགས་ཁྱེད་ཅག་ཅི་བསྒོམ་ང་ལ་ཆ་ཡོད། ང་ཅི་བསྒོམ་ཁྱེད་ ...བློ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས
སྐྱོང་། ཅག་ལ་ཆ་མེད། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ཅག་ཆོས་ཤེས་པར་འདོད་ན་སྒོམས་དང་གསུང་ངོ་། །སྒྲི་པའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ལོ་གསུམ་ཉན་པ་བས། ལོ་གཅིག་བསྒོམས་ན་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་ཨ་ཅང་ཡང་ཆེས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཆེ་འོང་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཉན་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་བོ་ལྷ་བུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་འགྲུབ་
གསུང་། རང་ཅག་གིས་ཀྱང་སྤྱམ་ཡང་། འདི་མ་སྤྱད་བྱ་བ་མེད་དེ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་སྤྱད་བཟུང་བས། །འཁོར་བ་ལས་འཕགས་མ་ནུས། མཁས་པ་པཎྜི་ཏ་དང་། གཞན་

༄༅། །ཁྲི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྟོང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་མ་བྱས་བྱ་བ་མེད་དེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཆད་ལས། ཐར་
པའི་རྒྱུར་འགྲོ་མ་སྲོང་། མཁས་པར་གྱུར་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཁ་ཏོན་དུ་ཤེས་པ་དང་།.....རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་ཁེལ། གནས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉམས་ཡིན། ལམ་ཡིན། བརྩོན་པོ་སོགས་མ་བཅག་མི་
འཆོར་བ་དང་། སྒོམ་ཉིན་མཚན་ངོ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་.....སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་གསུང་། གི་སེམས་མ་རྟོགས་ན་སངས་མི་རྒྱ། ད་ནི་སྒོམ་བཟང་བ་
བས་ཀྱང་སེམས་རྟོགས་པ་ལ་རྩིས་ཆེ་གསུང་། སྒོམ་ཆེན་པ་སྒོམ་བཞག་ནས་གནས་གཞིའི་ཆོས་བྱེད་པ་དང་། ཕན་སེམས་ཆེ་ཆེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སྲུང་སྐྱོབ་ལ་
སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དངོས་བཞག་ནས་གཟུགས་བརྙན་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། སྒོམ་ཆེན་པ་ལ་གནས་བརྟན་དང་། གཙོ་བོ་དང་། གྲོས་དང་། འདུན་མ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་

མ་བཅོལ། འོ་ན་བྱས་པ་ལ་སྨོམ་པ་བཅོལ་བ་ཡིན། དེ་ནི་རང་ཅག་ཤ་བ་སླུས་མ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲོས་དགོས་པ་ཡིན། ཅེས་ཀྱང་བྱུར་མེད་ཀྱི་བློ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས། གནོད་པ་
སྐྱེལ་བ་དང་ཨ་ཙང་ཡང་ཆེས་ཏེ། ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཡང་འཁྲོས་དགོས་པ་ཡིན། མ་ཁྲོས་ན་ངོ་བསྲུང་དགོས། ངོས་བསྲུངས་...ངན་དོན་བརྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ༎ བྱས་ན་དགེ་སྦྱོང་མི་འོང་
གསུང་། སྦྲུབ་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ། མཐའ་ཆོད་པ་དང་། སོ་ཐུབ་པ་བྱ་བ་གཉིས་ཡིན། མཐའ་ཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་སྤྱིའི་གོ་ཡུལ་དང་། རྣམ་གཞག་ཆེ་བ། ལྟ་བའི་དོན་ལ་
མཁས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དང་འཁྲོས་ཤེས་པའོ། །རྩོགས་ཐུབ་པ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་ཐམས་ཅད་གཞག་ནས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འདི་རྣམས་སྙིང་
ཕུགས་སུ་བཙུག་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན། ཁ་ཕྱི་རུ་མི་བལྟ་ནང་དུ་བལྟས་ནས། རང་གི་འཁྲིས་གང་ན་འདུག་རྩད་གཅོད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་

ཁ དཀོན་ཕྲེང ཁ

༄༅། །ཐམས་ཅད་དང་......ཕར་རི་རྩུར་རི་ལ་སློ་འདྲེས་འོང་། མི་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན། རང་ཅག་དེ་ལས་བཟློག་པར་
འདོད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་ན་པུ་རུ་ཥ་བྱ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཐ་ཚིག །དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། མ་བསྒྲུབས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མི་མཆི། བླ་
མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། སྒྲུབ་པ་མ་བྱས་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་......རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཟེར་བ་འདུག་ན། དེ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་གསུང་། ཡང་བླ་མའི་ཞལ་
ནས། བྲག་ཕུག་དགོན་པར་ཡུན་བསྒྲིངས་ནས། བལྟས་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟས། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ལ་ལྟོས་གསུང་། དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་ང་ལ་སློམ་ཞུ་
ན༑ སྤུར་ཕན་བསླབས་པའི་ཆོས་ཚོ་དུང་ཕྱིས་པ་བཞིན་ཐོང་། དེ་ནས་ང་ལ་......ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་བྱ་བ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ལས་ལོག་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་དང་བློ་མ་འདྲེས་པ་ཞིག

དགོས་པ་ཡིན། སྒོམ་བསླབ་ཀྱི་གསུང་ནས། སློབ་དཔོན་ཡོན་བདག་ལ། ཐིག་ལེ་ཞིག་ལ་སེམས་གཏད་འཛིན་དུ་བཙུགས་པས་སེམས་ཡེ་མ་ཟིན། དགེ་བཤེས་པ་འདྲ་བ་ལ་ཉན་པས་ཕན་པར་བྱུང་། ཨེན་རེ་ཙམ་ཉན་པར་ཞུ་བྱས་པས། མི་རྒན་ང་ལ་ཉན་ན་སྒོམས་ཤིག་གསུང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་དགུ་ལོན་ནས། སྒོམ་བྱུང་ནས་བླ་མ་ལ་དྲིས་པས། བླ་མའི་ཞལ་ནས་མདུང་གྲི་ཁྲུང་དུ་འཛུལ་པ་བྱ་བ་ཡིན། དགོད་ཀྱིས་མདུང་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐོར་བ་བྱ་བ་འོང་བ་ཡིན། ད་ནི་ཐུན་རེ་ཉན་ཀྱང་ཕན། ཐུན་རེ་བལྟས་ཀྱང་ཕན། ངའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྒོམས་ཤིག་གསུང་། དེ་ནས་ཉན་སྙིང་ཡང་མ་འདོད། བལྟ་སྙིང་ཡང་མ་འདོད་པ། སྒོམ་གཅིག་པུ་ལ་བློ་སོང་ནས་བསྒོམས་པས། ཕྱིས་ཧེ་ང་དེ་འཛིན་སྐྱོང་དུ་སྒྱུར་ནས། བླ་མ་ལ་དྲིས་པས། དེ་ནི་མདུང་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐོར་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་སྐད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཡོན་བདག་གིས། དགོན་པ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་ཚོང་རང་ཉམས་

༄༅། །སུ་ལེན། དགེ་བཤེས་པ་ལ་གཞན་ནས་བསླབས་ནས་བཤད་དམ་ཞུས་པས། དགོན་པའི་ཞལ་ནས། ལུང་པ་ཞིག་ན་མར་ལ། རྒྱ་གཙང་མ་གཅིག་
དང་། མི་གཙང་བ་གཅིག་གཉིས་ཡོད་ན་འདྲེས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། ཉན་ཡང་མ་ཉན། བཤད་ཀྱང་མ་བཤད། སློམ་གཅིག་པུ་གྲིས་ཤིག་གསུངས་ནས་སྨྲུབ་པ་འབབ་ཞིག་མཛད་
པས། ཕྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་མངའ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཡོད་རྩལ་དུ་འདུག་གསུང་ངོ་། །སློབ་མའི་བློ་རྩེད་བླ་མ་མཁས་པས་འཁྲིད་ཀྱིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་མས་ཀྱང་ཅི་དྲན་
དྲན་དྲིས། བླ་མས་ཀྱང་ཅི་དྲན་དྲན་བཤད་པས། བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་ཡིན། ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་གསུང་ངོ་།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་གང་ཟག་དབང་པོ་
རབ་འབྲིང་ཐམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་དེ་དཀའ་བ་ཡིན། མི་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཇི་ལྟར་དཀའ་ཞུས་པས། དབང་པོ་རབ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་

པའི་དོན་ལྷངས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ས་རྡོ་དང་རི་བྲག །ངམ་གྲོག་དང་གཡངས། གཙང་རོང་དང་། བྱ་སྐྱིབས་དང་། རྩིག་པ་དང་རེ་ལྡེ་ལ་སོགས་པ
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འཁྱེར་ཤེས་པ། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད། རྟ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཤེས། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ
ཤེས། སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བན་བུན་དུ་སོང་། དེ་ཙ་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྙམ་པར་ཤེས་པའི་དུས་སུ། ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་ངན
མེད། ཆེ་ཆུང་མེད། ཡིན་མིན་མེད། གསེར་དང་བོང་བ། དགྲ་དང་བུར་མཉམ་པ། འཁོར་བ་འདིའི་ཞེན་པ་ལོག །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལ། གང
ཟག་དབང་པོ་རབ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་བ་ཡིན། མི་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་བས་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་དཀའ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཇི་ལྟར་དཀའ་ཞུས་པ་ལ། གང་ཟག་དབང་པོ

༄༅། །འབྲིང་ཞིག་ལ་བར་དོའི་ཞེས་པ་འོང་བས། རྨི་ལམ་བར་དོ་ཟིན་པ་ཞིག་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། རྨི་ལམ་བར་དོ་ངོས་ཟིན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཤི་བ་འདྲ་བ་ཡིན། རྨི་ལམ་དང་བར་དོ་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཇི་ལྟར་འདྲ་ཞུས་པ་ལ། གཉིད་ལོག་པའི་དུས་སུ། ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་བརྡོས་པ་ཅན་འདི། མལ་ན་རོ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས་གར་ཡང་རྟོལ། ཅི་ཡང་བྱེད། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བར་དོའི་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བས། རྨི་ལམ་བར་དོ་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཡར་དབང་པོ་འབྲིང་ཞིག་གིས། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་གཅིག་པུ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་མི་འོང་། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ནས། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་འཁྱེར་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། དགེ་བ་ཆེ་བས་ཀྱང་མི་

ལང་། ཆུང་བས་ཀྱང་མི་ལང་བས། ཆེ་ཆུང་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་བར་མ་ཆད་པར་གསོག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལམ་དུ་འཁྱེར་དགོས་གསུང་། ཆ་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད་གཉིས་ཀ་ཅི་དགོས་ཞུས་པ་ལ། གང་ཟག་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་རེས་འཇོག་འོང་བས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཤི་བའི་དུས་སུ་བར་དོ་དང་པོའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་སེམས་མ་ཟིན་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་སེམས་ཟིན། དེ་གཉིས་ཀས་མ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ནས། སྔར་བསྒོམས་པའི་ལས་འཕྲོ་སད་ནས། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་གཉིས་གང་དཀའ་གང་སླ་ཞུས་པ། གང་ཟག་དབང་པོ་ཐ་མའི་སྤྱོད་པ་སླ་བས། དེའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་

༄༅། །སླང་གསུང་། དེ་ཊཱི་ཀ་ལྟར་བླང་ཞུས་པས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མ་ཉམས་པ་ལེགས་པར་བཟུང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་། དགེ་བ་བཅུ་དང་དུ་བླང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསག །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྨོན་ལམ་གདབ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་གསུང་།། །།གུ་རུ་ན་མོ། །སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་རང་གཤའ་མར་བྱེད་ཅིང་སྙིང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ན། དང་པོར་ཚེ་འདི་ལ་བློ་ལོག་དགོས། དེའི་གོ་བ་ཡང་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི། གྲགས་པ་དང་། སྙན་པ་ལ་སོགས། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་ན་བློ་ལོག་པ་ཡིན། མཁས་པས་ཀྱང་མི་ཕན། བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་མི་ཕན་པས། འཆི་བ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་ནས། ཚེ་འདི་ལས་བློ་ལོག་པ་

ཞིག་མེད་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཤི་བའི་རྟིང་ལ་མེད་ནས་མི་འགྲོ །ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འདུག་པས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས། མི་དགེ་བ་
ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཨ་ཙང་ཡང་ཆེས་ཏེ། ཕྲ་མོས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། སྡིག་པ་ཕྲ་ཤིང་ཕྲ་བ་ཡང་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བྱ་བ་ཡང་དེ་
རང་ཡིན། ཡང་ལྷ་དང་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དགེ་བ་སྤྱད་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ན་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་གྲོགས་མེད། ད་ལྟ་དང་ཁྱད་མེད། འཁོར་
བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་ཐར། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདེ་བ་མེད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་སྐྱུག་ལོག་པ་གལ་ཆེ། དེ་
ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས། རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་བསམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་

༄༅། །པ་ཡིན། ཉི་ཚེ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མེད་པས། ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་མཆོག་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་རིགས་ངན་ཡིན་ཡང་། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་བློ་སྦྱོང་བས་བོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་བྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་ཡང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་བསྒོམས་ནས། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གསང་སྔགས་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས། རྗོ་བོ་རྗེའི་ཞལ་ནས་སྔར་གྱི་གསུམ་པོ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་བསྒོམས་ན། དེར་འདུས་གསུང་བ་ཡིན་པར་འདུག །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོ་སྐོལ་གྱི་ཕ་དང་མར་མ་བྱས་པ་མེད། ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པས་གསུང་། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་གནད་ཀས་གསུང་། ཕ་མ་

བྱས་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཕན་པར་བྱ། བདེ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དེ་བྱམས་པ། རང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀུན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མཉམ། རང་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཉམ་པས། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དེ་སྙིང་རྗེ། རང་
གཞན་དུ་སྣང་བ་འདི་སེམས་ཡིན་པས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཡིན། དོན་ལ་བདག་ཏུ་སྣང་བ་སེམས། སེམས་རང་ལ་བལྟས་པས་དངོས་པོ་དངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བས། བདག་གི་དོན་
རང་བྱ་རྒྱ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། བློ་དེ་ལ་སྨོན་འཇུག་
གཉིས་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་གསུང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོངས་པའོ། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིས། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟེར་

ཁ
ཡུ་བཞི
ཕ

༄༅། །བ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་གོ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་ནས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པས། རིག་པས་གཞིགས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པར་མོས་
པས་བསྒོམས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བར་གསུངས། ལམ་གཅིག་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་འབྲལ་བ་ལ་ཕན། འོ་སྐོལ་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད། ལྟ་
བ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཕྱི་ནས་མི་འཚོལ། རང་གི་སེམས་རིག་པ་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་འདི་རང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཟེར་བ་ཡིན། རིག་མཁན་རང་ལ་རང་བཞིན་མི་
འདུག་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་མཐའ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཟེར་ཏེ། ལྟ་བ་ཡིན། སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། དང་པོར་རྩོལ་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཁོང་གློད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། གནས་དབེན་པར་གདན་བདེ་བའི་སྟེང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

269

བཞུགས་ མིག་འབྲས་མི་འགྲུལ་བར་ཐད་ཀར་ལྟ། ལུགས་དང་གཟིགས་ལུགས་སུ་བྱ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ། རང་ལུས་ལྷར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོར་བླ་མ་བསྒོམས་ལ། རང་གི་ཇི་ལྟར་འདུག་པ༑ དེ་རང་གི་ཐད་ཀར་མ་བཅོས་པར་རང་ལུགས་སུ་ལྷན་གྱི་བཞག །བཅོས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་བཅོས་པ་གལ་ཆེ། དེའི་ངང་ལས་རྟོག་པ་བྱུང་ན་མི་སྤང་། རང་ཤར་ཡིན་པས་ཐད་ཀར་རང་དུ་མ་བཅོས་པར་རང་ལུགས་སུ་ཅེན་གྱིས་བཞག །གཉིས་སུ་མི་བྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས་འཁྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བློའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་གསུངས། ལས་དང་པོ་པ་ཐུན་ཆུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམས་པས། ཉམས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡང་རིམ་གྱིས་འཆར། སྣང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིས་རྐྱེན་གྱིས་མི་གནོད་ཅིང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཚང་

༄༅། །བར་ཡོད་གསུང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རླུང་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡང་གལ་ཆེ། རླུང་བཟུང་ན་སེམས་ཟིན་ནས་འོང་། སེམས་
ཀྱི་བཞོན་པ་རླུང་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས། རླུང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བླ་མའི་གསུང་སྒྲོས་འདི་བྲིས་པས། །འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ནི། །རང་གཞན་དོན་
རྣམས་འགྲུབ་པར་ཤོག །བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་ཤོག། ། །བླ་མ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། གཙུག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་གང་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་
ནི་རྟོག་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས། བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གོ །གང་བྱུང་ཡང་སྐུ་དྲིན་དུ་ཤེས་པས་རྟོག་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པས། འཁོར་བར་འཁྲུམས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག
པ་ངོ་མ་ཤེས་པས་འཁྲུམས་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཉམ་ང་མེད་དོ། །གཙུག་མ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས། གཅད་བྱ་དང་གཅོད་བྱེད་གཉིས་སུ་

བཟུང་ནས་རྟོག་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་དེ། རྟོག་པ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས། ཡང་ཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཀྱང་། ངོ་བོ་མ་མཐོང་ན་དེས་གོ་མ་ཆོད། མཐོང་རྒྱུ་
གཅིག་བྱུང་ན་དེ་རང་ཡིན། གཞན་མཐོང་རྒྱུ་མེད། ངམ་མཐོང་ན་རྟོག་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད། ངེ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན། བར་དུ་གནས་
པ་མེད་པ་ཡིན། ཐ་མ་འགག་པ་མེད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་ཡིན། རང་བཞིན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་བློ་ལས་འདས་པ་ཡིན། དེ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་མའི་ངོས་ནས་བལྟས་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། མཚན་མེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བལྟས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་
པ་ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ང་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བསྣན་པར་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་

ཁ ༄༅། །པར་ཕྱོགས། །དེ་ལ་ཡང་དག་ནི་ངའོ། །ཡང་སྔགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། །
དེ་ཡང་ཅིས་ཤེས་ན། སཾ་བུ་ཊི་ལས། སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་སྔགས་ཡིན་ཏེ། །སྔགས་ཀྱི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་པའོ། །ངེས་ཚིག་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་
ཧཱུྃ ལས། མ་ན་ཡིད་ཏྲཱ་ཡ་སྐྱོབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། རྟོག་པའི་སྔགས་དང་། རང་རིག་པའི་སྔགས་དང་། བཟླའི་སྔགས་སོ། །དང་པོ་རྟོག་པའི་སྔགས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཁོང་གི་རླུང་
དང་། གཞན་དབང་དག་ཏུ་སྒྲ་བ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་པའི་སྔགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་འོད་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་བཟླའི་སྔགས་ནི་གཟུངས་སྔགས་མཐའ་དག་དང་། བསྐྱེད་
ཁ རིམ་མཐའ་དག་གོ །དེ་ལ་མགོ་ཅན་དང་། མཐའ་ཅན་དང་། སྦྲུལ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་གེ་བསྡུས་པའོ། །དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཐོག་མར་ཨོཾ་བསྟན་ཐ་མར་སྭཱ་ཧཱ་མེད་པ་

ནི། ཡི་གེ་མགོ་ཅན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐོག་མར་ཨོཾ་མེད་ཐམར་སྭཱ་ཧཱ་ལྡན་པ་ནི། ཡི་གེ་མཐའ་ཅན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐོག་མར་ཨོཾ་མེད་ཐམར་སྭཱ་ཧཱ་མེད་པ་ནི། ཡི་གེ་བསྡུས་པ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ཐོག་མར་ཨོཾ་ཡོད་ཐམར་སྭཱ་ཧཱ་ཡོད་པ་ནི། སྤྲུལ་ཏེ་ཞི་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ།། །།ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བསྒྲུབས་པས། རང་
གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། སློབ་མ་དད་པ་ཅན་དང་ཕྲད་ནས་དེ་ལ་ཆོས་བཤད་པས། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ལར་རང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་དེ་ཕྱིར་ཉུར་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ 274
ཏེ། དེ་ལ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ཡལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་དཀའ་གདམས་པའམ་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷོག་རྒྱུགས་བྱས་ཟེར་ཙམ་ན། མིས་མ་ཚོར་བར་དོན་གྲུབ་པ་ཡོད་པའམ། ཡང་
རང་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ན། སློབ་མ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་རང་གི་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱོང་དགོས་པར་བཤད་དོ། །ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ལྟངས་པ་ཕྱིར་ལ་ཤོར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་

༄༅། །རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཏེ། ཕྱི་ཟང་ཟིང་གི་འདུ་འཛི་རུ་སོང་ནས། སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད། སྤྱིར་ཡང་བསོད་ནམས་ཟེར་བའི་འདུ་འཛི་
འདི་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་བསྒོམ་པ་ལ་གོལ་ས་མང་ཡང་། ཁམས་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
བཞི་ལ་སོགས་པ་གོལ་སར་བཤད་པ་ནི། འཛིན་པ་བག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བ་ཡིན། ཉན་ཐོས་སུ་གོལ་བ་དེ་བཅད་པའི་སྟོང་པ་ལ་གནས་པས་གོལ་བ་ཡིན། ངོ་བོ་འཛིན་མེད་དུ་
གནས་ནས་དེས་ན་གང་དུ་ཡང་གོལ་ས་མེད་གསུང་། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་ཤོར་བ་ཡང་། ཉམས་ནི་བདེ་གསལ་ལ་མཆོག་འཛིན་དུ་སོང་བས་ཤོར་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་ནི་
ཉམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ཆད་པར་འཛིན་པས་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤོར་ས་གཉིས་ཡིན་གསུང་།། །།མི་རྟོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པ་དང་གསུམ་ནི། མི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་

བྲྀ། ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་བ། ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ངོ་ཤེས་པའོ། །སྟོང་པ་ནི་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བའོ། །ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ཤེས་རབ་གསུམ་
ནི། ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ། །ཤེས་བྱ་ནི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཤེས་རབ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་དམིགས་པ། སྟོང་པ། མཚན་
མ༔ གསུམ་ནི། སྟོང་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའམ། མཚན་མ་ལ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཡང་གཞི་རྩ་མ་གྲུབ། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་
གཞི་རྩ་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྟོང་པའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་བཅས་པ་ནི་མཚན་མའོ། །ཆོས་ཟབ་པ་དང་། མི་ཟབ་པ་འབྲིང་པོ་གསུམ་ནི། མི་ཟབ་པ་ནི་རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་པར་བཟུང་
བ་ལས། འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པར་སྨྲ་ནས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་མི་ཟབ་པའོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ 276

༄༅། །མ་སྒྱོང་། རེ་ཞིག་རྩི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ནི་འབྲིང་པོའོ། །ཟབ་པ་ནི་གཙུག་མ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་གཏིང་མི་རྙེད་པས་ཟབ་པའོ། །སེམས་དང་
སེམས་ཅན་སེམས་ཉིད་གསུམ་ནི། སེམས་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་རིག་པའོ། །སེམས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །སེམས་ཉིད་ནི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་སྐུའོ། །རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུ་
གསུམ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུ། འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ལམ། རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་མར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུ་མ་རིག་པ་ལས་སྡིག་པ། སྡིག་པ་
ཆུང་ངུ་ལས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་མོ། །ཡར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱུ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་
ན་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ། གསང་སྔགས་ནི་རྒྱུ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་མོ།། །།འཆི་བ་བསྒོམས་

པས་ཆེ་འདིའི་དོན་མི་བྱེད། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་པས་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྒོམས་པས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བར་མི་སྐྱེ། ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེ། འཆི་བ་བསྒོམས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་གསུམ། ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡོད་དེ། སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དད་པ་གསོ་བ་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མི་ཆགས་པ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། འཆི་བ་བསྒོམས་པ་ལ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཞག་ཏུ་མི་འཛིན། འབྲིང་ཟླ་བར་མི་འཛིན། ཐ་མས་ལོར་མི་འཛིན་པའོ།། །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད། །སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་

278

༄༅། །དེ་ཡིན། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉི་མ་དང་ཉི་མའི་འོད་བཞིན་ནམ། ཙནྡན་དང་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཆོས་གསུམ་ནི། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཡང་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་སྦྱར་མི་བཏུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཆོས་གསུམ་ནི། དང་པོ་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྩོལ་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་གློད་པ་དང་། བར་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སེམས་མ་བཅོས་པ་སོ་མར་བཞག་པ་དང་། ཐ་མར་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི། ལྟ་བ་མ་བཅོས་པ་གཉུག་མའི་ཤེས་པ། སྒོམ་པ་མི་རྟོག་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ། སྤྱོད་པ་མ་ཞེན་པ་ཚོགས་

དྭག་རྒྱ་ཡན་ལྷུག་པ། ཐབས་མ་ཡིངས་པ་དྲན་རྟོག་རྒྱུན་ཆགས་སོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་གཅིག །སྣང་བ་དང་སེམས་ཉིད་ཐ་མི་དད། གཉུག་མའི་རང་བཞིན་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དེ། བྱིས་པས་མ་ཤེས་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་འཁྲུལ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲོས་དམ་པ། སློབ་དཔོན་སྒོམ་ཆུང་ལ་གདམས་པའོ།། །།ནད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ། བློ་
བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཆར་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐབས་ལ་གཉིས། ནད་ཉིད་ཐབས་སུ་འཁྱེར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པ
གཞན་དུ་འཁྲིད་པའོ། །ནད་ཐབས་སུ་འཁྱེར་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ནད་ནི། ཆོས་སམ་སྒོམ་མ་ཡག་པས་ནད་དུ་སོང་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་ནད་མེད་པ་ལ་ནད་དུ་བཟུང་སྟེ། ནད་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དང་ཕྲད་པའི་ཐབས་ཡིན། ཆོས་མ་ནོར་བར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཡིན། འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་

༄༅། །ཡིན་ནོ། །ཁོ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཁོས་ནད་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར། ཡོན་ཏན་འབྱུང་སླམ་ནས་ནད་ལ་དད་པས་རང་ཞིར་འགྲོ །ནད་མི་སོས་པའི་རྒྱ་བ་རེ་
རྟོགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རེ་བས་འགགས། རྟོགས་པས་བསུ་བ་ལ། ཁོས་ནད་དེ་ཉིད་ཐབས་སུ་ཤེས་པས། ན་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། སོས་སུ་རེ་བ་མེད་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པ་བཏང་
བས། ནད་རང་ཞིར་ཞི། འདྲེའི་གནོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ། རྗེས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་དུ་བཙོས་པའོ། །རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ལྟའི་བྱིན་རླབས་ཚུལ་དུ་ཡང་འཕྲེར། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བློ་གཞན་དུ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་དུ་བློ་སྦྱང་བ་ནི། བློ་ནད་ལ་མི་གནས་པར་ཁོའི་ཤེས་པ་གར་འཇུག་འཇུག་ན་ཕར་འཁྲིད། བློ་གཞན་དུ་ཡེངས་པས་ནད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་
རབ་ཏུ་ངོ་ཤེས་ནས། བློ་གར་སྐྱུར་སྐྱུར་དུ་བཏུབ་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། ཡང་ན་བློ་ཚར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ནད་ཞི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ནད་དེ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ནད་རྩེ་ཅེ་བ་བློ་གར་འགྲོ་འགྲོ

བསམས་པས། སྔར་གྱི་ནད་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཡང་ན་ནད་ཉིད་གང་ནས་བྱུང་རྩད་བཅད་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྟགས་པས་ནད་ཀྱང་མེད་དེ་ཞི་ནས་འགྲོ་བ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་དམིགས་པ་དང་རྩོལ་བས་མི་འཇུག །བར་དུ་མི་གནས། ཐ་མར་མི་འཛིན་པའོ། །ལམ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་ནི་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དུས་དང་། རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་བླ་མ་ལ་ཞུ་དགོས་པའི་རིགས་ལ་རང་རྒྱལ་བའི་དུས་དང་། གཞན་པས་ཀྱང་རང་གིས་ལྷར་རྟོགས་དགོས་
པའི་རིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་བྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ བདག་དང་གཞན་རྒྱུད་བསྲེ་ནུས་ན། ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དུས་སོ། །ཚོར་བ་ གཟུགས་ཁམས། བདེ་བ། ཚོར་བ་སྡུག་ འདོད་ཁམས། བསྡུལ་བ། ཚོར་བ་ གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་ཆགས་ནའོ། །སྐྱེས་སྦྱོར་ཆུང་བའོ། བཏང་སྙོམས་སོ།། ། །བླ་མ་རིན་པོ་

ཁ གོ་གཅིག ཐ

༄༅། །ཚེའི་གསུང་སྒྲོས་སློབ་དཔོན་སློབ་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་སར་བཞུགས་དུས་སུ། ཡོལ་བ་ཕྱི་གཏམ་ཡང་གསན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས་ལ་གདམས་

པ༑ དེས་བདག་ལ།། །།གུ་རུ་ནམོ། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས། སྙིང་དང་། ཁྲག་དང་། རུས་པའི་གཏིང་ནས། མོས་

གུས་དྲག་པོ་བྱས་ལ། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། འདིས་ནི་དམ་ཚིག་ལ་སེལ་ཡོད་པའི་དགོས་པ་ཡང་སྐྱོངས། འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་......དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྩབ་ཡིན། ཀྱང་འགྲུབ་པའོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བླ་མ་ལ་......ཁྱད་པར་དུ་གདམས་པ་བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བསྙེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་ཏུ་གསུངས། སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལས་བོགས་ཆེ་

བའི་ཆོས་གཞན་མེད། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ངོ་། །རང་ལོ་ན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས། རྐྱེན་......ངན་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ཨེན་ཙམ་རེ་ཡང་མི་བཟོད་པར།......རླུང་ཁའི་ཤུབ་འགྲོགས་པ་འདྲ། དྲག་ཏུ་ཡུས་

283

ཆེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འདོགས་པ་འདི་ཡིན། རྒྱུད་ལ་...བདུད་ལ་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཡེ་མེད་པས། འདི་ནི་རྣ་སྣང་མགོ་དངོས་ཡིན། ངའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་།། ཡོན་ཏན་སྐྱེར་མི་སྟེར་བའི་གེགས་
ཆེན་པོ་ཡིན། རང་གི་ནང་དུ་རླུང་འཚུབས་པས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་ཐོ་བར་ཡང་འདུག །མཐོ་...སྔོན་ཆད་སྤྱོད་པ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་བསྒྲུབ་པས་རང་མགོ་འདི་མཐའ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཏུ་མ་སྟེར། བླ་མ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གཉའ་གཅག །དམའ་གྲོག་མ་སྦྲུར་བུ་ཡན་ཆད་ཕྱོགས་སུ་བཅད་ནས། རང་ཁོ་ནའི་ཁ་བཟུང་བས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་རམ་མི་ཐར་བསམ་དགོས། རྒྱུད་སྦྱངས་པ་
དང་། བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། ཕྱི་ནང་གི་འདོད་པ་ལ་སྐོམ་པ་རྒྱུས་གདུངས་པ་ལྟ་བུ་བདུད་ཀྱི་ལས། བླ་མ་ལ་གུས་པར་མི་
འགྱུར་བ་བདུད་ཀྱི་ལས། གདམས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ཅིང་རྩིས་མེད་པ་བདུད་ཀྱི་ལས། ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་སེམས་གཡེངས་བ་བདུད་ཀྱི་ལས། ངོ་

༄༅། །སེམས་ཤིང་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བདུད་ཀྱི་ལས། ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ཅིང་བློ་མ་ལོག་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་ ཚོད་ཀྱི་བྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་ནག་པོ་ཞིག་འདུག་བྱས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་ཡིན་
གསུང་། སྔོན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལོ་ནས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་ཡིན་པར་གོ་དགོས།། ཆེན་པོའོ། །དེ་ལས་ཟློག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ནི། ནང་གི་འདོད་པའི་སྙིང་པོ་ནི། ལྕགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་ལ་འཛེག་པ་འམ། འབྲས་བུ་འབྱ
སྨམ་གྱིས་འདོན་པ། མདོ་ནས་གསུང་། དུག་ཅན་ལ་ཅ་ལ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་དགོས། ཕྱིའི་འདོད་པ་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཀུན་དགའ་བོའི་གསུང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་དགོས་སྐད། བླ་མ་ལ་མི་གུས་
པའི་གཉེན་པོར་ནི། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་ བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲོན་ལ་མི་བརྟག་ཡོན་ཏན་ལ་བལྟ། སྐུར་བསམ་ཞིང་། སྙིང་ཐག་པ་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །གདམས་ངག་ལ་ཡིད་མི་
ཆེས་པའི་གཉེན་པོར། གདམས་ངག་བདུད་རྩིར་བསམ་ཞིང་རང་ནད་པར་བསམས་ལ། གདམས་ངག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་ལུས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གཉེན་པོར་ འཁོར་བའི་ནང

སེལ་བར་ཞེས་དགོས། རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲུག་བལྟ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་གཅེས་པར་བྱེད་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་བསམ། ཏིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་གནས་
ཞིང་གཡེངས་པའི་གཉེན་པོར། ཏིང་དེ་འཛིན་ནི་བླ་མ་ཡིན། ཏིང་དེ་འཛིན་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། ཉེན་......མ་ཡེངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལམ། མཚན་དུ་ཡེངས་པའི་ཐབས་མེད་
པ་ཡིན་པས། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བསྒོམ། བློ་ལོག་པའི་གཉེན་......བློ་ལོག་མ་ལོག་འདི་ལ་གནད་ཆེ་བར་མཛད། པོར་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཅི་འདྲུག་བལྟ་ཉུལ་ཐོང་།......གཏན་ཡུལ་ངན་སོང་
གསུམ་ལ་བྱུས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་དོན་གཉེར་བ་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་མྱོང་གསུང་། རང་གིས་སྔོན་ཆད་སྐྱིད་སྡུག་ཅི་བྱུས་བསམ། རིན་པོ་ཆེ་ཇི་སྐད་གསུང་ཡང་བསམ་འཚོལ་ལོ། །ལར་སྙིང་རྗེ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་དུས་སུ་
མི་......རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོར་རམ་ལན་ཟླ་བ་ལྔ་བུ་ཡིན། ཐོན་པར་ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་འབད་འཚོལ་བར་གདའོ།། །།བླ་མ་དམ་པ་

ཁ ཀོ་བཞུས་ཅིག། ཕ

༄༅། །རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས། འདི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད། །འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཉམ་པར་བསྒོམ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་རྟོགས་ན་ཡིན། །སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསུ། ད་ལྟ་བ་གང་དུ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་བལྟ། ཐུང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཉིད་དང་དུ་མ་ཡེངས་པར་བཞག་གོ། །སྐྱེ་མེད་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་གྱུར་ན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་ངང་དུ་འཆར། །ཆོས་རྣམས་རོ་མཉམ་དུས་གསུམ་རྒྱུན་པར་རྟོགས། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་མ་ཡེངས་

རྒྱུན་པར་ཤོག །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣལ་དུ་མཚོན་པའི་མན་ངག །དུས་གསུམ་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འདི། བླ་མ་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་སྒྲོལ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་བླ་མ་དང་མཚུངས་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ། ཁྱུ་དཔོན་གསུམ་གྱི་གསུང་སྒྲོས། སློབ་དཔོན་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་སྟོད་ལུང་པ་ལ་གདམས། །དེས་བདག་ལ་གནང་ངོ།། །།བཀྲ་ཤིས་སོ།། །། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།།

ཁ [illegible] ད

༄༅། །རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞུས་ལན་བཞུགས།།

289

༄༅། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད། །རྫོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདུད། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒམ་པོ་པ་ལ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཁམས་པས་གལ་འགག་ཐམས་ཅད་དྲིལ་ནས་ཞུས་པ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལགས། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་གང་གལ་ཆེ་ལགས་ཞུས་པས། བླ་མའི་ཞལ་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་མཆོད་པ་བས། བླ་

༄༅། །མའི་བ་སྤྱི་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་
ལས། མཆོད་འོས་བསྟོད་འོས་ཕྱག་གི་གནས། །རྟག་ཏུ་རིམ་གྲོ་བྱ་བའི་འོས། །བཀུར་འོས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་མཆོག །ཕྱག་བྱར་འོས་པ་བླ་མའི་
རབ། །ཅེས་པ་དང་། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བླ་མས་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་ནས། བླ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱིས་གསོལ་

བ་འདེབས་ཤིང་། སྒྲུབ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་གསུང་། འོ་ན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཞུས་པས། ཇོ་བོ་རྗེའི་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་གྱིས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་བློ་དེས་ན་ཟབ་གསུང་། གང་ཟག་ཚན་ཅིག་གི་ཞལ་ནས། ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་མི་ཕན་གསུང་། ལ་ལའི་ཞལ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཟབ་ཟེར་ཏེ། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། གཏུམ་མོ་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ཟབ་གསུངས་པས། སོ་སོ་རང་རེའི་ཆོས་གང་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཟབ། འོ་ན་ཡང་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་བྱས་ཤིང་གཏུམ་མོ་དང་ཕྱག་ཆེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱངས་ན། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ཟབ་གསུང་། འོ་ན་སྔོན་དུ་གཏུམ་མོ་ནས་ཁྲིད་པ་དགའ་འམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་ཁྲིད་པ་དགའ་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་རིགས་ཀྱིས་

ཁ
ཕྱག
༥

༄༅། །འབྲེད་དེ། ན་སོ་གཞོན་པ་རྩ་དང་ཁམས་བཟང་བ་ལ་གཏུམ་མོ་རང་ནས་ཁྲིད་ཅིང་བསྒོམས་པས་དྲོད་རྟགས་མྱུར་དུ་འོང་། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ་པས་
ཉམས་རྟོགས་མྱུར་དུ་འཆར་གསུང་། ན་སོ་རྒས་པས་རླུང་མི་རྒྱུན་པའི་རིགས་ཚན་ཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་བཏབ་པ་དགའ་སྟེ། དང་པོ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ
པས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ལས་ལ་ངན་དུ་སོང་ནས་དྲེད་པ་ཡང་འོང་གསུང་། འོ་ན་གང་ཟག་ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་བདོག་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་ལ་སྦྱངས་
པ་ཆེ་ཆུང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་བའི་རིགས་ནི་སྔོན་གྱི་སྦྱངས་པ་ཆེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། གདམས་ངག་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟན་པ་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་འཆར་ཏེ། ངོ་བོ་
རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གནས་པ། བླ་མ་ལ་མོས་གུས་ཆེ་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བོགས་འདོན་ཙམ་མི་

དགོས། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་རང་སྒྲོང་བ་ལས་མེད་གསུང་། རིམ་གྱིས་པ་ནི་སྦྱངས་པ་ཆུང་བས་ཉམས་མྱོང་ཡང་རིམ་གྱིས་ལས་མི་སྐྱེ་བས། བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
དང་། མོས་གུས་ཡེངས་པ་མེད་པར་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ། རབ་འདིར། འབྲིང་འཆི་ཀ་འཆམ་བར་དོ་ཙུན་ཆད་ལ་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གསུང་། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཚོན་ཅན་
ལས་འཆར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གསལ་བའི་ལྷག་མཐོང་ལས་འཆར་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ནས་བསྒོམ་འཚོལ་ལམ་མི་འཚོལ་ཞུས་པས། བསྒོམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་
ནས་སེམས་དྲན་པས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བསྒོམ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དུ་ལྡོག་མི་སྲིད། བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་དེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་ལ་གོམས་ཤིང་བློ་སྦྱངས་
པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སྤྱན་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུར་འཆར་

ཁ ཕྱི ད

༄༅། །དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་སྦྱངས་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་ལ་དྭངས་སིང་འཆར་བ་ལ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་ཡིན། བྱ་རྒྱུ་མེད་ཟེར་ནས་རྟོག་པ་རང་ཡན་དུ་བཞག་པས་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འབྱུང་གསུང་། འོ་
ན་ངོ་བོ་གང་གིས་སྐྱེད་པ་ལགས་ཞུས་པས། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་དང་། རང་གི་མོས་གུས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེད་
དེ། དེ་ཡང་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་ལས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་སྐྱེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །རང་གིས་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་སོ། །འདི་མཁས་པ་པཎྜི་ཏས་ཀྱང་མི་ཤེས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་རྟོགས། རྟོག་གེ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན། དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་ཞིག་ལ་སློབ་མས་མོས་

གུས་བྱས་པས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚིག་དང་བྲལ་བ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རང་ལས་འཆར་ཏེ། ངོ་བོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་ལས། སྒོམ་པ་པོ་མེད་བསྒོམ་བྱ་མེད། །ལྷ་མེད་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྷ་དང་སྔགས་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པ་པོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ཀུན་རིག །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན། དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་དུ་སོང་བས། སངས་རྒྱས་རང་ལ་རྙེད། དེས་འཁོར་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོག་རང་བཙལ་དུ་འགྲོ་བས་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་ནོན་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ལ་ཁྱད་བདོག་གམ་མི་བདོག་ཞུས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་པ། ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དུས་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་མེད་ཅིག་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཡིན། ལྷུན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་སྐུ་བཞིར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་པར་མི་འདོད་དེ་རྒྱུན་ཆད་ཡོད་གསུང་། འོ་ན་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཙམ་བདོག་ཞུས་པས། ཉམས་ནི་བློའི་ཆ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་གསེབ་ཀྱི་ཉི་མ་དང་འདྲ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ། རེས་མཐོ་རེས་དམའ་བ་གནས་པ་འོང་བ་ཡིན་པས། འདི་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱངས་པས་བློའི་དྲི་མ་དྭངས་ནས་རྟོགས་པ་གདོད་འཆར་གསུང་། རྟོགས་པ་ནི་སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་དུ་བློ་ཡི་སྟེང་ནས་རྟོགས་པ། འོད་གསལ་དང་ནས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་རྟོགས་ཐོབ་དུས་མཉམ་དུ་འཆར་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་མཐོང་ལམ་དང་ཁྱད་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། མཐོང་

ལམ་དང་བསྟུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བག་ཙམ་མཐོང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བག་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་ནི་འཕགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་ཡིན། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་
ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ནས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བག་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐ་མའི་མཐོང་ལམ་ཡིན། ངོ་བོ་སྤྲོས་བྲལ་ཙམ་
དུ་མཐོང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འབྲིང་གི་མཐོང་ལམ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ཀྱི་མཐོང་

ཁ ༄༅། །ལམ་ཡིན། འོ་ན་སྣང་བ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་དང་འཕགས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཙམ་མཆིས་ཞུས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་
དངོས་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་བྱ་བ་ཡིན། འཕགས་པ་ལ་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་བྱ་བ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་འབའ། ཟུང་འཇུག་
༤༧ གི་སྣང་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱད་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། སྒྱུ་ལུས་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་
ཡིན། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྣང་བ་ཡིན། འོད་གསལ་ལ་ཡང་སློབ་པའི་འོད་གསལ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་དུས་ཡིན། མི་སློབ་པའི་འོད་
ད གསལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཟུང་འཇུག་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟུང་འཇུག་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན། མི་སློབ་པའི་ 299

ཟུང་འཇུག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ལམ་ལ་གནས་པའི་དུས་ན། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རྟོགས་ནས་བླང་དོར་དང་བྲལ་བའི་དུས། མཐར་ཐུག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ལོགས་ནས་བཙལ་དུ་མི་རྙེད་དེ། དེ་གོང་མའི་དུས་སུ་གནས་ན་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན། འོག་མའི་དུས་སུ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཟིན་བྱང་ཆུབ་ཟིན། དེ་ལས་ལྷག་པའམ་གོང་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཅིག་མེད་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དུས་ནམ་ལགས་ཞུས་པས། ར་གཅིག་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་སྨོན་མ་འཁྲིད་དུ་ཉན་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཤའ་མ་དེ་མ་སྐྱེས་པར། མདོན་ཤེས་

༄༅། །མི་འོང་། མངོན་པར་ཞེས་པ་དེ་མེད་པར། གཞན་གྱི་བློ་ཚོད་མཐོ་དམའ་དུས་ལ་བབ་མ་བབ་མི་ཤེས། སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་
གཞན་དོན་ལ་བློ་འགྲོ་བ་དང་། རང་ཚེ་འདི་ཉིད་ལས་བློ་ལྡོག་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་ལྟོས་ཐག་ཐད་ཆོད་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤར་བའི་དུས་ན་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་པ་འདི་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ལགས་ཞུས་པས། ངའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་གདམས་ངག་བསྒོམས་པ་ཡང་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་བླ་མ་མི་ལ་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་ཤིང་མོས་གུས་བྱས་པའི་བྱིན་
རླབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན། བླ་མ་ནཱ་རོ་པས་ཀྱང་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་མཛད་པས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སྔོན་བས་ད་ལྟ་ངོ་བོ་རྒྱུད་ལ་

སྐྱེ་བ་སླ་བར་གདའ་བས་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། དེ་སྔོན་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣ་བ་བས། ཕྱི་ནས་སྐྱེས་པའི་རྭ་རིང་བ་ཡིན་པས་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་དང་རྟོགས་པ་མཐོར་སོང་། སློབ་མ་མོས་གུས་ཆེར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སླ་བ་ཡིན་གསུང་། ཇོ་བོ་ཁམས་པ་སྟོན་པ་ཁྲིད་འདྲ་བའི་ཆོས་དྲི་མཁས་པ་མ་བྱུང་གསུང་། འདི་ན་ཡང་རྟོགས་པ་མཐོ་བ་དང་དགེ་སྦྱོར་བཟང་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ་གསུང་ངོ་། །སྒོམ་པོ་ཟངས་ལུང་ཡང་དགོན་དུ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱི་བ་ཆེན་པོ་ལ། །མདོ་འགག་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་འདི། །ཞུས་པས་འགྲོ་རྣམས་མ་ལུས་པ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་ཤོག །ཚེ་འདིར་འཇའ་ལུས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ལ། །ཚེ་འདིའི་ཟང་ཟིང་ལྷོས་ཐག་རབ་སྤྱངས་ཤིང་། །དབེན་པའི་གནས་སུ་བླ་མ་ཡི་དམ་བརྟེན་རྩོལ་གྱིས། །རླུང་སེམས་གཉིས་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ། །དཔེ་དང་ཐ་སྙད་མང་པོས་འདི་ལ་དགོས་པ་མེད།། ༈ བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ན་མོ། །བླ་མ་རཏྣ་བདག་གིས་འཁོར་

ཁ ཀྱེ། ༨

༄༅། །འདས་གཉིས་རྩད་གཅོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་པ་ཅིག་ཞུ་བྱས་པས། བླ་མའི་ཞལ་ནས་འོ་ཅག་འཁོར་འདས་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་གཉིས་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་དོན་ཅི་ཡིན་ན། སེམས་ལ་རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས། རིག་པ་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུག །རིག་པ་ངོ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ཡིན་
པས་རིག་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་ཁྲོད་ལ་སོགས་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་ཞིང་ཉམས་འཕེལ་བ་ཡོད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ལུས་ལྷར་བསྒོམ། བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྒོམ། རང་གི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་སེམས་གང་ཡང་མ་བཅོས་
པ༑ གསལ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་སལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བཞག །དེ་ལྟར་བཞག་པས་ལ་ལ་ན་རེ། བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་གསལ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་སྒོམ་ཡིན་ནམ་མིན་ཟེར་བ་འབྱུང་ 303

སྟེ། དེ་ཁོ་ན་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམས་པས་དང་པོར་སེམས་འཕྲོ་བ་ཙུག་འདུག་ཀྱང་། རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་
ཡིན། རྟོག་པ་ཆུང་དུ་སོང་བས་སེམས་ཉིད་ཇེ་དྭངས་ཇེ་དྭངས་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཛད་པ་ཡིན། དུས་དེ་ཙམ་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་ལ་བླ་མ་དང་། ཡི་དམ་
ལ་སོགས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། མོས་གུས་དྲག་པོ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་བཏང་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྒོམ་པ་ཆུ་འབྱུང་བ་འདྲ་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་དེ་ཙམ་ན་
ང་ལ་སྒོམ་མི་འོང་སྙམ་པ་ཀུན་ལ་ཡང་། ཉན་ཏན་བྱས་པས་འོང་གིན་འདུག །དང་པོ་ནས་བཏང་སྒོམས་སུ་ལྷེང་སེང་ངེ་བ་དེས་བག་མི་ཡོད་པར་འདུག །དེ་ལྟར་གསལ་སེང་ངེ་བ་
བསྒོམས་པས་སྡིག་པ་ཟད་ནས་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཤའ་མ་ཞིག་ནང་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཤེས་པ་རྟེན་མེད་པ་གང་ལ་ཡང་མ་རེག་པར། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རིག་པའི་

ཁ ཞི ༥

༄༅། །ངོ་བོ་ཤུན་པ་རྣ་ཤུས་པ་འདྲ་བའམ། ངོ་བོ་ལ་སྙིང་པོ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་འོང་སྟེ། དེ་ཙམ་ན་མ་རྙེད་པ་རྙེད་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས། དབུལ་པོའི་ལག་ཏུ་གཏེར་
རྙེད་པ་ལྟ་བུར་ཟག་པ་མེད་པའི་དགའ་བ་རྒྱས་པ་འོང་སྟེ། སེམས་སྤྲོ་སིང་ངེ་དགའ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམས་པས་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་
སངས། རྩོལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་ནས། རིག་པ་སྤྲོས་མེད་དུ་སོང་བས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བ་ལ་བློ་བཏང་ཡང་མི་འགྲོ་བར་སྣང་བ་དགག་སྒྲུབ་དང་
བྲལ་བ་སྟེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྒོམས་པས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནང་ནས་འཆར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་
གི་སྣང་བ་ལ་རིག་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་དགོས་པར། ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་ན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བློ་ཡར་ལྡན་དུ

འོང་སྟེ། སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་སྟེ། བསྒོམ་མི་དགོས་པར་སྣང་བ་འདི་རེས་སྒྱུ་མར་མཐོང་། རེས་སྟོང་པར་མཐོང་། རེས་རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་ཙུག་བྱེད། རིག་པ་དང་སྟོང་པ་ངོ་སྤྲོད་པའི་གནད་ཀས་ངོ་བོ་ལ་བློ་ལྷན་གྱིས་བཞག་ཙ་ན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གར་སོང་ཆ་མེད་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སིང་ངེ་གནས་པས་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་སྟེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་འཆར་རོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་ལྷག་གིས་ཤར་བ་དང་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷང་ལྷང་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣང་བ་དང་རྟོག་པ་ཆོས་ཉིད་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་དང་ཆོས་སྐུ་ངོ་རུས་ཕྲད་པའི་གནད་ཀས། བསྒོམ་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྐུར་ལྷང་ལྷང་འཆར་རོ། །དེ་ཙམ་ན་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམས་ཀྱང་འོང་ལ་མ་སྒོམ་ཡང་

༄༅། །འོང་བའོ། །འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གནས་སོ། །དེའི་དུས་རིག་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པས་
ནང་དུ་བལྟས་པའི་དུས་སུ། ངོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕོག་པ་ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཕོག །དབུ་མ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བྱས་
པས་ཀྱང་མ་ཕོག །མ་ཧཱ་མུ་དྲས་བློ་ལས་འདས་པ་ཡིན་བྱས་པས་ཀྱང་མ་ཕོག །སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་རང་རིག་རང་གསལ་ཡིན་བྱས་པས་ཀྱང་མ་ཕོག །ངའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡེ་མི་ཕོག །དེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པའི་དུས་སུ་ཚིག་ཙམ་དུ་མཚོན་ན་དེ་རྣམས་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡིན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་པ་དང་སྣང་བ་
བཀག་པས་མི་ཁེགས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བསྒྲུབ་པས་མི་འགྲུབ། དེ་ཙམ་ན་ཚིག་དང་ཐ་སྙད་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། ཕྱོགས་རེ་ནས་མཚོན་ན་གང་དང་ཡང་མཐུན། དེའི་

དུས་སུ་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཉམས་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཆོས་ཡིན། ཉམས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་གཏུགས་བྱེད་པ་དང་། གེགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་རྣལ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་དང་སྤྲེ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་སོ།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྒམ་པ་
པོ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་ཞུས་ལན་གྱི་རྩལ་དུ་ཞུས་པའོ།། ༀ༔ བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁོ་བོས་ཕྱིས་ཆོས་ཞིག་ཞུས་པ་ནི། རིག་པ་
ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རྟོག་པ་བཟང་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཕྲེང་བར་གདའ། ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་བསྒོམས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་ཉིད་
ལ་ཉིད་བཀལ་དུ་འདུག་སྟེ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་བཟང་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་། བླ་མ་བྱིན་རླབས་ཅན་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་ཁྲིད་པར་ཅན་དང་། རང་གི་

༄༅། །མོས་གུས་དང་། དཀའ་ཐུབ་འཛེམ་པའི་དུས་བཟང་པོར་སོང་བ་ཙུག་འདུག་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཆང་གིས་བཟི་བའི་དུས་ན་བསམ་བརྗོད་བྲལ་བའི་ཉམས་སྐྱེས་པའམ། གཞོན་ནུས་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སླ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཉམས་སྐྱེས་པའམ། བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར། ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྐྱེན་མི་བཟློག་པའི་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོང་དུ་འཁྱམས་པས། འདོད་ཡོན་གྱི་མགོ་འཁོར་བའི་དུས་སུ་ཉམས་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཟི་སངས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་པས་དེ་ཙམ་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ན། ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་གདའ་བས། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིའི་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཞུང་མ་ཞིག་སྐྱེས་དུས་སུ། ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལགས། དེ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ངེས་ཤེས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལགས། དེ་ནས་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་

མ་ནོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལགས། དེ་ནས་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག
སྐྱེ་བ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། ཞལ་འཛུམ་མཛད་ནས། འོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཆོས་གོ་བར་འདུག་གསུང་ནས། ངས་ནི་བླ་མ་དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བ་སྐྱུ་ཉག་མ
བརྒྱུར་བ་ཤགས་པ་ཙམ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ངེས་པའི་ཤེས་པ་བག་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་ངོ་བོ་ཧྲིན་པར་ཤད་ནས། རིག་པ་དང་སྟོང་པ་ངོ་སྤྲད
ཀྱང་། སྟོན་པ་ཀུན་དང་སྒོམ་ཆེན་མང་པོ་བྱོན་པ་རྣམས། ངེས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར། ཡོམ་དང་ཡལ་ག་འདྲ་བའི་ཚིག་ན་ཡ་མང་པོ་དང་། ཐབས་ལམ་ཞུ་ཟེར་བ་མང་པོ་འོང་བར
འདུག །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གོ་བར་འདུག་པས་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ཐུགས་ལ་ཟུང་ཞིག་གསུངས་ནས་གནང་བ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནོར་བ་ཞིག

ཁ ཐུན་ཁྱེར ༥

༄༅། །སྐྱེས་པའི་དུས། རང་གི་རིག་པ་འདི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བསྐྱོད་པར་ཅེར་ཡང་མ་བཅོས་གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་བཞག་པ་སྟེ། ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཡིན་པས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་དགོས། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས། སྒོམ་དེ་དམིགས་གཏད་ཅན་ནམ། ཉམས་མྱོང་ཅན་ནམ། ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་འགགས་
སྣང་བ་ནུབ་ནས་རོ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་སྟེ། དེ་མིན་གསུང་། དེ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། གསལ་སྟོང་ལ་བློ་འབྱོངས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྩད་ཆོད་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སར་དག་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ལྷུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་
དགོས། དེ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མ་གསུང་ལས། སེམས་བསྒོམས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་བྱུང་བའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ནས་དུམ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་རིག་པའི་རྩལ་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུས་ཀྱང་གཉེན་པོ་གཞན་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ལ་བདེན་པ་དང་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ལྷུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགོས། དེ་ནས་ཐམ་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་
ནོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བསྒོམས་པའི་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་མཐུས་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ཏེ། ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་མ་
བཅོས་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ལྷུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོར་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གློས་བཏང་ལ་ལུས་
སེམས་ཁོང་གློད་ལ་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕངས་བསྐྱོད། ས་གཞི་ལྟར་རྒྱ་བསྐྱེད། རི་བོ་ལྟར་ལྷུན་དབབ། མར་མེ་ལྟར་གསལ་གདོན། མན་ཤེལ་ལྟར་དྲི་མ་སྤྱངས་ཏེ། གསལ་

༄༅། །སྟོང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེང་ངེ་ཡེ་རེ་བཞག །དེའི་དུས་སུ་ཁམས་དང་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེས་གསལ་སེང་ངེ་བའི་ཉམས་སྐྱེ། རེས་སྟོང་སང་ངེ་བ་སྐྱེ། རེས་རྟོག་པ་འཕྲོ། རེས་རྟོག་གེ་བ་ཡང་ཡོད། རེས་ང་ལ་སྒོམ་མེད་སླམ་པའི་ཡི་མུག་པའང་འོང་། ཇི་ལྟར་གྱུར་ཡང་སེམས་ཉིད་གསལ་སྟོང་དུ་མ་བཅོས་པར་སེང་ངེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཅི་ཞིག་ཙ་ན་རྩེ་གཅིག་རྣལ་འབྱོར་གཉའ་མ་དེ་ནམ་སྐྱེས་ཚ་མེད་པར་འཆར་ཏེ། དེ་ལ་ཉམས་ནི་ཤེས་པ་སྤྲོ་སེང་ངེ་དགའ་སེང་ངེ་བ། སྣང་བ་ལ་སྤྲོས་པ་བཏང་ཡང་མི་འགྲོ་བར་གསལ་སེང་ངེ་གནས་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་དུས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་མ་རློགས་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའམ། མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་དྭངས་སེང་ངེ་སལ་ལེ་འབྱུང་སྟེ། རིག་པ་མ་བཅོས་པར་ཆོས་ཉིད་དུ་ངོ་འཕྲོད་པས་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ། །དེ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་ནི་སྤྲོས་

པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་རང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པས། རིག་པ་གསལ་སྟོང་དུ་དག་ཅན། རིག་པ་ལྷང་ངེ་ལྷན་ནེ་རྗེན་ནེ་ཅེ་རེ་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱུ་རུ་ར་རློན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པའམ། མན་ཤེལ་ཕྱིས་ནས་དག་པ་མཁར་གཞོང་དུ་བཞག་པ་བཞིན། སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ངོ་ཤེས་པས་གསལ་དྭངས་སུ་དག་ཅན། རིག་སྟོང་གསལ་དྭངས་སུ་ལྷག་གེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་འཆར་ཏེ། དེ་ལ་ཉམས་ཤིག་འཆར་བ་ནི་བསྒོམ་པའི་བློ་བཏང་མི་དགོས་པར་ངོ་བོ་རང་གསལ་དུ་ཧྲིག་གེ་གནས། གཉེན་པོ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་མི་དགོས་པར་སེམས་གསལ་སྟོང་དུ་དག་པས། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་མི་འཆར་རོ། །དེའི་དུས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་སྟེ། ཉི་མ་ཤར་ཅན་མུན་པ་རང་སར་དག་པ་བཞིན་དུ། རིག་པ་གསལ་སྟོང་

༄༅། །དུ་དག་ཅན། རྣམ་རྟོག་བཅལ་ཡང་མི་རྙེད་པར་དག་སིང་ངེ་འགྲོ་བའོ། །དེའི་དུས་ཤེས་པ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས། ངོ་བོ་གསལ་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་
གསལ་སིང་ངེ་བ་དེ་མཉམ་བཞག་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཕྱིར་བལྟས་པས་སྣང་བ་ཡུངས་མ་བསྟན་དུ་ལྟ་བ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡིན། ཡར་མཉམ་རྗེས་མེད་པ་ཡིན། དེའི་དུས་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་
སྒོམ་པ། བསམ་དུ་མེད་པའི་བསམ་གཏན། ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་ཉམས་ནི་
སྟོན་ཀའི་ཉི་མ་གུང་གི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་བཞིན་དུ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ། གར་ཡང་མ་འགགས་པ། ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་གང་དང་ཡང་མཐུན། འདུ་འབྲལ་མེད་པར་སིང་ངེ་གནས་
པའོ། །དེའི་དུས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་མ་བཅོས་པ་འདི་གྲྭམ་ཆག་ཟུར་མ་ཉམས། རྒྱམ་ཞིག་པ། ཞི་ཆམ་ཆམ། བདེ་མལ་མལ། མ་བཅོས་མ་

བསྟན་པ། མ་བསྟན་མ་བྲི་བར་ཆོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་ས་ཀྱིས་ཤར་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་སྣང་བ་དང་རིག་པ་བཀག་པས་མི་ཁེགས་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དུ་རང་སྣང་རང་ཤར་བའི་གནད་
ཀས་སོ། །རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་རང་དག་པའི་གནད་ཀས་སོ། །ཆོས་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། བསྒོམ་དུ་མེད་ཅིང་རང་
བཞིན་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་གནད་ཀས་སོ། །གནས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཐབས་མེད་དེ། བསྒོམས་ཚད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཀས་སོ། །ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོ་བསྒོམ་དུ་མི་བཏུབ་པའི་
གནད་ཀའོ། །མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤང་ཐོབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྟེ་བཙྪ་ལས། གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །སྒྲ་མེད་ཐོས་པ་པོ་
ཡང་མེད། །དྲི་མེད་སྣོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །རོ་མེད་མྱོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། །སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །ཡང་རྟེ་

316

ཁ [illegible] ༥

༄༅། །བཛྲ་ལས། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྒྲིབས། །དྲི་མ་དེ་བསལ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གང་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྒོམས་པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡར་དང་པོ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ། འདུ་འཛི་སྤངས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ་བཏང་སྙོམས་ལ་མ་ལུས་པར་ཤེས་པ་ངར་དང་བཅས་པ་གལ་ཆེ། དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ་གོ་ཡུལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ནང་དུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེ། བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དུས་སུ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རྩི་ལ་མ་འབྲུར་བ་གལ་ཆེ་གསུང་ངོ་། །ཉམས་ལ་མ་ཞེན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་བཞི་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཁོ་བོས་ཞུས་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུས་པའོ།། ༔ །།ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། མཉམ་མེད་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདུད། དང་པོ་ཞི་གནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞི། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྡིག་པ་
སྦྱངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་མ་བསླད་པ་རྣལ་མ་གསལ་ལ་དག་པ་དུས་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས། སྣང་ལ་
ངེས་པ་དང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའོ། །སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་སྣང་ལ་ངེས་པ་ཡིན། ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རེ། མར་འཁོར་བ་ལ་མི་
དོགས། གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། མ་ངེས་པའི་ཉམས་སྒོང་ལ་བཞི་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའོ། །ཉམས་ལ་རེས་ཡོད་སླམ་
ལ་རེས་མེད་དམ་སླམ་མོ། །མི་རྟོག་པས་རྒྱུ་བྲུས་ནས་མར་ལྡོག་ཉེན་ཡོད། ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། དང་པོ་སློབ་པའི་དུས་སུ་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་དེ་

༄༅། །ལ་སློབ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པ་ལ་སློབ། དེ་ཡང་རིག་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡེངས་པ་ལ་སློབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གོམས་ཅན་རང་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མ་ཤོར་བར་བྱས་ནས། རྣམ་རྟོག་སྣེ་ཅི་ཙམ་ཡང་འཕོ་བ་ཡིན་གསུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྲིན་དང་ན་བུན་དང་ཁྲུག་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཙམ་ཡང་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། ནམ་མཁའ་རང་ལ་དེངས་ནས་འགྲོ་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་རྡུམ་བཀུབ་ན་སླར་ལ་ཐུབ་པ་ཡིན་གསུང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཉེན་ཡོད་གསུང་། ཡི་དམ་སྐད་ཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བསྒོམ་དགོས་གསུང་། སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་གསལ་སིང་ངེ་བ་དེ་ཉམས་མྱོང་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པ་དེ་གནས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྟོགས་པ་

ཡིན། བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་ཚེ་འདི་ཉིད་གྲོལ་བ་བཏང་བ་ཞིག་དང་ཕྲད་ན། བླ་མ་དེས་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་བསྐུར་ནས། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་
ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་གསུང་། བསྐྱེད་རིམ་ནི་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང་། རྩ་རླུང་དང་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡང་དེ་ཡིན་གསུང་། རྫོགས་
རིམ་ནི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་བསྒོམས་པས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དབེན་པར་བསྒོམས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ལུས་
སེམས་བདེ་བ་འོང་སྟེ། ནང་དུ་རྟགས་ལྔ་འཆར། ཕྱིར་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ནང་ན་རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་དུ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཙ་ན་རླུང་གི་སྣང་བ་འགགས་ཏེ་རླུང་དྷུ་ཏིར་ཚུད་པ་
ཡིན་གསུང་། རྟགས་གཉིས་པ་ཤར་ཙམ་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་སུན་དབྱུང་བ་གྲོགས་པོ་མཛའ་བོས་བསླུས་པ་ལྟ་བུ་

༄༅། །འབྱུང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་མི་རྟོག་པ་མཁས་པས་འཇའ་ཚོན་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། ཅིར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་སྣང་བས། གསེར་
གླིང་ནས་ར་གན་བཙོལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལ་ཐིམ་པས། ལན་ཚྭ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་དུངས་དུངས་བྱེད་པ
བུ་དང་ཕ་རིང་དུ་མ་ཕྲད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། རང་གིས་ཤེས་པ་དོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་དབུལ་པོས་གཏེར་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ཀ་ལི་ཀའི་ཕྲུག་གུ་ལྟ་
བུ་འབྱུང་། མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་པར་སྐྱེ་བ། འདོད་ཆགས་ཅན་གྱིས་བུད་མེད་གཟུགས་མཛེས་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་
ཤིང་བསྒོམས་པ་དང་། མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་

མའི་སྙིང་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།། །།ན་མོ་གུ་རུ། སེམས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ནི་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་པ་ནི་དུས་འདི་ནས་ཡོད་འདི་ནས་མེད་བྱ་བ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་ཤིང་མི་
འགགས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་པའོ། །སེམས་ཅན་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་རིག་པས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སོ། །
རང་རིག་གཞན་རིག་གཉིས་ནི། རང་རིག་ནི་རང་གི་རང་ངོ་ཤེས་པའོ། །གཞན་རིག་ནི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་དཀར་དམར་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་སེམས་སུ་
ཤེས་པའོ། །ཡང་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་མ་རྟོགས་ན་མོ་ཧ། གོ་ན་རང་སེམས། མ་གོ་ན་གདོང་ཐོབ། བྱེད་ན་འབད་རྩོལ། མི་བྱེད་ན་ཤུགས་འབྱུང་། འདོད་ན་སྒྲུབ་དགོས། མི་འདོད་

༄༅། །ན་རེ་དོགས་མེད་པ་འབྲས་བུའི་མཆོག་གོ། ། །གུ་རུ་ན་མོ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཉིད་
གང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལེགས་ཞུས་པས། བླ་མའི་ཞལ་ནས། དོ་ཧ་དང་། གསར་མ་སྐོར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་ཚོ། ཆོས་ཕབ་པའི་ཕབ་
པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ངོ་བོ་རྟོགས་པས་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་ཕབ། གཞི་རྟོགས་པས་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཕབ། ངོ་བོ་རྟོགས་པས་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་གོ །གཞི་རྟོགས་པས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གོ །དོན་
ལ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བློ་ཡི་དབང་གིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཡིན་གསུང་། སྣང་སེམས་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཞུས་པས། སྣང་སེམས་གཉིས་གཅིག་
ཡིན། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་ལོགས་ན་མེད་གསུང་། སྣང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་འོད་དམ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་སྒྲོག་རང་བརྡལ་

དུ་འགྲོ་གསུང་། སེམས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཞུས་པས། སེམས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་འོད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཉིད་རྟོགས་
པས་ཆོས་ཉིད་སྒྲོག་རང་བཏུལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སོང་ནས་འོད་ཕྱིར་ཆད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཉི་མའི་ཕྱིར་འོད་འགྲོ་བས་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་གཅིག་པོ་
རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་རང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཏེ་འོང་། སེམས་དག་པས་སྣང་བ་རང་ཤུགས་ལ་དག །དེས་ན་སྣང་བ་དང་སེམས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་སོར་བཞག་ལ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
འབབ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ཆོག་གསུང་། སྣང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བོར་ནས། སེམས་ཉིད་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་དང་
ཆོས་ཉིད་བློས་བཞག་ནས། སེམས་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་ཡེར་གྱིས་རྒྱན་མོ་མཛུབ་ཚུག་ཏུ་བསྒོམ་གསུང་། ཡང་ན་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕལ་བ་ཅིག་ཕབ་ནས་

༄༅། །དེ་ནས་དེའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ། དེ་གཉིས་འདྲ། ཆོས་ཉིད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པར་བསྒོམས་ཀྱང་འཚང་མི་རྒྱ་གསུང་། རླུང་སེམས་
གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཞུས་པས། རླུང་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཡིན། རླུང་གིས་གཡོས་པས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་དེ་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པར་གནས་ཏེ། སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རླུང་རང་སར་དག་ནས་འགྲོ །གཉིས་མེད་རིག་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གསུང་། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཞུས་
པས། ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་གཏིང་མཐའ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་སྤྱི་བཙན་དང་གང་ཟག་དགོས་བཙན་གཉིས་ཀ་ལ་འཁོར་བའི་ནང་དུ་མ་འཁྲུལ་བྱ་བ་འདི་ཡིན་མེད། འོན་ཀྱང་གང་
ཟག་དགོས་བཙན་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་ཅིང་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན། མཐའ་ནི་ཡོད། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་མ་ཟིན་བར་དུ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག 325

མཐའ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་གནས་པ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་ངོས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁྱད་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་གསུང་། འོ་ན་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། སྤྱོད་ལམ་འདི་ལྟར་ཡིན་བྱ་བ་མེད་དེ། གང་བདེར་བསྒོམ་པ་
ཡིན། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་བྱེད་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་མེད་པར་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྒོམ་གསུང་། འོ་ན་གཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགྲོའམ་ཞུས་
པས། གཉིད་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཙྫ་ལས། གཉིད་ནི་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་མོད། གཉིད་རྟོག་མེད་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། གཉིད་
མཐུག་པོའི་དུས་སུ་གསལ་ཆ་མེད་པ་ཙམ་ལས། གཞན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་གཉིད་ཆོས་སྐུ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དེ་ཀ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། གཉིད་སྲབ་པའི་

༄༅། །དུས་སུ་སྨི་ལམ་སྣ་ཚོགས་སྨི་བ་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡིན། གཉིད་མ་ལོག་ཙ་ན་བསྒོམ་པའི་དུས་དང་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཁྱད་མེད་པ་འཆར་འོང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་གཉིད་མ་ལོག་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་དེས་ན་གཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མིན་གསུང་། སྔོན་དུ་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་འཚལ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་དེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནས་པ་ལ། ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཚལ་ལམ་མི་འཚལ་ཞུས་པས། བསླབ་པ་གསུམ་མམ་སྡོམ་པ་གསུམ་ལོགས་སུ་མི་དགོས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཀླཞིས་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཚང་བ་ཡིན་གསུང་། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཅན་དུ་བསྒོམ་འཚལ་ལམ་མི་འཚལ་ཞུས་པས། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པས། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་

327

པ་གཉིས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་དང་དེ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པས། བསྒོམ་དུ་མེད་གསུང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་གཉིས་བསྒོམ་འཚལ་ལམ་མི་འཚལ་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལོགས་སུ་བསྒོམ་མི་དགོས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས། དེ་ལ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ཀུན་གྱི་ཞལ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་ པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་འབྱོངས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པས་ཉན་ཐོས་སུ་གོལ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་གསུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སྟོང་པའི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་མེད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ། ཡང་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྙེང་དུ་གནས་པས། སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་ 328

ཁ ཆོས་སྤྱོད། ༥

༄༅། །ཡིན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རང་ཁམ་ལ་སྟོང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་མེད། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་ལས་མི་རྟོགས། དེས་ན་དོན་དམ་གྱི་སྙིང་ན་

གནས་པའི་དུས་སུ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་བྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དྲན་ཡུལ་དང་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། བྱས་ན་སླར་ཡང་འཆིང་བ་

ཡིན་པས། ཡིད་ལ་མི་བྱ་གསུང་། ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྟག་ཏུ་བསག་འཚོལ་ལམ་མི་འཚོལ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་རྙེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ། ལུས་ངག་གི་

དགེ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱ་མི་དགོས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ནི་མཉམ་བཞག་སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་ངག་དགེ་བ་གཙོར་མི་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པ་དེ་ཡིན། གླང་པོ་རྙེད་ནས་རྗེས་མི་བཙལ། བརྩས་མ་བྱས་ནས་ཞིང་མི་བསྐྱུང་། འོ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ལགས་སམ། དེ་བཞག་

པས་ཅང་མཆིའམ་ཞུས་པས། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱར་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དེས་ཆོག །སྤྱར་མ་བསགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེར་མི་བཏུབ། དོན་དམ་སྐྱེས་པ་
དེའི་སྔོན་དུ་བསོད་ནམས་སོང་བར་གསལ་བས་ངེས་མཆི་གསུང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྤྱེལ་འཚོལ་ལམ་མི་འཚལ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་ཧིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་
པས། བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱིས་པ་མི་དགོས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཕ་ཁྲག་གི་ལུས་མ་ཟད་བར་དུ། བསྐྱེད་རིམ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲུམ་ལྷ་བུར་ཕལ་ཙམ་རེ་
བསྒོམ་གསུང་། འོ་ན་བར་དོའི་ཆོས་ལོགས་སུ་བསྒོམ་འཚལ་ལམ་མི་འཚལ་ཞུས་པས། ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ལས་བར་དོ་ལོགས་སུ་བསྒོམ་མི་དགོས། ངོ་བོ་དང་བར་དོའི་འོད་
གསལ་ཐ་དད་མེད་པས། དལྷ་དང་འཆི་ཀ་གཉིས་བར་དོ་ལོགས་སུ་བསྒོམ་མི་དགོས་གསུང་། འོ་ན་དལྷ་ནས་སངས་རྒྱས་པའམ། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལགས་བཀྲིས་སྒོམ་ན་ཚ་ 330

༄༅། །ལ་སོགས་པ་འོང་བ་ཙུག་ལགས་བྱས་པས། སེམས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་ན་ཆ་དང་བྲང་དྲོ་བཀྲིས་སྐོམ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་འོང་བ་དེ། རང་
སེམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གོར་ཆུད་པས་ལེན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལུས་ཀྱི་གོ་རར་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱུང་སྒོ་ངར་ཚུད་པའམ། སེང་གེ་མངལ་རྒྱུར་ཆུད་པ་དང་འདྲ་
གསུང་། ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ན་ད་ལྟ་ལམ་རྟགས་མི་གདའ་བ་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས། བར་དོར་སངས་རྒྱ་བ་དེ་བཙན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། ལམ་མ་བགྲོད་པར་ལམ་
རྟགས་མི་འོང་གསུང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དམ་མ་ཆད་ཞུས་པས། ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མ་ཆད། གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པས། གཞན་དོན་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་སྐུ་ལས་གཟུགས་སྐུ་འཆར་བའི་དཔེ་དོན་ཆོས་གཞུང་ནས་མང་དུ་བཤད་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ད་

ལྷུའི་སེམས་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལས་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེ་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ང་བོ་བསྒོམས་པ་གཅིག་པུས་འོང་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དྲིལ་བ་ལ་ང་བོ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སེམས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལས་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྒོམ་པ་ལས། གཞན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མི་བྱ་གསུང་། རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལས་མ་ཕྱི་མ་བསྟན་པ་ཞུས་ལན་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ། ཤཱཀྱའི་བཙུན་རྡོར་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའོ།། ། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་གཡུང་གིས་ང་བོའི་ག་དར་ཞུས་པའི་ཞུས་ལན་ནས། སྔར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་རྣམས་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་དང་། ང་བོ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པ་གཉིས་འདག་འོལ་གང་ཆེ་ཞུས་པས། དེ་ང་བོ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པ་འདག་འོལ་ཆེ་གསུང་། འཇིག་རྟེན་བློས་བཏང་ནས་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་

༄༅། །ལ་ལྷ་གོས་དགོས་ན། ཀ་ཙ་བག་རེ་ཉ་ར་བྱེའམ། བཙུད་ལེན་བྱེའམ། ནོར་སྒྲུབ་སླ་བ་འདྲ་བྱེའམ། ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བར་ཤིན་ཡང་ཤི། བསྒོམ་ལགས་
སམ་ཞུས་པས། དེ་ལ་བླམ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། ཀ་ཙ་མེད་ན་སྲུང་བའམ་གཞན་ལ་རེ་ན་སྒོམ་མི་འོང་གསུང་། རང་གི་འཚོ་བ་བག་ཙམ་ཉ་ར་བྱ་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་
བསྒོམས་པ་རང་གིས་ཆོག །འཚོ་བ་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྐྱོར་བ་ཡིན། བཅུད་ལེན་ཡི་མ་བྱེད་གྲུབ་པ་མེད། ནད་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ཅོང་ཞི་ཨེན་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་
གཞན་མི་བྱ། ནོར་སྒྲུབ་སླ་བ་འདྲ་བག་ཙམ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་གསུང་། གནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སུ་བསྒོམ་མམ། རི་སྟོང་བྲག་སྟོང་དུ་བསྒོམ་མམ། ལུང་ཞིག་ཞུ་ཞུས་
པས། གནས་གར་བདེར་བསྒོམ། རང་དགའ་ན་རི་ལུང་མེད། མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་ཡུན་ཐུང་དུ་བསྒོམ་གསུང་། ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་སྙིང་མི་འདོད་ན། ངོ་བོ་གཅིག་པུ་

བསྒོམས་ན་ཙུག་མཆི་ཞུས་པས། བླམ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་མི་བྱ་དགོས་སྙམ་ན་དགོས་བདེ་བ་ཡིན། དགོས་སྙམ་པ་དང་མི་དགོས་སྙམ་པ་དང་བྲལ་ན་མ་དགོས་
པ་ཡིན་གསུང་། གཞན་དོན་རྒྱུད་བཅད་ནས་བསྒོམས་ན་ཞུས་པས། བསམ་པས་སེམས་ཅན་མ་སྤངས་པས་གཞན་སྣང་ལ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ། སྦྱོར་བས་སྤངས་པས་
ཆོག་གསུང་། ངོ་བོའི་ནང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ། སྟོམ་པ་ན་ཟག་མེད། སྙིང་རྗེ་ན་དམིགས་མེད། སེམས་བསྐྱེད་ན་དོན་དམ། དམ་ཚིག་ན་ཡེ་
བསྲུངས་ཆེན་པོ་ཡར་ལྡན་ཡིན། གདམས་ངག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་གསུང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཅི་ལགས། གཞན་མ་ཚོ་མི་དགོས་སམ་ཞུས་
པས། གཞན་མ་ཚོ་བྱས་ཀྱང་བཙུན་བྱེད་པ་ཡིན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཡིན། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལག་པའི་ལྟོ་རྒྱབ་དང་འདྲ། མ་

ཁ ཉེར་བཞི

༄༅། །རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། རྫོགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་གསུང་། ངོ་བོ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡེ་རེ་བ་དང་། རིག་པ་སྒྱུ་སྒྱུ་བ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་བྱ་བ་མེད། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས། སེམས་ཐམས་ཅད་རིག་པ༔ རིག་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཡིན་གསུང་། ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཅི་ཙུག་བསྒོམ། མིག་བཙུམས་པ་དང་མ་བཙུམས་པ་གཉིས་གང་ལགས་ཞུས་པས། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་བྱེད་ཀྱང་བསྒོམས་པས་ཆོག །སྤྱོད་ལམ་ལ་ངེས་པ་མེད། མིག་བཙུམས་པ་དང་མ་བཙུམས་པ་འདྲ། དང་པོ་མ་བཙུམ་པས་བདེ་བ། འབྱོངས་ཙ་ན་བཙུམ་པ་བདེ་བ་གསུང་། ང་བདག་འཛིན་བློས་བཏང་ཟེར། ཆོ་གཞུག་འདི་ལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་འདི་དགོས་བྱ་བའི་གདམས་ངག་ཡོད་ན་ཞུ། རྒྱ་ལ་གཉན་སར་བསྒོམས་པའམ། ལུང་

སྟོང་དང་རི་སྟོང་དུ་འདྲེ་ཐོད་དང་འཕྲད་པའམ། བདུད་རིགས་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱུང་ན། ཅི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། རི་ཁྲོད་དུ་ལྟ་བའི་གདེངས། བསྒོམ་པའི་གདེངས། ཡི་དམ་ལྷའི་སྙིང་པོའི་གདེངས་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། དེ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་ན། གཞན་སར་འདྲེ་ཐོད་ཀྱིས་བར་ཆད་རྩོམ་པ་བྱུང་ན། གནོད་པ་དེ་གང་ན་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ལ། གནོད་པ་མ་བྱེད་བྱ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་བྱིན། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་མཁའ་འགྲོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། སྙིང་པོ་མང་དུ་བཟླས་པས་བར་ཆད་མི་འོང་། སངས་རྒྱས་དང་འོ་སྐོལ་གྱི་བར་ན་གྲུབ་ཐོབ་མི་བཞི་ལས་མེད། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པའི་ཕྱི་ན་ཕར་ལ་ཁྲི་བཞིན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འདུག་པས། སློབ་མ་སྒོམ་པ་ཅན་ལ་བར་ཆད་བྱུང་བ་མེད་གསུང་། ལྷ་འདྲེའི་གནོད་པ་བྱུང་ན་ངོ་བོ་བསྒོམ་པ་དང་། སྟོང་པ་སྟོང་ཉམས་ཅན་བསྒོམ་པ་གང་དགའ་ཞུས་པས། ངོ་བོའི་སྒོམ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པའི་སྟེང་

336

༄༅། །དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། འདྲེ་གདོན་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་ལ། སྟོང་པ་ནི་ལྷ་འདྲེས་ཀྱང་བསྒོམ་ཤེས། སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འགྱེད་ཤེས། ངོ་བོ་རྟོགས་མ་མྱོང་བས། ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་བསྒོམ་མི་ཤེས་ཏེ། ངོ་བོ་ལྷ་འདྲེའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས། ངོ་བོ་རང་བསྒོམ་པ་ཁོ་ན་དགའ་གསུང་ངོ་། །ངོ་བོ་བསྒོམས་པ་ལ་ཉམས་མྱོང་འོང་ངམ་མི་འོང་ཞུས་པས། འོང་སྟེ་ཉམས་མྱོང་གིས་ང་རྒྱལ་ཆགས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་ལོངས་ལ་ཐོངས་ནས་འོང་བ་ཡིན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཕྱི་ཤུན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་བློ་བདེ་ལྷན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན། ངོ་བོ་སྐྱེས་པའི་ཉམས་རྟོགས་དེ་ཚོ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་མངའ་ཞུས་པས། དེ་ཚོའི་རྣལ་ཤད་པ་ཐམས་ཅད་བློས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། འོ་སྐོལ་གྱིས་ཀྱང་བློས་བྱས་ནས་འབྱུ་མཐན་ན། ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་

སྐུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་སྟེ། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་བྱ་བ་བློ་ལས་འདས་པ་ཡིན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཞན་ཁོང་རང་བློས་བྱས་པའི་ངོར་ཡོན་ཏན་དེ་ཚོ་སྣང་གསུང་། གཙོ་བོར་ཙོག
ཕུར་བྱས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་པར་རླུང་བསྒོམས་ན་འོང་ངམ་མི་འོང་ཞུས་པས། དེ་ཡང་འོང་བ་འོང་སྟེ། སྨན་དཔྱད་ཀུན་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་ཙོག་ཕུར་བསྡད་ན། རྒྱུ་མ་རྡུལ་ནས་འགྲོ
བར་ཆ་ཞེད། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་ཆ་ཞེད་པས། དེ་དགའ་བ་ཡིན་གསུང་། ངོ་བོ་རྟོགས་ཟེར་ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཅེད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས
ཆུང་བར་འདུག་ན། ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བྱ་བ་བླ་མ་མི་ལས་གསུང་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུང་།། ༄ །།གུ་རུ་ན་མོ། ཕག་མོ་གྲུ་པས། བླ་མ་མང་པོ་ལ་གཏུགས་པའི་མཐར་
གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླངས་ནས། ཕྱིས་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་དང་གླེང་སློང་བྱས་པས། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་བྱ་བ་ལན་མང་དུ་གསུང་སྐད། འོན་

༄༅། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཧི་ལྷ་བུ་ཞིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། ཁམས་སྟོན་ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདི་ཡིན་གསུངས་ནས། ཕྱི་རྣམ་པར་རྟོག
པའི་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བ། ནང་ཤེས་པ་བྱིང་རྨུག་ཏུ་མ་སོང་བ། རིག་པའི་གོ་མ་འགགས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིག་སྟོང་རྗེ་བྲལ་དུ་དྭངས་སེང་བ་རྟོགས་པ་འདི་གསུངས་པས། བླ་མ་ཕག
མོ་གྲུ་པས་ཆོས་འདི་ཡིན་བྱ་བའམ། འདི་མིན་བྱ་བའི་བཟ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ལངས་མ་ནུས་པ་ལ། བླ་མའི་ཞལ་ནས་ལངས་ནས་འོང་གསུང་། དེ་གོང་གི་བླ
མ་ཀུན་ཅི་རེད་ན་བྱ་བ་ལན་འགའ་གསུང་སྐད། རྗེའི་ཞལ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བློ་ལས་འདས་པ་བྱ་བ་ཡང་དེ་རང་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །བྱ་བ་དེ་ཀ
ཡིན། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྙིང་གི་དབུས་སུ་སད། །བྱ་བ་དེ་ཀ་ཡིན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དམིགས་གཏད་མེད་བྱ་བའང་དེ་ཡིན། རིག་པའི་ངོ་བོ་སྒོམ་དུ་སོང་ནས་དྲན་པ་ལ་བློ་གཏད་མི

དགོས་པར་འདུག །སྒོམ་བྱ་བ་ཕར་བློས་གཏད་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་གདའ། སྒོམ་ཁོ་རང་གིས་ཚུར་སྐྱོལ་ནས་འོང་བར་འདུག་སྐད། བླ་མ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། ནམ་མཁའ་

ལ་མཐའ་དབུས་མེད། ཐེར་ཀ་ལ་མགོ་མཇུག་མེད། ལྷམ་སྒྲོག་བཅིངས་ནས་སྐྱུས་གཞུག་ཇོགས། བློ་འདས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ང་ལ་འོང་བར་འདུག །བློ་ལ་ལྷུག་མ་མེད་པའི་དགེ་

བའི་རྩ་བ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ལ་ཟེར་བར་འདུག །སེམས་ཉིད་ལ་རང་བྱུན་ཚུད་ཙ་ན་གཞན་དོན་ཡོང་བ་ཡིན་པར་འདུག །དེ་ང་ཁམས་སུ་འགྲོ་དོན་མི་འདུག་གསུང་

སྐད།། ༄༅ །།བླ་མ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚེ་ལ་ལོང་མེད་མྱུར་དུ་འཆི་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས། འགྲོ་བ་

རིགས་དྲུག་གར་སྐྱེས་སྐྱིད་མེད་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོར་ཤེས་པས། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས། དུས་

༄༅། །ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་བློས་མི་གཏོང་བ་ཞིག་དགོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པས། གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བླ་མ་དང་། ཇོ་བོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱེད་དགོས་གསུངས་པས་ན། དེ་ཡང་རང་ལ་ཡོད་པ་རང་གིས་སྐྱོང་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་། རང་ལ་ཡོད་པར་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། རང་ལ་ཡོད་པ་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་མ་བཅོས་པ་གཉུག་མའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་མ་བཅོས་པ་དེ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་ནས། དེ་ཡང་སོ་མར་གཞག །རྟེན་མི་བཅའ་བར་གཞག །རང་དགར་གཞག །ལྷུག་པར་གཞག །བླང་དོར་མེད་པར་གཞག །དམིགས་གཏད་མེད་པར་མི་བཅའ་བར་གཞག །སིང་ངེ་གཞག །ལྷང་ངེ་ལྷན་ནེ་གཞག །བཅས་བཅོས་མི་བྱ་

བར་རང་ཤུགས་སུ་གཞིག་གོ །ཐབས་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་པར་བཅའ། །མིག་སྣ་རྩེར་ལེགས་པར་དབབ། ལྕེ་རྐན་ལ་སྦྱར། མགྲིན་པ་ཨེན་ཙམ་དགུག་སྟེ། ཤེས་པ་སྔ་མ་ནི་
འདས། ཕྱི་མ་ནི་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་བ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པར་བྱ། དེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། ཕྲ་བ་དང་རགས་པའོ། །ཕྲ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའོ། །སེམས་ནི་རིག་པ་མ་བཅོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་། ངོ་བོ་ཅིར་འདུག །ཐ་མར་གར་འགག་ལྟོས་དང་། དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད། བར་དུ་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད། ཐ་མ་གང་དུ་ཡང་འགག་པ་མེད་པས། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྣང་བ་སེམས་སུ་འཆར། སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་
སུ་འཆར་གསུང་། སྣང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་སྣང་དུ་མ་སོང་། སེམས་ཉིད་རིག་པར་ཤེས་པས་བེམ་པོར་མ་སོང་། རིག་པ་སྟོང་པར་ཤེས་པས་མཚན་མར་མ་སོང་། སྟོང་

ཁ ཉེར་བརྒྱད་ཕྲོས། ༥

༄༅། །པ་བདེ་བར་ཞེས་པས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་སོང་། བདེ་བ་རང་སེམས་ཡིན་པས་གཞན་སྣང་དུ་མ་སོང་། སེམས་ལ་དངོས་བཟུང་མེད་པས་དམིགས་པ་དང་མ་
དམིགས་པ་མེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ལན་ནོ། །རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞུས་ལན་རྫོགས་སོ།། །། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་
དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་
ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།། 343

ཁ ཞུས། ༡

༄༅། །རྒྱལ་འབྱོར་ཆོས་གསུང་གི་ཞུས་ལན་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་འོད་གཉིས་མི་གདའ་བ་ཞུས་པས་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན། སྣང་བ་སེམས་སུ་ནན་ལྟར་
འདུས་ན། སེམས་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུའི་འོད་གཉིས་མི་གདའ་བ་ཞུས་པས། དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན། ཆོས་
གཅིག་ཆོད་ལ་སོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་སྐུ་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ལྟག་མ་མེད་པ་

༄༅། །དོན་ཅིག་ཆོད་ལ་སོང་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་ཡིན། སྐུ་སྒྲ་དན་ལས་འདས་ནས་སྐྱེ་བ་དག་པས་རང་སྣང་ལ་མེད། གཞན་སྣང་ལ་གཟུགས་སྐུ་འཆར་བ་ཡིན་གསུང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་རང་སྣང་ལ་མེད་པ་དེ། རང་སྣང་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་ཟེར་རམ། འོན་ཏེ་རང་སྣང་ལ་གཏན་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡིན། དགེ་བའི་ཆ་ཞེས་གཉེན་བཀའ

གདམས་པ་རྣམས་སྔ་མ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན། འོ་སྐོལ་གྱི་བླ་མ་ཕྱི་མ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན། གཞན་སྣང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡོ་མཐུན་པར་འདོད་གསུང་། དོན་ཐོག་ནས་མ་ཆོར་བར་ཡེངས་ནས་
ཕྱིས་དྲན་པ་སྐྱེད་ཙ་ན། དོན་སྐྱེད་པ་དེས་བར་དུ་ཡེངས་པའི་རྗེས་ལ་བལྟས་པས་ཆོས་སྐུར་འགྲོ་བར་འདུག་ན་དེས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག །བར་དེས་སྒྲིབ་པར་ནུས་སམ་མི་ནུས། གཏན་དུ་
མ་ཡེངས་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། རྗེས་ལ་བལྟས་པས་ཆོག་ན་དེས་ཆོག །བར་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲིབ་པར་མི་ནུས། གཏན་དུ་མ་ཡེངས་པ་མི་དགོས། ཡེངས་པ་བྱ་བ་
མེད་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་ལ་ཡེངས་མ་ཡེངས་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། འདི་ལས་ཕྱུལ་སའམ་བོགས་འདོན་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་རང་
ཡིན་བྱ་བ་ཞིག་ཞུ་ཞུས་པས། རང་གི་སེམས་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་བསྒོམས་ན་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འདུག །འཕགས་པའི་གནས་སུ་བསྒོམས་ནའང་འོང་ཞིང་

348

༄༅། །འདུག །འོད་གསལ་དེ་སུ་ཡིན་ན་རང་གི་ཡིན། རང་རྟོགས་རང་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ། རང་གིས་རང་རིག་རང་གསལ། གསལ་ལ་མ་
འགགས་ཏེ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་འོད་གསལ། མཐའ་དབུས་མེད་པར་འོད་གསལ། རྣམ་རྟོག་ཡོད་མེད་མེད་པར་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པས་དེའི་ངང་ལ་གནས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལ་བོགས་འདོན་རྒྱུ་མེད། དེ་ལ་བོགས་འདོན་ན་འདོན་པར་རང་གི་སྐྱོན་ཡིན། དེ་ལས་བོགས་སམ་རྟོགས་པའམ། ཕུལ་ས་བྱུང་ན་དེ་ཡང་སྐྱོན་ཡིན་
གསུང་། ངོ་བོ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པའི་བསྐྱེས་པོ་ལ་བོགས་དང་དྲི་རྒྱུ་འོང་གིན་གདའ་འམ་མི་གདའ་ཞུས་པས། དྲི་རྒྱུ་ཡང་མེད་བོགས་འདོན་རྒྱུ་ཡང་མེད། ངའི་དྲུང་དུ་འོང་གིན་
བློའི་རེ་བཏང་གིས་འགྲོ་ཡིན་འདུག་གསུང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཚོད་ལ་སོང་བ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་བོ་མི་ཟིན་པར་འདུག་ན། བར་དོར་ཟིན་ནམ་མི་ཟིན་ཞུས་པ་དང་། བློམ་ཀུན་ན་རེ་རྨི་ལམ་དུ་

ཟིན་དགོས་གསུང་སྐོ། ངས་བལྟས་པས་རྨི་ལམ་དུ་མ་ཟིན་ཡང་བར་དོར་ཟིན་ཡོང་། ད་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྨི་ལམ་དུ་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བས་མི་ཟིན། བར་དོར་ནི་ད་ལྟ་བས་ཀྱང་
གསལ་བར་འོང་པས་ཟིན་ནས་འོང་གསུང་། ད་ལྟ་ངོ་བོ་ལྟུང་འཇུག་པ་ཞིག་ཤེ་ན། བར་དོར་ལྟུང་འཇུག་གམ་ཅིག་ཆོད་ལ་འགྲོ་ཞུས་པས། ད་ལྟ་ངོ་བོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ན་བར་དོར་
ཡང་ཅིག་ཆོད་ལ་འགྲོ་གསུང་། ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་སྔགས་བཟླས་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། སྔགས་བག་རེ་བཟླས་ན་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་
འབྱུང་བས་སྔགས་བག་རེ་བཟླ། ལྟ་བ་སྒོམ་མི་དགོས། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་སྔགས་བཟླས་པ་ཡིན་གསུང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོགས་ནས་རྒྱུན་དུ་གསལ་བས་ཀུན་
རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། དེ་ལ་གསུམ། གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ། རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡིན། གོམས་པ་ལས་

ཕ ༄༅། །བྱུང་བ་ནི་ཚེ་སྔ་མ་ཕན་ཆད་བསྒོམས་པས་འདི་ལ་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡིན། བསྒོམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་
བསྒོམས་པས་འོང་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། དོན་རྟོགས་པས་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡིན། ལོགས་སུ་ཀུན་
བཞི རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྒོམ་མི་དགོས། དོན་དམ་རྟོགས་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཞན་དོན་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ཡིན། ངོ་བོ་རྟོགས་
ཟེར་ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག །བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆུང་བར་འདུག་ན་ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བྱ་བ་བླ་མ་མི་ལས་གསུང་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། རྗེ་བཙུན་སྒང་བའི་དུས་སུ་
༤ ཐུགས་མི་བདེ་བ་འོང་གིན་གདའ་ཞུས་པས། ན་དུས་སུ་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མི་འོང་བར་འདུག །གང་ན་བའི་སར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ལེ་མི་གནོད་པར་འདུག

གསུང་། འདྲེ་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྦྱགས་བརྟབ་པ་བས་གང་ན་བའི་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་འོད་གསལ་བསྒོམས་ན་ཕན་པར་འདུག་གསུང་། ངོ་བོ་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་འདྲེས་པ་བྱ་བ་
ཅི་ལ་ཟེར་བ་ལགས་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་སྒམ་པོ་པའི་ཞལ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་གང་བྱེད་ཀྱང་འོད་གསལ་དང་མ་བྲལ་བར་རྟག་ཏུ་ངོ་བོར་འོང་ན་འདྲེས་པ་ཡིན་གསུང་། རེས་འགའ་
དྲན་པ་ཤོར་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ །དྲན་པ་རྙེད་ནས་ངོ་བོར་འོང་བ་དེ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ངོ་བོའི་ཆ་གཅིག་མ་རྟོགས་པ་ལགས་
སམ། བསྒོམ་ཡུན་ཐུང་བ་ལས་སམ་མ་བསྒོམས་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ངོ་བོ་མཐའ་དག་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན། མ་བསྒོམས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་བསྒོམ་ཡུན་ཐུང་ས་པ་ཡིན་
གསུང་། འོ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་པོ་འདི་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་རྗེ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཙང་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་པོ་འདི་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས། མཉམ་

352

ཞ ༄༅། །རྗེས་མེད་པར་འདི་ལ་ཕྱིལ་ལེ་ཆེ་འདི་རང་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་ད་ལྟ་དྲན་པ་ཤོར་མ་ཐག་རྣམ་རྟོག་རང་ག་མར་འགྲོ་བ་ཅིས་ལན་ནམ་ཞུས་
པས། འདི་གཟུང་འཛིན་མ་དག་པས་ལན། ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པས་གཟུང་འཛིན་དག་པས་རྣམ་རྟོག་དག་ནས། དྲན་པས་གཟུང་རྒྱུ་མེད་པས་མཉམ་རྗེས་མི་འོང་གསུང་། འོ་ན་
ཁཱ མཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་པར་ཤི་ན་བར་དོར་སྐྱེ་བ་འདུག་གམ་མི་འདུག་ཞུས་པས། འདུག་པ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མེད་གསུང་། ད་ལྟར་དྲན་པས་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དེས་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རམ་
ཞུས་པས། དེས་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར། རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་ལས་གསོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་གནས་མེད། ཐམས་ཅད་
ཤ སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་གནས་སུ་གསུང་། འོ་ན་གཉིད་མཐུག་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ངོ་བོ་མི་ཟིན་པར་འདུག་ན། བར་དོ་ངོ་བོ་ཟིན་ནམ་མི་ཟིན་ཞུས་པས། དེ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་

སྤུ་ངོ་བོ་མ་ཟིན་པ་ཡིན། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ད་ལྟ་བས་ཀྱང་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བར་དོར་ད་ལྟ་བས་ཀྱང་གསལ་དུ་འགྲོ་བས། ད་ལྟ་བས་བཟུང་པ་སླ་བར་འགྲོ་བ་
ཡིན་གསུང་། འོ་ན་དྲན་པས་མ་ཟིན་ཙ་ན་ངོ་བོ་མི་འོང་བར། རྟོག་པ་རང་ག་མ་དེ་དྲན་པས་ཟིན་པ་དང་། སྔར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཚོ་འདུག་གམ་མི་འདུག །དྲན་པས་ཤི་མ་ཤི་མེད་པར་
འཛིན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། དྲན་པས་མ་ཟིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རང་ག་རྣམས་དྲན་པས་ཟིན་མ་ཁད་ལ་སངས་ལ་དག །དྲན་པས་ཤི་མ་ཤི་མེད་པར་འཛིན་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་
དྲན་པས་མ་ཡེངས་པར་བྱེད་ན། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་སྐྱེན་པ་ལ་ཕན། དྲན་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གིས་གནོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་གཏན་མེད་གསུང་། འོ་ན་དྲན་
པས་བཟུང་གིན་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུ་མེད་དམ་ཞུས་པས། དྲན་པས་སྐྱུལ་བ་ཙམ་ལས། གཞན་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་གསུང་། ཞུས་ལན་ཐག

༄༅། །ཆོད་པ་ཕུལ་དུ་མེད་པ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་རྗེ་ལ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་བུ་སློབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ནའང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བཞི་འམ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་བཞི་ནི། ཤོར་མ་འཕགས་པ། ཐེམ་ཤི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། གསེར་སྒོམ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། རམ་ཉི་ཆོས་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་ངོ་། །བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་སྲས་བཞི་ནི། དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ། རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པ། འབའ་རོམ་པ་ཆེན་པོ། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའོ། །ཉེ་བའི་སྲས་བཞི་ནི། མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ། འགར་སྒོམ་ཞིག་པོ། ལ་ཡག་ཇོ་སྲས། སྐྱེས་བུ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། ཉེ་གནས་བཞི་ནི། ཇོ་གདན་ལེགས་མཛེས། སྒོམ་པ་ཤེར་གཞོན། ཉེ་གནས་གསལ་བྱང་། གསལ་ཡེས་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་གཉིས་ནི། གསལ་སྟོང་ཤོ་སྒོམ། རྣལ་འབྱོར་ཆོས་གཡུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཐོབ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འདི་བྲིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིས། །བདག་དང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཉེས་

པའི་སྐྱོན་དང་ཡོངས་བྲལ་ནས། །མགོན་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ཡིས། །སྲས་ཀྱི་བུ་བོར་བསྒྱུར་ནས་ཀྱང་། །ཟླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །བསྐལ་བཟང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་
གཉེན་གཅིག་པོ། །མན་ངག་བདུད་རྩི་ཀུན་གྱི་རོ་གཅིག་པོ། །དམ་ཆོས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་པོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བདག་སོགས་འཛིན་བསྒྱུར་ཅིག། ༎ ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་
ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་
མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།།

༄༅། །ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྗེའི་གསུང་། ཁྲིད་ཆོས་སྨུ་ཏིག་ཅེར་ལ་བརྒྱུས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རང་དམ་གཞན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་ཁྲིད་ལུགས་ནི། འོ་
སྐོལ་གྱི་འདི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་མ་ཞུགས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་རྒྱུད་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས། བླ་མའི་
བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་ལ་ཚོགས་མེད། མོས་གུས་ཡོད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། མོས་གུས་རབ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡང་རབ་

༄༅། །ཏུ་འཇུག །སྲོས་གྲུས་འབྲིང་ལ་འབྲིང་། སྲོས་གྲུས་མཐའ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་མཐའ་མ། སྲོས་གྲུས་གཏན་ནས་མེད་ན་
བྱིན་རླབས་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སྲོས་གྲུས་ཡོད་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དུས་སུ་གནས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། མཛེས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བ་གཅིག་ཏུ་བསམ། ས་ཡིན་ན་གྲུ་གང་ལས་མི་ཆུང་བ་གཅིག་བྱས་ལ། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་

དབུས་སུ་རི་རབ། ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པ། ནང་སྐོར་དུ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན། གཏེར་གྱི་བུམ་པ་དང་བཅས་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་དགོད། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་གདན་སེང་
གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་། རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་སྐུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས། ཞལ་འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར་བཞུགས་པར་བསམ། དེའི་དབུ་ཐོག་ན་ཡར་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ
བསམ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་མཐོ་ཡུལ་དང་། བར་སྣང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མ་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་
དངོས་གྲུབ་གཏེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་བསམ་མོ། །དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཨ་ཙམ། ངས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། ད་ལྟའི་སྐྱིད་སྡུག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆགས་སྡང་ལ
སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཤིང་། ཚར་མ་ཆོད་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས། ད་ཡོང་དུ་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆགས་སྡང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག

༄༅། །ཀྱང་གཏོང་རེ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་མནའ་ལིངས་ཀྱིས་དོར་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོ་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་ཆོད་ཀྱིས་བཅད་ལ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལན་གསུམ་བྱ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུད་ཅིག་བསམ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སེམས་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པ་མ་དག་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་མ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བླ་མ་ལ་མཎྜལ་དབུལ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་མདུན་གྱི་མཎྜལ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་དང་བཅས་པ༔ དབུས་སུ་རི་རབ་ཉི་ཟླ། དེའི་ནང་སྐོར་དུ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན། གཏེར་གྱི་བུམ་པ་དང་བརྒྱད། དེའི་ཕྱི་སྐོར་ན་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས། དེ་ཐམས་ཅད

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དང་། གོས་དང་། འབྲུ་དང་། ཟས་ནོར་དང་། བཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མེར་གྱིས་བཀང་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
ཁེངས་པར་བསམ་ལ། བླ་མ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དབུལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁ་དང་བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྲོས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་པ་
སྣ་ཚོགས་པ་གསེར་གྱིས་བཀང་བ་དཔག་ཏུ་མེད། དེ་བཞིན་དུ། གཡུ་དང་། དངུལ་དང་། མུ་ཏིག་དང་། བྱི་རུ་དང་། བཻ་ཌཱུ་རྱ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པ༔ ནམ་མཁའ་གང་བར་བསམ་ལ་དབུལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། འཕན་རིང་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དང་། ན་བཟའི་རིགས་
མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྟ་དང་། དུང་དང་། ཆ་ལང་ལ་སོགས་པ། རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་དངོས་པོ་

ཁ ༄༅། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རང་ལ་གང་གཅེས་ཤིང་གང་མགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པ་དབུལ། གཞན་ཡང་ཕྱིའི་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག །སྤོས། མར་
མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས། ནང་གི་མཆོད་པ་གཟུགས་མཛེས་པ། སྒྲ་སྙན་པ། དྲི་ཞིམ་པ། རོ་མངར་བ། རེག་བྱ་འཇམ་པ། གསང་བའི་མཆོད་པ་ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསམ་
ཕྱི གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་མོས་གུས་བསྐྱེད་ལ་གསོལ་བ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ 363
དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཐུན་
ང ཅིག་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།། །།བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་འདི་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། རྒྱུད་འདི་

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སྨན་འདི་ཉིད་ལ་དག་པར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སྨན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། བདག་
མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། འདུག་ས་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སྨན་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསུམ་མམ་ལྔ་ལྔ་གསོལ་བ་གདབ། ཡང་གོང་ལྟར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སྨན་རེ་རེ་

ཐ

ཤ༢

ང

༄༅། །ཡ་ཡན་བདུན་བདུན་བྱ། ཉིན་རེ་ལ་ཡན་ཉི་ཤུ་རྩ་རེ་ཙམ་བྱའོ། །དེ་ནས་འཕྲོ་གཅོད་པའི་ཚེ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་རྩ་བའི་བླ་མའི་སྤྱི་བོར་ཐིམ། སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀར་སྡིམ། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལྟེ་བར་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །བླ་མ་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །སེམས་
སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་བཞག །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བ་བྱ། འགྲོ་ཞིང་འགྲོ་ཞིང་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། འདུག་ཅིང་འདུག་ཅིང་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། གཉིད་ནམ་སད་སད་ཀྱང་གསོལ་
བ་གདབ་བོ། །བླ་མ་སྒམ་པོ་པའི་མཆོད་འབུལ་བའི་ཐབས་སོ།། ༈ ། །ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལོ་ཟླ་ཞག་གྲངས་ཐེམས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཐུན་
མགོ་ལ་ཞེ་མནའ་སྐྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་འགྲོ་སྤུས་པ་ཅིག་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། རྐང་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བསྒོམ། སྐྱེ་བ་མེད་པའམ། རང་

365

བཞིན་མེད་པའམ། སྤྲོས་པ་མེད་པའམ། བློ་ལས་འདས་པའམ། སྟོང་ཉིད་དམ། བདག་མེད་དམ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གམ། གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའམ། འདོད་
འདོད་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་བསྒོམ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྔུན་མ་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་
ངོས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྔ་མ་ལ་མི་བསམ། ཕྱི་མ་ལ་མི་བསམ་པར་ད་ལྟ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་ཅི་འདྲ་ཅིག་འགྱུར་ཡིན་འདུག །སྐབས་དུ་ད་ལྟར་གྱི་རྟོག་པ་
སྐད་ཅིག་མ་འདི་ཉིད་ལ་གཅེར་གྱིས་བལྟས་པས། རྟོག་པ་རྒྱུ་འགྲུལ་ཐད་ཀྱིས་ཆད་ནས་མ་ཡེངས་བར་དུ་རྟོག་པ་མི་འོང་། ནམ་ཡེངས་པ་དང་རྟོག་པ་ཡེར་གྱིས་འོང་ངོ་། བྱུང་སའི་
རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་ཐོག་བྱས་ལ། ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ་ནས་མི་རྟོག་པར་ཁྱམ་གྱིས་འགྲོ །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་འདོད་ཐོག་བྱས་ཤིང་ཅེ་རེ་ 366

༄༅། །བལྟའོ། །ཐུན་ཡུན་མི་རིང་ཙམ་གསལ་འཕྲོ་ལ་འཕྲོ་བཅད་ཅིང་ཡུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པས་དུས་ཇི་ཞིག་ཙ་ན་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། དེ་ཙམ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་དོ།། ༈ ། །ན་མོ་གུ་རུ། དངོས་གཞིའི་ཁྲིད་ཕྱི་མའི་མན་ངག་ནི། སྔ་མའི་དེ་ལམ་བདེ་ན་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན། བདེ་ནས་ཆ་ཤའ་མར་བྱུང་ན་ཡང་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཞེ་མནའ་སྐྱོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེས་པ་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྔ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱས་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ

སྣང་ཅིག་མ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་པས། ངའི་སེམས་ངའི་ཟེར་བའི་དྲན་པ་འདི་ཀ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། རིག་རིག་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་
སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་འདུག་པ། འདི་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་འམ། འགག་རྒྱུ་འམ། གནས་རྒྱུ་འམ། དངོས་པོ་མེད་པ་འམ། མཐའ་དབུས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
ནས་འདུག་པ་འདི་རང་ཁོ་ན་ཆོས་སྐུ་རང་ལུགས་སུ་འདུག་པས། ཤེས་འདོད་གཏིང་ནས་མེད་པ་གང་དུ་ཡང་དམིགས་གཏད་མི་བྱ་བར། ཤེས་པ་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ལ་རྩེན་
གྱིས་བཞག །ཞེས་འདོད་མེད་པར་གློད་ཤེས་པའི་ཚཕའམ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། ལོགས་ནས་འདོད་འདོད་པོ་དེ་མིན། དེའི་ངང་ལས་རྣམ་རྟོག་རྟོལ་
གྱིས་བྱུང་བ་དེ། སྔམ་ཁོ་ན་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟ་བར། རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ལ་ཞོག །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གང་བྱུང་བྱུང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷུག་ཏུ་འོང་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཐོག་ཏུ 368

ཁ

བརྒྱ་

ང

༄༅། །ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོད་པས་ཕྱི་ནས་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དེ་ཤེར་ས་
བཞིར་མ་ཤོར་བར། གོལ་ས་བཞིར་མ་གོལ་བར་ཉམས་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར། དེ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་གི་གནད་དངོས་གཞི་གཉིས་པོ་དེ་མ་འཆུགས་པར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། མན་ངག་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་འདེབས་སམ་གྲོགས་སུ་
འཆར་བ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ནས་སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཚོད་སྲིད་ཚོད་གསལ་འདེབས་སམ་གྲོགས་སུ་འཆར་ཏེ། ནགས་སྐམ་པོ་ལ་མེ་མཆེད་པ་བཞིན་
ནོ། །སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འཆར་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལྟ་སློས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཁ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ལ་ཞེན་ཏུ་སྤྲོ་ 369

བར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འཆུག་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་འགྲོས་ས་མེད་དོ། །དངོས་གཞི་ཕྱི་མའི་ཁྲིད་
དོ།། ༄ ནམོ་གུ་རུ། དེ་ནས་ཐུན་བཞི་ལ་ལུས་རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལྷའི་སྐུ་སྣང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ། བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་བོར་བསྒོམ། མཐོང་ཡུལ་དང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གིས་
གང་བར་བསྒོམ། དེ་དག་ལ་མཎྜལ་དང་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་དབུལ། སྡིག་པ་བཤགས། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལན་གསུམ་བྱ། གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
གདབ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱས་ལ། སེམས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་ཞོག་ཅིག་བྱ། དེ་ནས་སྒོམ་དེ་ཞིགས་པས་ཞིགས་པར་འདུག་གམ་མི་

ཐ ཤྲཱི ང

༄༅། །འདུག་ལྟོས་ཤིག་བྱ། ཚིགས་པར་འདུག་ཟེར་ན་བསྒོམ་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྲིད་གཞི་ནས་བསྐྱར་ལ་བྱའོ། །སྒོམ་དེ་མི་ཤིགས་པའམ་སླར་ལ་
བརྟན་ཕྲིལ་འོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྦྱོར་ལམ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་། ཟ་བ་དང་འཆག་པ་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་མ་བྲལ་བར་
བསླབ། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་བྱུང་ན་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས། དེ་ལྟར་རང་སེམས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟེར་
བ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཙལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དགྱེས་རྡོར་
ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྒོམས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་བྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ཡང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་ཞལ་

སྤྲོ་ནས་ཀྱང་། སེམས་ལས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མེད། །ལམ་རྩ་དང་རླུང་ལས་ཉེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་སྐྱབས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེས་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབད་པར་བྱ། བོགས་འདོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་རྗེ་སྒམ་པོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་མ་ལུས་པར་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྲིད་ཀྱང་། སྒོམ་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་དང་གཞི་ནས་བསྐྱར་ཏེ་ཁྲིད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ།། ||

༄༅། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་གསང་སྔགས་ནི། །འབུམ་ཕྲག་བདུན་ནི་བཟླས་པ་ཡིས། །ས་ནི་གཡོས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ། །ཤར་ཕྱོགས་ངོས་ཀྱིས་ཏེ་ལོ་པའི་ཞལ་སྔར་གདམས་ངག་བསྒོམ་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་

༄༅། །གསུངས་པས། དེ་ལ་བླམ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས་རྗེ་བཙུན་ཏཻ་ལོ་པ་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྟེན་དཀའ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཐམ་ལ། ལུང་པ་སྐམ་པོ་
ཆུ་མེད་དུ་བྲེ་མའི་མཐྲལ་ལ། ཁྲག་གི་ཆག་ཆག་བཏབ། རྣ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཅད་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་བཀོད་ནས་ཕུལ་བའི་དུས་སུ། མཆིལ་ལྷམ་ཕུད་ནས་ནཱ་རོ་པའི་སྤྱིན་
མཚམས་སུ་བརྒྱབ་པས་ནཱ་རོ་པ་ས་ལ་འགྱེལ། བརྒྱལ་སངས་ཙམ་ན་ཆོས་རྒྱུད་སྨྲེ་བཞི་ཚིག་དང་དོན་དུ་བཅས་པ་བློ་ལ་བྱུང་། ཁྱད་པར་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ལ་སོགས་ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་ཐུགས་
ལ་ཤར་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་ལུས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྔ་དང་། །རྩ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི། །མི་གཙང་རྫས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས། །ལུས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་
གནད་ནི་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །ལུས་དང་ཡུལ་དང་དུས་དང་གསུམ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་བཤད་པ། །རིན་ཆེན་རྩར་ལ་རྒྱུས་པར་ལྟར། །ཤིན་ཏུ་དྲང་ལ་དགུ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་པས། གཏུམ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གནད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་དང་། རྩའི་གནད་དང་། རླུང་གི་གནད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ལ
མལ་ས་ཆེ་ཆུང་རན་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། སྐབས་དང་ལུད་པ་ཕྱིར་ལ་བསལ་ལ། སྒོམ་ཐག་མགོ་གང་པ་ཞིག་བཅུག་ལ། རྐང་པའི་རྟིང་པས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་མནན། འདོད་ཆགས་ཆུང
བ་ཡིན། དབུག་སྒོར་གོས་ཀྱི་སྣེ་མོ་ཞིག་ཆུགས། འོག་རླུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེན་འོང་། རྐང་པ་རེའུ་མིག་ལྟར་སྒྲོལ། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་གདམས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ
སྡོམ། སྒལ་ཚིག་སྲང་། མཆུ་སྦྱར། མིག་སྣ་གོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟེ་རེ་བལྟ། མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་དགུག་ཙམ་བྱ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལུས་ཡི་དམ་གྱི
ལྟར་བསྒོམ་མོ། དེ་ནས་གཉིས་པ་རྩའི་གནད་ལ། ལུས་སྟོང་པ་རྐྱལ་པ་ཕུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ། རྩ་དབུ་མ་ཡར་སྣ་སྤྱི་གཙུག་ཧཾ་ལ་ཟུག་པ། མར་སྣ་གསང་གནས་ན་གནས

ཁ བཞི་བརྒྱ་པ ང

༄༅། །ཀྱང་། དེ་ལས་སོར་བཞི་མ་རིག་པར་བསྒོམ། རིག་པར་བསྒོམས་ན་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དབུ་མ་དེ་ཕྱི་དཀར་བ་ནང་དམར་བ་མདུད་པ་དང་
ཁྲུག་ཁྲོག་མེད་པ། ཁང་སྟོང་གི་ཀ་བ་ལྟ་བུ། སྟོང་སང་ངེ་བ་སྣ་ལྷུག་འབྲིང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ། རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་ནི་ཡར་སྣ། སྣ་བུག་གཉིས་ནས་མགྲིན་པ་ནམ་མར་ལ་
སོང་། ལྟེ་བའི་འོག་སོར་བཞིའི་དམའ་བར་དབུ་མ་དང་། བར་མདའ་སྨྱུག་འབྲིང་པོ་ཙམ་པ། ལྕུག་རྫུད་ཀྱི་སྦྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཛོ་རིད་དེ་བ་གཉིས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་རླུང་སྦྱོར་བ་བཞིས་
ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ། དེ་ཡང་རྔུབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་མ་ཤེས་ན། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན། །ཞེས་
གསུང་པས། དེ་ལ་རྔུབ་ཅེས་པས་སྣ་ཐག་གཉིས་ནས་རྔུབ། དགང་ཞེས་པས་རོ་རྐྱང་གཉིས་ནས་མར་སོང་བར་བསམ། གཞིལ་ཞེས་པས་རོ་རྐྱང་གཉིས་ནས་ལྟེ་བའི་འོག་དབུ་མའི་

375

ནང་དུ་ཚུད་པར་བསམ། མདའ་ལྟར་འཕང་བ་ནི་རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་ནང་ནས། རླུང་སེམས་འདུས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཁྱུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་གུ་ཙམ་པ་ཞིག་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཡར་
སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བུ་ག་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱངས་ཀྱིས་སོང་བ་དང་། རླུང་ཡང་སྤོ་ཕུར་གྱིས་སོང་བར་བསམ། དེ་ནས་རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་མར་མེ་སོར་བཞི་ཙམ་
པ༔ ཁ་དོག་དམར་བ། རྩེ་མོ་རྣོ་བ། རེག་བྱ་ཚ་བ། ཉམས་སྙོང་བདེ་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས། སྟེང་རླུང་མནན། འོག་རླུང་ཐེན། གསུམ་པ་སྣལ་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཐུབ་ 376
ཐང་དུ་མནན། མ་ཐུབ་ཙ་ན་སྣ་ནས་བཏང་། སྐྱུར་ཞིང་སྐྱུར་ཞིང་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་འཕྲོ་གཅོད་ཙ་ན་རླུང་རང་སོར་གཞག །ཉིན་གུང་དང་མཚན་གུང་ལ་མི་བསྒོམ། ལྟོགས་
གྲགས་པ་ལ་མི་བསྒོམ། འགྲངས་གྲགས་པ་ལ་མི་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དང་པོ་ཙ་ཁ་དབྱེ། དེས་ཐིག་ལེ་འཕེལ། དེས་བདེ་བ་སྐྱེ། དེ་ནས་བདེ་གསལ་ལ་སོགས་པའི་

༄༅། །རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བླ་མ་མི་ལའི་ཉམས་མྱོང་གི་གཏུམ་མོ་ཞལ་གྱི་གདམས་པ།། ༀ །།ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ཡང་བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་གསང་སྔགས་ནི། །འབུམ་ཕྲག་བདུན་ནི་བཟླས་པ་ཡི། །ས་རྣམས་གཡོས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ། །ཅེས་པ་ནས་ཁྱད་པར་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡན་ཆོད་གོང་དང་མཐུན་པར་གསུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། གནད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད། རྩའི་གནད། རླུང་གི་གནད་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལུས་གནད་ནི་རྐང་པ་རེ་མིག་ལྟར་སྡོལ། སྒལ་པ་ཅུ་ཤིང་ལྟར་སྲང་། མགྲིན་པ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་དགུག །ཅེས་པས་ལུས་ཚོག་པུའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ། གོང་ལྟར་ལེགས་པར་བཅོས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྩའི་

གནད་ནི་རྩ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་མོ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་དྲང་པོ་ན་ཡར། རྩ་དབུ་མ་ཁང་སྟོང་གི་ཀ་བ་ལྟ་བུ། མདུད་པ་དང་འཁྲུག་འཁྱོག་མེད་པ་ཕྱི་དཀར་བ་ནང་དམར་བ༔ སྟོང་སང་ངེ་བ་སྦྲ་ལྷུག་འཕྲིང་པོ་ཙམ་པ། ཡར་སྣ་སྤྱི་བོའི་རྩེ་ལ་ཟུག་པ། མར་སྣ་ལྟེ་བའི་འོག་སོར་བཞི་ཙམ་དུ་སླེབ་པའོ། །དབུ་མ་ལ་ཀླད་ཚོད་ཀྱི་ནྜུ་ཏི་དང་། རང་བཞིན་གཙུག་མའི་ནྜུ་ཏིའོ། །ཀླད་ཚོད་ཀྱི་ནྜུ་ཏི་ནི་སྦལ་འདབ་པའི་ནང་ངོས་སུ་གནས། དེའི་ནང་ན་མར་རང་བཞིན་གཙུག་མའི་ནྜུ་ཏི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཧྲ་ཛ་ཉག་མ་བརྒྱུར་ཀླགས་པའི་ཚ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་གསུང་། རྩ་རོ་མ་དང་རྐྱང་མ་གཉིས་ཡར་སྣ་བུ་ག་གཉིས་ཡར་སྤྱི་བོ་ནས་མར་མགྲིན་པ་མ་འདྲེས་ཙམ་ནས། སྙིང་ཁར་ཕྲ་ལ་མ་འདྲེས་ཙམ། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་དབུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བསམ། དེ་ཡང་མདའ་སྨྱུག་འཕྲིང་པོ་ཙམ་པ་ལུག་རྫོད་ཀྱི་སྨྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཧྲི་རིད་དེ་བ་གཉིས་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་རླུང་གི་གནད་ལ་སྦྱོར་བ་བཞིས་ཉམས་སུ་

༄༅། །ཞེན་པས་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་རྫུབ། རྩ་གཉིས་ནས་མར་སོང་བར་བསམ་པ་དགང་བ། དབུ་མར་ཚུད་པར་བསམ་པ་གཞིལ་བ། རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་ནང་ནས་རླུང་སེམས་འདུས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཡུང་དཀར་ཙམ་པ་ཞིག །སྤྱི་གཙུག་ན་ཡར་རྒྱངས་ཀྱིས་འཕང་ཞིང་རླུང་ཡང་སྔོ་ནག་ཕྱུར་གྱིས་སོང་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྟེང་རླུང་མནན། འོག་རླུང་འཐེན་པ་ཁ་སྦྱར་ལ་བསུས་པ་སྐྱལ་པ་ལ་བསྐུམ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་ལྟེ་བའི་ཨ་ཤད་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེའི་ཤད་ལྟ་བུའི་མེའི་རང་བཞིན་ཁབ་ཙམ་པ་ཞིག་ལ་གཏད། རླུང་ཐུབ་ཙམ་མནན། མ་ཐུབ་ཙ་ན་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་དལ་གྱིས་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་མོ། །འཕྲོ་གཅོད་པའི་དུས་སུ་རླུང་རང་སོར་འཛོག་པ་གོང་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ནི་ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་། སེམས་ལ་འོད་གསལ་ངང་གིས་འཆར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དང་མཐུན་པར་འཆར་རོ། །

སྦྱིར་གཏུམ་མོ་ལ་དམིགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་། ཨ་ལ་ལྷུར་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས་པས། ཨ་ཨ་ལེབ། ཨཾ་ཐིག་ལེ། ཨོཾ་ཟླ་ཚེས། ཨཾ་སྦྲ་བཀུག་པ་ལྷ་བྲུ། ཨ་ཤད་ལྷ་
བྲུ་འདི་ཨ་ཤད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ཐུང་དང་ཧཱུྃ་མི་ཡའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ། གཉིས་ལ་མར་མེ་དང་ཨ་ཤད་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད། ཆ་ཤད་ཡམས་གཉིས་མཛད་པར་འདུག་གོ །
གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་གི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ།། ༄༅ ། །ན་མོ་གུ་རུ། གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལུས་གནད་གཏུམ་མོ་ལྷུར་བཅོས་ལ། ཁོང་པ་རྐྱལ་པ་ཕུས་
བཏབ་པ་ལྷུར་སྟོང་སང་ངེ་བསྒོམ་པ་ནས། དེའི་ནང་དུ་རྩ་དབུམ་ཡར་སྣ་སྤྱི་བོའི་ཧཾ་ལ་ཟུག་པ། མར་སྣ་གསང་གནས་སུ་ཟུག་པ། སྦོམ་ཕྲ་སྦྲ་འབེར་འབྲིང་པོ་ཙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་
ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། དེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་ཨ་དམར་པོ་ཅིག །རྩ་འདབ་གདུགས་བདལ་བ་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་

ཁ བཅུ་གསུམ་ པ

༄༅། །བརྒྱད། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག །སྤྱི་བོར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྒོམ། རྩ་རོ་མ་དང་
རྐྱང་མ་གཉིས་སྣ་བུག་གཉིས་ནས་ཡར་ལ་སོང་། སྤྱི་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་འབྱུད། མར་ལ་སོང་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་འབྱུད། མར་ལ་སོང་སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་
འབྱུད། མར་ལ་སོང་ལྟེ་བ་ལ་འབྱུད། ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་དབུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་སྦྲུམ་ཕྲ་མདའ་སྨྱུག་ཙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རླུང་མཉན་པས་ལྟེ་བའི་ཨ་ལས་མེ་འབར། ཡར་ལ་སོང་ 381
སྤྱི་བོར་ཧཾ་ལ་མེ་ལྕེ་ཐོག་པས། ཧཾ་ལས་བྱང་སེམས་བབས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ཁེངས། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་གསུམ་ནམར་ལ་སོང་མགྲིན་པ་ཁེངས། མར་ལ་སོང་སྙིང་ཁ་ཁེངས། མར་ལ་
སོང་ལྟེ་བ་ཁེངས། ཡང་མེ་འབར་བས་ཟངས་སུ་འོ་མ་ཁོལ་བ་ལྟར། ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཁེངས། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། སྤྱི་བོ་གང་བར་བསམ་མོ། །དེ་བཞིན་

དུ་མར་འབབ་ཡར་བཟློག་བྱ་ཞིང་རླུང་མནན། མཐར་རྩ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་རླུང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། ཐིག་ལེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་
བསྒོམས་པས་བདེ་བ་ཚན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བསྲེས་ཤིང་བསྒོམས་པས་གྲུབ་ཐོབ་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་ཞལ་གྱི་
གདམས་པ།། ༈ ། །ན་མོ་ར་ཏྣ་གུ་རུ། སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ནི། གཉིད་བྲོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་བཙུག །
སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་བྱས་ལ། རྨི་ལམ་མི་རྨི་བར་བྱ། འོད་གསལ་ཟིན་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བླ་མ་བྱོན་པར་བསམ། མོས་གུས་བྱ་ཞིང་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆེ། བདག་གིས་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་ཚུད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་དབུས་དང་

ཁ

༄༅། །ལྷ་ལ། དབུས་སུ་ཧཱུྃ། མདུན་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཨ། གཡས་སུ་ནྲྀ། རྒྱབ་ཏུ་ཏྲ། གཡོན་དུ་ར་བསམ་ལ། དང་པོ་མདུན་གྱི་ཨ་ལ་སེམས་
བཟུང་། གཉིད་ཆེ་རུ་གྲོ་བ་ནས་གཡས་ཀྱི་ནྲྀ་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་ཏྲ་ལ། དེ་ནས་གཡོན་གྱི་ར་ལ། དེ་ནས་དབུས་ཀྱི་ཧཱུྃ་ལ་བཅུག་ནས་གཉིད་ལོག་པས་འོད་གསལ་མ་ཟིན་ན་གཉིད་ཉག་ཉོག
མཐུག་པོའམ་རྨི་ལམ་མང་པོ་རྨིའོ། །དེ་ནས་གཉིད་སད་པ་དང་དེ་ཅི་ཡང་མ་ཟིན། ད་ཟིན་པར་བྱ། སྙམ་དུ་བསམ་ལ་གོང་བཞིན་དུ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྙིང་ཁར་པད་འདབ
བཞི་ལྟེ་བ་དང་ལྷ་ལ། ཡི་གེ་ལྔ་པོ་བཀོད་པ་གོང་ལྟར་བསྒོམ་མོ། །འོད་གསལ་ཟིན་ན་ཧཱུྃ་དེ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་གསལ་བ་དང་། ཡང་ན་གཉིད་ཀྱི་རོ་བདེ་བར་ཤར་ནས། གཉིད་
སད་ཙན་རྟེ་བའམ་འཕྲེང་སྐམ་མེ་བ་འོང་། ཡང་ན་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཟླ་ཉི་སོའམ། མར་མེ་ལ་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲིབ་པར་ས་ལེ་མཐོང་བ་ཡོང་ངོ་། །དོན་ལ་རྨི་ལམ་དུ་སྨུག

ང

383

རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་སློམ་པའི་ཞལ་ནས་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་ལན་གཅིག་ཚུད་ཀྱང་འཆི་ཀར་མི་འོང་མི་སྲིད་གསུང་། འོད་གསལ་ཞལ་གྱི་གདམས་
པ།། ༀ ། །གུ་རུ་ན་མོ། རྨི་ལམ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང་། སྦྱང་བ་དང་། སྤྲུ་མར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ཡ་ང་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་
པའོ། །དང་པོ་རྨི་ལམ་བཟུང་བ་ནི། དེ་རིང་ནས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡིད་ལ་དྲན་རྟོག་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ལ། དེ་
ནས་ནུབ་གཉིད་ལོག་ཁར་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཁྲིས་ཅུང་ཟད་མཐོ་ཙམ་ཁུ་བྱ། བདག་གིས་རྨི་ལམ་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ཡང་རྨི་ལམ་ངོ་མཚར་ཅན་མང་པོ་རྒྱ་གར་གྱི་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་བལྟ་བ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་བལྟ་བ་དང་། སེམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱ། རྨི་ལམ་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ། སྙམ་པའི་འདུན་པ

384

༄༅། །དྲག་པོ་བཏང་ལ། ལྟེའི་རྩ་བ་མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ། །རྩ་པད་འདབ་བཞི་དམར་པོ། ཡིག་འབྲུ་དཀར་པོ་ལ། རྩ་འདབ་དམར་པོ་མ་ལས་
ཐོབ་པ་བྱང་སེམས་ཡིག་འབྲུ་དཀར་པོ་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་དབུས་སུ་ཨོཾ། མདུན་དུ་ཨ། གཡས་སུ་ནྲྀ། རྒྱབ་ཏུ་ཏ། གཡོན་དུ་ར། དང་པོ་མདུན་གྱི་ཨ་ལ་
བཟུང་། དེ་ནས་གཉིད་ཆེར་ཐྲོ་བ་དང་། ཨ་དེ་ཁྲིར་ལ་ནུ་ལ་ཞུགས། དེ་བཞིན་དུ་ནུ་དེ་རྒྱབ་ཀྱི་ཏ་ལ། ཏ་དེ་གཡོན་གྱི་ར་ལ། ར་དེ་དབུས་ཀྱི་ཨོཾ་ལ་བཅུག་ནས་གཉིད་ལོག་པས། རྨི་
ལམ་རྨིས་ཀྱང་རྨི་ལམ་དུ་མ་ཤེས་ན། མ་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཉིད་སད་པ་དང་ད་ཅི་ཡང་མ་ཟིན། ད་རེས་ཟིན་པར་བྱ། སྙམ་དུ་བསམ་ནས་ཡང་མགྲིན་པར་པད་འདབ་དང་། ལྟེ་
བ་ལ་གོང་ལྟར་ཡིག་འབྲུ་བཀོད་ལ། གོང་བཞིན་བསྒོམ། ཡང་ན་དང་པོ་ནས་ཨོཾ་གཅིག་པོ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ལུགས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྨི་ལམ་ཟིན་ན་རྨི་ལམ་ཅི་རྨིས་པ་དེ་རྨི་

ལམ་ཡིན་འདུག་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་འོང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་རྨི་ལམ་བཟུང་བའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་རྨི་ལམ་སྦྱོང་བ་ནི། གཉིད་ཉལ་ཁར་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚེ། རྨི་ལམ་སྦྱོང་
བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་རྨི་ལམ་ལ་ཆུ་རྨིས་པ་འདི་རྨི་ལམ་གྱི་ཆུ་ཡིན་འཇིགས་སུ་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆུའི་སྟེང་ན་ཕར་འགྲོ །ཆུའི་ནང་དུ་མཆོང་། གཡང་ལ་
མཆོང་། ཁྱིས་རྨུག་ཏུ་གཞུག །དགྲས་རྡེག་ཏུ་གཞུག །ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་ལྷའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བལྟ་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལ་ཅི་སེམས་པ་
ཐམས་ཅད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྨི་ལམ་སྦྱངས་པའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་སྒྱུ་མར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ཡང་བ་སྤང་བ་ནི། རྨི་ལམ་དུ་ཆུར་མཆོང་ཁར་འཇིགས་པ་ཕྲ་མོ་འདུག
ན། འདི་ལ་འཇིགས་སུ་ཅི་ཡོད་རྨི་ལམ་ཡིན་སྒྱུ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་ངེས་པ་བྱས་ལ། འཇིགས་པ་ཕྲ་མོ་དེ་ཐད་ཀྱིས་བཅད་ལ་མཆོང་། དེ་ལ་སོགས་པ་མེ་དང་། གཡང་དང་དགྲ་དང་འདྲེ་

༄༅། །ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འོང་ན་སྒྱུ་མར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཞི་པ་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་
ནི། དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་མོ། །ཉིན་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསྒོམ་དེ་མེད་ན་མགྲིན་པའི་ཨོཾ་ལ་དམིགས་པ་བཟུང་། དེ་ལ་
སེམས་རྩིར་ཟིན་པ་དང་ཨོཾ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞག་གོ །དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །རྨི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱི་གདམས་
པའོ།། ༄ ནམོ་གུ་རུ། དེ་ལ་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལུས་གནད་བཅོས་ལ། རང་གི་མདུན་དུ་མེ་ལོང་ཞིག་བཙུགས་ལ། དེའི་ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་འདི་གསལ་བར་བྱས་ལ། དེ་ལ་རིགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་བརྗོད་པས་མི་དགའ་བ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་མི་འོང་། ཡང་

བསྟོད་ར་མང་པོ་བརྗོད་པས། དགའ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། དེ་ལ་དགའ་བ་མི་འོང་། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རང་བཙུག་ལ་རང་ལ་ངན་མང་པོ་བརྗོད་
པས། མི་དགའ་བ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། མི་དགའ་བ་འདུག་ན་ཡང་མ་འགྲོངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་ནང་གི་དང་གཉིས་པར་སྤྲོས་ཚུར་བསྡུས་ཤིང་བསྒོམས་པས་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡི་དམ་ལྷའི་སྒྱུ་ལུས་ལ་བསླབ་པ་ནི། རང་གི་ཕྲག་གོང་དུ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཐང་སྐུ་ཞིག་བཞུགས། དེ་མེ་ལོང་ནང་དུ
འཆར་བར་བྱས་ལ། བསྟོད་ར་དང་སྨད་ར་ལ་སོགས་བརྗོད་པས་དགའ་མི་དགའ་མི་འོང་། དེ་རང་ལུས་ལ་བཙུག་ལ། དགའ་མི་དགའ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། འདུག་ན་ཡང་
ཡང་སྐྱུར་ཞིང་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྷའི་སྐུར་ཤར་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཙམ་ན་སྒྱུ་ལུས་འགྲོངས་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །རྟོགས་པ་ལ་ཚོགས་མེད། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདག་པ་ལ་ཚོགས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ལས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་འདི་ཡིས། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་བྱས་པས། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཚང་ཡང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །སྒྱུ་ལུས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་གསུང་ངོ་། །སྒྱུ་ལུས་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་རྫོགས་སོ།། ༈ །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྦྱིར་འཕོ་བ་ལ་གསུམ། རབ་འོད་གསལ་ནས་འཕོ། འབྲིང་སྒྱུ་ལུས་ནས་འཕོ། ཐ་མ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བའོ། །རབ་འོད་གསལ་གྱི་འཕོ་བ་ནི། ལུས་རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཅོས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཧཱུྃ་ཅིག་བསམ་ལ། དེ་ལས། འོད་འཕྲོས་པས་ཕྱིའི་ས་རྫོ་དང་རི་བྲག་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་པས་ཡི་དམ་ལྟར་གྱུར་པར་

བསམ། དེ་ནས་ཕྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་འོད་དུ་ཞུ་བས་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཐིམ། ལྷ་ཚོགས་འོད་དུ་ཞུ་ཚུར་རང་ལ་བསྡུ། བདག་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཧཱུྃ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྡུ། ཉི་མ་ཧཱུྃ་ལ༔ ཧཱུྃ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ཧ་ལ་བསྡུ། ཧ་མགོ་ལ། མགོ་ཟླ་ཚེས་ལ། ཟླ་ཚེ་ཐིག་ལེ། ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དེ་སྟོང་པར་ཕྱམ་གྱིས་བཏང་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞག་གོ །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསྒོམ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ན་སེམས་ཟིན་འོང་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་སུ་ལུས་གནད་ལ་གོང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་སྟེ། ནང་སྟོང་པར་བཏང་ནས་དེ་ལ་བསྒོམས་པའི་འོད་གསལ་བྱས། དབུགས་ཐད་ཀྱིས་ཆད་པ་དང་། རང་བཞིན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་འདྲེས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་འོད་གསལ་གྱི་

ཁ ཆོས་དྲུག ང

༄༅། །འཕོ་བའོ།། ཕཊ྄ ། །གང་ཟག་དབང་པོ་འབྲིང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་འཕོ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོང་པ་དང་། འཕོ་བ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྦྱོང་བ་ནི། གཉིད་ལོག་ཀར་སུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་ཨར་མོ་ལིང་ཀའི་རྡོ་ལེབ་སྟེང་ན་འཕར་བ། མནན་ན་འབོལ་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཞུགས་གནས་དེར་ཕྱིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་སླམ་དུ་འདུན་པ་བཏང་ལ། རྨི་ལམ་དུ་དེ་ཉིད་ཁོན་ལྷུར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱངས་ལ། དེ་ནས་འཕོ་བ་དངོས་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་སུ། ཞེས་པ་ཨར་མོ་ལིང་ཀའི་སྟེང་དུ་འཕོས་ལ། དེ་རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་བསྒོམས་ལ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དང་ནས་འོད་གསལ་བསྒོམས་པས་འཚང་རྒྱའོ། །བར་དོ་ནས་འཕོ་བ་ཟབ་མོ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་འདི་ལགས། བར་དོ་གཉིས་པར་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་མ་ནུས་ན། ཞེས་པ་ཡ་གིར་བཏང་བས་ངེས་པར་དེར་འགྲོ་

391

སྟེ། དེར་ཕྱིན་ནས་ཕྱིར་ལ་མི་ལྡོག་དག་པའི་ས་ལ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། རྨི་ལམ་དུས་སུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་གསལ་པོར་མི་མཐོང་བར་གདའ་བ་དེ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བླ་མ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཉིན་པར་གྱི་གནས་འདི་ཉིད་ཨར་མོ་ལིང་ཀ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་གྱིས་དང་མཐོང་འོང་གི་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དབང་པོ་ཐ་མ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་
འཕོ་བ་ནི། རང་ལུས་ལྷ་སྐུ་སྦྲུམ་ལྷ་བུར་བསྒོམས་ལ། རང་གི་ལྟེ་བར་ཨ། སྙིང་ཁར་ཧཱུྃ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཀྵ་བསམ་ལ། རླུང་བུམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམས་ཏེ་ལྟེ་བའི་ཨ་སྙིང་ཁའི་ཧཱུྃ་ལ་
ཐིམ། ཧཱུྃ་ཡར་ལ་སོང་བས་སྤྱི་བོའི་ཀྵ་འཕུལ་བ་བཞིན་བསམ། དེ་ནས་འཕྲོ་གཙོད་པའི་ཚེ་ཧཱུྃ་སྙིང་ཁར་དབབ། ཧཱུྃ་ལས་ཨ་ཕྱེ་ལ་ལྟེ་བར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སློབས་པས་
འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། ལག་པ་པུས་མོ་ལ་མ་རེག་པར་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཞིང་། སེ་གོལ་ལན་གཅིག་གཏོགས་པ། དེ་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཐུབ་ན་རབ། བདུན་ཙུ་རྩ་

༄༅། །གཉིས་ཐུབ་ན་འབྲིང་། སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཐུབ་ན་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་རྟགས་སྤྱི་བོར་འོང་ངོ་། དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་སུ་འཕོ་བ་ནི། ལུས་གནད་བཅོས་ལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་དམ་མམ་བླ་མ་བསམ་སྟེ། ཚངས་བུག་གི་ཀླ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱུང་ལ་དཀར་དར་གྱིས་བཏང་སྟེ། ལྟེ་བའི་ཨ་སྙིང་ཁའི་ཧཱུྃ་ལ་ཐིམ། ཧཱུྃ་ཚངས་བུག་ལ་སོང་བས་བླ་མའི་ཐུགས་ཁར་ཐིམ་པར་བསམ། བླ་མ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག །དབུགས་ཆད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་དང་འདྲེས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་འཕོ་བ་ཞལ་གྱི་གདམས་པ།། ༈ ། །ན་མོ་གུ་རུ། དེ་ལ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ་ནི། རྐང་པ་གཡོན་པའི་ཕྱི་རྟིང་གིས་ཪྴང་སྒོ་དགག །ལོང་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆུ་སོ་མནན། མིག་ལ་སོགས་པའི་བུ་ག་རྣམས་སེང་གེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་དགག །གྲུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་མཆན་འོག་གི་རྩེ་བས་ལོགས་གཉིས་བསྣུམ། སྙིང་པ་ཉག་ཉག

པོར་བྱ། རླུང་དྲག་པོར་གྱེན་དུ་དྲང་ཞིང་ཚངས་བུག་ལ་ཕུལ་བ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་ནི་སྒོ་དགུ་ལ་ཧཱུྃ་སྒྲིལ་མ་རེ་རེས་བཀག་པར་བསམ། བླ་མའམ་ཡི་དམ་གང་རུང་ཞིག་
སྤྱི་བོར་བསམ། ཚངས་བུག་དཀར་དར་གྱིས་ཕྱེ་བར་བསམ་ལ། སེམས་འདི་སྙིང་གི་ནང་ནས་ཧཱུྃ་མཐིང་ནག་ཅིག་ཚངས་བུག་ལ་སོང་བས། བླ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་སྨྱུར་དུ་སོང་
བར་བསམ་ནས། རླུང་བསྡམས་ནས་རླུང་བསྡམས་པས་འཕོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བླ་མ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག །དེ་ལ་བསྒོམས་པའི་འོད་གསལ་བྱས་
ནས། དབུགས་ཆད་པའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་ཆོས་སྐུ་འཆར་བ་བསྲེས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་མ་རྒྱས་ཀྱང་ལྷ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་
དོ། །འཕོ་བ་འདི་འཆི་འཕོའམ། ནད་དྲག་པོས་ཉེན་པའམ། སྡིག་པོ་ཆེ་ཚོགས་མ་བསགས་པས་བྱ་ཡིས་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙན་ཐབས་ཀྱི་འཕོ་བ་

ཞ ཉི་ཤུ་ཐམ་པ ང

༄༅། །ཞལ་གྱི་གདམས་པ།། ༀ ། །གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་པ་འདི་མ་བསྟན་ཏོ། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཞལ་སྔ་ནས་རིམ་
གྱིས་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་ལུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྣང་བ་ཐིམ་དང་རྟོག་པ་ཐིམ། །རགས་པ་ཐིམ་དང་ཕྲ་བ་ཐིམ། །ཐིམ་པའི་རྗེས་ལ་གོམས་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
འོད་གསལ་འབྱུང་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཟུང་འཇུག་གི །སྐུ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སློབ་པ་དང་ནི་མི་སློབ་གཉིས། །མི་སློབ་པ་རུ་གྱུར་ཙམ་ན། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་དོན་བར་དོ་དམར་ཁྲིད་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་དོ་དང་པོ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་མངལ་གྱི་
སྒོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ལྔ་ཐིམ་པ་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ཐིམ་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་ཐིམ་པའོ། །དེ་ལ་མི་ཞིག་འཆི་བ་ལ་རྟགས་འདི་རྣམས་འབྱུང་

སྟེ། ཡུལ་ལྔ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་ཐིམ་པས་མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། སྒྲ་དྲི་ལ་ཐིམ་པས་རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས། དྲི་རོ་ལ་ཐིམ་པས་སྣས་དྲི་མི་ཚོར། རོ་
རེག་བྱ་ལ་ཐིམ་པས་ལྕེས་རོ་མི་ཚོར། རེག་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་མི་ཚོར་རོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་
པའི་དུས་སུ་ལུས་ཟུངས་མི་ཐུབ། བྱིང་བའི་སྣང་བ་ཡོང་གདོང་ལ་ས་རྡུལ་ཆགས། སྣའི་གཡོག་དང་རྣ་བ་ཆག་ནས་འོང་ངོ་། །ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་ཁ་ཆུ་སྣ་ཆུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་ལ་ཤར་
ཀྱིས་བྱུང་ནས། དེ་ནས་ཁ་སྐ་སྐམ། ལྕེ་ཕུགས་སུ་འགྲོ། །ནག་པོའི་ཐིག་ལེ་འོང་ངོ་། །མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པས་ཡན་ལག་གི་དྲོད་མཐའ་ནས་སྡུད། མིག་འབྲས་གྱེན་ལ་ལོག །རླུང་
ལག་གཡོབ་ཤིང་འཕྲས་བྱེད་དོ། །རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པས་དབུགས་རྫོག་རྫོག་བྱེད། བཟང་དབུགས་ཆད་ངན་དབུགས་མ་ཆད། རྩེའུ་ཆུང་སྦྲིག་སྦྲིག་པའི་དུས་སུ་དབུགས་

ཁ ཉེར་བརྒྱད། ང

༄༅། །རྒྱུད་པ་གཉིས་འོང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྣང་བ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། ཕྱི་རྟགས་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་
ཤེས་པའི་སྣང་བ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལང་ལོང་དུ་འཆར་རོ། །དེའི་དུས་སུ་ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འགག་གོ །སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། ཕྱི་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་
ལྟ་བུ། ནང་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དམར་སྐྱེམ་པ་ཞིག་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་འགག་གོ །མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་
ཚེ། ཕྱི་རྟགས་མུན་པ་ལྟར་ནག་ཐིབ་པ་ཞིག་འབྱུང་། ནང་རྟགས་ཤེས་པ་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ལྷག་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན་འགག་གོ །
དེ་ལྟར་ན་གཏི་མུག་གིས་བདུན། ཞེ་སྡང་གིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བཞི་བཅུ་སྟེ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པར་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོབ་པ་འོད་

གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། དབུགས་ཁྲིག་གིས་སོང་བའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིག་འཆར་ཏེ། བསྒོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་རང་བཞིན་གྱི་
འོད་གསལ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའམ། བུམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པ་བཞིན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་གདན་བཞི་ལས། འོད་
གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་
བྲག་ཕྱེད། །གསུངས་པ་སྟེ། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཞན་སྣང་ལ་འཆར་རོ། །བར་དོ་དང་པོ་འོད་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་
བའོ།། །།གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སོ། །དེ་ལམ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལ་གནས་མ་ནུས་ན་

ཁ ཉེར་གཉིས ང

༄༅། །བར་དོའི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ། ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་ཚུན་ཆད་སྔར་མ་ཤི་བའི་ལུས་སུ་སྣང་སྟེ། དེས་གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཕྱིན་པས་གསོན་པོས་མི་མཐོང་
ཁོས་མཐོང་། ཁོས་གཏམ་སྨྲས་པ་གསོན་པོས་མི་ཐོས། ཁོང་གིས་སྨྲས་པ་ཁོས་ཐོས་གསོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་ཁྲོས་པའི་སྣང་བ་འོང་། རི་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་
ཐོགས་པ་མེད། དྲན་ན་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་གང་དུ་འང་དྲན་པས་ཆོག །ལྷའི་མིག་དང་བར་དོ་ནང་གིས་མཐོང་། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལུས་ལ་འོད་ཤུགས་ལ་ཡོད། ཡུད་ཙམ་ཡུད་ཙམ་
གྲུ་གྲུའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་ཞིག་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ང་ཤི་བ་ཡིན་འདུག །འདི་བར་དོ་ཡིན་པར་འདུག་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་གསལ་ཆེའོ། །དེ་ནས་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་ཕན་ཆོད་ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་
བའི་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་པ་ལས། སྔོན་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་

དང་ལྡན། །རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །སྲིད་པ་ཕྱི་མའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཀུན་ལ་འབྱུང་སྟེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སོ། །གཉིས་པ་
དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། གོང་གི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྔར་གོམས་པའི་ལྷའི་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསྒོམ་པ་ན་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་མེས་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དལྷ་ལོ་བརྒྱ་བསྒོམ་པ་བས། དེར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྒོམས་པ་ལམ་འོལ་ཆེ་བ་
ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་མེས་བསྲེགས་ནས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་མེད་པར་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐོབ་ནས་
གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་མངལ་སྒོ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངལ་སྒོ་

ཁ ཆོས་གསུམ ༢

༄༅། །དགག་པ་དང་མངལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། དྲན་པ་དང་འདུན་པས་དགག་པ་དང་། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡབ་
ཡུམ་གྱིས་དགག་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་དགག་པ། འོད་གསལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བར་དོ་གཉིས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ན། མངལ་གྱི་སྣང་བ་འོང་སྟེ། ཕོར་སྐྱེ་ན་ཕ་ལ་ཞེ་
སྡང་། མ་ལ་འདོད་ཆགས། མོར་སྐྱེ་ན་མ་ལ་ཞེ་སྡང་ཕ་ལ་འདོད་ཆགས་སོ། །རྐྱེན་དེས་བྱས་ནས་ཕའི་ཁ་ཤང་ལམ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཕའི་ཁུ་བ་དང་འགྲོགས་ནས་མངལ་དུ་འགྲོ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྔར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱམས་པ་ཡིན། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཞོག །དང་པོ་ཁེགས་ནས་ཕྱིས་
སྣང་ཡང་ཁེགས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དོ། །དེས་མ་ཁེགས་ན་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་ནི། ཕོ་དེ་བླ་མར་བསྒོམ། མོ་དེ་བླ་མའི་ཡུམ་དུ་བསྒོམ། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་

མི་རྟུང་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ་མོས་གུས་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཐེབས་ན་ཕོ་དེ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཏུ་བསྒོམ། མོ་དེ་ཡུམ་དུ་བསྒོམ་མོ། །ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཆགས་སྡང་མི་རྟུང་
སྐྱམ་དུ་བསམ་ཞིང་། ཆགས་སྡང་མི་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཐེབས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་དགག་པ་ནི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། རང་སེམས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ། བག་ཆགས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྙན། ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། སྐྱམ་དུ་བསམ་པ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་བློ་བཟློག་ལ། རང་ལྟ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་བྱས་ལ་འོད་
གསལ་བསྒོམ་མོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཐེབས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་དོན་ལ་བཞག་གོ །བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་དེས་ཐེབས་ནས། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དོ། །དགེ་སྡིག་ཆ་སྙོམས་པ་ཞིག་བར་དོར་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུར་

402

༄༅། །གནས་པས་དེར་ལམ་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱའོ། །རྫུས་སྐྱེས་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྔོང་སྐྱེས་རྣམས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྟར་བསྒོམས་པས་
ཁེགས་སོ། །གོང་གི་དེ་དག་གིས་མི་ཁེགས་པར་འདུག་ན། བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དྲན་ན་གང་དྲན་པའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཨར་མོ་ལིང་
ཀའི་རྡོ་ལེབ་ཏུ་རིག་པ་དེར་གཏད་པས། དེར་ཕྱིན་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་ནས་མར་མི་ལྡོག་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བར་དོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་དེ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་མངལ་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་འདུག་ན་སྔར་གྱི་སྦྱངས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་པས། ད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་
ཏེ། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་པས། རྒྱལ་རིགས་སམ། རྗེའུ་རིགས་སམ། རིགས་བཟང་བ། འབྱོར་པ་ཆེ་བ། དད་པ་ཆེ་བ་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་

པར་བྱེའོ། །གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་ཆུང་བས་འཇུག་ཏུ་མ་འདོད་ན། མིའི་ས་བོན་ཡི་གེ་ཏི་ཞིག་ཏུ་བསམ་ལ་མའི་མངལ་དུ་འཕོ་བར་བྱེའོ། །མངལ་འཕྲོག་པ་བསྲུང་བ་ནི། མངལ་གྱི་ཐ་
མ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོས་བསྐོར་བར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་ན་སྐྱེ་སྟེ། ཆུང་ངུ་ནས་དད་པ་ཆེ་བ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཡི་གེ་དང་ཆོས་ལ་སོགས་མ་བསླབས་པར་ཤེས་ཤིང་། བླ་
མ་ཞིག་དང་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ཏེ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བར་དོ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་རྫོགས་
སོ། །རྗེ་སྒམ་པོ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིལ་དཀར་བ་ལས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའོ། །རང་འདོད་མེད་པས་མཁའ་འགྲོ་མི་མཉེས་མེད་ཅིང་དགྱེས་པར་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་
དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག །དགེའོ།། ཡིགས་སོ།།

404

༄༅། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གབ་པ་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གབ་པ་མངོན་དུ་ཕྱུང་བའི་མན་ངག །ཀླུ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་བརྟག་པར་མི་ནུས་མོད། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་མོད། །
དེ་ཕྱིར་ཐ་མར་འགག་པ་ག་ལ་མཆིས། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོ་བཏགས་མིན་རེ་ཤི །དེ་ལྟར་རིག་ན་འཆིང་གྲོལ་བྱེད་རེ་ཤི །དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་

༄༅། །ལ་ཐོག་མཐའ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མ་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་གྲོལ་བའི་རྐྱེན་ཡང་ངས་མ་རིག །
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེད་པས། །ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ལུང་ས་བོར་ནས་ཐལ། །འཁོར་བ་མཐོང་བ་ཤེས་མཁན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །
མྱང་འདས་རྟོགས་པ་དེ་དང་དབྱེར་མ་ཕྱེད། །སྐྱོན་ཡོན་རྟོགས་ན་གང་དེ་མཐའ་ལྷུང་ཅན། །གང་དུའང་མི་བྱེད་གང་དུའང་མཐར་མི་མངོན། །སངས་

རྒྱས་སེམས་ཅན་སྣ་ཕྱི་མ་མཐོང་བས། །གཉིས་པས་གཅིག་ཀྱང་དེད་ཀྱིས་མ་རིག་གོ །སྨི་ལམ་ཁྲུངས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཇི་སྙེད་འདེབས། །སྒྲུ་མའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་མགོ་འཁོར་
ལངས། །རང་མཚང་རིག་པ་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ། །རང་གིས་རང་བཅིངས་སྲིན་བུ་ཁ་རྒྱུ་བཞིན། །རང་གིས་རང་གྲོལ་སྤྲུལ་གྱི་མདུད་པ་བཞིན། །འཆིང་གྲོལ་མེད་པ་སྨི་
ལམ་སད་པ་འདྲ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་སེམས་ཅན་བཅིངས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གྲོལ་མ་མཐོང་། །ཚུལ་ལུགས་འདི་འདྲ་ནམ་མཁའ་བསྟན་པར་ཟད། །
རྟོགས་མཁན་ཡོད་ན་དེ་རང་འཆིང་བྱེད་ཡིན། །ཨ་ཕ་གཉིད་སད་སྨི་ལམ་གང་དུ་སོང་། །འདུ་ཤེས་བྲལ་བས་སྣང་རྟོགས་རྡུལ་ཙམ་མེད། །མཁས་པར་རློམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྨྲོངས་པ་
རྣམས། །ནང་དུ་བལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དང་བྲལ། །སྒྲུ་མའི་གཟུགས་ལ་ལེགས་ཉེས་རྟོག་པ་འཁྲུལ། །འཁོར་འདས་ཆོས་ལ་འདམ་ཀ་བྱེད་མཁན་ བླུན། །ཆུ་ནང་གཟུགས་བརྙན་ 408

༄༅། །བདེན་པ་སུ་ཞིག་བལྟ། །སྤྲངས་རྟོགས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ལ་བདེན་པར་མངོན། །བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱད་ཤིང་ཆིག་བཅོམ་ན། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་ས་
བོན་རྡུལ་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གྲྭ་མ་ཉམས། །ཟུར་མ་ཆག་པར་གྲུབ་ལངས་བྱེད་པ་འདི། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཞལ་ཕྱག་ལམ་མེ་བ། །འདི་ལ་ཕྱི་སྔོན་བཟང་ངན་ཡོད་
རེ་ཤེ། །ཞེ་འདོད་གཙོང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་བསྐྱུད་པར། །ཁ་ཞེའི་ནད་ཀྱིས་རང་ལ་མ་བསླུས་པར། །གཉིས་འཛིན་དྲི་མས་སྐད་ཅིག་མ་སྦགས་ན། །གང་གང་དེ་རང་ཆོས་སྐུའི་གྲུད་
ལོངས་ཡིན། །ལ་ལའི་བཞེད་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་བརྟན་པ་ལས། །རྗེས་ཀྱི་བར་མཚམས་མེད་པར་འོད་གསལ་ཉིད། །ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །དགོངས་པ་མངོན་
དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་མང་། །རང་གིས་གོ་རྒྱུལ་འདི་ལྟར་ཁྲུམས་པ་ཡིན། །མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལྷུགས་ཟད་བདར་ཟད་དུ། །བག་ཆགས་བཅས་པ་གཏན་དག་ཉིད་བརླག་ནས། །ཐ

མལ་ཤེས་པ་རྫེན་པ་ཆོས་སྐུར་གོ །འཁྲུལ་པའི་གོང་ནམ་འཁྲུལ་འདི་འདྲ་ཞེས། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་པའང་དམིགས་སུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་མགོ་མཉམ་
ཡིན། །འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་ཆོས་སྐུ་ཉིད་ལ་མཚུངས། །དྲི་མས་བཀུས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཁ་གང་མ། །ཇི་བཞིན་དེ་རང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཁྲུམས། །ཞེ་འདོད་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་
བསྒྱུད་པ། །ཇི་བཞིན་དེ་རང་སངས་རྒྱས་དགོངས་པར་ཁྲུམས། །ཡེངས་པའི་ཚེ་ན་དྲན་པ་མི་གཡོ་ཞིང་། །འཁྲུལ་པའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་མ་སྦྲོན་པ། །གང་གང་གཟུགས་དེ་སྐད་ཅིག
བཅོས་མི་དགོས། །འདི་འདྲ་གང་དེ་བཅིང་གྲོལ་མེད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་འདོད་ཚད་ཞེ་འདོད་གཙོང་གིས་ཟིན། །འབྲས་བུ་འདོད་ཚད་རེ་བའི་སད་ཀྱིས་ཁྱེར། །རྟགས་མཚན་འདོད་
ཚད་བདུད་ཀྱི་གོ་རར་ཚུད། །འདོད་བློ་སྐད་ཅིག་མེད་པ་འཚམས་པ་ལས། །ཀུན་བརྟགས་ལྷ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་བསླུས། །སྒྲོ་བཏགས་ཡོན་ཏན་འདོད་པས་རང་ཉིད་

ཞ ༄༅། །བཅིངས། །འབྲས་བུ་འཆི་དུས་བཏབ་པས་ཁོང་གཙོང་རྒྱུས། །རང་གིས་རང་ལ་བརྫུན་གྱི་མགོ་བསྐོར་བྱུས། །སྣང་དོར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ཕྱོགས་རེ་
ཐོང་། །སྣང་དོར་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ལམ་མ་བཅོལ། །འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་རེ་དོགས་ཞི། །སྒྲོ་བཏགས་རིགས་པས་བརྫུན་གྱི་མགོ་སྐོར་སངས། །དེ་ཡང་ནང་དུ་གཟིགས་ལ་
བཞི སེམས་མ་མཐོང་། །དེ་མེད་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་སུས་བསྐྱེད་པ། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་མེད། །མིང་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་མ་ཞེན་མཛོད། །རྒྱུ་ཡིས་ཅི་བསྐྱེད་ 411
འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ན། །བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཡིན། །མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་འཚོལ། །བརྫུན་གྱིས་བརྫུན་བྱས་ནམ་ཞིག་བཅིང་འགྱུར་ན། །བློ་གྲོས་ཅན་དག་
ཛ བྱེད་མཁན་ཁྲུངས་ཆོད་དང་། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་གིས་ཐག་ཆོད་ཀྱིས། །ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་མཚར་བར་འདུག །བྱིས་པའི་རྩེད་མོ་རྐྱན་ལ་ཅང་བདེན་ནམ། །ཀུན་རྫོབ

བདེན་པར་མཁས་པས་ཅང་འཛིན་ནམ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཡེ་ནས་གཉིས་མཆིས་སམ། །མེད་ན་མཐོང་མཁན་དེ་རང་འཁྲུལ་པར་ཟད། །ཡེངས་པའི་ཚེ་ན་འཁྲུལ་པ་རང་མཚན་
པ༔ །དྲན་ཚེ་ངོ་བོ་གྱུད་ནས་ཐོབ་པ་ཞིག །དེ་འདྲ་གང་དེ་གཉིས་ཆོས་མ་རིག་པས། །སྒོམ་ལ་ཐོབ་ཤོར་དེ་ནི་ངས་མ་རྟོགས། །གཉིས་ཆོས་ཡོད་ན་བླང་དོར་རིག་པ་ལ། །མེད་པར་
བྱེད་པ་དེ་རང་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །ཡེ་ནས་འཁྲུལ་ན་གྲོལ་བ་ཀྱང་ན་མེད། །ཡེ་གྲོལ་གློ་བུར་དྲི་མ་ག་ལ་མཆིས། །རྟག་པར་གྱུར་ན་ཐེར་ཟུག་སྒྱུར་དུ་མེད། །ཆད་པར་གྱུར་ན་གང་ནས་
བཙལ་དུ་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གང་ནའང་མ་མཆིས་ན། །ཐོབ་བྱ་ཞེན་པ་དེ་རང་འཁྲུལ་མཁན་ཡིན། །ཆོ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན། །ནམ་མཁས་ཅི་ཡང་སྣང་
ཅིག་བྱས་པ་མེད། །དེ་མཚང་རིག་ན་བཅིང་གྲོལ་གོས་པ་མེད། །གོས་པ་ཀུན་གྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་དུས་ནས་འཁྲུལ་པ་རང་མཚན་པ། །སྐད་ཅིག་ཡོད་ན་གྲོལ་

༄༅། །བ་དེར་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་མ་མཆིས་པས། །སངས་རྒྱས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལ་མངོན། །ནམ་མཁའི་མདུད་པས་སུ་ཡང་བཅིང་
དུ་མེད། །ནམ་མཁའ་གྲོལ་བས་སུ་ཡང་སློད་དུ་མེད། །དང་པོ་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་མ་གྱུར་པས། །ཕྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་སུ་ཡི་ལུགས། །དང་པོ་སེམས་ཉིད་ཡོད་པར་
མ་གྱུར་པས། །གནས་འགྱུ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སུ་ལ་རིག །དེས་ན་བྱས་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །ནམ་མཁའི་སོ་ནམ་དཀའ་ལས་ཉིད་དུ་ཟད། །དེ་ལྟར་རིག་ན་མ་བྱས་ལམ་ཀུན་
འགྲུབ། །བར་སྣང་ངོས་ལ་རྟུལ་ཕྲོད་རྟེན་མེད་བཞིན། །འདུས་མ་བྱས་ལ་བག་ཆགས་རྟེན་མི་འབྱུང་། །གཉིས་སྣང་རབ་རིབ་དབང་པོའི་སྐྱོན་ཡིན་ལྟར། །དགེ་སྡིག་བྱེད་པ་སེམས་ཀྱི་
རང་སྐྱོན་ཡིན། །གང་དུ་འང་མི་བྱེད་སྐྱོན་ཡོན་གོས་མི་འགྱུར། །ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་གོལ་སར་སུ་ཞིག་ལྷུང་། །ཞེ་འདོད་མེད་པར་རེ་དོགས་ཅི་ལས་བྱུང་། །ལྟ་བ་མེད་པར་མཐོ་

དྭགས་པོའི་བཀའ་འབུམ

དམའ་སྐུ་ཡིས་འདོགས། །འདུ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རང་མ་བཅིངས་ན། །དེ་རང་སྟོང་ཕྱིར་གཞན་ཞིག་ཅི་ཡང་མེད། །མེད་བཞིན་སྣང་བ་ནམ་མཁའི་ཚོ་འཕྲུལ་ཡིན། །ཤེས་པས་གྲོལ་བ་
སྨི་ལམ་སད་པ་ཡིན། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་སྟོང་པའི་རི་མོ་ཡིན། །དོན་དུ་འཛིན་པ་བྲིས་པའི་དང་ཚུལ་ཡིན། །སྐྱོན་ཡོན་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་རང་གཟུགས་ཡིན། །ནམ་མཁའི་ལྟད་མོ་འདི་ཀ་
མཚར་བར་གདའ། །བལྟ་ཤེས་ཅན་ལ་ནམ་མཁའི་ལྟད་མོ་ཆེ། །སྒོམ་ཉམས་ཅན་ལ་སྣ་ཚོགས་ལམ་དུ་ཆེ། །གདམས་ངག་ཅན་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྲོགས་སུ་ཆེ། །འདི་འདྲའི་ཚུལ་
ལུགས་བྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །གཏད་ས་མེད་པར་ཕྱལ་པར་བཏང་བ་ཡིན། །གཟུང་བ་མེད་པར་དྲན་འཛིན་བོར་བ་ཡིན། །བསྒོམ་མེད་དང་ལ་ཐ་མལ་ལུས་པ་ཡིན། །བདག་པོ་
མེད་པས་ཅི་དགའ་མྱུ་དགའ་ཡིན། །ཧེ་ཧེ་ནམ་མཁས་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད། །འོན་ཀྱང་ཆོ་འཕྲུལ་ནམ་མཁའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ནམ་མཁའི་རི་མོ་ཡིན། །

ཁ ཕྱི ཞ

༄༅། །ནམ་མཁའ་འདི་ལས་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་མ་མཐོང་། །སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ཙམ་གང་ཤོང་ན། །སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་འདི་ཙམ་ཅི་ལ་སྐྱེས། །རྟོག་པའི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཙམ་གང་ནས་ཤར། །སྒོམ་ཆེན་པ་དེ་འདོད་པའི་གཡལ་དུ་ཆུང་། །འདི་འདྲ་མཐོང་བས་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་རྒོད། །ཅི་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། །ཐ་མལ་ཤེས་པས་ཆོག་པའི་ཉམས་ལེན་འདི། །སངས་རྒྱས་མི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དྲིན་ལས་རྙེད། །ད་རེ་གང་བྱུང་ཆོག་པ་འདི་རང་མཚར། །འབྲས་བུ་རེ་དོགས་མེད་པའི་ཁོང་གཅོང་ཞི། །གནས་འགྱུ་འདམ་ཁ་མེད་པས་གང་བྱུང་ཆོག །དྲན་པའི་འཚོ་སྐྱོང་མེད་པས་ཡེངས་དོགས་མེད། །མཉམ་རྗེས་རིས་མོར་མེད་པས་ཐུན་མཚམས་བྲལ། །གང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བླང་དོར་མེད། །ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་རྫུན་ཕུགས་རིག །སྒྲོ་འདོགས་སེམས་ལ་ཆོད་དང་སྒོམ་ཆེན་ཀུན། །སེམས་ལས་ཆོས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་ནས་མཆིས། །སེམས་ཉིད་གཞི་

རྩ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ངེས། །སྒོམ་མེད་ཡེངས་མེད་གནད་ཅིག་འཆར་བར་མཆིས། །སྤྱངས་ཐོབ་མེད་པའི་དོན་གཅིག་རྟོགས་པར་མཆིས། །སྤྱི་ནས་སྐད་ཅིག་འཁོར་བར་འཁྲུམས་
མ་མཐོང་། །ད་ལྟ་ཕྱིན་ཆད་སྐད་ཅིག་གྲོལ་མ་རིག །གཉིད་ལས་སད་པའི་རྨི་ལམ་རང་ཡལ་ལྟར། །རྟེན་ཕྱུགས་རིག་པས་འཁྲུལ་གྲོལ་རྨི་ལམ་སངས། །སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་མགོ་
འཐུམས་ཅི་བྱུང་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་པ་སུས་བསླབས་ན། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་གང་ནས་བཙལ། །བདེ་ཆེན་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དམ་པ་རྣམས། །བཅིངས་
གྲོལ་གོལ་ས་མེད་པའི་ངང་རྩལ་ཡིན། །གནད་འདི་རིག་ན་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་གསལ། །ནང་དུ་ལྟོས་ཤིག་རང་ལ་ཡང་དང་ཡང་། །ལྟ་མཁན་བལྟས་པས་རང་མཚང་རང་གིས་རིག །རྒྱུ་
མཚན་ཤེས་པས་བཅིངས་གྲོལ་འདག་པ་ཡིན། །དྲན་པས་ཐོབ་དང་ཡེངས་པས་འཁྲུལ་པ་རྣམས། །བློ་ཡིས་བཟུང་མོད་དོན་ལ་ཐོབ་ཤོར་མེད། །འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་བློ་ཡིས་ནན་

༄༅། །ཁྲིས་བཟུང་། །དགེ་སྡིག་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་གཉིས་སུ་སྨྲོང་། །བདེ་སྡུག་སྣང་དུས་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད། །མངར་བ་ཞིམ་མོད་སྐྱུར་བའང་ཞིམ་པར་
འཛིན། །བློ་ཡིས་བཟུང་བ་ཉིད་ལས་དོན་ལ་མེད། །ཅི་ཡང་མ་བཟུང་ཅི་ཡང་དགོས་པ་མེད། །ཅིར་ཡང་ཤར་བ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ། །ལམ་མཆོག་འདི་ལས་གོང་དུ་འཕུལ་ས་
མེད། །བག་ཆགས་འཐས་པའི་མི་སྣང་དགུ་སྣང་འདི། །འཛིན་མེད་གོམས་བྱས་མ་སྤྱངས་གནས་དག་ཡིན། །བློ་ཡིས་བཟུང་ཚད་མཚན་མའི་ས་བོན་ཡིན། །ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་སྐྱེས་
གྲོལ་དུས་མཉམ་ཡིན། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བློ་ཡི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན། །ལྟོས་ཤིག་ལྟོས་ཤིག་ཅི་ཡང་མ་བལྟ་ཞིག །སྒོམས་ཤིག་སྒོམས་ཤིག་ཅི་ཡང་མ་སྒོམ་ཞིག །ཨེ་ལམ་འདི་ལ་
ཅིར་ཡང་མ་འཛིན་ཅིག །ཇི་ལྟར་བཟུང་ཡང་དེ་རང་མཚང་རིག་ནི། །གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་ཡོན་གོས་པ་མེད། །གོས་པ་ཀུན་གྱིས་གོས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། །དེ་འདྲའི་གྲོལ་ཚད་

གང་ཟག་ཡས་མེད་དུ། །སོང་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞིག་པ་ཡིན། །ཡར་ན་ནང་དུ་འབྲུ་འཕྲིག་མ་ཆོད་ན། །རྫེས་ལ་རང་སྤྱོད་བསྟན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །ཐེ་ཚོམ་ནང་དུ་ཞི་བའི་རྣམ་
འགྱུར་ལ། །སྒོ་གསུམ་གླེང་སློང་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པ་གཅོད། །ངེས་མེད་ཀློང་དུ་མཚན་མའི་བློ་ཞི་ནས། །སྣང་དང་སྟོང་པས་ཕན་གནོད་བྱས་པ་མེད། །བདར་ཤ་སེམས་ལ་ཆོད་ལ་
གཅོད་མཁན་ལྟོས། །འདི་ཡིས་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡིན། །འདི་ཡིས་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་འབྱུད་པ་ཡིན། །ཡིན་ལུགས་ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྟོན་པ་ཡིན། །སྒོམ་
མཁན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་བླ་མ་འདི། །འདུ་འབྲལ་མེད་པར་རང་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན། །ཁྲི་གང་མེད་པར་གཏན་དུ་འགྲོགས་པ་ཡིན། །བླ་མ་དེ་ཡི་གསུང་ལ་ཉན་པ་ཙང་། །ཕྱིར་
བལྟས་ཁ་ཡིས་ཟབ་མོའི་མཚང་མི་རིག །ཉམས་སྐྱོང་མེད་པར་གནད་ཀྱི་དོན་མི་གོ །ཁ་ལྟ་ཡུག་པོས་མི་ལ་ཆོས་མི་སྟོན། །རྒྱུ་འབྲས་ཁྲིད་གསོད་མི་ལ་གནད་མི་གསུང་། །སྒྲུབ་པས་

ཁ ཕྱི ང

༄༅། །དབེན་པ་དེ་ལ་ཆཤད་མི་རུང་། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་མདོ་དོན་ཉམས་ལེན་ཡིན། །ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན། །ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་མཚན་མའི་དྲི་མ་བྲལ། །ཇི་ལྟར་བློ་ཡིས་བཟུང་བ་མཚན་མ་ཡིན། །བློ་ཡིས་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་ཅིར་ཡང་སྣང་། །སྤྲོས་པའི་དྲི་མས་རྒྱུད་ལ་གོས་
པ་མེད། །ཐོག་མའི་འཁྲུལ་པ་འདི་ནས་བྱུང་བ་མེད། །ཐ་མའི་གྲོལ་བ་འདི་ནས་ཐོབ་པ་མེད། །བར་གྱི་འཁྲུལ་པ་ངོ་བོ་འདི་ཡིན་མེད། །དེ་ལྟར་རིག་ན་བཅིང་གྲོལ་གོས་པ་མེད། །
སེམས་མེད་རྟོགས་ན་སྣང་སྲིད་རྒྱ་ཡན་ཡིན། །རྗེས་གདབ་མེད་ན་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་གྲོལ་ཡིན། །ཞེ་འདོད་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྒོམ་ལ་རྒྱུན་ཆད་
མེད། །སྐྱེ་འཆི་མེད་པས་འཕོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །མཚན་འཛིན་མེད་པས་འོད་གསལ་ཁོར་མོ་ཡུག །ཇི་སྲིད་འཛིན་པའི་རྟོད་ཕུར་མ་ཕྱིན་པར། །དེ་སྲིད་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པས་ལས་

གསོལ་བས། །མ་ཡེངས་དྲན་པའི་བྱ་ར་བརྟེན་པ་ལེགས། །ཅི་ཞིག་གོམས་པ་ཀློང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། །དྲན་དང་མ་དྲན་ལས་གྲོལ་འཁྲུལ་འཁྲིག་སངས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རེ་དོགས་རྡུལ་
ཙམ་མེད། །དེ་ཚེ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀློང་དུ་ཞིག །བསྒོམ་དུ་མེད་མོད་མ་ཡེངས་བསྒོམ་པ་དང་། །ཞི་གནས་མ་ཐོབ་བར་དུ་གོམས་པ་འཚལ། །ཡིན་ལུགས་སྟོན་པའི་བླ་མ་
རང་ཤར་ནས། །མཉམ་རྗེས་མེད་པའི་ཀློང་དུ་ཡན་པའི་ཚེ། །དོན་གཉིས་གཏེར་ལ་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་དད་དང་བརྩོན་པས་ཉམས་ལེན་ལ། །ད་རེས་ལམ་སྣ་ཟིན་པར་མ་
བྱས་ན། །ཕྱིས་ནས་ཐར་བར་དཀའ་ཡོ་སྐལ་ལྡན་ཀུན། །ད་རེས་འབྱུངས་གསུམ་ཆོས་ལ་མ་བཏོན་ན། །ཤི་དུས་འགྱོད་པ་སྐྱེ་འོ་སྒོམ་ཆེན་ཀུན། །ཚིག་རྐྱེན་དེ་ལ་སེམས་ལ་ཞུ་གཏུགས་
མཛོད། །འཆི་དུས་ཐག་ཆོད་མེད་ན་རང་ལ་གནོད། །སྐྱིད་པར་འདོད་ན་ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད། །སངས་རྒྱས་འདོད་ན་རང་སེམས་རྟོགས་པར་མཛོད། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞབ་

ཁ དབུ་ཚོམ། ཞ

༄༅། །པ་མཚོན་དུ་ཕྱུང་བའི་མན་ངག །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་སྙིང་ལ་ཨོཾ་ཨཱཿ ཧཱུྃ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུས། རྣལ་འབྱོར་ཆོས་

གཡུང་ལ་གསུངས་པའོ།། །།ཕྱུཾ། ༀ མཉམ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་མཐོང་གྲོལ་དྲན་རིག་འདིའི། ཀ་པ་ནས་ཕ་པའི་བར་གྱི་ཞུ་དག་པ་ནི། བྱང་བ་

རབ་འབྱམས་མ་ཧེ་ཀཱིརྟི་དང་། དགེས་པོའི་ཀློ་ཀཱ་ཙྪ་ནི་ཤུར་གཉིས་ཀྱིས་བགྱིས་སོ། །འདི་ལ་ཕྲི་བ་དང་བསྣན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་བརྡའ་གསར་རྙིང་དང་དག

ཡིག་སོ་སོའི་བཞེད་པའི་དབང་གིས། མ་གོ་བ་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་འདུག་ན། བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་དང་། གཞན

ཡང་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། །ཡི་གེ་པ་ནི་ཨེ་ཕྱོགས་མཁས་པ་ཡི། །ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དཔོན་སློབ་གསུམ་གྱིས་བྲིས། །ཞེས་བྱ་

འདི་ལ་འགྲན་ཟླ་ཙུང་ཟད་མེད། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དལ་འབྱོར་ལུས་ཐོབ་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པ་དང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། ༎ ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།།

༄༅། །ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་དགྱེས་པ་ཡི་རྒྱུད། དམར་ཁྲིད་གསང་ཆེན། བར་དོའི་དམར་ཁྲིད། འཕོ་བའི་དམར་ཁྲིད་ཞལ་གདམས་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་དང་ནི་དགྱེས་རྡོར་ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱུད་དང་བླ་མའི་གདམས་པ་
ཡིས། །གདམས་ངག་བདག་གིས་བྲི་བར་བྱ། །དེ་ལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་གཞིར་བཞག་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སྨིན་གྲོལ་གཉིས་ཏེ། སྨིན་ལམ་བུམ་པའི་དབང་ལ་སོགས་བཞིས་སྨིན་པར་བྱས་ནས། གྲོལ་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་རྣལ་འབྱོར། རྐྱེན་སྤྱོད་པ།

༄༅། །གྲོགས་དམ་ཚིག་ལས། ལམ་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས།
འདིར་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་རྟུང་མི་བརྟན་རྟུང་འདི་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་ལ། བླ་མ་ནཱ་རོ་ཆེན་པོའི་
དགོངས་པས། སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་སོ། །སྟོན་འགྲོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱང་བའི་འཁོར་ལོ། །ཚོགས་བསགས་པ། རྟེན་ལྷུར

དཀར་ཆོའི་བཀའ་འབུམ

བསྐྱེད་པའོ། །སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། གནས་ཡིད་དུ་འོང་བར་དགེ་སྦྱོར་དུམ་རེ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ནང་པར་ཐོ་རངས་ཁྲུས་བྱས། འཛམ་བྷ་ལྷ་ལ་ཆུ་སྦྱིན། གདན་འབོལ་ཞིང་བདེ་བ་
ལ༔ རྒྱབ་རྟེན་ཀྱང་འབོལ་ཞིག་བཙུག་སྟེ། འདུག་ལུགས་ནི། མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་ན། ལུས་གནད་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གི་འདུག་གོ །བྲང་ཤས་ཆེ་ན། ཙོག་པུར་འདུག་
སྟེ། བྱིན་པ་བསྣའི་རྩེ་ངར་ལ་གཏད། རྒྱུ་ཞབས་དང་བསྣའི་བར་དུ་འབོལ་ཚངས་གཞུག །སྐལ་པ་གསེར་གྱི་དོང་ཙེ་བརྩེགས་པ་བཞིན་བྱ། །སྐྱོག་མས་ཡོལ་མདུད་མནན། ལྟེ་རྩེ་
ཀཎ་ལ་སྦྱར། མིག་སྣ་གོང་དུ་དབབ་པའི་གནད་དྲུག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། འདི་ཡི་སྔོ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགོད་སྙམ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་ལ། རང་ལྟར་མོས་པ་བྱས་པའི་སྣ་བུག་གཉིས་སུ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་མགོ་ཕྱིར་བལྟ་བ་སོགས་ཚིག་ཙམ་གཉིས་བསམ་སྟེ། ཧཱུཾ་གཉིས་པོ་སྣ་བུག་ནས་མགོ་ཕྱིར་བསྟན།

༄༅། །མཛུག་མ་ནང་དུ་བསྟན་པ་སྡོ་རྒྱངས་ཀྱིས་སྡོམས་ཏེ། སྣང་བ་བདེ་ཕྲིལ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། རྩུར་ཕྱོག་དུས་མཛུག་མ་རྩུར་ལ་བསྟན་ནས་སྡོ་ཡེ་རེ་རེ་ལོག་སྟེ། སྣ་བུག་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕར་འཕྲོས་རྩུར་འདུས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་བརྒྱ་ཙམ་བསྒོམ། བྱིང་ན་ཤེས་པ་བསྒྲིམས། ནམ་ཆོང་འདེགས། མིག་ཀྱང་ཧ་རེ་བྱ། རྒོད་ན་ནམ་ཆོང་ཕབ་ལ། ལུས་སེམས་ཁོང་ལྷོད་གློད་པར་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་མདོ་འདོན་པ་དང་། ཕྱག་དང་། བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཞེས་བླ་མ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་ཐོ་རངས་སོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་དྲོས་ཆེན་ན། གདན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་དྲུག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། ཡང་སྣ་བུག་གི་ཧཱུྃ་གཉིས་སྦྲོ་བསྡུ་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ཙམ་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་ནི་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །ཡང་དྲོ་གུང་ཐོན་ནས་བག་ཙམ་ཞིག་ལོན་ནས་བྱ། སྒོད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཐུན་གྲངས་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །དེ་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། ཧཱུྃ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་

སྦྱོ་ཡེ་རེ་གསལ་ན་བརྟན་པའོ། །ཉལ་བའི་དུས་སུ་དགེ་བའི་གཉིད་ཡོག་པར་བྱ་གསུང་ངོ་། །དེས་མ་ཐེབ་ན། ནངས་པར་སྤྱི་མོ་ནས་ཐུན་ལྟར་བསྒོམ། དེས་ཀྱང་མ་ཐེབ་ན། ཡང་
ནངས་པར་སྤྱི་མོ་ནས་ཐུན་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། ཐུན་བཅོ་ལྔ་ལ་ཞག་གསུམ་སྟེ། དེས་ཤེས་པ་བརྟན་དུ་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་ནངས་པར་སྤྱི་བར་ལངས་ཏེ། ཁྲུས་ལ
སོགས་པ་གོང་ལྟར་བྱས་ལ། རང་ཡི་དམ་དུ་མོས་པ་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཁོང་སྟོང་འོད་གསལ་བ་ལས་གྲུབ་པར་བསྒོམས་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ། འོད་དཀར་པོ་ཕུང་དེ་བ་ཞིག་གི་ནང་
དུ། ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་མགོ་གྱེན་ལ་བལྟས་པ་ཞིག་བསྒོམས་ལ། རླུང་ནང་ལན་གསུམ་ཕྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོགས་པར་མ་ཕྱུང་ན་གཟེར་དུ་འོང་ཞེས་བླ་མ་དམ་པ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྟེ་བའི་ཧཱུྃ་
སྔོན་པོ་ལས་འོད་འཕྲོས། འོད་ཀྱི་སྣ་ལ་ཁྲོ་ཆུང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་མཐིང་ནག །རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྤྲོས་ཏེ། བགེགས་ཚར་བཅད་ནས། སྣར་རྩུར་ལ་འཐུབ

བ བཞི བ

༄༅། །ཀྲིས་བསྡུས་པས། སྤྱི་བོར་ནས། རྐང་མཐིལ་ཡན་ཆད་ཞུགས་ཏེ། བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲོ་ཆུང་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་པས་གང་བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོ་བསྡུ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གྲངས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ། བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བྱ། ཐུན་མཚམས་སུ་མདོ་བཀླག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་ནི་ཐོ་རངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་དྲོས་ཙམ་གྱི་དུས་དང་། ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་དང་། ཉི་མ་ནུབ་ཀ་དང་། སྲོད་ཀྱི་དུས་རྣམས་ལ་ཡང་། ལུས་གནད་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ཐུན་མཚམས་དང་ལྡན་པར་སྦྱར་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བརྟན་པའི་ཚད། ལྟེ་བའི་ཧཱུྃ་ལས་ཤེས་པ་ཟིན་ཏེ། ཁྲོ་ཆུང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་དགོས་པ་ནི་བར་ཆད་སེལ་ཏེ། བགེགས་ཀྲིས་བལྟུས་པས། ལུས་ཁྲོ་ཆུང་གིས་གང་བར་གསལ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཁྲོ་ཆུང་བསྒོམས་པས། ཉོན་མོངས་པ་མགོ་ནོན་པ་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ནི་སྦྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་

བསགས་པ་ནི། ནངས་པར་སྔ་བར་ལངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱིན་དྲི་མ་དོར། ནང་དུ་འོང་ཁྲུས་བྱ། ཛམྦྷ་ལྷ་ལ་ཆུ་སྦྱིན་བྱ། མཎྜལ་བཅོས། མཆོད་པ་བཤམས། སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་
དེ། ལུས་གནད་དྲུག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། སྔར་གྱི་ལྟེ་བའི་ཧཱུྃ་ལས་འོད་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་སྣ་ལ་ཁྲོ་ཆུང་སྦྱོར། བགེགས་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས་རང་ལ་
ཐིམ་པས། སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་པའི་མཐིལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ཁྲོ་ཆུང་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས་ཀྱིས་གང་བར་མོས་པའི་སྦྱོ་བསྡུ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་
གཅིག་བཟོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་མཎྜལ་གྱི་དབུས་སུ། པཾ་ལས་པདྨའི་སྡོང་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཅིག་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་བསམ། རང་གི་ལྟེ་བའི་ཧཱུྃ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས།
བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཐུད་གང་བའམ་ཅི་རིགས་པ། མི་སྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བསམ་སྟེ། དེ་ནས་རླུང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་བླ་མ་འགྲོགས་པ་ནི། རླུང་ཕྱིར་ཡེ་རེ་རེ་འགྲོ་ཙན། བླ་མ་ཡང་ 430

ཐ ༄༅། །སྤྱི་བོ་ཡར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྣ་བུག་ནས་ཕྱིར་དོན་ནས། པད་ཟླའི་སྟེང་ན་ཞལ་ཕྱུར་གཟིགས་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་འཛུམ་བག་ཅན་དུ་བསམ། དེ་ལ་དད་པ་དང་
གུས་པ་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་ཕྱུར་རླུང་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཡེ་རེ་རེ་བྱོན་སྣ་བུག་ནས་ཞུགས། ལྟེ་བར་སྔར་བཞིན་འཛུམ་བག་ཅན་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཡང་། དད་པ་དང་གུས་པས་
ཀྱེ གསལ་བར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཉིད་ལན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཙམ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱུན་སྔར་བཞིན་བསྒོམ་མོ། །དེ་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། བླ་མ་ལ་ཆགས་པ་འོང་ངོ་། །དེའི་དགོས་པ་ནི་ཚོགས་
གསོག་པ་དང་། དམ་ཚིག་སྐྱོང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ནི་ཚོགས་བསག་པའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི། དང་པོ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྲོ་ཆུང་གི་སྔོ་བསྲུ་ཉི་ཤུ་རྩ་
ཏ གཅིག་བྱས་ཏེ། བགེགས་བསལ་བ་ཡང་སྔར་བཞིན། བླ་མ་ལ་ཚོགས་བསགས་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཡས་ཞུ། རྐང་མཐིལ་ནས་མས་ཞུ་སྟེ་ལྟེ་བར་ཞུགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་བརྒྱད་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་གསལ་བ་འོད་ལྷག་ལྷག་པ་བསྒོམ་སྟེ། ཐུན་མཚམས་སུ་མདོ་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ། ཡང་ཐུན་སྟར་
བྱའོ། །བརྟན་པའི་ཚད་ལྷ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། །དེ་ཡང་བྱིང་ན་ཤེས་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་བྱའོ། །རྒོད་ན་ཤེས་པ་གློད་དོ། །རྒོད་པ་ནི་རྟེན་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུང་ངོ་། །དེ་
གསུམ་སྔོན་འགྲོ་སྟེ། གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་དང་། རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་ནམ། ཙཎྜ་ལཱི་དང་། སྒྱུ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་
གང་བསྒོམ་ཡང་། དེ་རྣམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བླ་མ་དམ་པ་གསུང་ངོ་།། ||བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ནི། རྣམ་པ་ལ་
བསླབ་པ། གོ་རིམ་ལ་བསླབ་པ། ཐུན་མཚམས་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། རང་གི་སྒྲུབ་ཁང་ཚད་དང་ལྡན་པ་བརྩིགས་ཏེ། ནང་དུ་ཞལ་ཞལ་ཡིད་དང་མཐུན་

ཞ ༄༅། །པར་བྱས་ལ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྐར་ཁྱུང་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ནུབ་ཏུ་ཡང་གཉིས། སྟེང་གི་ངོས་ནས་དབུས་སུ་སྐར་ཁྱུང་གཅིག་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ།
དེའི་ནང་སྟེང་གི་སྐར་ཁྱུང་གི་ཐད་དུ། བཙོད་ཁྱུ་ཟངས་གང་དང་། ནམ་མཁར་རལ་གྲི་གཉིས་དང་། མེ་ལོང་གཉིས་བཏགས་ལ། ཐང་སྐུ་བཀྲམ་ནས། རང་ཉིད་སྟན་བདེ་བ་ལ་
ཕྱི འདུག་སྟེ། དེ་ནས་ནངས་པར་ཉི་མ་ཤར་བས། ཤར་གྱི་སྐར་ཁྱུང་ནས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་རལ་གྲི་དང་། མེ་ལོང་ལ་ཕོག །དེ་གཉིས་ཀྱི་འོད་བཙོད་ཁྱུ་ལ་ཕོག་པས། ཁྲིམ་གྱི་ཕྱོགས་ 433
གཅིག་ཏུ་འོད་ལྷག་གེ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། དེར་ཐང་སྐུ་བཀྲམ་ནས། དེའི་གཙོ་བོའི་ལྷ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཅུད་པས་བལྟ། དེ་ནས་གཙོ་བོའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་
བ མཚན་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནས་ཁྲིམ་གྱི་འོད་ཡལ་བ་དང་། ཐང་སྐུ་དྲིལ་ལ་བཞག་སྟེ་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐང་སྐུའི་ཞལ་བལྟ་ཞིང་བསྡད་དོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་།

སྙིང་གི་སྐར་ཁྱུང་གི་འོད་བཙོད་ཁྱུ་ལ་ཐོག །དེའི་འོད་མེ་ལོང་དང་། རལ་གྲི་ལ་ཐོག་པས། ཡང་ཁྲིམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འོད་གསལ་པོ་འོང་སྟེ། དེར་ཐང་སྐུ་ཁྲིར་ལ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །འོད་ཡལ་བ་དང་། ཡང་ཐང་སྐུ་དྲིལ་ཏེ་མི་བསྒོམ་པར་བཞག་ལ། ཞལ་ཕྱག་ལ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་དགོངས་མོ། །ནུབ་ཀྱི་སྐར་ཁྱུང་ནས་འོད་བྱུང་བ། མེ་ལོང་དང་
རལ་གྲི་ལ་ཐོག་པས། ཡང་ཁྲིམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འོད་འབྱུང་བས། དེར་ཡང་ཐང་སྐུ་སྟོར་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །ཡང་ནངས་པར་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་སྟོར་ལྟར་བལྟ་སྟེ། དེ་ནས་ཟན་
ཁམ་གསུམ་ཟ་བའི་ཚོད་ཙམ་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཉིན་མོ་བསྒོམ་འདོད་ཀྱང་མི་བསྒོམ་པར། སྟོར་བཞིན་ཐང་སྐུ་ལ་བལྟའོ། །དེའི་སང་ཡང་། ཐང་སྐུ་ལ་བལྟ་སྟེ་ཐུན་གཉིས་སུ་བསྒོམ་
པ་ནི། ཟན་ཁམ་དྲུག་ཟ་བའི་ཚོད་ཙམ་པའི་ཐུན་གཉིས་སུ་གཙོ་བོའི་སྐུ་བསྒོམས་ལ། ཐང་སྐུ་ལ་སྟོར་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །དེ་ནས་དེའི་ནངས་པར་ཡང་ཐང་སྐུ་ལ་སྟོར་བཞིན་བལྟ་སྟེ།

ཨ ཕྱི ཁ

༄༅། །ཟན་ཁམ་བཅུ་གཉིས་ཟ་བའི་ཚོད་ཙམ་པའི་ཐུན་གསུམ་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་དེའི་ནངས་པར་ཡང་། ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་ཞིང་། ཟན་ཁམ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཟ་
བའི་ཚོད་ཙམ་པ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་ནམ་མི་གསལ་བའི་དུས་སུ་འཕྲོ་བཅད་ལ་བཞག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཡུན་ཇེ་རིང་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས། བསྒོམ་པའི་
བབས་ལུགས་ནི་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་རབ་ལ། ཐང་སྐྱ་བས་གསལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །འབྲིང་ལ་ཐང་སྐྱ་དང་འགྲན་ཐུབ་པ་འབྱུང་། ཐ་མ་ལ། ཐང་སྐྱ་ལས་ཅུང་ཞན་པ་འབྱུང་།
དེ་ལྟར་མི་འོང་བར། ཇི་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་། མོག་མོག་པོར་སོང་ཞིང་མི་གསལ་ན། བག་ཆགས་སྡུག་པོས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་པས། ཆཤགས་པ་བྱ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས།
ཚོགས་འཁོར་དང་སྦྱིན་སྲེག་བྱ། སླར་བསྐྱར་ནས་བསྒོམས་པས། སྒོམ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ན་སྐྱ་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི་གསལ་བར་ཕྱོགས་ཅིག་གམ། ཞལ་

ཕྱག་ཙམ་གསལ་ན། གཞན་བཀབ་ལ་དེ་ལ་བསྒོམ་དེ་ལ་གསལ་ནས་རས་ཀྱིས་བཀབ་ལ། དེ་ཕར་ཕར་རྐྱུས་ལ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེ་ལ་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་གསལ་བ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་གསལ་བར་གྱུར་པ་དང་། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབ་སྟེ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་ཐོལ་ཐོལ་འབྱུང་ཞིང་འདུག་ན། ཕྱིག་པ་རྐྱགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་བསླབ་བོ། །དེ་གསལ་བ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའི་བར་ལ་བསླབ་བོ། །དེ་བརྟན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བསླབ་སྟེ། དེ་བརྟན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསླབ། དེ་བརྟན་པ་དང་། སྲུང་འཁོར་ལ་བསླབ། དེ་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་ལ་བསླབ། དེ་ལ་བརྟན་པ་དང་། འབྱུང་བཞིའི་འཁོར་ལོ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་བརྟན་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བསླབ། དེ་བརྟན་པ་དང་། གདན་དང་། གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་པ་ལོངས་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་

༄༅། །བསླབ། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་དང་། དྲི་གོ་རིམ་ལ་བསླབ་སྟེ། སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས། མདུན་དུ་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་ལྷ་སྐུ་བྲངས་ཏེ། ཚོགས་བསགས་
ནས། ཐ་མ་བཟླས་པའི་བར་དུ་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ལ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཐུན་མཚམས་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཐུན་གསུམ་མམ། བཞི་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་ཐུན་དུ་བཅད་དེ་
བསྒོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས། བརྟན་པའི་ཚད་ནི། རྣམ་པ་གསལ་བ།...ལྷ་རྣམས་འོད་ལྷག་ལྷག་འབྱུང་། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ།...སྨག་དང་། སེང་གེ་དང་། ཆུ་སྲི་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་གསལ་བའོ།
འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་...ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་ལྷའི་ཁ་དོག་ཞག་བདུན་ན། དང་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཟླ་བ་གཅིག་ན་འགྲུབ། འབྲིང་གིས་ཟླ་བ་དྲུག་ན། ཐ་མས་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ན
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ནཱ་རོ་མཻ་ཏྲིའི་གདམས་པའོ།། ། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྒྱུ་མ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་གྲོང་སོགས་བྱ་བ་དང་།

ཞེས་པའི་དབང་པོ་གྲོང་འཇུག་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ཡིན་སྙམ་པའི་དོན་ལ་མོས་པ་དྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས།
རླུང་འབྱོངས་པར་བསྒོམ། རླུང་སེམས་གར་འདོད་དུ་ཐེན་པའི་དུས་སུ། རང་གི་དགོན་པར་མཆིལ་ལེགས་པར་བྱུག་པ་བྱས་ལ། ཐོད་པའམ་གཡམ་པ་ལ་ཚོན་རྩི་ནག་པོ་བྱུགས།
དེའི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་དཀར་པོ་ཅིག་གསལ་པོར་བྲིས་ཏེ། མཆིལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ། དེ་ནས་རང་གི་ཞེས་པ་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་གཏད་དེ་གསལ་བར་བསྒོམ་མོ། །དེར་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀ
ཐེན་ནས། གར་གཏད་ཀྱང་དབང་ཡོད་པའི་དུས་སུ། མཆིལ་གྱི་སྟེང་གི་ཐོད་པའི་ཧཱུྃ་ལ། སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་བཏོན་ཏེ་བསྲེས་ནས། ཐོད་པའི་ཧཱུྃ་ལ་རླུང་སེམས་གཏད་དེ། དེར་སེམས་ཐེན
པའི་རྟགས་ནི། ཐོད་པའི་ཧཱུྃ་གསལ་བས། ཐོད་པ་འཕར་བའམ། འགུལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གསལ་ནས། སྲོག་ཆགས་ཆུང་དུ་དུ་མ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་གློ་བུར་དུ་ཤི་བའི་རོ།

ཁ ཐུ ཁ

༄༅། །རྨ་མེད་ཅིང་མ་རུལ་པའི་གཟུགས་བླངས་ཏེ། མཚལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས། དེའི་སྙིང་གར་ཧཱུྃ་བསྒོམས་ལ། དེ་ནས་ཡང་རང་གི་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་རླུང་
སེམས་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་ཏེ། དེ་གསལ་བ་དང་། མདུན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ། རང་གི་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་བཙུག་ནས། དེར་རླུང་སེམས་གསལ་བར་བསྒོམས་པས།
སེམས་ཅན་དེ་འགུལ་ཞིང་འགྲོ་བ་འོང་། དེ་བརྟན་ནས་སླར་ཡང་ཧཱུྃ་རང་གི་སྙིང་གར་བསྡུ། དེ་ནས་རོ་ལ་བསླབ་སྟེ། མི་ཤི་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་རོ་རྨ་མེད་ཅིང་མ་རུལ་བ་བླངས་
ཏེ། དེ་ལ་ཁྲུས་བྱས། རྒྱན་བཏགས་ནས་ཡིད་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། མཚལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་བཅིངས་ལ་བཞག །དེ་ནས་རོའི་སྙིང་གར་ཧཱུྃ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་སྙིང་
གའི་ཧཱུྃ་བསྲེས་ཏེ། དེར་དབུགས་ཐུབ་ཚད་བཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་དེར་ཤེས་པ་ཐིན་ནས་རོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། རང་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་འདུག་ཙམ་ན། རོ་ལངས་ནུས་པ་འོང་ངོ་།

དེ་ལྟར་སྦྱངས་ནས། ད་ནི་པཎྜི་ཏའམ། ཆོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་འཆི་བར་འདུག་པའི་དུས་སུ་དེར་ཕྱིན་ནས། དེའི་ལུས་ལ་ཤེས་པ་ཐོན་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་བཙུག་ལ། ཚུར་ལ་མི་དྲང་བར་རོ་དེ་ལངས་པས། རང་གི་ལུས་འདོར་རོ། །འདི་ན་རླུང་བརྟན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དད་པ་དང་། རྩོལ་བ་དྲག་པོ་དང་། སྣང་སྲིད་སྒྱུ་མར་མོས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་པའོ།། ༄ ||བླ་མ་རྗེ་བཙུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྙིང་སྒོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་བསྒོམས་པའི་མན་ངག་དང་། སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་དང་། འོད་གསལ་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་གོ །དང་པོ་བདེ་བ་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་ནི། དགྱེས་རྡོར་ལས། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྦར་བ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཧཾ་བསྲེགས་རི་བོང་རྒྱུན་ཡང་འབབ། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་། དངོས་པོའི་གནས་ཐབས། ལམ་གྱི་གནས་ཐབས། འབྲས་བུའི་གནས་ཐབས་གསུམ་ལས།

༄༅། །དང་པོར་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་ནི། ཅིག་ཆོགས་རླུང་དུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཀྱང་། མན་ངག་ཏུ། ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་གལ་ཆེ་སྟེ། དང་པོར་ལུས་ཆགས་རླུང་ལ། རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏི་གལ་ཆེ་ཡང་། བསྡོམ་ན། གཏུག་མ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད། དང་པོ་ལུས་གྲུབ་དུས་སུ། ལྟེ་བར་རྩ་གྲུབ་པས་དྷཱུ་ཏི། དེ་ལས་རྩ་ཐམས་ཅད་སྲིད་པས་ན། རྩའི་གནད་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏི་ལ། རླུང་ཚོད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏི་དང་། རང་བཞིན་གཏུག་མའི་དྷཱུ་ཏི་གཉིས་ལས། རླུང་ཚོད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏི་ནི། སྐལ་འདབ་ཀྱི་སྲོག་རྩའི་ནང་ན་ཡར་གནས་ཏེ། དེའི་ནང་ན་ཡར། གཏུག་མའི་དྷཱུ་ཏི་ཧྲ་ཧ་བརྒྱར་རླུགས་པའི་ཚད་ལས་ཀྱང་ཕྲ་བ། ཅེས་ཀྱང་མི་ཆོད་པ། དཀར་ཞིང་འཐས་པ་ཞིག་གནས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ། སེམས་ཉིད་གཏུག་མའི་དྷཱུ་ཏི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ།

དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་། བདག་མེད་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གཙུག་མ་དེ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཉིད་
དང་པོའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའོ། །དེ་ནས་ལམ་གྱི་གནས་ཐབས་ལ། ལུས་ཀྱི་གནད། ཡུལ་གྱི་གནད། དུས་ཀྱི་གནད་དང་གསུམ་གྱིས།
ཡེ་ཤེས་རང་ལུགས་སུ་འཆར་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ནི། ལུས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དུ་བྲམས་ལ། གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་མགོ་ཐུར་དུ་དྲང་པོར་བཞག་ལ། ལྟེ་བ་སྒལ་པ་ལ་སྦྱར་ནས།
ལྟེ་བའི་འོག་སོར་བཞི་བཅལ་བར། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་བསྣམ་པ་ལས། དེ་ཉིད་བཀན་ལ། མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱའོ། དེ་ལ་བཅར་ལ་བཞག །མགྲིན་པ་བཀུག་ལ། ལྐོང་ལྐོང་སྦྲ། མིག་སྣ་རྩེར
ཕབ། ལྕེ་རྩེ་རྐན་ལ་སྦྱར་ནས་བསྡད་པ་ནི། ལུས་བཅོས་པའི་གནད་དོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། ལྟེ་བ་ན། ཨ་ཆེ་ཆུང་ ཨ་སྐྱེ་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་སྟེ། ཙཎྜ་ལཱི་ཡིཾ་གི་སྒྲོའོ། ཅི་རིགས་པར

༄༅། །གནས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་བའོ། །དུས་ཀྱི་གནད་ནི། རླུང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་མཚམས་སུ། རླུང་རྡུལ་ཕྲ་རྟེན་ཚུད་པ་འོང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ལྷུང་ས་པ་དང་རེ་འོང་བས། དེའི་སྐབས་བཙལ་ལ། དེར་ཡུན་བསྲིངས་ཤིང་བསྒོམ། ཡུན་ཇི་རིང་ཇི་རིང་ལ་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའོ། །ཡང་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པས། རླུང་རྡུལ་ཕྲ་རྟེན་ཚུད་པ་དང་ཐུག་ཕྲད་འབྱུང་བས། དེར་ཡུན་བསྲིངས་བས་འཆར་རོ། །དེ་ནས་ལྟེ་བར་ཨ་ཐུང་རིགས་པ་ལ། རེག་བྱ་ཚ་བ་ལ་སེམས་གཏད་པས། དེ་ལས་མེ་འབར་ནས། བདེ་ཆེན་གྱི་ཧཾ་ལས་བྱང་སེམས་སྦྲན་མ་ཙམ་ཞྲུལ་ཞྲུལ་བ་བབས་པར་བསམ་ལ། སྤྱི་བོའི་བདེ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་འདྲེས་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམས་པས། ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འཆར་ཞེས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཞིན་ལུས་བཅོས་ནས། རང་གི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐོད་པའི་རུས་པ་གྲུ་

ཕ

གསུམ་པ་ལས། ནང་དུ་རླུང་སེམས་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་འཚེར་བ། སྣུམ་ལ་འདྲིལ་བ་ཞིག་བསམ་སྟེ། དེར་སེམས་བཟུང་བ་ནི། ཞག་དྲུག་བདུན་ལ་སོགས་པར་བདེ་བ་ཅི་
སྐྱེས་བཟུང་ཞིང་བསྒོམ་མོ། །བརྟན་པའི་ཚད་ནི། དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་རུང་བ་བཞིན་གསལ་ཅན། ཐིག་ལེ་དེ་དཔྲལ་བ་ན་ཡར་ལ་དཀར་རྒྱངས་ཀྱིས་སོང་ནས། ཚངས་པའི་
བུ་གར་སོང་བ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། །དེར་གསལ་ནས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་གཙུག་མའི་རྣྲྀ་ཏི་ཁོང་སྟོང་། སྤྱི་བོ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཡན་ཆད་ལ་སྟོང་སང་ངེ་བསམས་ཏེ། 444
ཐིག་ལེ་དེ་རྣྲྀ་ཏིའི་ནང་ནས་མར་དཀར་རྒྱངས་ཀྱིས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་བྱུང་ནས། ཅོང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཅིག་དང་ལྡན་པས། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་བུ་གར་དཀར་རྒྱངས་ཀྱིས་སླེབས་
ནས། ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ཁྱིལ་གྱིས་གང་ནས། དེ་ཡང་རླུང་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ལ། རྣྲྀ་ཏིར་ཚུད་པའོ། །དེ་བཞིན་བསྒོམས་ཀྱང་བདེ་བར་བྱུང་ན། རྡོ་རྗེ་ནོར་

༄༅། །བུའི་རྩེ་མོར་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེར་བདེ་བ་ལྷང་ལྷང་ཅེ་སྐྱེར་བསྒོམ་མོ། །དེར་བདེ་བ་མ་བྱུང་ན་སྨིན་མཚམས་བར་དུ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་
བསྐྱར་ཏེ། མས་ཡར་སྤུར་བཞིན་བསྒོམས་ནས། བདེ་ཐིལ་ཐིལ་མ་བྱུང་བར་དུ། ལན་བདུན་གྱི་བར་བསྐྱར་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །གལ་ཏེ་དེས་ཀྱང་མ་བྱུང་ན། གཙུག་མའི་ཧཱུ་ཏེ་སྟེ་ལུག
རྡུད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཕུས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཐིག་ལེ་དེ་ཞུགས་པས་ལྷ་ར་ར་སོང་ཞིང་། ཐིག་ལེ་དེ་ཡང་སྒྲ་དང་བཅས་ནས་ཡས་མར་སོང་བར་བསམ་མོ། །རེས་འགའ་ནི་ཐིག་ལེ་མ་བཏང་བར།
རླུང་གིས་རྒྱ་མ་ཕུས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་སོང་བར་ཡང་བསྒོམ་གསུང་། ཧཱུ་ཏེ་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པའི་རྩ་ཡིན་པས། ཐིག་ལེ་ཆེ་ལ། རྩ་ཕྲ་ཡང་ཤོང་བར་བྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེའོ།།
དེས་དེས་པར་བདེ་ཐིལ་གྱིས་མི་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། རླུང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་གོ། །དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ། གཟུགས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་བསླབ། སྣང་བ་བདེ་བར་མ་

ཤར་ན། སྨིན་ཐུག་ཏུ་བདེ་བ་བསྡུས་ལ་བསྒོམ། རླུང་སེམས་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེའམ། ཡང་ན་བདེ་བར་མོས་པ་བསྒོམ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་པ་ལ་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལྷག་པར་བདེ་བ་བསྡུས་ནས་བསྒོམས་པས། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སྐྱེའོ། །སྣ་རྩེ་དང་། མགྲིན་པར་བསྒོམ་པས། སྣས་དྲི་དང་ལྕེས་རོ་མྱོང་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས་དྲོད་གཙུག་མའི་ནྡུ་ཧིར་ཨ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། བྱང་སེམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབབ་སྟེ། ཨ་རེག་བྱ་ཚལ་ལ་རྡོ་ཞིང་གདུང་བ་དེས། སྤྱི་བོར་བྱང་སེམས་དཀར་ལ་བསིལ་བ་དེ་ལས་སྲུན་མ་ཙམ་ཁྲལ་ཁྲལ་བབས་པས། མེ་འབར་ནས་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་བདེ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་ཨ་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་དུ་འདྲེས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམས་པས། ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འབྱུང་ལ། དགའ་བ་བཞི་ཡང་འོང་ཞིང་། རྟགས་ལྟ་དང་། ཕན་ཡོན་

༄༅། །བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྱུང་། ལུས་ལ་གོས་མི་དགོས། མཚོན་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་སོ། །སྣང་བ་བདེ་བར་འཆར་ལ། དེས་མི་རྟོག་
པ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ཙཎྜ་ལིའི་བསྒོམ་པ་སྟེ། ཉན་མོ་མཛུབ་ཚུགས་ཀྱི་གདམས་པའོ།། ༄༅། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། རླུང་བཟུང་ལུགས་ཙཀྲ་ལྟར་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་
དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་དཔང་བསྟོད་ནས། སྟེང་འོག་གཉིས་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་སྟེ། རྐོད་ན་འོག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་། ཐིང་ན་གྱེན་དུ་བལྟ་བས་སེལ་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རླུང་འཁོར་ལོ་
ལ་བསྐྱིལ་བ་དང་། ལྟགས་ཀྱུ་ལྟར་དྲངས་ཏེ། དེ་ནས་ཙཎྜ་ལིའི་འབར་འཛག་སྦྱར་བཞིན་བྱའོ།། ༔ །།དེ་ཡང་ན་རོ་ཆེན་པོ་ནི། རླུང་རྡྷུ་ཏིར་བཟུང་བ་དང་། རླུང་སེམས་སུ་
བཟུང་བ་དང་། རླུང་འོད་གསལ་དུ་བཟུང་བ་གསུམ་ལས། རླུང་རྡྷུ་ཏིར་བཟུང་བ་ནི། ཀཡད་ཚོད་ཀྱི་རྡྷུ་ཏིའི་ནང་དུ། གཙུག་མའི་རྡྷུ་ཏི་བསྒོམ་སྟེ། གོང་ལྟར་རླུང་བཟུང་བའི་ཐབས་

ཐུས་ལ། ལུས་བདེ་བར་འཆར་རོ།། ལུས་གཟུགས་བརྟན་དང་གསྒྲ་བརྟན་ཏེ། དེ་བསྒོམས་པས་རླུང་སེམས་སུ་བཟུང་བ་འོང་སྟེ། སྐུའི་སྒོ་དགུ་དགག་པ་དང་། གསུང་གི་སྒོ་བཞི་དགག་པ་དང་།...རླུང་
བཞི། ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་བྱེ་བ་འོང་།...སྙིང་ཁ་དང་སྨིན་མཚམས་སུ། སྐུའི་སྒོ་དགུ་དགག་པ་ནི། བུ་ག་དགུ་ནས་རླུང་མི་རྒྱུ་སྟེ། ཐམལ་རང་རྒྱུད་པའི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་
ནས། གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། སྒྲ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཕྱིལ་ཕྱིལ་འབྱུང་ངོ་། །གསུང་གི་སྒོ་བཞི་དགག་པ་ནི། འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་འགགས་ཏེ། རྒྱུ་ཉིད་རླུང་སེམས་
གཉིས་འདྲེས་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་རྟགས་སུ་སྙིང་གའི་ཙཀྲ་དེ་ཁ་བྱེ་ནས་འོང་སྟེ། སྙིང་ཀ་ན་རྩ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའོ། །རྩ་སྣ་དེ་ཁ་བྱེ་ནས་
འོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རླུང་འོད་གསལ་དུ་ཚུད་པ་འབྱུང་སྟེ། རང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་བདེ་བར་འཆར་ལ། དེར་རྟགས་ལྔ་དང་།...སའི་རྟགས་ལུས་

448

༄༅། །བྱང་ཆུབ་པ། རྒྱུའི་རྟགས་སྣུམ་པ། མེ་ཡི་རྫོད། རླུང་གི་ཡང་བ། ཐླ་བའི་དཀར་བ། ནམ་མཁའི་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ། ཉི་མའི་མི་མཐོང་བའོ། ཕན་ཡོན་བརྒྱད་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་འོང་
སྟེ། དེ་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་བྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་ཁ་དང་། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་རྩ་མདུད་གཉིས་ཁ་བྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ནས་སྦྱོང་
པ་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་པས་ནི་བརྟན་པ་ཐོབ་ས་ཐུབ་བྱུང་བའམ། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །དེའི་དུས་སུ། སློབ་དཔོན་མི་དགོས་ཏེ། རང་ལ་ངེས་ཤེས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འོང་གསུང་ངོ་། །སྦྱོང་པ་ལས་ལོག་ནས་བདེ་བའི་སྒོ་བསྡུ་སྦྲང་སྟེ། ཞག་གསུམ་མམ། ལྔའམ། བདུན་ལ་སོགས་པ་ན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ། དེ་ལས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་
ཞེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་དངོས་གྲུབ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལེའུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་དབང་པོ་རབ་ཅིག་ཆར་བ་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ།། །།

༄༅། །བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་རླུང་ཞོན་ནི། ལུས་ཁོང་སྟོང་དུ་བསམ་སྟེ། རླུང་དང་ཤེས་པ་ཕར་འགྲོ་བའི་ཚེ། འོག་རླུང་བསྡམས་ལ་སྟེང་རླུང་གློད།
ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ། སྟེང་རླུང་མནན་ལ་འོག་རླུང་གློད་དེ་བསླབ་བོ། །མི་རྟོག་པ་ཆུང་ན། སྟེང་རླུང་མནན་འོག་རླུང་གློད། ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ། འོག་རླུང་བསྡམ། སྟེང་རླུང་གློད་
དེ་བསླབ་བོ། །བདེ་བ་ཆུང་ན། འོག་རླུང་གྱེན་དུ་དྲངས་ཏེ། འོག་སྒོ་བསྡམ་སྟེང་སྒོ་གློད་དོ། །འཁོར་ལོ་ལྟར་རྒྱ་བསྒྲིད་པ་ནི། ཁོང་སྟོད་ཆེ་བར་བསམ་མོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་དཔང་
བསྟོད་པ་ནི། ས་ལ་མ་རེག་པར་བསམ་མོ། །ཕོད་སྦྱོར་ནི། ལྟེ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་ཨ་དཀར་པོ་ཅིག་བསམ་སྟེ། རླུང་རྡོ་རྗེ་ཙེ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་དྲག་ཏུ་རྟབ་སྟེ་ཨ་ལ་ཕོག
པས། བྱང་སེམས་འཛག་པ་འདྲ་བར་སེམས་གཏད་དོ། །བདེ་བ་ཆུང་ན། སྟོང་པའི་ནང་དུ་ཅི་ཡང་རུང་བའི་དངོས་པོ་བསམ་......ཤིག་འབྲུའམ་ཐིག་ལེ། པ་དང་། མི་རྟོག་པ་ཤས་ཆུང་ན།

༄༅། །སྟོང་པའི་ནང་དུ་ནམ་མཁའ་བསམ་མོ། །ཐབས་ནི་ལུས་སྟོང་པའི་ནང་དུ། སེམས་ཅན་ནི་བཞག་གོ །ཚད་ནི། སྣང་སེམས་འདྲེས་པ་སླམ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པའོ།། ༈ །།བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་ནི། དང་པོ་གཉིད་མི་འོང་བ་འོང་བར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། རྨི་ལམ་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་དེ་བོགས་དབྱུང་བ་དང་། རྨི་ ...རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོས་གང་བ། །གཉིད་ནི་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདྷྱ་མ་ཡ་ནས། རྡོ་རྗེའི་གཉིད་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ལམ་སྦྱང་བ་དང་ལྔའོ། །ཡང་ན། རྨི་ལམ་དང་། གཉིད་གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཁྱེར་ན། བོགས་དབྱུང་བ་དེ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་འདིར་དང་པོ་རྨི་ལམ་བསྒོམ་པ་ནི། ལུས་བཅོས་པར་བྱ་བའི་གནད་ནི། ངལ་ཞིང་དུབ་པར་བྱ་བ་དང་། གློ་གཡས་པ་ཕབ་སྐྱེ་ཅི་བདེར་ཉལ་ལོ། །དང་པོ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་འདུན་པ

ཧྲགཏུ་ཧྲཱ། དེ་ནས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གསུམ་བྱས་ནས་བཟླས་པ་དང་གཏོར་མ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་གཙིག་པོ་ཧྲཱ། རྩི་ལམ་དུས་སུ་བཟླས་བསྒོམ་བྱའོ། ། དེར་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་ལ་མདུན་གྱི་ཨ། གཡས་སུ་ནུ། རྒྱབ་ཏུ་ཏ། གཡོན་དུ་
ར༑ དབུས་སུ་ཨོཾ་བསམ་སྟེ། དེ་ནས་དང་པོར་གཉིད་ཉལ་ནས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་མདུན་དུ་ཨཱཿ ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། དེ་ནས་རྟོགས་པ་རགས་པ་འགགས་དུས་སུ། ནུ་ལ་སེམས་
བཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྟོག་པ་ཕྲ་བ་འགགས་དུས་སུ། ཏ་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་ལ་རྟོག་པ་ཕྲ་བར་འདུས་ནས། གཉིད་ལོག་ལ་ཁད་པ་ནས། ར་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། །དེ་
ནས་དབུས་ཀྱི་ཨོཾ་ལ་སེམས་ལྷན་བཟུང་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྨིན་ཕྲག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་ལེབ་པ་ཅིག་བསམ་སྟེ། དེར་སེམས་བསྡུས་ལ་ཉལ་ལོ། །དེ་ནི་གཉིད་མི་
འོང་བ། འོང་བར་བྱ་བའི་ཐབས་སོ། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ནི། དང་པོ་གཉིད་ལོག་ཀར་བདག་གི་རྨི་ལམ་རྨི་བར་བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ།

༄༅། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་
ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྨི་ལམ་རྨི་བར་བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྨི་ལམ་དེ་རྨི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་
བཏང་ནས་གཉིད་ལོག་པ་དང་། སྔར་གྱི་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་འབྱུང་ལ། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་རྨི་ལམ་དེ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་
ཡིན་སྙམ་པའང་། དེ་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་བུད་མེད་དང་། ཁྱི་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་དམ། ཁྱི་ཡིན་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། བསྒོམ་ཡང་
བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་བོགས་དབྱུང་བ་ནི། བུད་མེད་དམ། ཁྱི་དེ་ཉིད་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དུ་སྤྲོས་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་སྦྱང་བ་ནི། བུད་མེད་དམ། ཁྱི་དེ་རྣམས་བདག་མེད་མ་ 453

ལ་སོགས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྒྱུར་ཏེ་བསྒོམས་པས། ཐམས་ཅད་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། ཕྱག་ན་གྲི་གུག་དང་། ཐོད་པ་ཅན་དུ་
བསྒོམ་མོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མའམ། ཆུ་ཟླའམ། འཇའ་ཚོན་གྱི་ལུས་ལྟར་བསྒོམ་མོ། །ཡང་ན་རང་གི་ཡི་དམ་གང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྫུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་གོང་
བཞིན་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་ཅིང་གདམས་ངག་ཞུས་པས་ཆོག་
སྟེ། དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རང་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐིལ་ཐིལ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་
པ་ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནས་གཉིད་སད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ 454

༄༅། །དུ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་འམ། ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུར་བྱས་ཤིང་བསྒོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་འཆར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཉིད་སད་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ལ་འདི་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། རང་ཐ་མལ་པའི་ལུས་མེ་ལོང་ལ་གསལ་པོར་བསྟན་ལ། མེ་ལོང་ནང་དུ་གསལ་བ་དེ། མདུན་དུ་རང་ལ་བསྒྱིམ་ནས། ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
ཞིང་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་རང་ལུས་མེ་ལོང་ལ་གསལ་བ་དེ་གསལ་པོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བགྲང་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱས་པས། དེ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྱུ་ལུས་
ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དེ་ལ་ངན་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་བགྲང་སྟེ། བགྲངས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་མི་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་བསྒོམས་ནས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། སླར་དེ་ཉིད་
རང་གི་ལུས་ལ་ཐུགས་ཤིང་། རང་ཉིད་སྒྱུ་མའི་ལུས་ལ་བསྟོད་པས་དགའ་བ་མེད། སྨད་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་ལུས་སུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་གསལ་དུ་མ་འདོད་ན། མདུན་དུ་སྤྲར

ལྟར་བསྒོམ་ལ། ལུས་ལ་གཞུག་ཅིང་བསྒོམ། དེས་ནི་ངེས་པར་ལུས་སྒྱུ་མའམ། ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་ལུས་སུ་མཐོང་བ་འོང་བས། རང་ལུས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་ལོག་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱུང་དུས་ན་རང་དང་སྣང་བ་ཐམས་
ཅད་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་འདོད་དེ། གཉིད་ཀྱི་དུས་དང་། སད་པའི་དུས་དབྱེར་མེད་དུ་ཕྲིལ་ཕྲིལ་གནས་པ་ནི། གཉིད་ལོག་མ་ལོག་དབྱེར་མེད་
ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིད་ཟིན་དུ་མ་བཏུབ་ན་རླུང་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉལ་བའི་སྔོན་དུ་རླུང་སྦྱངས་ལ། དེ་ནས་རླུང་བུམ་པ་ཅན་དུ་བཙུག་སྟེ། དེའི་འཕྲོ་ལ་ཉལ་བས།
རླུང་གིས་ནང་གི་འབྱུང་བ་དཀྲུགས་ཏེ་རྨི་ལམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་ཟིན་ལ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྒྱུ་མར་མཐོང་བ་འོང་། རྨི་ལམ་

༄༅། །བསྒོམས་ནས། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནི་ངེས་པར་ཆེ་འདི་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས། ལུས་ལེན་མི་སྲིད་གསུང
ངོ་། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་དེ་ལྟར་སེམས་མ་ཟིན་ན་ཡང་། རྨི་ལམ་དེ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་འཆི་ཁར་བར་དོ་ཟིན་པར་བྱ་ནུས་པས། བར་དོར་སྒྱུ་ལུས་ཟིན་པར་འགྱུར
ལ༑ དེས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ། ལུས་ལེན་མི་སྲིད་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་རྨི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་དང་གཉིད་གཉིས་དྲིལ་བས་ལམ་ཅིག་ཏུ་བྱེད་ན། དང་པོ་གཉིད
འོང་བར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དང་། དེ་བོགས་དབྱུང་བ་དང་། སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་སྒྱུ་ལུས་བོགས་དབྱུང་། དེ་འོད་གསལ་དུ་འཕོར་གཞུག་པ་ནི།
སེམས་རིམ་གྱིས་ཧཱུྃ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། བདེ་བའི་ངང་དུ་གཉིད་ཐུམ་གྱིས་ལོག་པས། ཤེས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་འཆར་རོ། །དེའི་དུས་དྲུང་དུ་མི་

གཅིག་བཞག་ལ། གཏི་མུག་གི་གཉིད་དུ་སོང་སྲིད་པས། ཡང་སྔར་བཞིན་ཉལ་ཏེ། འདིར་རྨི་ལམ་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཤེས་པ་བདེ་སྟོང་ངང་དུ་ཉལ་ལོ། །དེའི་ནུབ་
ཐུན་གསུམ་མམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་གནས་སྐབས་སུ་གཉིད་ཀློང་དུ་བཙུག་ལ། ཐུན་ཅི་རིགས་པར་སེམས་བཅོས་ཤིང་བདེ་སྟོང་དུ་ཉལ་ལོ། །དེ་ནས་གཉིད་སྒྱུ་ལུས་འོད་
གསལ་དུ་འཕོ་ཤེས་ནས། འཆི་ཁར་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། འཆི་དུས་སུ་གློ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ། གོང་བཞིན་ཤེས་པ་བསྡུས་
ནས་ཉལ་བས། དང་པོར་རྟོག་པ་རགས་པ་འགགས་ནས་སྣང་བར་ཞུགས་པ་འོང་ཏེ། དེ་ནས་རྟོག་པ་ཕྲ་བ་འགགས་ནས། སྣང་བ་མཆེད་པར་ཞུགས་པ་འོང་། དེ་ནས་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་
ཕྲ་བ་འགགས་ནས། སྣང་བ་ཐོབ་པར་ཞུགས་པ་འོང་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོང་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་ལ། དེ་ནས་རང་རིག་ལྷའི་སྒྱུ་མས་ལུས་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་འོད་གསལ་བདེ་སྟོང་དུ་

༄༅། །གནས་ཏེ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བོ། །འཆི་ཁར་གལ་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་འཕོ་མ་ནུས་ན་ཡང་། འཆི་ཁར་བར་དོ་ཟིན་པར་བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས།
བར་དོ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པས་བདུན་ཚིགས་གྱིས་ཤིག་ཟེར་བའི་ཁ་ཐེམ་བཞག་ན། བར་དོ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་འོང་ལ། བར་དོར་སྒྱུ་ལུས་ངོ་ཤེས་ནས། སྒྱུ་ལུས་དེ་ལ་ཆགས་སྡང་
ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། ཕ་མའི་ལུས་ལ་ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། མངལ་དུ་མི་འཇུག་གོ །ངེས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ནཱ་རོ་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་ཉིད་ཁྲུ་ཡིན་
ནོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནཱ་རོ་པའི་བླ་མ་ཏི་ལོ་པ་ཡིན། ཏི་ལོ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་དངོས་སུ་གསན་ནོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་
གི་འཁོར་རོ། །ནཱ་རོ་པའི་སྤྱན་སྔར། བླ་མ་ལྷོ་བྲག་པ་ལོ་མང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཞུས་པས། བླ་མ་ལྷོ་བྲག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བར་ན་བརྒྱུད་པ་ནི། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ཏི་ལོ་པ།

ནུ་རོ་པ་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །སྐྱེ་རྡིན་འཁོར་མེད་བླ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་འདི། །བླ་མའི་དུས་མཐའ་བརྟེན་པ་འགའ་ཙམ་ལས། །གཞན་
གྱིས་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མི་ལྡན་ཏེ། །དམ་ཚིག་ཉམས་ནས་དམྱལ་བར་ལྟུང་ཉེན་ཆེའོ།། །།ནམོ་གུ་རུ། འོད་གསལ་གྱི་མན་ངག་ནི། དང་པོ་གཉིད་ཉལ་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་
ཞག་གསུམ་ཙམ་ལས་ཐང་ཆད་དུ་བཙུག་ལ། དེའི་དུས་སུ་ནུབ་མོ་གཉིད་བསྡུངས་ལ་དགེ་སྦྱོར་ཅི་នུས་བྱ། ལུས་སྦྱོར་ཀྱང་བྱ། དེ་ནས་ལུས་བཀུ་མཉེ་བྱ། ཁམས་བརྟས་སུ་བཙུག་ལ།
ལུས་ཀྱི་གནད་ཅི་བདེར་ཉལ་ལོ། །དུས་ནི་གཉིད། ཡུལ་ནི་སྙིང་ག་སྟེ། སྙིང་གའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་བཞི་ལ། ཨ་ནུ་ཏ་ར་ཧཱུྃ་བསམ་སྟེ། ཐམལ་གྱི་དུས་སུ་མདུན་གྱི་ཨ་ལ་སེམས་
གཏད་དོ། །དེ་ནས་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རགས་པ་འགགས་དུས། ནུ་ལ་སེམས་གཏད་དེ། སྣང་བ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཕྲ་བ་

༄༅། །ནུབ་དུས། ཏ་ལ་སེམས་དམིགས་ཏེ། སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནུབ་དུས་ན་གཉིད་ཐུང་དུས། ར་ལ་དམིགས་ཏེ།
སྣང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའོ། །དེ་ནས་གཉིད་ལ་འགྲོ་དུས། ཤེས་པ་ཧཱུྃ་ལ་བསྡུས་ཏེ། དེར་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ལྷུན་གྱིས་ཉལ་བས། གཉིད་ཀྱི་རོ་བདེ་སྟོང་འོད་གསལ་
གཉིད་ནི་ཐམལ་གྱི་གཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་སྟེ། འདི་འོད་གསལ་རྟོགས་ལ་ཁད་པ་ཡིན། འདི་འདྲ་བའི་གནད་ཡོད་ན་འོད་གསལ་ལ་ཚེགས་མེད་དེ། གཉིད་ཐུན་གཅིག་ལ་འོད་གསལ་རྟོགས་པའོ ། ཀྱི་ཉམས་སྐྱོང་ངོ་། །དེ་དུས་རྨི་ལམ་ནི་བསྒྱུར་སྟེ་འདིར་
འགལ་རྐྱེན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ནས་གཉིད་ཐུན་ཅིག་ལོག་ནས་སློང་དུ་བཅུག་སྟེ། མ་རིག་པའི་གཉིད་དུ་སོང་མ་སོང་བལྟ་བར་བྱ་ལ། ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་ཉལ་ལོ། །དེའི་ནུབ་མོ་ཐུན་
བཞི་འམ་ལྔ་ཅི་རིགས་པར་ཉལ་ལོ། །དེ་ན་གསུམ་མམ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཉལ་ཏེ། སྔར་བཞིན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་ཕྲ་བ་ལ་བཞག་གོ །ཁམས་ནི་སེམས་ཕྲ་བ་

ལ་བཞག་གོ །སེམས་ནི་ཡང་སེམས་པ་……ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ནུབ་ནས། སྣང་བ་ཐོབ་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་ལྷན་ནེ་ཉལ་ལོ།། ལ་བཞུག་གོ །སེམས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་བཙུག་སྟེ།
དེ་ལྟར་གཉིད་ལོག་པས་མ་རིག་པ་དང་གིས་འགག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གི་དྲན་པ་བརྗེད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །མ་རིག་པའི་གཉིད་ལྟུགས་ཀྱུ་དང་
འདྲ་བ་དེས་བཟུང་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་ཉལ་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་གང་འཕྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །འོད་གསལ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གཉིད་
སད་པའི་རྗེས་ཐོབ་འདི་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། མདུན་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ཐང་སྐུ་བཀྲམ་ནས། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་བལྟས་ལ། དེ་རང་ཉིད་ལ་ཚུར་གསལ་བར་བསྒོམ་མོ། །མི་གསལ་
བར་འདུག་ན་མི་གསལ་བ་དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་ལྷན་གྱིས་བསྒོམས་ལ། སླར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ཐང་སྐུར་བལྟ། དེ་ནས་ཡང་ཐང་སྐུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་གསལ་བར་བསྒོམ།

༄༅། །དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དང་དུ་ལྡན་གྱིས་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པའི་རོ་བདེ་བར་ཤར་བར་བསམ་སྟེ། ལྟ་དེ་རེས་སྐུར་བསྒོམ། རེས་བདེ་སྟོང་དུ་བསྒོམས་
པས། གོམས་པའི་ཚད་ནི། རང་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྐྱེ་མེད་དུ་གནས་ལ། རོ་བདེ་བར་ཤར་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་ནུབ་མོ་གཉིད་ལོག་ཙ་ན། ཉལ་ལ་སྦྱར་བཞིན་བསྒོམ། རྗེས་ཐོབ་ལ་དེ་
ལྟར་བསྒོམས་པས། ལུས་ཡང་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དང་དུ་ལྡང་ཤར་ནས་འོང་། དེ་ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འོད་གསལ་ལ་གནས་ཏེ།
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། བར་དོར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཟིན་འོང་། དེ་ནས་བར་དོར་སངས་རྒྱས་ཏེ། རང་དབང་མེད་པར་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལུས་ལེན་ནའང་། རང་ལ་དབང་ཡོད་པས་གཞན་དོན་དུ་རང་གང་དགར་ཞུགས་ཏེ་ལུས་ལེན་པའོ། །སྐྱུ་ལུས་སྒོམ་པའི་

གང་ཟག་དང་། འདི་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ན། ལུས་མི་ལེན་གསུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ལྭ་བ་པས། ལོ་བཅུ་གསུམ་དུ་གཉིད་ལོག་པས་མཆོག་ཐོབ་གསུང་ངོ་། །ཀྱེ་རྡོ་
རྗེའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ནས། གཉིད་ནི་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་གསང་བ་ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བསྟན་པ། སེམས་འོད་གསལ་དུ་གནས་པའི་དུས་
སུ། དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་གསང་བའི་མན་ངག་གོ །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་
ལ༔ དེས་ཏྲེ་ལོ་པ་ལ། དེས་ནཱ་རོ་པ་ལ། དེས་བོད་ཡུལ་ལྷོ་བྲག་གི་མར་པ་ལོ་ཙྪ་ལ། དེས་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ་ལ། དེས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ཟླ་འོད་
གཞོན་ནུ་ལ། དེས་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གནང་བའོ། །སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་མཛད་ཅིང་། །ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་པ་དང་། །ཐུགས་ནས་ཐུགས་སུ་བརྒྱུད་ 464

༄༅། །པ་ཡི། །མན་ངག་གསང་བའི་མཛོད་འདི་ནི། །སྐལ་ལྡན་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ། །གཞན་ལ་བྱིན་ན་དམ་ཚིག་ཉམས། །ཉམས་སུ་བླངས་ན་དངོས་གྲུབ་
འབྱུང་། །མོས་གུས་བྱས་ན་བྱིན་རླབས་འབྱུང་། །ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་དགེ་ལ་དྲིས།། མཎྜ་ལཾ་གུ་ཧྱ་ཨ་ཐྪ།། ༄༅། །དེ་ཡང་ཞལ་སྔ་ནས། རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་གང་ཟག་
གི། །ཤེས་པའི་སྐྱེ་ལུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྣང་བ་ཐིམ་དང་རྟོགས་པ་ཐིམ། །རགས་པ་ཐིམ་དང་ཕྲ་བ་ཐིམ། །ཐིམ་པའི་རྗེས་ལ་གོམས་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་
འབྱུང་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཟུང་འཇུག་གི །སྐུ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །སློབ་པ་དང་ནི་མི་སློབ་གཉིས། །མི་སློབ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ན། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེའི་དོན། བར་དོ་དམར་ཁྲིད་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་དོ་དང་པོ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གསུམ་པ་མངལ་གྱི་སྒོ་དགག་པའོ།།

དཔལ་ཐོའི་བཀའ་འབུམ་

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ལྔ་ཐིམ་པ་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ཐིམ་པ་དང་། སྣང་བ་གསུམ་ཐིམ་པའོ། །དེ་ལ་མི་ཞིག་འཆི་བ་ལ་རྟགས་འདི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་ལྔ་ཐིམ་པའི་རིམ་
པ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་ཐིམ་པས། མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། སྒྲ་དྲི་ལ་ཐིམ་པས། རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས། དྲི་རོ་ལ་ཐིམ་པས། སྣ་ཡིས་དྲི་མི་ཚོར། རོ་རེག་བྱ་ལ་ཐིམ་
པས། ལྕེས་རོ་མི་མྱོང་། རེག་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པས། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་མི་ཚོར་རོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་
སུ། ལུས་ཟུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་བྱིང་བའི་སྣང་བ་འོང་། གདོང་ལ་ས་རྡུལ་ཆགས། སྣའི་གཞོག་དང་། རྣ་བ་ཆག་ནས་འོང་ངོ་། །ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ཁ་ཆུ་སྣ་ཆུ་ལན་གཅིག་
ཕྱིར་ལ་ཤར་གྱིས་བྱུང་ནས། དེ་ནས་ཁ་སྣ་སྐམ། ལྕེ་ཕུགས་སུ་འགྲོ །ནག་པོའི་ཐིག་ལེ་འོང་། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ཡན་ལག་གི་དྲོད་མཐའ་ནས་སྡུད། མིག་འབྲས་གྱེན་

༄༅། །ལ་ཡོག །རྐང་ལག་གཡོབ་ཅིང་འཕྲ་ཤག་བྱེད་དོ། །རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། དབུགས་དོག་དོག་བྱེད། བཟང་དབུགས་ཆད།
ངན་དབུགས་མ་ཆད། རྩ་ཚུང་བ་ཕྲིག་ཕྲིག་པའི་དུས་སུ། དབུགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་འོང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྣང་བ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ།
ཕྱི་རྟགས་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ལང་ལོང་དུ་འཆར་རོ། །དེའི་དུས་སུ་ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འགག་གོ །སྣང་བ་མཆེད་
པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། ཕྱི་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དམར་ཀེམ་པ་ཞིག་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ། འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་
འགག་གོ །མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། ཕྱི་རྟགས་མུན་པ་ལྟར་ནག་ཐིབས་པ་ཞིག་འབྱུང་། ནང་རྟགས་ཤེས་པ་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ལྷག་པ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་གཏི

ཕྱག་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བདུན་འགག་གོ །དེ་ལྟར་ན། གཏི་མུག་གི་བདུན། ཞེ་སྡང་གི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བཞི་བཅུ་སྟེ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་མ་ལུས་
པར་འགགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོབ་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། དབུགས་ཁྲིད་སྟེ་སོང་བའི་དུས་སུ། སེམས་ཅན་ཀུན་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅི་ལྟ་བ་ཅིག་འཆར་ཏེ།
བསྒོམ་པའི་འོད་གསལ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་འམ། བུམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པ་བཞིན། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གདན་བཞི་ལས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད།།
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཞན་སྣང་ལ་འཆར་རོ། །བར་དོ་དང་པོ་འོད་

468

༄༅། །གསལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སོ། །དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི།
འོད་གསལ་དེ་ལ་གནས་མ་នུས་ན། བར་དོའི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ། ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་ཙམ་ཆད་མ་ཤི་བའི་ལུས་སུ་སྣང་ཞིང་། དེས་གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཕྱིན་པས། གསོན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་མི་མཐོང་། ཁོས་ཕར་ལ་མཐོང་། ཁོས་གཏམ་སྨྲས་པ་གསོན་པོས་མི་ཐོས། གསོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཁོས་ཐོས། གསོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་ཁྲོས་པའི་སྣང་བ་
འོང་། རི་དང་རྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད། དྲན་ན་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ནས། གང་དུ་འང་དྲན་པས་ཚོག །ལྷའི་མིག་དང་། བར་དོའི་ནང་གིས་མཐོང་། ལུས་ཀྱི་རྫུ་
འཕྲུལ་དང་། འོད་ཤུགས་ལ་ཡོད། ཡུད་ཙམ་ཡུད་ཙམ་གྲུ་གྲུའི་རྣམ་པ་ཤིན་དུ་མི་བརྟན་པ་འབྱུང་བས། དེ་དུས་ང་ཤི་བ་ཡིན་འདུག །འདི་བར་དོ་ཡིན་པར་འདུག་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་གལ་

ཆེའོ། །དེ་ནས་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་ཕན་ཆད་ནས། ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ལས། སྔོན་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་

ཅན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། །རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །སྲིད་པ་ཕྱི་མའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

དོན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་ལ་འབྱུང་སྟེ། མ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་སོ། །གཉིས་པ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲུ་ལུས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྔར་བསྒོམས་པའི་ལྷའི་སྐུ་

སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གོ །འོད་གསལ་གྱི་མེས་བག་ཆགས་སྦྱོང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་ལོ་བརྒྱ་

བསྒོམ་པ་བས་དེར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྒོམ་པ་ལམ་ཆོད་འོལ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་མེས་བསྲེགས་ནས། སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་མེད་པར་

470

༄༅། །གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐོབ་ནས། གཟུགས་སྐུ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་ནི། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་
གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་མངལ་སྒོ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངལ་སྒོ་དགག་པ་དང་། མངལ་གདམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། དྲན་པ་དང་འདུན་པས་དགག
པ་དང་། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་དགག་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བར་དོ་
གཉིས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ན། མངལ་གྱི་སྣང་བ་འོང་སྟེ། ཕོའི་ལུས་སུ་སྐྱེ་ན། ཕ་ལ་ཞེ་སྡང་ཞིང་མ་ལ་འདོད་ཆགས། མོའི་ལུས་སུ་སྐྱེ་ན། མ་ལ་ཞེ་སྡང་ཞིང་ཕ་ལ་འདོད་ཆགས
སོ། །རྐྱེན་དེས་བྱུས་ནས། ཕའི་ཁམས་དང་ལམ་ནས་ཞུགས་ནས། ཁུ་བ་དང་འཁྲོགས་ཏེ། མའི་མངལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྡུར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་བསགས་པས།

འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱམས་པ་ཡིན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་བཞག་གོ །དང་པོ་དེས་ཁེགས་ན་ཕྱིས་སྣང་བ་ཡང་ཁེགས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་དོ། །དེས་མ་ཁེགས་ན། གཉིས་པ་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་ནི། ཕོ་དེ་བླ་མ་ཡབ་དང་། མོ་དེ་བླ་མ་ཡུམ་དུ་བསྒོམས་ལ། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེར་མི་རུང་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། མོས་གུས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཁེགས་ན། གསུམ་པ་ཡིད་དམ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་ནི། ཕོ་དེ་ལྷ་ཡབ་དང་། མོ་དེ་ལྷ་ཡུམ་དུ་བསྒོམས་ལ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེར་མི་རུང་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། ཆགས་སྡང་མི་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཁེགས་ན། བཞི་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་དགག་པ་ནི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། རང་སེམས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ། བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན། ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་འདྲ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་ཁྱད་མེད་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། ཆགས་སྡང་གི་བློ་བཟློག

༄༅། །རང་ལྟ་སྐུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་བྱས་ལ་འོད་གསལ་བསྒོམ་མོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཞེན་ན། ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་བཞག་གོ །བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཞེན་ན། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཚོགས་མེད་དོ། །དགེ་སྡིག་ཆ་མཉམ་པ་ཅིག་བར་དོར་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་གནས་པས། དེར་ལམ་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱའོ། །བརྫུས་སྐྱེས་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
སྒོང་སྐྱེས་རྣམས་རང་ཉིད་ཡི་དམ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཁེགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་མངལ་སྒོ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མངལ་གདམས་པ་ནི། གོང་གི་དེ་དག་གིས་མི་ཁེགས་པར་འདུག་
ན༑ བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེས། དྲན་ན་གང་དྲན་པའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཨར་མོ་ལིང་ཀའི་རྡོ་ལེབ་ཏུ། རིག་པ་གཏད་པས་དེར་ཕྱིན་ནས།

ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བར་དོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྡེའུ་མིག་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པར་འདུག་ན།
སྤྲུར་གྱི་སྦྱངས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་པས། ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་པས། རྒྱལ་རིགས་སམ། རྗེ་རིགས་ལ་
སོགས་པ། རིགས་བཟང་བ། འབྱོར་པ་ཆེ་བ། དད་པ་ཆེ་བ། ཆོས་འོང་བའི་ཕ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་ཆུང་བས་འཇུག་པར་མ་ནུས་ན། མིའི་ས་
བོན་ཡི་གེ་ཧྲི་གཅིག་བསམ་ལ། མའི་མངལ་དུ་འཕོ་བར་བྱའོ། །མངལ་འགྲོག་པ་བསྲུང་བ་ནི། མངལ་གྱི་མཐའ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོས་བསྐོར་བར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་ན་
སྐྱེ་སྟེ། ཆུང་དུ་ནས་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཡི་གེ་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མ་བསླབས་པར་ཤེས་ཤིང་། བླ་མ་གཅིག་དང་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་

474

༄༅། །འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །བར་དོ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒམ་པོ་པའི་ཞལ་ཀྱི་གདམས་པ། རིན་པོ་ཆེ་བྲེ་དཀར་བ་ལས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའོ། །ཡི་གེ་རིམ་སུ་བཀོད་པ་ལ་རང་འདོད་མེད་པས། མཁའ་འགྲོ་མི་མཉེས་པ་མེད་ཅིང་དགྱེས་པར་ཞུའོ།། ||

ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྫེས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཧཱུྃ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། ཕག་མོའི་གཞུང་མདོ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སིནྡྷུ་རའི་དབང་བསྐུར་བ
ནི། དང་པོ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་ལ། རང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐོང་པར
བསྒོམ། དེའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྤྱན་གསུམ་པ། གཅེར་བུ་སྐྲ་གྲོལ་དུ་བརྗེས་པ། མཆེ་བ་ཙུང་ཟད

༄༅། །གཙིགས་པ། ཕྱག་གཡས་ན་གྲི་གུག །གཡོན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་མཆན་ཁུང་དུ་བཅུག་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་
གཡོན་བརྐྱང་བ། འཁོར་མཁའ་འགྲོ་མ་བཞིས་བསྐོར་བ། དེ་ཡང་མདུན་དུ་...ཨོཾ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་ཡེ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མཁའ་འགྲོ་མ་ནག་མོ། གཡོན་དུ་...ཨོཾ་ལཱ་མེ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ།
ལཱ་མཱ་ལྷོར་གུ །རྒྱབ་ཏུ་དུམ་སྐྱེས་...ཨོཾ་ཁཎྜ་རོ་ཧི་ནཱི་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མ་དམར་མོ། །གཡས་སུ་...ཨོཾ་རཱུ་པི་ནཱི་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གཟུགས་ཅན་མ་སེར་མོ། །དེ་རྣམས་གཡས་གྲི་

གུག །གཡོན་ཐོད་པ་བསྣམས་པ། སྐུ་གསུམ་པ་གཅེར་བུ་གཡོན་བརྐྱང་བའོ། །དེ་ནས་བསྙེན་པ་གྲུབ་ཚད་ཅིག་བསྐྱལ་ལ། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལ་དྲིའམ་ཆང་གིས་རླན་བཏབ་ལ། སིནྡྷཱུ་ར་བཙགས་ལ་གསེར་གྱི་སྨྱུ་གུས་ཆོས་འབྱུང་། གྲུ་གསུམ་ཉིས་བརྩེགས་བྲིས་པའི་ནང་དུ། ཨོཾ་སརྦ་བུདྡྷ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་ཡེ། བཛྲ་ཝརྞ་ནཱི་ཡེ། བཛྲ་བཻ་རོ་ཙ་ནཱི་ཡེ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་དགོད། ལོགས་རྣམས་སུ་གཡུང་དྲུང་རིས་རེ་རེ་དགོད། དེ་ནས་མཎྜལ་བྱས་ཏེ། བཙག་དམར་པོས་གྲུ་གསུམ་གཉིས་བརྩེགས་བྲི། ལོགས་རྣམས་སུ་གཡུང་དྲུང་རིས་རེ་རེ་དགོད། དེའི་དབུས་སུ་མཱི་ལ་དར་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་མེ་ལོང་གཞག །མཆོད་རྫས་ཡང་མར་མེ་བདུན། ལྷ་བཤོས་བདུན། ཟན་ཏོག་བདུན། ཤ་ལྔ་བདུན། མེ་ཏོག་ཕུང་པོ་བདུན། དེའི་མཐའ་མ་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བསྐོར། ཁྱད་པར་མེ་ཏོག་དམར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མང་པོ་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མང་པོ་དང་། ཚོགས་

ཁ གསུམ་ མ

༄༅། །ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་ཤའི་རིགས་མང་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པའི་ཚང་མང་པོ་དང་། འབྲས་ཚན་དང་ཁུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་སྣ་མང་པོ་བསགས་ལ། དེ་ནས་ཐོད་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཆང་བླུགས། དེའི་ནང་དུ་བདུད་རྩི་བླུགས་ལ་བཞག །དེ་ནས་ཡང་སྐད་ཅིག་མས་ལྷར་བསྐྱེད་ལ། སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཚད་བསྐུལ། དེ་ནས་མེ་ལོང་གི་ཡིག་འབྲུ་ལ་སྐད་ཅིག་མས་རྣལ་འབྱོར་མ་བསྐྱེད། གཡུང་དྲུང་རིས་བཞི་ལ་མཁའ་འགྲོ་...རང་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ། མ་བཞི་བསྐྱེད།...མདུན་ནས་གཡོན་སྐོར་དུ། རང་དང་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ། ཨུ་རྒྱན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། མེ་ལོང་གི་ལྷ་ལ་བསྟིམས་ས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསམ་སྟེ། དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལ་དམིགས་ལ་...ཨོཾ་བཾ་ལས་ཕག་མོ་དམར་མོ། །ཧཾ་ཡཾ་ལས་གཤིན་རྗེ་མ་སྔོན་མོ། །ཧྲིཾ་མཾ་ལས་རྨོངས་བྱེད་མ་དཀར་མོ། །ཧྲིཾ་ཧྲིཾ་ལས་སྐྱོང་བྱེད་མ་སེར་མོ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ལས་སྲིག་བྱེད་མ་ལྗང་གུ། ཕཊ་ཕཊ་ལས་ཙཎྜི་ཀ་སྔོ་སྐྱ་བསྐྱེད་ལ་མཆོད།

སྔགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བཟླས། དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཐེབ་སྲིན་གྱིས་ཐོད་པའི་ཆང་ལ་གྲུ་གསུམ་ ཟླུམ་སྐོར་བདེ་བའི་བརྡ། གྲུ་གསུམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྡ། ཉིས་བརྩེགས་བྲི་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ། དབུས་
སུ་ཧྲཱིཿ ལས་ཕག་མོ་སེར་མོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཐོད་པའི་ཆང་གིས་ལག་པའི་ལྷ་མཆོད་དེ་ཞུ་བས་ཆང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསམ་སྟེ། ལག་པ་ཐོད་ཆང་ཁར་ཁ་སྦུབ་སྟེ། དེས་ཕག་མོ་
སེར་མོའི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་ལ་ཕག་མོ་ཞུ་སྟེ་ཆང་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་ བདུད་རྩིར། བར་བསམ་སྟེ། ཆང་དེས་རྫས་དང་ཚོགས་ལ་གཏོར་བས་ཚོགས་ འདོད་ཡོན་ལྷ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩིར་སོང་བར་བསམ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་མའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བར་བསམ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་བྱ་མི་དགོས། དེ་ནས་ཉེ་བའི་སྙིང་པོ། །ཨོཾ་ཧྲཱི་ཧཱུཾ་ ཨོཾ་ཧྲཱི་ཧཱུཾ་བཟླ། བཛྲ་ཡུ་ཥྛི་ཨཱཿ ཧཱུཾ་སྭཱ་ཧཱ། ལ་སོགས་པས
མཆོད་པ་རྣམས་དབུལ་ལོ། །དེ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཧཱུཾ་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་གཞལ་ཡས་ནས། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །མི་འགྱུར་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ནས།།

ཁ ༄༅། །སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །གཏེར་འབྱུང་ཡིད་བཞིན་གཞལ་ཡས་ནས། །རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཤེས་རབ་
བརྩོན་མོའི་བྷ་ག་ནས། །པདྨ་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་གནས་བརྒྱད་ནས། །ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་གཞལ་
ཁྲི ཡས་ནས། །སྣ་ཚོགས་མཁའ་འགྲོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གཞལ་ཡས་ནས། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་བདེ་གཤེགས་ཡུམ་ནས། །དོན་ 483
དེ་དེ་རིང་གྲུབ་པར་མཛོད།། ཀྱི་བར་གྱིས་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི་སིནྡྷཱུ་ར་ལ་མེ་ཏོག་འཐོར་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག །བླ་མ་རྡོ་རྗེའི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་རྣམས་དང་།
ཞ རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཕྱག་

འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་གང་བར་མཛོད་དུ་གསོལ། །སྨིན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཡོངས་སུ་
སྨིན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཤིན་ཏུ་སྨིན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །བདུད་རྩི་ནོར་བུ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་བླ་མ་ལ་ཕྱག་བྱས་ལ་མདུན་དུ་བཞག་ལ་བསྒོམ་དུ་གཞུག་པའམ།
ཡང་ན་བྱིན་རླབས་བྱ་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྷས་བྱུགས་པའི་མཎྜལ་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་རྐང་པ་...བླ་མ་ལ་མཎྜལ་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དབུལ་དུ་གཞུག །བླ་མ་དང་བུདྡྷ་ཐ་དད་མེད་པར་བལྟར་གཞུག །བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། བར་དུ་མི་རྟོག
ཐོགས། གཉིས་ག་ཤིབས། ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་བསྣོམས་པ་ལས་གུང་མོ་གཉིས་བརྐྱང་། ལྟག་པ་དགྲེད་བྱས་ལ། འོག་རླུང་དྲངས་སྟེང་རླུང་མནན་ལ། རྣལ་འབྱོར་མ་དང་བླ་མ་ཐ་མི་
དད་པར་སྤྱི་བོར་བསྒོམ་དུ་བཅུག་ལ། དཔྲལ་བའམ་ལྟེ་བ་གང་རུང་དུ་མི་ཡོང་ཆོས་འབྱུང་བསམས་ལ། ཤེས་པ་གཏད་དུ་བཅུག །ཕྱོགས་དང་སྒྲ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འབེབས་

དཀའ་ཆིའི་བཀའ་འབུམ་

༄༅། །ཕར་ཕྱིན།། དམིགས་པ་གཏོད་དུ་བཅུག་པ་རང་གི་ལྟེ་བའི་ཐུགས་སློབ་མའི་ལྟེ་བར་བཅུག་སྟེ། ལྟེ་བ་དང་དཔྲལ་བ་གཉིས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱུང་བར་བསམ། རང་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས་སློབ་མའི་སྙིང་གར་འབྱུགས་པར་བསམ།

ངེས་མ་ཕེབས་ན་འགྱེད་དུ་བཅུག་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱིན། །ཐུགས་བབས་ན་སྤྱོས་བྲལ། གསུང་བབས་ན་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྨྲ། སྐུ་བབས་ན་ལུས་འདར་བ་དང་། འཕར་བ་

གར་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ །དེ་ནས་མེ་ལོང་གི་ལྷ་ལ་མེ་ཏོག་འཐོར་ཕྱག་བྱས་ལ། ཡང་རང་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བཅུག་པ་སྟེ། མདུན་དུ་བཞག་ལ་མདའ་གཞུ་

བསྟན།། དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ཞུགས་པས་ཐུམ་པའི་དབང་གི་དོན་ཡིན། དེ་ནས་ཕག་མགོ་བསྟན། དེ་ནས་ཐོད་པ་བསྟན། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་བསྟན། འོ་ཁྱོད་ལ་དང་པོ་མདའ་གཞུ་བསྟན་པ་ཐབས་ཤེས་རབ་

ཡ་མ་བྲལ་བའི་བརྡའ་ཡིན། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་དུ་བསྒོམ་པར་དབང་བའི་བརྡའ་ཡིན། དེ་ནས་ཕག་མགོ་བསྟན་པ་དེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམས་ཤིག་པའི་བརྡའ་ཡིན།

དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་བསྟན་པ་དེ་ཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དབང་བའི་བརྡར་ཡིན་པས། དེས་བུམ་པའི་དབང་ངོ་སྤྲོད་པའོ།། །།དེ་ནས་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་...བདུད་རྩི་རིལ་བུ་ཆང་དང་
སྦྱར་བ་སྤྲན་མ་ཚམ། མངར་བ་བཞག་ལ། དེ་མིང་ལ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་...ངང་པོ་མཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟེ་བ་དང་། སྤྱི་བོ། ཡན་ཆད་དུ་...དེས་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བར་བསྒོམ། བདེ་བ་ཕྱིལ་ཕྱིལ་བ
བསྒོམས་ཤིག་བྲུས་ལ་ཨེན་ཅིག་བསྟུད། དེ་ནས་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་དུ་བཅུག་ལ། དེ་གསང་དབང་གི་དོན་ཡིན་པས་དེས་རྩ་རླུང་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། དེ་ནས་བདེ་བ
ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟོག་སྒོམ་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡིན།...ཡེ་ཤེས་བརྡས་མཚོན་པ། དེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། དེ་ནས་ལག་མཐིལ་བསྟན་ལ་ཅི་འདུག་བྱ།
དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅིག་བཞག་ལ་ཅི་འདུག་བྱ། འོ་བྲིད་ལ་ལག་...ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི་བརྡའ། པ་སྟོང་པ་བསྟན་པ་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་...ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བརྡའ། མེད་པའི་བརྡར་ཡིན།

ཁ ༄༅། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཞག་པ་དེ་སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་ཀུང་སྒྱུ་བུར་བའི་བརྡའ་ཡིན། དེ་ནས་སེ་གོལ་གསུམ་གཏོགས་པ་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་

པའི་བརྡ་ཡིན། དེ་རྣམས་དབང་བཞི་པའི་དོན་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྡའི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སེམས་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་ན། །བྱང་

ཨཱཿ ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་བཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ཐེངས་གསུམ་བསྒྲར་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་དུ་མེད་པའི་བརྡའོ། །དེ་ནས་སིཏྟྲ་རའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཤེགས།

དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རང་དང་སྦྱོབ་མའི་སྙིང་གར་བསྡུའོ། །ཚོགས་བཟའ་...དེ་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕག་མོར་གནས་པས་ཚོགས་ལ་རོལ། དེ་ནས་ད་ལའི་ལྷ་ལ་ཟས་ཕུད་གཏོར་ཏེ་ཐིམ་པར་བསམ། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་དབུལ། ཤ་ཅིག་

༢ དང་། ཟན་ཅིག་ནངས་པར་བུ་མོ་འདོད་པའི་མདངས་མ་ཕོག་པ་ཅིག་ལ་བྱིན། ཐོད་པའི་ཆང་ལ་དང་པོ་ཆུམ་བསྐོར་ཅིག་བྱས་པ་ནི་བདེ་བའི་བརྡའ། གྲུ་གསུམ་དེ་སྟོང་པའི་བརྡའ།

དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རང་རིག་པའི་བརྡལ། དེའི་སྙིང་དུ་རོ་རྗོ་རྗེ་མ་བསྐྱེད། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་པར་སྒོམ་དུ་གཞུག །བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ན།
འགྲུབ་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རླབས་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ནས་ཕྱུང་བ་རྫོགས་སོ།། ༄ ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དང་
པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔོན་དུ་སོང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་ལྷ་མོར་བསྒོམས་པའི་སྙིང་གར་པཾ་ལས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱི་བསམ། དེ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རྗེ་མོ་འཁོར་
བཅས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་ལ། རྗེ་མོ་དང་བླ་མ་ཐ་མི་དད་དུ་བསམ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་གཤེགས་སུ་གསོལ། བཛྲ་མུཿ ཞེས་ཡིད་ཀྱིས་བྱའོ། །སྭ་བྷཱ
ཝས་སྟོང་པར་བསམ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་རྣལ་འབྱོར་མར་བསྐྱེད་ལ། ལྟེ་བར་གྲུ་གསུམ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་

༄༅། །ཧྲཱིཿ དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཕག་མོར་གྱུར་ནས།
ཚུར་འདུས་ཧྲཱིཿ ལ་ཐིམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕག་མོའོ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བར་འདོད་པས། ཐོད་པ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པར། ཤ་ཆང་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་
པའི་གཏོར་མ་དང་། མཆོད་པ་བཤམས། དེ་ནས་རང་ལྷར་བསམས་ནས། སྭ་བླ་ཕའི་སྤྱགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བྱས་པའི་གཏོར་མའི་འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུའི་
དབྱིབས་ལྟ་བུ་བ་དན་དང་ལྡན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུར་གསུམ་པ་མེ་འོད་དང་ལྡན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཀཾ་ལས་ཐོད་པའི་སྒྱེད་བུ་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿ ལས་
ཐོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་རྫས་རྣམས་བསྒོམ། དེའི་དབུས་སུ་མུ་ལས་དྲི་ཆུ་བི་ཊྚཾ་ལྟ་བུ་དང་། ཤར་དུ་བི་ལས་དྲི་ཆེན་ཤེལ་ལྟ་བུ། ལྷོར་རཿ ལས་རཀྟ་སེར་བཙོམ་ལྟ་བུ། ནུབ་ཏུ་ཤུ

ལས་བྱུང་སེམས་དཀར་དམར་བྲི་ཏུ་ལྟ་བུ། བྱང་དུ་མ་ལས་ཀླད་པ་ཨིནྡྲ་ནི་ལ་ལྟ་བུ་སྟེ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་ན་ལས་མི་ཡི་ཤ ། ཤར་ལྷོར་གོ་ལས་རྟའི་ཤ
ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཀུ་ལས་ཁྱིའི་ཤ ། ནུབ་བྱང་དུ་ད་ལས་བ་ལང་གི་ཤ ། བྱང་ཤར་དུ་ཧ་ལས་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་རྣམས་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་སྣ་བུག་ནས་རླུང་བྱུང་བས་བ་དན་སྐྱོད། རླུང་གིས་
མེ་སྦར། ཐོད་པ་དྲོས། རྫས་རྣམས་ཁོལ། སྤུགས་རྣམས་ཞུ། མི་གཙང་བ་རྣམས་ཕྱིར་ལུད་དེ། དམར་སེར་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའི་བདུད་རྩི་གྱུར་པར་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ། དེའི་
སྟེང་དུ་ཨཱཿ དེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་བསམ་ཞིང་བརྗོད་པས། ཨོཾ་གྱིས་མང་པོ་དང་། ཨཱཿ ཞེས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩི་དང་། ཧཱུྃ་གིས་རྡོ་རྗེའི་ལྕེ་བ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག ། རྡོ་རྗེའི་བུ་ག་ནམར་བབས་པར་བསམ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེས་དཀྲུག་པས་འདྲེས་པར་བསམ། ཨོཾ་ཨེ་ཨཱ་ར་ལི་ཧོཿ ཛཿ ཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿ བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནི་ཡེ་ས་མ་ཡ་ཧཱུྃ་དྲི་ཤྲ་

ཝ ཀྱཻ ༤

༄༅། །ཧོཿ ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། སའོག་ས་སྟེང་ས་བླ་ན་གནས་པའི་མགྲོན་རྣམས་མདུན་དུ་བྱོན་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་པད་སྟེང་གི་
ཧྲཱིཿ ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། དེ་དག་ལ་ཕོག་པས། རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁྲོད་དང་བཅས་པ་དུས་གཅིག་ལ་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་སྦྱིན་དུ་ཕྱེ་སྟེ།
ཨོཾ་སརྦ་བུདྡྷ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་ཡེ་བཛྲ་ཝརྞ་ནཱི་ཡེ། བཛྲ་བཻ་རོ་ཙ་ནཱི་ཡེ། ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། ལྷགས་རྡོ་རྗེའི་སྦྲུ་གུ་ནས་ཡར་གསོལ་བར་བསམ། 491
འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། །།རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དད་པ་དང་ལྡན་པས། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་དབེན་པའི་གནས་སུ་
རས་རིས་དང་། ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་བཀྲམ་ནས། སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔོན་དུ་སོང་ནས། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མར་ཞལ་གྱིས་

བསྒོམ། དེའང་རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། པདྨ་ཉི་མ་རོའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། གཡོན་བརྐྱང་། གཡས་བསྐུམ་པ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་གྱིས་བཞུགས་པ། སྐུ་མདོག
དམར་བའི་འོད་ཟེར་འབར་བ། གཅེར་བུ་སྤྱན་གསུམ་པ། སྐྲ་གྲོལ་བ། གཡས་གྲི་གུག །གཡོན་ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་མཆན་ཁུང་གཡོན་ན་བསྣམས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་
པ༔ མི་མགོ་རློན་པའི་ཏོ་ཤལ་བྱས་པ། སྣན་གོང་གཡས་ན་ཕག་ཞལ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་སྐད་ཅིག་བསྐྱེད་ལ། སྙིང་ཁར་པཾ་ལས་པདྨ།
རཾ་ལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿ དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕག་མོ་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་ལ། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྟེག་པ་ཚ་ཞགས་པ་ཡན་ཆད་བྱས་ལ། བཛྲ་
སྨུཿ ཞེས་བརྗོད་པས། འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ནི། བྱམས་པ། དགའ་བ། སྙིང་རྗེ། བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་ནས་སྦྱ

ཁ ༄༅། །བློ་ཕས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བསམ། ཕྲཱུྃ་ཏས་སྟོང་པར་བསམ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པཾ་ལས་པདྨ། རཾ་ལས་ཉི་མ་རོའི་གདན་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿ དམར་པོ་ཞིག་བསམ།
དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པར་ཕལ་གྱིས་བསམ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་འདོད་ཁམས་སུ་འདུག་པ།
ཐྲེ སྙིང་ག་མན་ཆད་གཟུགས་ཁམས་སུ་འདུག་པ། སྤྱི་བོ་མན་ཆད་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འདུག་པ། ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བསམ། དེའི་ལྟེ་བར་གྲུ་ 493
གསུམ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅིག་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་རཾ་ལས་ཉི་མ། རོའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿ དམར་པོ་ཅིག་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཞ ཕོག་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་ནས། རྗེ་མོ་རྣལ་འབྱོར་མར་བྱས། ཚུར་འདུས་ཧྲཱིཿ ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཧྲཱིཿ དེ་སྐད་ཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བདག་ཉིད་རྗེ་མོ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ།

གཡས་གྲི་གུག །གཡོན་ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་མཆན་ཁུང་གཡོན་དུ་བསྣམས་པ། ཕག་ཞལ་གཡས་སུ་བལྟ་བ། གཅེར་བུ་སྤྱན་གསུམ་པ། སྐལ་པ་འཇིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུ། རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པར་སྐད་གིས་བསམ་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿ སྙིང་གར་ཧཱུྃ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་གྱུར། །དེ་ནས་དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་དགོད་པ་ནི། ལྟེ་བ། སྙིང་ག མགྲིན་པ། དཔྲལ་བ། སྤྱི་བོར་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གར་པཾ་ལས་པདྨ། རཾ་ལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿ དམར་པོ་གཅིག་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་འོག་མིན་ནས་རང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡི་གེ ཛཿ ཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿ བཞིས་བསྟིམ་མོ། །ཡང་སྙིང་གའི་ཧྲཱིཿ ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། འོག་མིན་གྱི་གནས་ནས་ཇོ་མོ་ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག

༄༅། །དང་མཆོད་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་ལྔ། དུམ་སྐྱེས་མ། གཟུགས་ཅན་མ་བཞིས་སྦོད་པའི་ནང་དུ་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་སོགས་ཏེ་མཆོད་པར་བསམ། མཁའ་
འགྲོ་མ་བཞི་གཙོ་མོ་ལ་ཐིམ་པས། གཙོ་མོ་བདེ་བའི་རང་བཞིན། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་མེ་ཏོག་མ། བདུག་སྤོས་མ། མར་མེ་མ། དྲི་ཆབ་མ།
ཞལ་ཟས་མ། རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་གསོལ་བ་ལན་མང་དུ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷ་མོ་སྤྲུང་སྟེ།
ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲུས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། མེ་ཏོག་སིལ་མ་སོགས་ནས། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་མེ་ཏོག ...ཨོཾ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཇི་ལྟར་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་དེང་བདག
སྐྱོལ། གཏོར་ཞིང་། །ཁྲུས་ཀྱི་བུམ་པས་ཆུ་རླུགས་ཏེ་དབང་བསྐུར་བར་བསམ་མོ། །ཆུ་ཞབས་སྤྱིན་ལ་འཁྱིལ་བས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཕྱག་དང་

མཆོད་པ་བྱས་ནས། བཛྲ་མུཿ ཞེས་བརྗོད་པས་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་དུ་གྲུ་གསུམ་ཉིས་བརྩེགས་གཡུང་དྲུང་རིས་
དང་བཅས་པ། དབུས་སུ་ཐིགས་ཚན་གསུམ་པོས་འཁོར་བ་བྲིས་ལ། དེ་འཁོར་བ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཨོཾ་ཨོཾ་ཨོཾ། སརྦ་བུདྡྷ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་
ཡེ། བཛྲ་ཝརྞ་ནཱི་ཡེ། བཛྲ་བཻ་རོ་ཙ་ནཱི་ཡེ། ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ། ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་རྟག་ཏུ་བཟླས་པར་བྱའོ། །དཔལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་
གསུངས་པ། བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་འདི། བློ་དམན་རྣམས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ཙམ་ཞིག་ཡི་གེར་བཀོད། རྗེ་བཙུན་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་བཅས་བཟོད་པར་གསོལ། སྣང་སེམས་ཞེན་མེད་ཀྱི་
ལྷ་སྐུ་ལ། །སྒྱུ་མའི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །སྐུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་ལ། །དད་གུས་ཀྱི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་འོད་གསལ་ལ། །གཅེར་མཐོང་

༄༅། །ཀི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །སྤྱོད་པ་རང་བྱུང་འགག་མེད་ལ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་དང་མི་འབྲལ་འཚལ། །འདིའི་ཡིག་སྣ། རྗེ་དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་མཛད་པ་
ལགས།། །།རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལ་གཏོར་མ་གཏོང་བར་འདོད་པས་འདི་ལྟར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་
ལྡན་པས། གཏོར་མ་རླུང་ཞགས་ལ། ས་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷ་སརྦ་དྷརྨཱ་ས་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱ་བས་གཏོར་མ་དེ་སྟོང་པར་བྱའོ། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡཾ་སྐྱ་བོ་གསུམ་བསམ། དེ་ཞུ་བ་ལས་
མི་མགོའི་སྒྱེད་པོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཨཱཿ དཀར་པོ་གཅིག་བསམ། དེ་ཞུ་བ་ལས་ཐོད་པ་ནང་དམར་བ་ཕྱི་སྐྱ་བ་གཅིག་བསམ། དེའི་ནང་དུ་རང་
རང་གི་ས་བོན་ལས། བདུད་རྩི་ལྔ་དང་ཤ་ལྔ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་དུ་བཾ་ལས་དྲི་ཆེན། ལྷོར་ར་ལས་རཀྟ། ནུབ་ཏུ་ཤུ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ། བྱང་དུ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་

༄། །དབུས་སུ་མུ་ལས་དྲི་ཆུ་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་ལ། ཤར་དུ་དྲི་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ། ཀུ་ལས་ཁྱིའི་ཤ། །ལྷོར་རཀྟའི་སྟེང་དུ། ད་ལས་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ། །ནུབ་ཏུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་
སྟེང་དུ། ཧ་ལས་བ་ལང་གི་ཤ། །བྱང་དུ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ། གོ་ལས་རྟའི་ཤ། །དབུས་སུ་དྲི་ཆུའི་སྟེང་དུ། ན་ལས་མིའི་ཤ་བསམ། རྫས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདུད་རྩིའི་ངོ་བོ་
ཨོཾ་དཀར་པོ་གཅིག་བསམ། ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿ དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཧཱུྃ་མཚན་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅིག་བསམ། འོག་ཏུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུའི་དབྱིབས་ལྗང་
ཁུ་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་པ་རཾ་གྱིས་མཚན་པའོ། །རླུང་གིས་བོད་པའི་མེ་སྦར་ཏེ། བོད་པ་དྲོས་པ་དང་། རྫས་རྣམས་ཞུ་
བའི་རླངས་པ་ཨོཾ་ལ་ཕོག་པས། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔའི་རང་བཞིན་འཕྲོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་ནས།

༄༅། །དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་ལ་བསྟིམ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་ཨོཾ་ཞུ་ནས། རྡོ་རྗེས་དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་དང་། ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་གཉིས་སུ་མེད་པར་དཀྲུགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུ་བར་བྱས་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྂ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། གཏོར་མ་སྦྱང་བའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཡིཾ་གི་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ་བསྐོར་བ་དང་། བསྐོར་མིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལན་དྲུག་བསྐོར་ལ། ལག་པ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་ཁ་སྦྱེ་ལ། སྦོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་པ་དེ་བདུད་རྩི་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཨེ་ཨཱ་ར་ལི་ཧོཿ ཛཿ ཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་དྲི་ཤྱ་ཧོཿ ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་སྤྱན་གསན་དབབ་ཅིང་གཏོར་མ་འབུལ་ལོ། །བསྡོ་བའི་སྔགས་ནི། ཨོཾ་ཁ་ཁ། ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། སརྦ་ཡཀྵ་རཱཀྵ་ས།

སརྦ་བྷཱུ་ཏ། ཕྲེ་ཏ། པི་ཤཱ་ཙ། ཨུ་ནྨཱ་ད། ཨ་པ་སྨཱ་ར། ཌཱ་ཀ་ཌཱ་ཀི་ནྱཱ་ད་ཡ། ཨི་དཾ་བ་ལིང་། གྲྀ་ཧྞ་ནྟུ། ས་མ་ཡ་རཀྵ་ནྟུ། མ་མ་སརྦ་སིདྡྷི་མྨེ་པྲ་ཡཙྪནྟུ། ཡ་ཐེ་བཾ། ཡ་ཐེཥྚཾ། བྷུ་ཉྫ་ཐ། ཛི་གྷྲ་ཐ། པི་བ་ཐ། མཱ་ཏི་ཀྲ་མ་ཐ། མ་མ་སརྦ་ཀཱ་ར་ཏ་ཡ། སད་སུ་ཁཾ་བི་ཤུདྡྷེ་ས་ཧ་ཡཱི་ཀཱ་བྷ་བནྟུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པས་བསྔོས་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་འབྱུང་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ལ་འདང་བསྔོ་བར་བྱའོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་གྱི་གདམས་ངག་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་དོ། །བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིན་སྟོབས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་རྣམས་གང་དག་བསམ་པ་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པ། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །བདག་ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །ནད་མེད་ཚེ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་

ཁ ཚེ་དཔག ༥

༄༅། །དང་སྐལ་བ་བཟང་། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །ཞི་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྩོལ། །དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་
བདག་ལ་སྲུངས། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་སྟོངས་གྲོགས་མཛོད། །དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་བགེགས་སོགས་ཞི་བ་དང་། །བཀྲ་ཤིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
མཛོད། །ཚེ་རིང་ཚོགས་བསྐྱེད་བསམ་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་མཛོད། །ཅེས་པ་ཡང་བརྗོད་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་ནས་གསུངས་པའི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་
ལྷ་རྣམས་དང་། །དེ་རྣམས་སྲས་དང་བཅས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་རྣམས་ཆོ་ག་འདིས། །མ་ཚང་བ་དག་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞི་དང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་དང་། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་བཟོད་པར་གསོལ་ལ། བཛྲ་མུཿ ཞེས་པས་གཤེགས་སུ་གསོལ། བླ་མའི་ཞལ་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། །གཏོར་མའི་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་གཏོར་མའི་ཆོ་ག

རྫོགས་སོ།། ཨཱཿ །།སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །བསྐལ་པ་མེ་ལྟར་འབར་བའི་འོད། །རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་འདུད། །དཔལ་
ལྡན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་གསུམ་ཉིད། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །བདེ་བ་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པ། །ཇི་བཞིན་དུ་
ནི་རྟོགས་གྱུར་པ། །གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །གཡོན་པ་ཆགས་སོགས་ཁྲོ་མོའི་ཞལ། །གཡས་པ་རྟོག་མེད་ཕག་གདོང་
ཞལ། །བདག་མེད་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །ཇི་སྙེད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་འཆིང་གཅོད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་བྲོ་བར་རབ་
འཇུག་མ། །དེ་སྙེད་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །བདེ་གཤེགས་སྐུ་ལ་གཉིས་མེད་འཁྲིལ། །ཟག་མེད་བདེ་བ་སྐུ་ཉམས་བསྟར། །ལྟེ་བའི་དབུས་ནས་འབྱུང་བཞི་འཕྲོ། །ཆོས་དང་

༄༅། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་ལྡན། །མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་འདུད་མཛད་མ། །ཕག་མོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་པས་བསྟོད་པ་ཡང་བྱའོ། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཇོམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། ༎ ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ སྭཱ་ཧཱ།།

༄༅། །རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་སྒྲོས། སྙན་བརྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་
ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྐང་པ་རྡོ་རྗེ་མིག་ལྟར་བསྒྲོལ། སྙལ་པ་རྒྱ་ཤིང་ལྟར་བསྲང་། ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་ལག་པ་མཉམ་དུ་བཞག་
ལ༑ ལུས་གནས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་ལུས་ལ་རྩ་གསུམ་གནས་ཏེ། རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་མདོར་མཉམ་བཞག་བཅས་ནས། ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་རྩ་

ཁ
སྒྲོལ་
༥

༄༅། །དབུ་མའི་ནང་དུ། ཨ་དམར་པོ་ཤད་ལྟ་བུ་གཅིག་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་བླ་མའི་མན་ངག་འདི། །ཉམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་བླངས་པས། །ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། །སེམས་ལ་འོད་གསལ་ངང་གིས་འཆར། །བླ་མ་ནཱ་རོ་པ་ཆེན་པོའི། །ཐབས་ལམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདི། །སྐལ་ལྡན་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པ། །གཞན་ལ་སྦྱིན་ན་དམ་ཚིག་

ཉམས།། །།ན་མོ་གུ་རུ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་འཕོ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྟེང་རླུང་མནན། སྐྱལ་པ་ལ་འོག་རླུང་དྲངས་ནས། ལྟེ་བའི་ཨཱཿ སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལ་བསྟིམ། ཧཱུྃ་
གིས་སྤུབ་འཕྲེད་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པར་བསམ། དེ་ཅི་ཙམ་འཕྲོད་པར་སྦྱང་། ཧཱུྃ་ཕབ་ལ་སྙིང་གར། ཨཱཿ ཕབ་ལ་ལྟེ་བར་བཞག །དེ་ནས་འཕོ་བའི་དུས་སུ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་
དམ་གྱི་ལྷ་བསམ་ལ། ཧྨྱཱུྃ་བསམ་ལ། བུ་ག་ཧ་རེ་བྱས་ལ། གྲུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟིབ་ལོགས་བཀག་ཅིག་མནན་ནས། སྟེང་རླུང་མནན། འོག་རླུང་དྲངས་ལ། ཨཱཿ ཧཱུྃ་ལ་བསྟིམ་
ལ༔ ཨཱཿ ཧིག་མང་དུ་བགྲངས་བས། ཧཱུྃ་བུ་ག་ན་ཡར་དྲངས་ཏེ། ཡི་དམ་ལྷ་ལ་བསྟིམ། གཏུམ་མོ་དང་། འཕོ་བའི་མན་ངག །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ།། །།བླ་མ་
དམ་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །མི་ལུས་འདོམ་གང་པོ་འདི་ལ། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ན། སྐྱེ་མེད་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཨཱཿ གནས། ཨཱཿ ལས་སྐྱེ་མེད་མཚོན་པའི་རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་

ཁ བསྡུས་ ༥

༄༅། །ཏི་བྲུང་། དེ་ཡང་ཚངས་པའི་བུ་ག་ལ་ཟུག །མར་ལྟེ་བ་ནས་སོར་བཞིའི་ས་ན་ཟུག །རྩ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྐྱང་མ་གཡས་ཤེས་རབ་སྟེ། གཟུང་

བ་དག་པ་ཡིན། རོ་མ་གཡོན་ཐབས་ཏེ། འཛིན་པ་དག་པ་ཡིན་གསུང་། ཀུན་དར་མ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་སྤྱངས་པ་ཡིན་གསུང་། གཏུམ་མོ་རྩོལ་སྦྱུབ་ལས་འོང་བར་དེས། རྨི་

ལམ་དང་བར་དོ་འདྲུན་པ་ལས་འོང་བར་དེས། འཕོ་བ་དམིགས་པ་ལས་འོང་བར་དེས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་དེས། ཞེས་པ་འདི། གདམས་ངག་གི

གཙོགས་སུ་ཆེ་གསུང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་དུས་ནི། ཕོ་མོ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ། གཡས་གཡོན་འཕོ་དུས་སུ་སྐྱེ་བ། ཤི་ནས་བར་དོའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ། ཞེ་སྡང་དྲག་པོའི་དུས

སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། འོད་གསལ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་རྒྱ་དྲུག་གསུང་ངོ་།། །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྨི་ལམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བཞི་སྟེ། རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང་། རྨི་ལམ་

509

ཡོངས་སུ་སྨྲིང་བ་དང་། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་རྨི་ལམ་བཟུང་བ་ནི། གཉིད་ལོག་པའི་དུས་སུ་སྙིང་ཕྲག་ཏུ་ཐིག་ལེ་
གཅིག་ལ་སེམས་གཏད་ལ་གཉིད་ལོག །དེ་ནས་སད་པའི་དུས་སུ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་པས་གཉིད་ལོག་གོ །རྨི་ལམ་ཟིན་དུ་འོང་བའི་དུས་སུ། རྨི་ལམ་མི་
འཚམས་པ་སྣ་ཚོགས་འོང་ངོ་། །རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ། ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྨི་ལམ་མ་ཟིན་ཡང་། ད་རུང་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། གཡང་
ལ་ལྷུང་བ་ལ་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་། དེ་ནི་རྨི་ལམ་བཟུང་བའོ། །རྨི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ནི་ལུས་མེད་པས། སེམས་ཇི་ལྟར་ཡང་བཏུབ་པས། ལྷའི་ཡུལ་བལྟ་བ་དང་།
ཪོ་རྗེ་གདན་བལྟ་བ་དང་། ཉི་ཟླ་ལག་པས་འཛིན་པ་དང་། གཡང་དང་། ཆུ་དང་། མེ་རྣམས་སུ་མཆོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁམས་གཞན་བལྟ་བ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ།

510

ཞ ༄༅། །དེ་ནི་རྨི་ལམ་སྦྱོང་བའོ། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་རྨི་ལམ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ག་ལ་ཡོད། ལུས་མེད་ན། འཇིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། འཇིགས་པ་མེད་པས་སྒྱུ་མར་ཤེས་

ཉེར པའོ། །རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། སྣང་སྟོང་དམ། གསལ་སྟོང་དམ། བདེ་སྟོང་གང་ཡིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི། ད་ལྟ་བསྒོམ་པ་བས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ བསྒོམ་པ་བཟང་ངོ་། །དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་སུ་གང་བསྒོམ་ན། རྨི་ལམ་ན་བསྒོམ་པ་བཞིན་དུ། འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡང་བསྒོམ། དེར་བར་

༥ དོ་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་ཕ་མ་ལ་ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེ་བར་དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་ཏེ་འོང་། གལ་ཏེ་ལུས་ལེན་འདོད་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྨོན་པ་དྲག་པོ་

བཏང་ངོ་། །སྨི་ལམ་གྱི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ།། །།དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ན་ཡང་། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
རིམ་པའོ། །དང་པོ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས། ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་
ཤེས་ན། རྩ་དང་། རླུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནད་མི་ཤེས་པ་དང་། འོད་གསལ་ངོས་མི་ཟིན། འཕོ་བའི་གདམས་ངག་མི་ཐེབས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་གདམས་ངག་
སོ་སོའི་ཐད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་ན། བསྒོམ་པ་གོལ་སར་འགྲོ་བའོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་དགོས་པས་ན། གསལ་བ། བདེ་བ། སྟོང་པའོ། །གསལ་ 512

ཞ ༄༅། །ཐ་ལ་གཉིས། རིག་པ་འོད་གསལ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའོ། །རིག་པ་འོད་གསལ་ནི། སེམས་ཅན་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་
དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། བུམ་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསལ་བའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
ཀཿ གསལ་བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐམལ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤུར་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པའམ། ཞི་གནས་མེད་པའི་སྟོང་པའམ། གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། རང་
༤༥ བཞིན་ནམ། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའོ། །དེས་ན། གསལ་བ། བདེ་བ། སྟོང་པ་གསུམ་མི་དང་ཚ་བའི་རེག་བྱ་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ། སྐུ་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ།། 513

ལམ་གྱི་དུས་སུ་རང་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་ལ། འབྲས་བུའི་དུས་ཐ་སྙད་དམ། བརྗོད་པའི་མཐའ་འམ། སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐུ་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འབྱུང་བའོ། །ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མོ། །སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་དང་དམ་ཚིག་གོ །དབང་ལ་བཞི་སྟེ།
བུམ་པའི་དབང་དྲུག་བསྐུར་བའི་གནས་ནི་ལུས། དྲི་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དག །ཉམས་མྱོང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་། གདམས་ངག་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒྲུ་
མ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་སྟོན། དགོས་པ་ནི། ཐམལ་པའི་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་དགོས་པ་ཡོད། འབྲས་བུ་ནི། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པའོ། །གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བའི་གནས་ནི་
ངག །དྲི་མ་ནི། ངག་གི་དྲི་མ་དག །ཉམས་མྱོང་ནི། སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་། གདམས་ངག་ནི། རྩ་རླུང་གི་གདམས་ངག་བསྟན། དགོས་པ་ནི།

ཞ ༄༅། །བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། འབྲས་བུ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་གནས་
ནི་སེམས། དྲི་མ་ནི། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་གསུམ་དག །ཉམས་མྱོང་ནི། བདེ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་། གདམས་ངག་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་བསྟན།
ཕྱ དགོས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། འབྲས་བུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །གོང་མའི་དོན་དེ་ཚིག་གིས་བཀྲོལ་ནས་སྟོན་པས་ཚིག་དབང་ངོ་།། 515
དོན་ཡེ་ཤེས་དང་དཔེ་རུ་འདོད་པ་ལས། དོན་གྱི་དཔེ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ལ་ཟློར་གང་ཀླུངས་པའི་དཔེའམ། སྤྲིན་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་རྫོར་ལ་སྦྲ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
༥ གསུང་།། །།དམ་ཚིག་ལ་གཉིས་ལས། བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་གོ །བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་ནི། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའོ།།

བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། ཤ་ལྔ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔའོ། །གྲོལ་ལམ་ལ་གཉིས། བློ་འཆོས་པ་དང་། གཙུག་མའོ། །གཙུག་མ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་
རིམ་པའོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཉིས། མང་ལྡན་དང་། ཉུང་ལྡན་ནོ། །མང་ལྡན་ལ་གཉིས། རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་བའོ། །རིམ་གྱིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་།
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒྲུམ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། དང་པོར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སྔོ། ཞག་གསུམ་ཚོགས་བསགས། དེ་ནས་བྲིས་སྐུ་དང་།
སྐར་ཁྲུང་ལ་སོགས་པ་བཞག་ལ། དང་པོར་བལྟ། དེ་ནས་བསྒོམ། མ་གསལ་ན་ཡོག་གནོན་ཟླ་བ་ཕྱེད་དུ་བྱ། དེ་ནས་ཡོར་ཡོར་པོ། །དེ་ནས་ཆ་ཤས། དེ་ནས་དུམ་བུའོ། །དེ་ནས་
སྒྲུམ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་པའོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་གཞི་མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ལ་སྤྱོད་ལམ་དང་བསྲེ་བའོ། །ལམ་འཆོས་པ་ལ་གཉིས། བར་དོ་དང་འཆི་ཀ་

ཁ
བྱི
༥

༄༅། །མདོ། །བར་དོ་ལ་གཉིས། བསྲེ་བའི་མན་ངག་དང་། སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །བསྲེ་བ་ལ། བར་དོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། བཅུ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ལ་གསུམ། མངོན་དུ་འོད་གསལ་བྱེད། དགོས་པ་ལམ་དང་རང་བཞིན་བསྲེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། མཚམས་གསུམ་པས་སྦྱོར། རྨི་ལམ་བར་དོ་ལ་གསུམ། མངོན་དུ་རྨི་ལམ་བྱེད། མཚམས་འདུ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ཚོར་བཅད་པས་སྦྱོར། དགོས་པ་ཉིན་དང་མཚན་བསྲེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། སྲིད་པ་བར་དོ་ལ་གསུམ། མངོན་དུ་སྒྱུ་ལུས་བྱེད། དགོས་པ་བར་དོ་སངས་རྒྱས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། མཚམས་སྦྱོར་ནི། ལས་རྒྱ་ལ་ཞེ་སྡང་མིག་སེར་མི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མར་མོས་པར་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་ཞེན་ཆགས་མེད་པའོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྨི་ལམ་ལ་ཚུར་བསྲེ་བ་དང་། རྨི་ལམ་བར་དོ་སྐྱེ་ཤི་ལ་ཕར་བསྲེ་བ་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྨི་ལམ་བར་དོ་གཉིས་སྲིད་པ་བར་དོ་

517

ལ་བསྒྲེ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་འགོག་སར་རྣལ་འབྱོར་ལམ་ལ་ཞེས་པ་དྲུག་པོ་གཏད་ལ། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལམ་བར་དོ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གིས་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསམས་ལ།
སྙིང་གར་མེ་ཚ་ཞིང་རྡོ་བ་ལ་སེམས་གཏད། དེ་ནས་མགྲིན་པར་སེམས་གཏད་ལ། རྣལ་འབྱོར་ལམ་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་བཟུང་བའོ། །དེ་ནས་གཉིད་མཐུག་པོ་རྣལ་
ལམ་མི་འབྱུང་བའི་དུས་དེར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ལམ་བྱུང་དུས་རྣལ་འབྱོར་ལམ་ཡིན་སྙམ་པ་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་ཤེས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ལམ་སྦྱོང་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ལམ་དེ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་སྤྲུལ། གཅིག་ཏུ་
བསྡུ། སུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་པར་བསམ། རེས་འགའ་འོད་དུ་བསམ། རེས་འགའ་དམ་བུར་གཏུབས་པ་ལ་སོགས་པར་བསམ་པའོ། །དེ་ནི་སྦྱོང་
བའོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ལམ་དེ་འོད་གསལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ལྟེབས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལྡའོ། །དེ་ཡང་གཉིད་མཐུག་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལམ་མེད་པའི་དུས་དེར་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བའོ།།

ཁ ཁྲྀཿ ༦༥

༄༅། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་འབྱུང་། དེ་ནས་གཉིད་སད་དེ་ད་ཅིའི་རྨི་ལམ་དྲན་ཙམ་ན། རྨི་ལམ་དེ་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བསམ། དེ་ནས་རྨི་ལམ་དང་རང་བཞིན་བསྲེ་བ་སྟེ།
རྨི་ལམ་དེ་འོད་གསལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་བསྲེ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་ནི། རྨི་ལམ་ནི་སྒྱུ་མ་ཡིན་སྙམ་པའི་བསམ་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། དེ་ནས་ཉིན་པར་བསྒོམ་
སྟེ། དང་པོ་མགྲིན་པའི་ཨ་ཕྱེད་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་ལ་རྨི་ལམ་བཟུང་། དེ་ནས་སྒྱུ་མ་ཡིན། རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཞེས་པར་བྱ། དེ་ནས་བདག་གི་ལུས་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་སྤྲུལ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྨི་ལམ་སྦྱང་། དེ་ནས་འཇིགས་པ་དང་། ཡང་བ་སྒྱུ་མར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ནས་ལམ་དང་རང་བཞིན་བསྲེ་བ་སྟེ། རྨི་ལམ་དེ་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །ཉིན་པར་དང་མཚན་མོའི་མཚམས་སྦྱོར་ནི། སྒྱུ་མ་འདི་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་། མཉམ་བཞག་འོད་གསལ། རྗེས་ཐོབ་ལ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་

519

མར་ཤེས་པའོ། །དེ་ནས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་བྱུང་ཙ་ན། འོད་གསལ་རྒྱུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ཉིན་དང་མཚན་མོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།
ནམ་ཞིག་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འཆི་རྟགས་བྱུང་ཙ་ན། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ། །དངོས་གཞི་མཉམ་བཞག་ལ་
གཏུམ་མོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་ནལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཏུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏུམ་མོ། །ལས་ཀྱི་གཏུམ་མོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཏུམ་མོ། །གཏུམ་མོ་ཆེན་མོའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི། ལུས་ཀྱི་གནད་དང་། རྩའི་གནད་དང་། རླུང་གི་གནད་དང་། སེམས་ཀྱི་གནད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ནི། སྟེང་རླུང་མནན་པ་དང་། འོག་རླུང་བཏེག་པ་ལ་སོགས་པ་
མཐུན། ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་པ་སྣ་རྩེའི་བར་སྣང་གི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་གཏད་པའོ། །ལས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ནི། རང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཀྱིས་མུ་དྲ་ལ་སེམས་གཏད་ལ།

ཐ ༄༅། །ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྟེ་བའི་ཨ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པར་བསམ་སྟེ། ལྟེ་བའི་ཨ་ལ་སེམས་གཏད་ལ་བསྒོམ་མོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སེམས་བསྲུ་བའི་དོན་དུའོ།།
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཏུམ་མོ་ནི། སྙིང་འོག་གི་རླུང་མནན་ལ། སེམས་གང་ལ་ཡང་མི་གཏད་པར། གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ལྷུག་པར་བཞག་པའོ།།
ཞི གཏུམ་མོ་ཆེན་མོ་ལ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། སྦྲ་བ་བཞི་ནི། ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྦྲ་བ། རྩ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སྦྲ་བ། རླུང་འཕྱེ་བོ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྟ་ལ་སྦྲ་བ། སེམས་ 521
གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྦྲ་བ་ལ་སོགས་པ། རྐྱེན་བཞི། རྟགས་བཞི། འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག །ཀོད་ན། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་འགྲོགས་ལ་འོག་སྒོ་མར་ལ་དཀར་རྒྱངས་ཀྱིས་
༥༥ དབྱུང་ངོ་། །རླུང་འཁྲིམས་ནས་ཤ་འཕྲིགས་པ་སོགས་བྱུང་ན། སེང་གེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་པ་དབྱུང་། མི་རྟོག་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་སོང་ན། བདེ་བ་བརྩན་ཐབས་སུ་དབབ་པའི་

མན་ངག་བྱ་སྟེ། སྟེང་རླུང་ཙུང་ཟད་བཏེགས་ལ། ཨ་ལོང་འབྱེད་འཛུམ་བྱ། བཙུམ་ཙ་ན། མི་ཡང་དམར་ཡལ་ཡལ་ཡར་ལ་ནར་གྱིས་སོང་བར་བསམ། བྱང་སེམས་བ་ཐག་ལྟ་བུ
མར་ལ་བབས་པས་མི་དམར་ཡལ་གྱིས་སོང་བར་བསམ་ལ་འབྱེད་འཛུམ་བྱའོ། །མཐེ་བོ་དང་སྲིན་ལག་གི་སྦྱོར་བ་ཡང་བྱ། ལས་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། ཞིང་སྐྱེས་མ་དང་། སྔགས་
སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པ་བཙལ་ལ་གནས་དབེན་པར་བྱ། སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། དཀར་གསུམ་བཟའ་བ་དང་། བཀུ་མཉེ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ། དང་པོར་གཟུགས་ལ་བལྟས་པས་བདེ་
བ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་བསྒོམ། དེ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཏམ་བྱ། སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་བསྒོམ། དེ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། ལུས་ལ་དྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་ལ། དེ་ལ་བསྣོམས་པས་
བདེ་བ་སྐྱེ། དེ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། མཆུ་འཛིབ་པ་དང་། འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་བསྒོམ། དེ་ལ་བསྟུབ། དེ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། རེག་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟུབ་པར་བྱ་

༄༅། །སྐྱེ། འདུ་ཤེས་བཞི་དང་ལྡན་པས། རྡོ་རྗེ་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། དང་པོར་དབབ། བཟུང་། བསྐྱིལ། བཟློག །ཙ་རླུང་དྲག་པོའོ། །བདེ་བ་
འབབ་ཞིག་ཏུ་སོང་ན། མི་རྟོག་པ་བཙན་ཐབས་སུ་དབབ་པའི་དམིགས་པ་བྱ། སྟེང་འོག་གི་རླུང་མཐུན། མདུན་དུ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་སེམས་གཏད་ལ་བསྒོམ།
དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ། བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀ་མ་བྱུང་ན། བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀ་བཙན་ཐབས་སུ་དབབ་པ་སྟེ། རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ལ། ཞེས་པ་བར་སྣང་ལ་གཏད་ལ། རླུང་བཏེག་
པ་དང་མནན་པ་དང་བསྡུན་ལ་འབྱེད་འཇོམ་བྱའོ། །དྲོད་འབབ་ཞིག་ཏུ་སོང་ན། བདེ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་རེས་མོས་བྱས་ལ་བསྒོམ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀུང་དེ་བཞིན་ནོ། །མཉམ་རྗེས་
བསྲེ་བའི་མན་ངག་ནི། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་ལས་རྒྱ་དང་གཉིས། གནས་དབེན་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཡོལ་བས་བར་བཅད་ལ་

གཉིས་ཀ་བདེ་བ་བསྒོམ། མི་གསལ་ན་ཡོལ་བ་བསལ་ལ། ཡང་ལྷ་སྒོམ་བྱ་ཞིང་བསྒོམ། དེ་སྣང་བ་ལ་བསྒོམ། རང་ལ་བསྒོམ་ཡང་བལྟ། སྣང་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །མཚན་མོ་བསྒྲེ་བ་
ནི། དང་པོ་རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། སྤྲུལ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པའོ། །མ་བྱུང་ན་ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་རྨི་ལམ་འབའ་
ཞིག་ལ་འདུན་པ་བྱ། ཐུན་མོང་ལ་སྟོན་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏུམ་མོའམ། རླུང་བཙིང་བ་ཙམ་བྱའོ།། །། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གནས་པ་དང་རྟོགས་པ་
གཉིས་ལ། གནས་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱ། གནས་པ་ནི། བརྒྱལ་བ་དང་། གཉིད་འཐུག་པོ་དང་། ར་རོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་གཙོ་
བོར་བྱ་བ་ནི། སྣང་བ་ཅིར་སྣང་སེམས་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་

ཁ ༄༅། །པ་སྟོང་པ་སྟེ། རྟོགས་པའོ། །དེ་རྒྱུན་བསྲིང་ཞིང་། དེའི་ཉམས་བརྟན་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་དང་།
རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་། མཚན་བཅས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་མཐའ་དག་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མན་ཆད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ།
སེམས་སྤྲོས་བྲལ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་ཕྱམ་མེ་བའི་ཉམས་བརྟན་པ་ནི་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་རྟོགས་ནས་མཚན་བཅས་བསྒོམ་པ་ནི། གླང་པོ་རྙིང་
ནས་གླང་པོའི་རྗེས་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཡང་ཆགས་སྡང་གི་གཉེན་པོར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་སུ་ཤེས་པས། རང་གི་སེམས་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་གཉེན་
༥ པོར་འགྲོ་བའོ། །རིག་པ་རང་རིག་སྟོང་པར་སྒྲོང་བའི་ཚེ། ཡང་དག་པས་སྟོང་། དོན་དམ་པས་སྟོང་སྟེ། དེ་ནས་སྟོང་པ་དེ་བརྟན་པའོ། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་གོ། 525

༄༅། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱང་སེམས་བསྒོམ་ན། དང་པོར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལོ་བརྒྱད་མའམ། བཅུ་གཉིས་མའམ། མཚན་ལྡན་བཙལ་ལ་བསླབ་སྦྱང་བྱ
སྟེ། གཉིས་ཀ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དུ་བྱས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །རྡོ་རྗེ་པདྨ་ལས་རྒྱ་དང་བྱ་དགོད། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་སོར་གཅིག་གི་ལྷག་ཏུ་བཙོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་གཅིག
བསྒོམས་ལ། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་བསྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར། ཧཱུྃ་གི་སྒྲས་དབུགས་བྱིན་ལ་འཛིན་ལ་ཡང་ཡང་དྲང་ངོ་། །སྨྲ་དྲུ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གི་
བདེ་བ་གཡོ་བ་ནི་དགའ་བའོ། །ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བའི་བདེ་བ་ནི། མཆོག་དགའོ། །པདྨར་ལྷུང་བའི་བར་ནི་དགའ་བྲལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་དཔེའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རྐྱེན་བྱས། རླུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའོ། །གྱིན་ལ་དྲངས་

526

༄༅། །པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ལ་རིམ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་ཟིན་ནོ། །དེ་ནས་རླུང་གཞན་ལ་དྭངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།
གཏུམ་མོ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས། སྤྱི་བོའི་བར་དུ་འཕྲོས་པས། ལུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཁམས་སྦྱོང་། དེ་ནི་རླུང་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་དེ་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤྱི་བོ་
ནས། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་བར་དུ་ཕབ་ལ། འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ནི། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ཏེ། རྟགས་སྨིག་སྒྱུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ནས་གཞན་ལ་
བཟློག་སྟེ་སྤྱི་བོར་ཕྱིན་པ་ནི། ཆུ་ས་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་དེ། རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་སྤྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནི་ཞི་གནས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན།
དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཆམ་མཉམ་པའོ། །དེ་འཕྲོ་བཅད་དེ། ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། སྙིང་ཀའི་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ལ། དེའི་བདེ་

བས་ལུས་སྟོད་སྨད་དུ་ཁྱབ་པས་ཐིག་ལེ་ལ་བསྒྱུ། ཐིག་ལེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ནས་ནང་དུ་བསྡུས་ལ། རྡོ་རྗེ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ལ་ཁོང་སྟོང་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་ཇེ་ཕྲ་ལ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལྡང་ན། ཐིག་ལེ་དང་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་སྣར་དམིགས་ལ། ཡང་སྔ་མ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའོ།། །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཆགས་པའི་ལམ་དང་། རང་ལྷག་པར་གནས་པ་དང་གསུམ་ལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་རླུང་སྦྱོང་བ་ནི། གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་རླུང་དང་ཐིག་ལེའི་མན་ངག་གིས་བཟུང་བ་དང་། སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པས། རླུང་གང་འདོད་པར་ཟིན་པའམ་ཐོན་པར་བྱ། དེ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ་བ་ནི། གྲོལ་ལམ་པ

ཁ ༥

༄༅། །དང་། ཕོ་ཉ་ལ་དགའ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྙིང་རྩ་རླུང་གི་གནད་དང་། འོག་བདེ་སྐྱིད་བསྐྱེད་པའི་གནད་དང་། སྦྲུབ་ཚིག་གི་གནད་དང་བཞིར་འདུས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཐམས་ཅད་དེ་རང་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ན། གནད་ཅེས་བྱའོ།། གྲོལ་ལམ་ནི། ཐབས་ལྡན་འཁོར་ལོ་སྔོན་དུ་བསྒོམ་ཏེ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པའོ། །མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། སྙིང་གི་རྩ་རླུང་འདུས་པའི་རྩད་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས། རྟགས་ལྔ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བོ་གསུང་། དེ་ནས་ཕོ་ཉ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ན། དབང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རིགས་མ་མཚན་ལྡན་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་ནས། ལུས་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་བསམ་པས། ཚོར་བ་དང་སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་མེད། ཐབས་དང་ལྡན་པས་ཉེས་པ་མེད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བས་ཉེས་པ་མེད། གཉིས་ཀ་ཡང་། ལུས་ལྟའི་འདུ་ཤེས། ངག་སྣང་གས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སོ།།
དུས་རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ་མི་འབྲལ་བས་ཉེས་པ་མེད། སྦྱང་བར་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་བདེ་བར་འདོད་པའི་སེམས་དང་བདེ་བ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། རིག་པ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་ཐབས་དང་། བདེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བདེ་བ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་ལ་ཁྱེར་རོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་གནད་དང་། སྨྲབ་ཚད་ཀྱི་གནད་
ངོ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གནད་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པའི་དུས་སུ། སྙིང་རྩ་རླུང་གི་གནད་བཅས་པས། ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་བ་ཡང་རང་ལ་བསྡུས་ནུས་གསུང་སྐད། བྱང་སེམས་མི་འཆོར་ཏེ། 530

ཞ ཀླུ་བཞི ༥

༄༅། །དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ།། ༀ྅ །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། དང་པོ་སེམས་
འཁྲུག་བསྲུང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྤོང་། དེ་ནས་སེམས་ཞུན་ཐར་བཅད་པ་སྟེ། ནང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པས་ཐོག་མཐའ་བཅད་པ་དང་། ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་
པས་ཐོག་མཐའ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པའི་ཐོག་མཐའ་བཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་སྦྱང་། འཆི་བ་དོན་དམ་པ་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མངོན་བྱང་
ལྔ་ལས་རང་བཞིན་གནས་པའི་ལྷའི་སྐུར་སྦྱང་། དག་ཐུགས་བསྐུལ་བའི་བཟླས་པས་དེ་ཨ་ཡི་ཙྪུ་བཟླས་པས་ངག་སྦྱང་། སྒྱུ་མ་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བ་
ལས་སྒྱུ་མའི་ཚོགས་བསགས། སྡིག་པ་སྦྱང་། མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ། མང་པོར་སྤྲུལ་ཅིང་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མ

སྦྱོང་བའོ། །དེ་ཉིད་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་མི་འོང་བའོང་བར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྨི་ལམ་སྤེལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་སྦྱོང་བའོ།།
སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་བསྲེ་བ་དང་། བར་དོ་དང་འོད་གསལ་བསྲེ་བའོ། །སྐྱེས་ནས་འཆི་བའི་བར་དོ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་། སྲིད་པ་བར་དོ་དང་། དེ་ཉིད་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་
བསམ་གཏན་གྱི་བར་དོའོ། །ཞང་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་། ཕྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་མ་བྱུང་། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལས་མ་བྱུང་། ཞང་བཅུད་འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ལས་མ་
འབྱུང་། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལས་མ་བྱུང་། དབང་པོ་དོན་སྟོད་ལྔ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མེད་པར་བསྒོམས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་ལ། ཡོད་པར་བསྒོམས་ཀྱང་སྣང་རུང་མེད་པ་དེ་
ཉིད། མེད་པར་བསྒོམས་ཀྱང་འགག་རྒྱུ་མེད། སྤྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ། མེད་པར་བསྒོམས་པས་འགག་རྒྱུ་མེད་པ་དེ། ཡོད་པར་བསྒོམས་ཀྱང་སྣང་རྒྱུ་མེད་པས། སྐྱར་

532

ཁ
བཅོ་ལྔ
༥

༄༅། །འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱདས་པའོ། །མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་རྟོགས་པ་དེ་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པའོ། །ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་
ཡང་། ཆུའི་ཆུ་བུར་གྱི་དཔེ་དང་། སྤྲ་བ་དང་མེའི་དཔེ་དང་། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་དཔེ་དང་། ནམ་མཁའ་ཡེ་དག་པའི་དཔེའོ། །དེས་ཛི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱ་ཆེ་བའོ།།
དེ་ཡང་། སྒྲུ་མ་བསྒོམ་པའི་སྔོན་རོལ་ཏུ། །རང་སེམས་ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཤིང་ཕུང་ཆེ་ན་མེ་ཕུང་ཆེ།།
དུག་ལྔ་རྒྱས་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། །དུག་ལྔའི་འཛིན་པ་ཁོ་ལ་མེད། །སྤང་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པ་སྔུན་མི་བསུ། ད་ལྟར་ཤུགས་འབྱུང་དུ་བཞག་གོ། ། ༄༅། །ཟླ་མ་དམ་
པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བར་དོ་དང་པོ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གསུམ་པ་མངལ་སྒོ་འགོགས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་གསུང་།

ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་ལུས་ཟུངས་མི་ཐུབ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་ཁ་སྣ་སྐམ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་དྲོད་ཆད། རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་དབུགས་
རྒྱངས་པ་གཉིས་འབྱུང་། དེ་ནས་ཕྱི་དབུགས་ནི་ཆད། ནང་དབུགས་ནི་མ་ཆད། རྩེ་ཆུང་འཕྲིག་ཕྲིག་ཙ་ན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་འགག་དུས་སུ། ཕྱི་རྟགས་ དཀར་ལམ་པ་དམར་སེར་རེ་བ། ཟླ་བ་ཤར་
བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་སྲིན་བུ་ རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་འགགས་དུས་སུ་མཆེད་པ། མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་
པ་ལ། ཕྱི་རྟགས་མུན་པ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་ལ། ཕྱི་རྟགས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་
ཤེས་པ་སྣང་བ་ནི་བཞི་སྟེ་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། མཆེད་པ་ཐོབ་པར་ནི་དབང་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། དེ་ཙན་གཉིས་སུ་ཆ་ཤད་ཀྱང་གཉིས་མེད་

ཁ

བརྒྱུད

༥༨

༄༅། །ཐམས་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྲེ་བར་ཆ་ཤད་ཀྱང་བསྲེ་རྒྱུ་མེད། ངོ་བོ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི། བར་དོ་དང་པོ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེ་ལ་མ་ཟིན་ན་དྲན་པ་དང་འདུན་པས་སྦྱར་ཡང་མ་ཟིན། དེ་ནི་ཡི་དམ་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་
ལ་འོད་གསལ་བསྒོམ་མོ། །མི་འོང་མི་སྲིད་དོ་གསུང་། དེས་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་ཁེགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བསྒོམ་པས་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་རོ། འོད་གསལ་གྱི་མེས།
སྦྱར་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བར་དོ་གཉིས་པའོ། །དེས་ཀྱང་མ་ཟིན་ན། མངལ་གྱི་སྒོ་ང་ཁྲིར་འགོགས་ཏེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། དེས་མ་ཁེགས་ན། ཕ་ལ་ཞེ་མི་སྡང་། མ་ལ་འདོད་མི་ཆགས། རང་ཡི་དམ་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་ལ་བསྒོམ། དེས་མ་ཁེགས་ན། སྐྱེས་པ་

ཐམས་ཅད་བླ་མར་བསམ། བུད་མེད་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་ཡུམ་དུ་བསམ་ལ། བླ་མ་ལ་ཞེ་མི་སྡང་། བླ་མའི་ཡུམ་ལ་འདོད་མི་ཆགས་པར་བྱས་ལ། དབང་དང་བྱིན་རླབས་ཞུ་བར་
བསམ་པས་ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེའོ། །དེས་མ་ཁེགས་ན། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཧེ་རུ་ཀར་བསམ། བུད་མེད་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོར་བསམ། རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་ལ་
ཡིད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་ལ་འོད་གསལ་བསྒོམ། དེས་མ་ཁེགས་ན་འཁོར་བའི་སྒོ་ལ་ཆགས་སྡང་མི་བྱའོ། །ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་བསྲེ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མ་
ཁེགས་ན། འགྲོ་དྲུག་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་ཞལ་གྱིས་འཆར་བས། དབང་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའམ། བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་བླངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ།།
བར་དོ་ཐ་མའོ། །དེ་རུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྨྲམ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་སྒོ་མ་ཆོད་པར་འདུག་ན། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཁྱད་ཅན་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཞིང་།

༄༅། །ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ། དེ་ནས་བར་དོར་འཕོ་བའོ། །བདུན་ཕྲག་དང་པོ་ཁེགས་ནས་ཚོགས་མེད་དེ། གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་དྲན་ནས་ཤེས་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་གསལ། འོད་གསལ་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་སྡེ་ཚོས་སྐུ་འཐོབ་བོ། །སྟོན་བྱུང་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་འགྲོ་དྲུག་ཐམས་ཅད་མཐོང་། འགྲོ་དྲུག་གི་གནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐོར་ནུས་པས་ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། བར་དོ་དེའི་མིག་སྔ་རུ་ཕོ་མོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་མིག་སེར་མི་སྐྱེ། ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་སྣར་གྱི་ལུས་སུ་སྣང་། ཕྱེད་དང་བཞི་ཕྱི་མ་གར་ལེན་དུ་སྣང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་གདམས་ངག་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་གཏོང་བར། དྲན་པ་དང་འདུན་པས་བར་དོ་དང་པོ་ལ་བཟུང་། དེར་མ་ཟིན་ན་གཉིས་པ་ལ་བཟུང་། དེར་མ་ཟིན་ན་ཐ་མ་ལ་བྱའོ།།

བར་དོ་ལ་བར་དོར་ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་དྲུག་གི་སྣང་བ་སེམས་ལ་འཆར་བས། གནད་ཀ་དེས་བར་དོར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཤི་བ་ལ་ཤི་བར་ཞེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཐོག་ལྷ་བུ་གློ་བུར
དུ་ཤི་བ་ལ་ཡང་རྟགས་གོང་མ་རྣམས་འབྱུང་། དྲན་པ་དང་འདུན་པ་གོང་མ་ལྟར་བྱའོ།། ༎བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས། དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
ལྷ་བ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་མི་དགོས། སྣང་བ་གསལ་ལ་མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ངོ་བོ་རང་ཡིན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འུབ་ཀྱིས་འདུས་པ་ཡིན། དྲན་རིག་རྒྱུན་ཆད་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན།
བར་དོར། རབ་འོད་གསལ་གྱིས་ འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན། འབྲིང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་ འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན། ཐ་མ་མངལ་སྒོ་བཀག་ནས་ འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་པ་ལ་ཐབས་མང་ཡང་བསྡུ་ན་
བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཡིན། ཡང་ན། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བར་དོ་ངོས་བཟུང་། མངལ་སྐྱེས། བརྫུས་སྐྱེས། སྒོང་སྐྱེས། དྲོད་དང་གཤེར་

ཁ བཙོ་བཀྲུད་ཚོམ། ༥

༄༅། །ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགག་པ་རྣམས་ནི། ལྷ་བསྒོམ་པས་ལུས་གཞན་མི་ལེན་ནོ། །འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་སེམས་ཅན་ལ་འཆི་བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དེ། ངོ་མ་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ་། །འོད་གསལ་ལ་སྣང་བ། སྣང་བ་ཆོས་སྐུ་ལ་མཆེད་པ། མཆེད་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤྲོ་ཡས་འབྱུང་། དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་དྲུག་ཏུ་མི་འཁོར་བའི་ཐབས་ནི། བདག་འཆི་བ་ཡིན་པས། འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་མ་ཤེས་བར་དུ་བསྒོམ། དེ་ངོ་ཤེས་ནས་འཁོར་བར་མི་འཇུག །གཉིས་མེད་ཀྱི་དང་ལས་མ་ཡེངས་པས། བར་དོར་ལུས་གསུམ་དག་ནས། འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འཁོར་བ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པས། ལེན་པ་མེད་དོ། །འཁོར་བ་ལུགས་ཀྱི་བར་དོ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ། འདོད་ཆགས་འཁོར་བ་ཡིན་པས། བདེ་བ་དང་བསྲེ། རྨི་ལམ་བར་དོ་གཏི་མུག་འཁོར་བ་ཡིན་པས། རྨི་ལམ་དང་བསྲེ། སྲིད་པ་བར་དོར། ཕ་མ་ཡབ་ 539

ཡུམ་འཁོར་བ་ཡིན་པས། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྒྱུར། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་བར་དོ་མ་དང་བུ་བསྲེ་བ། ནམ་མཁའ་དང་སེམས་སུ་བསྲེ་བ། སེམས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དང་བསྲེ་བ་འདི་ལམ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལ། བསྲེ་བྱ། སྲེ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་གསུང་། དུས་ཅི་ཙམ་ནས་འཕོ་བ་དང་གཅིག། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་འཆི་རྟགས་རྣམས་ཚང་ན་འཕོ་བའོ། །ལུས་གནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གཉིས། སྨྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར། སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་བཞིན་བྱེད་དོ། དམིགས་པ་གང་ལྟར་བྱ་བ་དང་གསུམ། ལྟེ་བར་པད་འདབ་བཞི་ལ་ཨཱཿ ཀྵུ་ཏ་ར། དབུས་སུ་ཧཱུྃ་ལ་གཏད་དེ། ཧཱུྃ་འོད་དུ་ཞུ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དང་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུང་། འཚང་གང་གི་རྒྱ་བ་དང་བཞིའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །།

540

ཁ

༄༅། །རྡོ་དགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། སྨན་བརྒྱུད་བརྗོད་བྱང་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་ལྷ། །ཧེ་རུ་ཀ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མའི་གསུང་
སྒྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ། །བདག་བློའི་ནུས་པས་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་པ་སྤེ། །བརྗོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་དྲན་པ་གསོ་ཕྱིར་བྲིས། །བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། དཔལ་ནཱ་རོ་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ། རྗེ་བཙུན་ལ་ཞུས་པའི་དུས་སུ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས། །གསང་

ཁ
བཉིས་
༣༥

༄༅། །སྔགས་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་བདུན། །འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་བཟླས་པ་ཡིས། །ས་རྣམས་གཡོས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ། །ཁར་
ཕྱོགས་ངོས་ཀྱི་ཧེ་ལོ་པའི། །ཞལ་སྔར་གདམས་ངག་མནོས་པ་ནི། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ལ་གནད་རྣམ་པ་གསུམ། ལུས་ཀྱི་གནད། ཡུལ་གྱི་གནད་དང་། དུས་ཀྱི་གནད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆ་ཤད་པ། ཥང་པ་རེའུ་

མིག་ལྟར་བསྒོལ། སྒལ་པ་ཙུ་ཤིང་སྡིང་པོ་ལྟར་དྲང་བ། མགྲིན་པ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་དགུག་པ། མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་བཙིར་བ། དཔུང་པ་མཁའ་ལྡིང་ལྟར་ཡངས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། སྤྱིར་མང་ཡང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་གཏད་པའམ། ཆགས་ཅན་ཡིན་ན། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཏད་པ་ཡང་ལུགས་གཅིག་ཡིན། ཐུམ་ནི། ལྟེ་བའི་འོག་སོར་བཞི་མར་འཇལ་བའི་སར། རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་མདོར་གཏུམ་མོ་ཁབ་ཙམ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པའམ། ཡང་ན་ཤེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་ནས། རླུང་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་། དུས་ཀྱི་གནད་ནི། ཐམལ་གྱི་དུས་ལྟེ་བར་ཤེས་པ་གཏད། གཉིད་ཀྱི་དུས་སྙིང་ཁར་གཏད། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མགྲིན་པར་གཏད། སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་སྤྱི་བོར་ཤེས་པ་གཏད། ཐམལ་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ། ལུས་གནད་བཅས་ནས། རྔུབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་དང་རྣམ་པ་བཞི། །དེ་ལ་རྔུབ་པ་ནི། སྣ་བུག

ཞ འགྲེལ། ༣༥

༄༅། །གཉིས་རླུང་གིས་ནོན་པ་ཡིན། དགང་བ་ནི། རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དགང་བ་ཡིན། གཞིལ་བ་ནི། རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་རླུང་ལྟེ་བའི་འོག་སོར་
བཞི་འཇལ་བའི་ས་ན་ཡར་སོང་བར་བསམ་ནས་ཐུབ་ཚད་མནན་ནོ། །མི་ཐུབ་ན། སེ་གོལ་ཏོག་པ་ཙམ་རེ་ ཡང་ན་གཞིལ་བ་ནི། ཚ་ན་བྱུང་ན་ཉི་མ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་སྐྱོད་པ་ཡིན་གསུང་། གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་རླུང་
གི་མདའ་ལྟར་འཕང་བ་ནི། རྡུ་ཧི་ནས་ཚངས་བུག་ན་ཡར་རྒྱངས་ཀྱིས་སོང་བར་སེམས་པ་ཡིན། ཡང་ན་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་དགུག་པར་བྱ་བ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་རླུང་ཅིར་གྲིས་མནན་ནས། རྩ་
གསུམ་འདུས་པའི་རྩར་སོང་ནས་རྡུ་ཧིའི་ནང་ན་ཡར་སོང་བར་བསམ་ནས་གཏོན་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཐུན་སྟོད་ལ་མེ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས། ཐུན་སྨད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོད་པ་
ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་བུམ་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ། རབ་ཀྱི་མཁྲིན་པ་མན་ཆད་ནོན་པ་ཡིན། འབྲིང་སྙིང་ག་མན་ཆད། ཐ་མ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ནོན་པ་ཡིན། ཐིག་ལེ་འཚོར་ན་འོག་སྒོ

545

འཕེན་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཞུས་ཆེ་བར་འདོད་ན་ཡང་འོག་སྒོ་འཕེན་པ་ཡིན། རླུང་བསྒོམས་པས་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ན་ན། ལྟེ་བ་མན་ཆད་སྟོང་སང་ངེ་བཞག་ནས། དེ་མན་ཆད་གནོན་པ་ཡིན། རླུང་བྱུང་ནས། རེས་སྟེང་རླུང་གནོན། རེས་འོག་རླུང་འཕེན་ནས། བདེ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ཞུས་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྟགས་ལྔ། ཕན་ཡོན་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ཡང་སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཕན་ཏེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གར་སྐྱེ་ཆ་མེད་པ་ཡིན། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། སྟོང་པོ་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་མིན། །ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་མེད་མིན། །གསུང་། འོད་གསལ་ལ་ངེས་ནས་གཏུམ་མོ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒོམ་སྟེ། ལུས་གནད་བཅས་ནས། ཤེས་པ་མ་བཅོས་པར་བཞག་སྟེ་རླུང་བསྒོམ་པ་ཡིན། གཏུམ་མོ་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ལས། །གཞན་ཕན་བསམ་པས་བརྗོད་བྱུང་ཞིས། །བླ་མ་

ཞ ༄༅། །མཁའ་འགྲོས་བཟོད་པར་གསོལ། །དགེ་རྩ་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་བའི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ན་མོ་གུ་རུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། རྨི་ལམ་ལ་དོན་བཞི་ཡིན། རྨི་ལམ་བཟུང་བ་དང་། སྦྱང་བ་དང་། སྤྲུ་མར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པའོ། །དེ་ལ་བཟུང་བ་ནི། དོ་ནུབ་རྨི་
བཞི་ ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྙེ། དེ་ཡང་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྨི་ལམ་རྨི་བར་བྱ། ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་མཐོང་བའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བའམ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་
འགྲོ་བའམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་ལྔས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྨི་ལམ་རྨི་བར་བྱའོ། །སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ལ། དེ་ནས་མགྲིན་པར་
༦༥ པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པ་ཅིག་གི་དབུས་སུ་ཨོཾ་བསམ་ལ། དེ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པར་གཏད་ལ་གཉིད་ལོག །ཡང་ན་སྨིན་ཕྲག་ཏུ་ཐིག་ལེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་གཉིད་ལོག །དེ་ནས་གཉིད་

སད་པ་དང་། དཔེ་བར་ཡང་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་མ་ཤེས། ད་རེས་ནི་ཅིས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་གཉིད་ལོག་གོ །ཉིན་མོ་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་། རྨི་ལམ་ན
བསྒོམ་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་རྨི་ལམ་དུ་སེམས་ཤིང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ། སྣང་སྲིད་འདི་རྣམས་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས་བསྒོམས
པས། མཚན་མོ་རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་རྟགས་སུ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོང་བ་དང་། གཡང་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཁྲིས་དེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་འོད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྨི་ལམ་འབྱུང
ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱུང་ནས་རྨི་ལམ་ཟིན་ནས། འདུན་པ་མ་བཏང་བར་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་རྨི་ལམ་ཟིན་པའོ། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་སྦྱོང་བ་ནི། རྨི་ལམ་དུ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ
སོགས་པ་མི་འཚམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། ཆུ་ལ་རྐྱལ་བ་དང་། མེར་མཆོང་བ་དང་། རི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད

༄༅། །བལྟ་བ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕྱིན་ནས་དེར་བསྒོམ་པ་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་བལྟ་བ་དང་། རྒྱ་གར་ཐམས་ཅད་བལྟ་བ་དང་། ཉི་ཟླ་ཇོག
པས་གནོན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སེམས་ལ་ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ༎ །དེ་ལྟར་རྩུར་མཆོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ང་བག་ཚ་བྱུང་ན། རྨི་ལམ་ཡིན། སྒྱུ་མ་ཡིན། མི་བདེན་པས་ཅི
ལྟར་བྱས་པས་བརྟུབ་པ་ཡིན་སྙམ་པས། སེམས་ཀྱིས་ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ༎ །དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ 549
མོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་། མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༎ །དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་སྦྱངས་པས། གང་ཟག་ཅིག་རྨི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ལམ་ཅིག་ཡིན་ནོ༎ །
རྨི་ལམ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་གདམས་ངག་གོ༎ ༎བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་གུས་པར་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བར་དོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་ནི། སྐྱེས་ནས་མ

ཤི་བར་དེ་ཡིན། རྨི་ལམ་བར་དོ་ནི། རྨི་ལམ་རྨིས་ནས་མ་སད་ཀྱི་བར་དེ་ཡིན། སྲིད་པ་བར་དོ་ནི། ཤི་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དེ་ཡིན། སྐྱེ་ཤི་བར་དོར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་གོམས་པར
བྱས་པས། རྨི་ལམ་བར་དོར་བརྟན་ནས་འོང་། དེ་ནས་སྲིད་པ་བར་དོ་ནི། བར་དོ་དང་པོར་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་སྦྱང་བ་དང་། གསུམ་པ་མངལ་སྒོ
འགོགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དང་པོ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་འདི་འཇིག་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། འོད་གསལ་ལ་གོམས་པ
ཅིག་གིས། དེའི་དུས་འོད་གསལ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཞེས་པར་བྱ། དང་པོ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། ལུས་ཀྱི་ཟུངས་མི་ཐུབ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ
པའི་དུས་སུ་ཁ་སྣ་སྐམ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནས་ཙ་སྡུད་དྲོད་འཆོར། རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ནང་དབུགས་ཆད། དེ་ཙ་ན་སྣང་བ

ཁ ༄༅། །མཆེད་པ། སྣང་བ་ཐོབ་པ་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བའི་རྟགས་སུ། ཕྱི་རྟགས་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་དུ་བ་བལྟ་བུའོ། །སྣང་བ་མཆེད་པའི་
རྟགས་སུ། ཕྱི་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུའོ། །སྣང་བ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ། ཕྱི་རྟགས་སུ་མུན་འཐིབས་པ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུའོ། །
ཨཱ སྣང་བ་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ། ཕྱི་རྟགས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འོད་གསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་གཉིས་
འདྲེས་པས། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་ འཚང་རྒྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་།
༤༥ །ཞེས་གསུངས་སོ།། །།བར་དོ་གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ལ་གཉིས། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སོ། །ཕྱི་ནས་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་རྫུན་ཆད། དང་པོའི་ལུས་དེ་

ཉིད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མ་བྲལ་བས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྦྱོང་བྱེད་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྣང་གཞི་བག་
ཆགས་སྦྱོང་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པ་དེ་སློབ་པའོ། །དེའི་དུས་སུ་བག་ཆགས་སྦྱོང་བའི་འདུན་པ་མེད་པར་འོད་གསལ་གྱི་དང་དུ་སོང་བ་དེ་ནི་མི་སློབ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཞག་བཞིའམ
བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་དཀའ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཞག་བཞི་བཅུ་ཙ་དགུ་ཚུན་ཆད་འོད་གསལ་དེ་ལྟར་བསྒོམ། ཞག་བདུན་བདུན་ན་རྣམ་རྟོག་རེ་རེ་ལྡང་བས་དེའི་དུས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོ་
བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ འཚང་རྒྱའོ།། །།གསུམ་པ་མདངལ་གྱི་གྲོང་འཇུག་དགག་པ་ནི། དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱུང་ནས་ལུས་ལེན་པའི་དུས་སུ། ཕ་མ་གཉིས་ལ་ཆགས་
སྡང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལེན་པས། ཕ་དེ་དཔལ་ལྡན་དེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྒོམ། མ་དེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཛོ་མོར་བསྒོམ། རང་དེའི་དུས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྒོམས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ་ 552

ཁ
ཕྱི
༨༥

༄༅། །བཞག་གོ །དེས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པ་འདྲ་ན་རྨི་ལམ་ཡིན། སྒྱུ་མ་ཡིན་ཆགས་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེས་འབྲིང་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའོ། །དེ་ལ་བླམའི་ཞལ་ནས། བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཁེགས་པ་ནི། །འཁོར་བའི་སྲིད་པ་ཁེགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ཀྱང་མི་ཁེགས་ན། ད་ཅིས་ཀྱང་ལུས་ལེན་པར་འདུག་ན། དེའི་དུས་སུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ཡིན་པས། ལུས་བདམ་སྟེ། པཎྜི་ཏ་དང་འཁོར་ལོའི་སྒྱུར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནུས་པ་ཅིག་གི་ལུས་བླངས་ལ་སྤྱོར་གྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པས་ འཚང་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། །།བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕོ་བ་ལ་གསུམ། རབ་འོད་གསལ། འབྲིང་སྒྱུ་ལུས། ཐ་མ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱིས་འཕོ་བ་ནི། རང་ལ་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཅིག་འཆི་བའི་དུས་སུ། རང་གིས་བསྒོམས་པའི་འོད་གསལ་ལ་

553

མ་ཡེངས་པར་བྱས་ནས་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཕོ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་འཕོ་བར་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། འབྲིང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་འཕོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་རང་གི་གནས་འདི་སུམ་
ཅུ་རྩ་གསུམ་ཨར་མོ་ལི་ཀའི་རྫོ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་ཡིན་པར་བསམ་ལ། དེ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕྱིན་ལ་དེར་བསྒོམ་པའི་འདུན་པ་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་པས། རྨི་ལམ་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བསྒོམ་པ་རྨི། མངོན་པར་དགའ་བའི་འཕོ་བ་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་འཆི་བའི་དུས་སུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ཨར་མོ་ལི་ཀའི་རྫོ་ལེབ་
ཅེས་བྱ་བ། མནན་ན་ནེམ་བྱེད་དང་། བཏེག་ན་ཕར་བྱེད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་པ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་དེར་ཕྱིན་ལ། དེར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་
སླམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང་བས། ཤེས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་འཕོས་ནས་དབུགས་འགགས། ལུས་བཞག་པའོ། །དེར་བསྒོམས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའོ། །

ཁ

བཀྲ

༨༥

༄༅། །ཐ་མ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་ནི། རང་ཡི་དམ་ལྷར་བསམ་ལ། ལྟེ་བར་ཨཱཿསྙིང་ཁར་ཧཱུྃ། ཚངས་བུག་ཏུ་ཧཱུྃ་བསམ་ལ། དེ་ནས་རླུང་བུམ་པ་ཅན་དུ་

བྱས་སྟེ། ཨཱཿདེ་ཡར་སོང་ཧཱུྃ་ལ་བསྟིམ། ཧཱུྃ་ཡར་སོང་བས། ཧཱུྃ་དེ་འབུར་འབུར་འཕྱུལ་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡང་མར་ལ་ཕབ་ལ་སོ་སོར་བཞག །དེ་ལྟར་བྱང་བར་བྱས་ལ། ནམ་

འཆི་རྟགས་བྱུང་བ་དང་། དེར་འཕོ་བའི་དུས་སུ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་དམ་ལྷ་བསམ་ལ། ཨཱཿཡར་ཧཱུྃ་ལ་བསྟིམས་ལ། སྤྱི་བོའི་ཧཱུྃ་གསལ་ལ་ཚངས་བུག་ནར་གྱིས་སོང་བར་

བསམ་ལ། དག་ཏུ་ཨཱཿཧིག་ཏུ་བརྗོད་ལ། ཧཱུྃ་དེ་ཡར་ལ་ཚོགས་མེད་དུ་སྟོན་ལ། ཡི་དམ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསམ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ངེས་པར་འཕོ་བའོ། །དེ་ནི་

རབ་འོད་གསལ། འབྲིང་སྒྱུ་ལུས། ཐ་མ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་གསུམ་མོ། །ད་ནི་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་ལ། ཕུས་མོ་གཉིས་ས་ལ་བཙུགས། ལག་པ་གཉིས་ལྟག་ཁུང་དུ་

555

སྤྲེལ། ཆེད་པ་དབྱུག་པ་ལ་བཀལ་ལ། སྙིང་གྲིན་ལ་ལོག་གིས་ལོག་པར་བསམ་ལ། དག་ཏུ་ཧི་ཀྵ་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པས། ངེས་པར་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕོ་གསུང་། ཡང་གཉིད་མ་ཐྲོག་
པར། སྙིང་ཁར་ཧཱུྃ་ཅིག་བསམ་ལ། ཚངས་བུག་གོང་བཞིན་བསམ་ལ། དེ་ནས་ཧཱུྃ་དེ་ལྷུར་ཀྱེ་ཐོན་ནས་ཡི་དམ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསམ་པའམ། ཡང་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སོང་
བར་བསམ་ནས། དག་ཏུ་ཧི་ཀྵ་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པས་འཕོ་གསུང་ངོ་། །ལྕུང་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ནི། སྔོན་བདེ་བ་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ། སྨལ་པ་བསྲང་། ཨོཾ་སྐྱོ་བཀུག །
ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། དང་པོ་ཕྱིར་འགྲོ་ནང་འགྲོ་ཁ་ཅིག་བྱས་ནས། ལྕུང་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་ལྕུང་ནང་དུ་རྫོགས་པར་བླངས་ལ་ཐུབ་ཚད་
བཟུང་ངོ་། །དེ་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་བསྒོམས་པས། ལྕུང་ནང་དུ་ཡུན་རིང་དུ་ཐུབ་པ་སླམ་བྱེད་ན། རང་གིས་ལྕུང་བཟུང་སྟེ་གྲོགས་ཅིག་རྩར་བཞག་ལ། ཕྲེང་བ་ལ་ཁོའི་ལྕུང་

556

ཞ ཞི ༣༥

༄༅། །བཀྲད་དུ་བཅུག་སྟེ། དེ་ནས་རང་གི་རླུང་མ་ཐུབ་ན་བཏང་བ་དང་མཉམ་དུ། གྲོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྲེང་བ་བཞག་སྟེ། ཕྲེང་བ་དེ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཐེམ་འདུག་ན་དེས་ཚོག །ལྷག་ན་སྐྱོན་མེད། ཆད་ན་ཞག་གཅིག་པ་ཅིག་བསྒོམ། དེ་ལྟར་རླུང་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཁེགས་པ་དང་འཕོ་བ་སྦྱང་། དེས་ནི་རླུང་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་རྫོགས་སོ།། །།དེ་ནས་རླུང་འབྱོངས་ནས། ཡང་ལུས་བཅོས། རང་ལྟ་སྐུར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ཚངས་བུག་ཏུ་ཀྵཱུཾ། མིག་གཉིས་སུ་ཧཱུཾ། སྨིན་མཚམས་སུ་ཧཱུཾ། རྣ་བ་གཉིས་དང་། སྣ་བུག་གཉིས་སུ་ཡཾ་རེ་རེ། ཁར་སུམ། ལྟེ་བར་ཧཱུཾ། རྐང་གཉིའི་ལམ་དུ་ཀྵཱུཾ། ཡི་གེ་རྣམས་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒོ་དགུ་ཡི་གེ་དགུས་བཀག་ནས་རླུང་ནང་དུ་བསྡིམ་སྟེ། ལྟེ་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨ་རར་གནས་ཏེ། ཧིཀྐ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བརྗོད་པས། ཧིཀྐ་རེ་རེ་ལ་དེ་ཡར་བྱུང་བས་ཀླད་པའི་སྟེང་། ཐོད་པའི་འོག་ཏུ་ཡར་དྲང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཕྲེང་རྫོག

557

ཧྲི་ཤུ་ཛྙ་གཅིག་ལ་བགྲང་སྟེ། དེ་ལ་ཐ་མ་མི་འཚོས། དེ་ནས་ཡང་རླུང་བསྡིམ་སྟེ། ཕྲེང་བ་ལ་ཧྲི་ཀྵ་ཧྲི་ཤུ་ཛྙ་གཅིག་བརྗོད་པས། ལྟེ་བར་ཨཱཿ དེ་མར་དབབ་བོ། །དེ་ནས་ཡང་རླུང་
བཏང་སྟེ་ངལ་ཨེན་ཙིག་བསོའོ། །དེ་ཀ་བཞིན་ཡར་འདྲེན་པ་ལྷག་པར་ཡང་ཡང་བསྒོམ་མོ། །ཐུན་འཇོག་ན། སྤྱི་བོར་མི་བཞག་པར་ལྟེ་བར་ཕབ་ལ། དེ་ནས་ཐུན་མཚམས་བྱའོ། །དེ་
འདྲ་ཞག་བདུན་བསྒོམས་པས། འཕོ་བ་འབྱོངས་ཏེ། འབྱོངས་པའི་རྟགས་ལྔ་ནི། ལྕེ་ཆེ་བ། དཔྲལ་བ་ན་ཕར་ཚ་བའམ། རྩལ་ཚ་བ་འཆར་བ་འབྱུང་ངོ་། །འཚོག་མ་རྨོག་སྟེ་འགྲོ་
བ་ལྷ་བུ་བྱུང་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན། ཞེས་བླ་མ་གསུང་སྟེ། དེ་མི་དགོས་པར། རླུང་བསྡིམས་པ་ལ་བདེ་མོར་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་འོང་ནས་འབྱོངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འབྱོངས་པ་དེ་ལོ་ཧྲི་ཤུ་
ཙམ་ན་བྱས་ནས། དེ་ནས་བཞག་སྟེ། ལོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ན་འཆི་བའི་དུས་འཕོས་པས་ཆོག་གསུང་། དེ་ལྟར་གདན་བཞི་ལས། རྟབ་པ་སྔོན་དུ་བཙམས་ནས་ནི། །ཐམས་ཅད་དུ་

༄༅། །ཞི་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དབུགས་དག་གིས། །གནས་ནས་དྲག་ཏུ་དྲངས་ནས་སུ། །ཚོགས་གཅིག་ནས་ནི་ཚོགས་གཅིག་གོ །
ཚོགས་དགུ་གོང་མའི་བར་དུའོ། །ཡར་ལྡོག་མར་ལྡོག་ས་བོན་གྱིས། །སྦྱོང་བྱའི་ཡི་གེ་ཕྱེད་དང་གཉིས། །ང་རོ་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འཕོ་བ་
འབྱོངས་ནས། ཕྱིས་འཆི་བའི་དུས་སུ་འཕོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གདན་བཞི་ལས། འཆི་བའི་མཚན་མ་མཐོང་ནས་ནི། །འཆི་བར་གྱུར་པའི་དུས་བྱུང་ནས། །རིམས་ལ་སོགས་པ་མ་
ཐོག་པར། །འཕོ་བ་སྦྱོང་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གནས་ཁང་ཡིད་དང་མཐུན་པར། ཡི་དམ་ལྷའི་སྐུ་ལུགས་མདའམ། རས་བྲིས་བཞུགས་སུ་གཞུག །མེ་ཏོག
ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྱོར་བ་དང་གཏོར་མ་བཤམས་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་། ཡི་དམ་ལྷ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ལ། དེ་རྣམས་

ལ་མཆོད་པ་དང་། གཏོར་མ་ཅི་འབྱོར་བ་ཕུལ། དེ་ནས་རང་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ལ། སྒལ་པ་བསྲང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་སྟེ། ལྷའི་སྐུར་བསྒོམ། སྒོ་
དགུ་ཡི་གེ་དགུས་དགག །དེར་རླུང་བསྡམས་མི་དགོས། ལྟེ་བའི་ཨ་དེ་གོང་བཞིན། ཧིཀྐ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་ཡར་དྲངས། དེ་ནས་ཡར་མར་ལྟེ་བར་དབབ། དེ་ནི་ཉམས་སད་
པའོ། །དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་ཧཱུྃ་དེ་གསལ་ཏེ། སྤྱི་བོར་ཤར་གྱིས་སོང་བར་བསམ་ལ། དེ་ནས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཡཾ་ཡིག་རེ་རེ་བསམ། དེ་དཀུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། མཆན་ཁུང་
གཉིས་ཡཾ་རེ་རེ། སྙིང་གར་ཡང་ཡཾ་བཞིས་བསྐོར་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡཾ་དེ་རྣམས་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཞུའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ། ཕུར་སྒྲ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཨ་བཏེག་སྟེ་འདུག་པར་བསམ་ལ། ཧིཀྐ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པར་དྲངས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་ཨཿ དེ་རྒྱངས་ཀྱིས་སོང་བར་བསམ་ལ། ཡི་དམ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཤེས་

༄༅། །པ་གཏད། དེས་མི་འཕོ་ན། ཧཱེ་ཀྲཱི་ཤུ་རྩ་གསུམ་རྩ་བཞི་རྩ་ལྔ་བརྗོད་པས་མི་འཕོ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་གདན་བཞི་ལས། ལུས་ལ་རླུང་གི་ཁ་དོག་དང་། །ཧཱུྃ་གི་ས་བོན་དྲུག་པ་རུ། །རླུང་གིས་མཐའ་ཡི་རྩ་བར་ནི། །ས་བོན་སེམས་ཀྱིས་དྲང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆཤད་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཧཱུྃ་གི་ང་རོ་དྲག་པོ་ཡིས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་བཀོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་འཕོས་པས། རླུང་སེམས་ཚངས་པའི་བུ་ག་ནས་ཕྱུར་རུ་རུ་འབྱུང་གསུང་ངོ་། །དེས་ནི་བར་དོར་སངས་རྒྱའོ། །དེ་ཡང་གདན་བཞི་ལས། དེ་བཞིན་འདས་པའི་ལུས་དག་ལས། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རང་དགར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱངས་ནས་འཕོ་བའི་མན་ངག་གོ། ། །ནམ་གྱི་རུ། གཉིད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ནི། དོ་ནུབ་ཆི་ལམ་མི་ཆི་བར། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བསྒོམ་དགོས་སྙམ་ནས། རང་གི་སྙིང་ཀར་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཧཱུྃ་

བསམ་ནས། དེ་ལ་ཞེས་པ་གཏད་ནས་གཉིད་ལོག་གོ །གཉིད་སད་པ་དང་། ད་ཅི་ཡང་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་མ་ཚུད་པར་འདུག །ད་ཅི་ནས་ཀྱང་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་བསྒོམ་དགོས་
སྙམ་ནས། གཉིད་ལོག་པས་གཉིད་དུས་སུ་འོད་གསལ་ངོས་ཟིན་ནས། གཉིད་ལོག་མ་ལོག་མེད་པར་འོད་གསལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བླ་མའི་ཞལ་ནས། ཡང་ན་འོད་གསལ་བ་ལ་
བཞག །བྲོ་བ་གཉིད་མི་ལོག་པའི་དུས་རང་ནས་འོད་གསལ་ལ་བཞག་ནས་བསྒོམ་པ་ལུགས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཉིད་ལོག་མ་ལོག་མེད་པར་འོད་གསལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། གང་ཟག་ཅིག་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་རྟེན་པར་གཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱ་བའོ། །གཉིད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་མན་ངག་གོ། ། །མངལ་དུ་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་ནི། ཕ་
མ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་དེ་ཆགས་པའི་ལས་བསགས་པ་ལས་ལྷག་མ་དེ་དུས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕ་མ་གཉིས་འདོད་ཆགས་ལངས་ནས་སྦྲད་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཉེ་བར

562

༄༅། །འཁོར་བ་ལས། མངལ་ཆགས་པར་ཆོས་མངོན་པ་ནས་བཤད་དོ། །ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ། མངལ་དང་། ..སྨོན་བྱུང་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །དབང་པོ་..རྣོ་རྟུལ་གདན་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ལ་མི་ཐོགས། བར་དོ་རང་ནང་ཕན་ཚུན་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་བཤད། ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཟས་སུ་..མི་ལྷོག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། །ཀློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག..སྨོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གོམས་པས། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་པདྨའི་མཚོ་ལ་དང་མོ་རྩེ་བ་ལྟར་འགྲོ་བའོ། གྱུར་པས། །རྩེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ །ཞེས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་སོ།། །།ནམོ་གུ་རུ། སྒྱུ་ལུས་སྦྱང་བ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གཉིད་སད་པའི་དུས་སུ་རྗེས་ཐོབ་ལ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། རང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྣང་བ་བཞིན། ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའམ། ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུར་བྱས་ཤིང་བསྒོམ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར་རོ། །ཡང་གཉིད་སད་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་འདི་ལྟར་

563

བསྒོམ་སྟེ། རང་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་མེ་ལོང་ལ་གསལ་བ་ལྟར་བལྟས་ལ། མེ་ལོང་མདུན་དུ་རང་ལ་བསྟན་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བལྟ་ཞིང་གསལ་བར་བསྒོམ་མོ། །དེ་གསལ་པོར་བསྟན་
ནས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་བརྗོད་དེ་བསྟོད་པས། དེ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྱུ་ལུས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ངན་གྱི་ཚེ་བྲག་མང་དུ་བརྗོད་དེ་སྨད་
པས། དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་བསྒོམ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ནས། ཡང་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་གཞུག་ཅིང་། རང་ཉིད་སྒྱུ་མའི་ལུས་ལ་བསྟོད་པས་
དགའ་བ་མེད། སྨད་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་ལུས་སུ་བསྒོམ། དེ་ལ་གསལ་དུ་མ་འདོད་ན། མདུན་དུ་ཡང་བསྒོམས་ལ། ཡང་ལུས་ལ་གཞུག་ཅིང་བསྒོམ་མོ། །རང་ཡི་དམ་གྱི་
ལྟར་བྱས་ལ་བསྟོད་ར་མང་དུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་ན། རང་གི་ལུས་ལ་གཞུག་གོ །དེས་ནི་ངེས་པར་སྒྱུ་མའམ། ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སུ་མཐོང་བ་འོང་ལ། རང་

༄༅། །ཀེ་མཧོ་ཞེན་ལོག་ནས། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཆགས་མེད་ཅིང་། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་ལོང་ལོང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དུས་རང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མར་གྲུབ་པས། ཇི་ལྟར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་འདོད་དེ། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ། སད་པའི་དུས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཕྲལ་ལེ་གནས་པ་ནི། གཉིད་ལོག་མ་ལོག་དབྱེར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག །བཀྲ་ཤིས་སོ།། །།ནམོ་གུ་རུ། གྲོང་འཇུག་འཕོ་བའི་མན་ངག་ལ། གནས་དབེན་པར་མཆུལ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ། ཐོད་པ་ཞིག་ལ་སྣག་ཚ་ལ་སོགས་པའི་རྩི་ནག་པོ་ཞིག་ལེགས་པར་བྱུགས་ལ། དེ་ལ་ཧཱུྃ་དཀར་པོ་གཅིག་བྲིས་པ་རས་བལ་གྱིས་གཡོགས་པ་མཆུལ་གྱི་ཁར་བཞག །དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་གར་ཧཱུྃ་གཅིག་བསམ་ལ། དེ་བརྟན་པ་དང་། ཧཱུྃ་དེ་ཕར་འཕོས་ཐོད་པའི་ཧཱུྃ་ལ་བསྡིམས་ལ། དེ་ལ་ཞེས་པ

གཏད་ལ་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཐོད་པའི་ཧཱུྃ་ལ་ཤེས་པ་ཟིན་པའི་རྟགས། ཐོད་པ་འགྲོ་བའམ། འགྱུལ་བའམ། འཚེག་པའམ། རས་བལ་འགྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང
ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱུང་ནས། སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་རེའུ་ལུག་གུའམ། བྱ་ལ་སོགས་པའི་རོ་རྨ་མེད་པ། མ་རུལ་བ་ཅིག་བླངས་ལ། དེའི་སྙིང་གར་ཧཱུྃ་བསམ་ལ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ
བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས། རོ་དེ་འགུལ་བ་དང་། ལྡང་ནུས་པ་བྱུང་ན། གྲོང་འཇུག་ནུས་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཁམས་གཞན་ཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ལ། རྒྱལ་པོའི་བུའམ། གཞོན་ནུ་མ
དར་ཆས་པ་ཞིག་གི་རོ། རུལ་སྲུངས་དང་། རྨ་མེད་པ། འབྲུག་པས་ཤི་བ་མ་ཡིན་པ། སྐྱུགས་ནས་ཤི་བ་མ་ཡིན་པ། རིམས་ལ་སོགས་པས་ཤི་བ་མ་ཡིན་པའི་རོ་བླངས་ལ། ཁྲུས་
ལེགས་པར་བྱས་ལ། ཙནྡན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་པོས་བྱུགས། རས་ལ་སོགས་པའི་གོས་བཟང་པོ་བསྐོན། གསེར་གཡུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བཟང་པོས་བརྒྱན་ལ། ཡིད་འཇུག

༄༅། །པར་བྱས་ལ། མཉམ་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་ནས། རང་དང་ཁ་སྤྲད་དེ། རོའི་སྣ་བུག་གཡས་པ་དང་། རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་གཉིས་སྤྲད་ལ། རོའི་
སྙིང་གར་ཧཱུྃ་བསམ་ལ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་བསྒོམ། རང་གི་ལུས་ཀྱས་པ་དེ་ལ་མི་བསམ། ཡང་ཡང་རོ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་པས་རོ་ལ་
ཤེས་པ་ཆགས་ནས་འཕངས་ནས་སྔར་གྱི་ལུས་ཀྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བསྒྱུ་བ་སོགས་བྱས་ནས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་སོ།། །།ནམོ་གུ་རུ། སྤྱིར་སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། དང་པོ་རྨི་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། རྨི་ལམ་སྤྱེལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བ་སྤྱངས་
ཏེ། རྟོགས་པ་ཕྱུལ་དུ་དབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་བཞི་འབྱུང་སྟེ། འཁྲུམས་པ་གོལ་བའི་ཚད། ཉོན་མོངས་ལྡང་བའི་རོ། ཡེ་ཤེས་སུ་སླེབ་པའི་ཚད། འཁོར་བར་ལྡོག་པའི་དུས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞག་གྲངས་ཅི་རིགས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་། ངལ་དུབ་སྤྱང་། ཁ་ཟས་ཆ་མཉམ་པར་བྱ། ཉིན་པར་བསྒོམ་ཞིང་། བདག་གིས་དོ་ནུབ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་
ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། ཉལ་ཁར་མི་བཏང་བར་མགྲིན་པར། པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཨཱཿ དམར་པོ། འདབ་མ་རྣམས་ལ། ཨ་ནུ་ཏ་ར། ཞེས་པའི་ཡིག
འབྲུ་དཀར་པོ་གཡོན་སྐོར་དུ་བཀོད་ནས། ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡི་གེ་ལྟ་ལ་ཤེས་པ་གཏད། མཐར་ཨོཾ་ལ་གཏད། དེ་ནས་གཉིད་ལོག །དེ་བཞིན་དུ་ཞག་གྲངས་ཅི་རིགས་པ་བྱའོ། །གཡང་
དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། དཔྲས་དེད་པ་རྨི་ན་ཟིན་འདོད་པའི་རྟགས་སོ། །གཞན་ཟིན་ནས། གཡང་ལ་སོགས་པ་རྨི་བ་ན། འདི་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་འབྱུང་
སྟེ། དེ་ནི་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆེར་ཟིན་ནས། སེམས་ལ་དགའ་བ། ལུས་ལ་བདེ་བ་རྒྱས་པ་འོངས་ཏེ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞག་འགའ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །གཞན་དང་པོ་དེ

568

ཁ
ཁྲིད
༨༥

༄༅། །ཧུ་མ་ཟིན་ན། འབྲུམས་པ་གོལ་བ་བྲུ་བ་ཡིན་པས། སྔོན་འགྲོ་རྣམས་འདྲ་བར་བྱས་ལ་མགྲིན་པར་མི་བཟུང་བར། མཛོད་སྤུར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཅིག་ལ་
ཉལ་ཁར་ཞེས་པ་གཏད། དེས་མ་ཟིན་ན། ཐིག་ལེ་ནག་པོར་བསྒྱུར་ཏེ་དེ་ལ་གཏད་ནས་བཟུང་། དེས་མ་ཟིན་ན། ཆེར་འབྲུམས་པ་བྲུ་བ་ཡིན་པས། གཉིད་ཆེ་ན། ཟས་ཅུང་ཟད་
དབྲི། གོས་བསྲབ། རྨི་ལམ་འོང་ཡང་མི་ཟིན་ན། ཉིན་པར་ལུང་སྟོང་ཉམས་དགའ་བ། མི་མེད་པའི་སར་ཕྱིན་ལ། གཅེར་བུར་རྒྱུག་ཅིང་སྐད་ཆེན་པོ་འབོད། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་ལན་
གསུམ་བཞི་བྱ། དེ་ནས་གཡང་ཡོད་པའི་སར་འཛེགས་སུ་གཞུག །དེ་ནས་མཚན་མོ་རང་གི་གནས་སུ་འདུག་སྟེ། ཉལ་ཁར་ལུས་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདུག་སྙེ། ཉལ་ཁར་མཛོད་
སྤུར་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་བསྒོམས་ལ། དེ་ལ་ཞེས་པ་གཏད། ཞུབ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཟིན། ཤིན་ཏུ་སྦྲུང་དཀའ་ན་ཡང་ཞུབ་གསུམ་ནས་ཟིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་གྲངས་ཅི་རིགས་པར

569

སྒྲུང་། དེ་རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་མི་འཚམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ན་སྤྲེལ་ཏེ། ཨཱི་ལྷ་བྱ་རྨི་ན། ཨཱི་བརྒྱ་ཕྲག་གམ། ཨཱི་རི་རི་ལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསམ་ལ། བདག་གི་ལུས་ཀྱང་མང་པོར་

བྲ་སྟེ། རེས་འགའ་ནི་རླུ་ཛོག་པས་མནན་ཅིང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མནན་པ་སོགས་དུ་མ་བྱའོ། །དེ་ནི་རྨི་ལམ་སྤྲེལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་

སེམས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཉིད་ཀྱང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ཆུང་ན། སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ

བས་རྨི་ལམ་གྱི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། ཉལ་ཁར་མཛོད་སྤུར་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་གསལ་བ། བདེ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་བསྒོམས་ལ། དེ་རྩ་དབུ་མ་ཁ་དོག་དམར་པོའི་ནང་དུ་བསྒྱུར་བར

བྱའོ། །སྐབས་སུ་དབང་གསུམ་པའི་ཉམས་སྐྱོང་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །དེས་བདེ་བ་ཤུགས་ཆེར་འབར་ཞིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་འབྱུང་བས། འདི་ཉིད། བསམ་གཏན་ནོ་

570

ཞ རྒྱུད། ༨༥

༄༅། །ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆགས་ན། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཡང་སྐྱེ་ལ། ལས་ཀྱང་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས། ཉོན་མོངས་པ་
ལྡང་བའི་རོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁང་པ་ཙུང་ཟད་ཡངས་པ་ནག་པར། རང་གི་སྙིང་ཀར་ཁྲུ་ཚུར་གཉིས་བཅིངས་ཏེ། མིག་འབྲས་གྱེན་ལ་བཟློག །ཤེས་པ་ལྷུག་པར་བཞག་ལ། བདེ་བ་
ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་ཐེབས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་རྟོགས་སོ། །སྐབས་སུ་ཚངས་པའི་སྒོ་ཡི་བུ་ག་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་ཙུང་ཟད་ཙམ་རེ་གཏད་དེ། མིག་ཀྱང་ནང་དུ་བཟློག །དེས་ཀྱང་བདེ་
སྟོང་མཆོག་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་སླེབ་པའི་ཚད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་འདྲ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་བདེ་
སྟོང་མཆོག་རྟོགས་པའོ། །ད་རུང་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེས་ཀྱིས་དོགས་ཏེ་ཡ་ང་བ་དང་། ཐར་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་དོགས་པ་དང་བྲལ་བས། དེའི་ཡ་ང་བ་སྤང་ཞིང་། རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་

ནི། སྦྱོད་ལམ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ནོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་དེ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་གཡེང་ཞིང་གོམས་པར་
བྱེའོ། །མཐར་མཉམ་རྗེས་མེད་པར། མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་ཡང་། འཆི་བའི་རྐྱེན་བྱུས་ནས་བར་དོར་ལུས་
ལེན་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་ལུས་བླངས་ན་ནི། འཁོར་བར་ལྡོག་པའི་དུས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། འདི་ཡི་གནད་ནི། དང་པོ་འཕང་ཞིང་འདུ་ཤེས་བཏང་། །ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་སྒྱུ་ལུས་ལ་
སྒྱུ་ལུས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྟམ་པའི་འདུན་པ་སྐབས་སུ་བཏང་ཞིང་། རྨི་ལམ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ། རྨི་ལམ་སྤྱེལ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འོང་ལ། དེ་མཉམ་རྗེས་མེད་
ན༔ བར་དོར་སྒྱུ་ལུས་ཐེབས་ཏེ། བར་དོ་ཉིད་མཆོག་གི་ལུས་ཏེ། སྐུ་འགྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །འདི་ཉིད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ལ་བསྟོད་པ། ཕོང་སྟོང་ཁྲོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་

572

ཁ བཅུ་བདུན་སྒྲོན། ༥༤

༄༅། །མེད། །ཅེས་སོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་ཤད་པ་ཡང་མཛད། དེ་ལྟར་རྫི་ལམ་དང་། སྒྲུ་ལུས་མན་ངག་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་ཐོ་ལས་
ནི། གནད་མ་འཁྲུལ་པ་བྱ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་སོ།། །།ཆོས་དབྱིངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་གསུམ་
བསགས་དང་རྫོགས་པ་ཡིས། །འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སྐུ་ལྔ་ཡོངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་མྱུར་གྲུབ་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་
ཤོག། །།མངྒ་ལཾ་བྷ་ཝནྟུ།།

573

ཁ། རྗེ། ཀ

༄༅། །རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བའམ་གཞི་མ་ལྟ་བུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་གལ་ཆེ། དེ་རྣམས་བློ་ལ་མ་ངེས་ན་ཆོས་པ་བཞིན་དུ་འདུག་ཀྱང་མི་འོང་། དེ་རྣམས་བློ་ལ་སྐྱེས་ན་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་རྣམས་ལིངས་ཀྱིས་བོར་ནས་ཆོས་བྱེད་པ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ནབླ་མ་དམ་པ་ཅིག་གིས་འཁྲིད་པ་གལ་ཆེ། དེ་

༄༅། །ཡང་བྲམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སློབ་པ་ཡིན། དེ་བློ་ལ་སྐྱེས་ན་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཅིག་འོང་། དེ་
མེད་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མི་འབྱུང་། དེ་མེད་ན་ཆོས་སྐུ་མི་འབྱུང་། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཡིན། ཆོས་སྐུ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་
མི་ཐར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇིགས་པ་དང་འདྲ། གར་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མེད། ཆོས་སྐུ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ནི་

རང་གི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་མིན་བྱ་བ་གསུངས། དེ་བས་ན་བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐྱེས་པ་ཅིག་ལ་དད་གུས་རྩོལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་ཏེ་འོང་བ་
ཡིན། བླ་མ་ལ་རྟོགས་པ་མེད་ན་སློབ་མས་དད་གུས་བྱས་ཀྱང་མི་ཕན། དཔེར་ན་སྐམ་པོར་ལ་རི་མོ་མེད་ན། ཚ་ཚ་ལ་རི་མོ་མི་འབྱུང་བ་དང་འདྲ། བླ་མ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་
པ་ཅིག་གིས་སློབ་མ་འདྲེན་ནུས་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་བླ་མ་བདམ་དགོས། དེ་བས་ན་ཇོ་བོ་ཀུན་ཡིད་ཆེས་པ་གལ་ཆེ། ཡིད་མ་ཆེས་ན་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་། ཡིད་ཆེས་པ་
ཅིག་ལ་ཆོས་མང་པོ་མི་དགོས། ཚིག་ཁ་ཡར་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན། ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་གོ་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཏེ། ལྟ་བའི་གོ་ཆ་ནི་ཕྱི་ཕྱིག་
པ་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་དང་། ནང་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ལྟ་བའི་གོ་ཆ། ལྟ་བ་བྱ་བ་སྟོང་སྟོང་པོ་ཅིག་ལ་མི་ཟེར། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་མི་སྤོང་། ནང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མི་

578

ཁ བརྒྱ་

༄༅། །སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཀ། དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། དངོས་པོ་མེད་པ་བྱ་བ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་དོན་སེམས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་མ་མྱོང་། འགག་པ་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པའི་རྒྱུ་མེད། དངོས་པོ་མེད་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་ཏུ་གོ་བ་དེ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དོན་དུ་ཤེས་པས། ད་འཁོར་བ་ལས་དོགས་པ་མེད་དེ་འཁོར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན། རྟོག་པ་སེམས་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐུར་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་མི་སྐྱེ། སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མེད་དེ་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གོ །དེས་ན་

579

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དགོས་པ། སྐུ་དྲིན་ཅན། མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དགོས་ཏེ་ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པར་བྱེད། སྐུ་དྲིན་ཆེ་སྟེ་ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་
ཤར། མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཁོ་མེད་ན་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་བསྒོམ། དེའི་ངང་ལས་རྣམ་རྟོག་བྱུང་བ་དེ་
སེམས་ལས་བྱུང་། སེམས་སུ་ཐིམ། སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འཁྱེར་བ་བྱ་བ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་དུ་འཁྱེར་བ་བྱ་བ་ཡང་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་འཁྱེར་བ་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་
གསུང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུ། སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་འོ། །ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་འོད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུ་འམ། ཙན་དན་དང་ཙན་དན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་དད་མེད་པ་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གནས་

༄༅། །ཤེ་ན། སེམས་དང་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། གཅིག་མའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་བཅོས་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་དང་། ཉིད་ཀྱི་སེམས་དོན་ལ་རྩོལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་དེ་དག་ཐོང་ལ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་རང་དགའ། རྣལ་མ་འདི་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ། །རང་གི་སེམས་མ་བཅོས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ན། སྣང་གྲགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པའོ། །དེ་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སྐུ་ཅིག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱུད་རྣམས་སུ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་རང་གི་སེམས་མ་བཅོས་པ་གཉུག་མའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འདོད། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་

ཕྱག་རྒྱ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཞིའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ཐ་མ་ཆགས་པ་ཅན། ལས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན། འབྲིང་ཆགས་བྲལ་དམ་ཚིག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་བཅས་བསྒོམ་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དབང་པོ་རབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཉིད་མ་
བཅོས་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་སྤྱངས་ཤིང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་
གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ཆཤད། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱ་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་འདུས་མ་བྱས་འདི་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་འདི་ཡིན། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཐ ༄༅། །བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཡིན། འོ་ན་གང་བསྒོམ་ན་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས། སྲིད་པ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་སེམས། རང་གི་རིག་པའི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་གོ་མ་འགགས་པ་འདི་བསྒོམ་པ་
ཁཿ ཡིན། དཀའ་སྤྱད་སྒྲིབ་པ་མ་ཟད་པས། རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཞལ་མ་མཐོང་། ཡང་ན་སླ་བ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནས་བཙལ་མ་དགོས་པར་རང་ལ་ཡོད་དེ། ངའི་སེམས་ངའི་སེམས་ཟེར་བ་
འདི་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན། ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་རང་གསལ་དུ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་འདི་རང་ཡིན། ལར་ཇོ་བོ་བ་འདི་ངོ་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ། ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་
ཁ འབྱུངས་དགོས། ད་ལན་མ་ཐར་ན་ཕྱིས་མི་ལུས་ལ་ཕྱི་ཕྱུག་འཚོལ་ནས་ཡིཙུ་ཟེར་ནས། ངན་སོང་དུ་ཁ་བལྟས་ནས་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཡོད་པས། སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་གྱིས། ངའི་འདི་

སྙིང་ཕྱུང་ཡང་དམར་པོ་ལྷར་ལྷར་པོ་ཅིག་ལས་མེད་བྱ་བ་སྨྲུན་སྤྱ་བ་གསུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་ནས་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ང་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཟེར་ཏེ་ང་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་པ་ཡིན། ངའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན། ལས་འབྲས་ལ་ཡིལ་ལེ་ཕྱུད་དེ་འདུག་ན་ཆོས་གནད་དུ་མ་ཕོག་པ་ཡིན། ལྷ་བ་མཐོ་བ་སྐད་ཟེར་ཡང་མི་ཕན་པས། བུ་རང་མི་ལ་སྡིག་མི་བསག །ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཆེ་མི་བཅད། འདི་གཉིས་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན། མ་མཐོང་བའི་གཡང་ས་ཡིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པར་འཛད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་ཕག་ཏུ་སྦྱོད་ལ་སྒྲུབས་ཤིག །ཆོ་ལ་ལོང་མེད་ལོ་འགའ་ཟླ་བ་འགའི་བར་འདིར། དོན་ཅིག་ཅི་འགྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། སྙིང་ནས་བསྒྲུབས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མེད། གསང་སྔགས་ནས་བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་དང་། སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་ཕྲད་ནས་སྒྲུབ་པ་རྩལ་བཞིན་བྱས་ན། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་

584

ཞ ༄༅། །པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་གསུང༌།། ༡ ༎ ན་མོ་གུ་རུ། རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ། དོན་སྐྱེ་འཇིག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་

ན༔ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་མེད་ཅིང༌། རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། གནས་པ་ཡུན་ཐུང་ཡང་མི་ལྟོ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའམ་མི་གཅིག

ཡུ་ ཟན་ཟ་ལས་མ་གནས་ཀྱང༌། བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ། ཡུན་རིང་པོར་གནས་པར་འདོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། རྟོག་པ་ཕྲ་ཕྲོས་མི་ལྟོ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་སྣང་མི་དགོས། གར་འཕྲོས་པའི་ 585

སར་ལྷོས་དང་ཚུར་ལོག་ནས་འོང་གིས། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བརྟག་སྟེ། ཇི་ལྟར་བརྟགས་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་འཇིག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་

ཁ ལས་བཟང་བ་ལོགས་ན་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲན་པ་མེད་པར་ཕྱལ་གྱིས་སོང་བར་བསམ་ལ། དེ་དང་རིག་པ་གང་དཀའ་བལྟས་

པས། ཇོག་མེད་དེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདུག་པས། དེས་ཀྱང་དོན་མི་འགྲུབ། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོས་གང་བར་བསམ་
ལ༑ དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཡར་དྲངས་པས། བདག་དང་དེ་རྣམས་ཐ་མི་དད་དུ་བསམ་ལ་གང་དགའ་བལྟས་པས་དེ་རྣམས་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན། དེ་ཡང་
འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། དེ་བས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་ལ་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བས་བརྒྱན་ལ། དེ་
ཡང་སྒྱུ་མའམ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་བྱས་ལ། གང་དགའ་བལྟས་པས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན། བློས་བྱས་ཡིན་པས་ངོས་བཟུང་དུ་སོང་། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། མཚན་
ཉིད་པའམ་བཀའ་གདམས་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་གཞི་རྩ་མ་གྲུབ་པ། སྐྱེ་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྣ་ཚོགས་དཀར་དམར་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་དག་པ་ཨ་ཅང་

ཁ ལྔ ཤ

༄༅། །ཡང་ཆེ་སྒེ། མིག་གིས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་གྱུར་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་བློས་བྱུས་ལ་དེ་དང་གང་དགའ
ལྟ། དེ་ཡང་བློས་བྱུས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། འོ་ན་ཡང་རང་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་དང་གང་དགའ་བལྟས་པས་མངོན་ཤེས་ལྟ་ལ
ཡང་ཡོད། ལྟ་ལ་ཨ་ཅང་ཡང་ཆེས་ཏེ་མོ་མ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་ཆེ་འདི་པ་ཡིན། འདྲེ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་གོ་མ་ཆོད། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་བརྟག་པ
གཉིས་པ་ནས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས
སོ།། ༢ །།བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་གསུང་། དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད

587

པའི་ཐབས་ལ། བླ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་ཅིག་ལ་བསྟེན་ནས། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་མ་བཅོས་པར་གཞག །མ་བསླད་པར་གཞག །རང་སོར་རང་དགར་གཞག །དེ་ལྟར་བཞག་པས་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས། འགག་པ་མེད་པར་རྟོགས། གནས་པ་མེད་པར་རྟོགས། དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས། སྣང་གྲགས་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལྟ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་བློ་མ་བཅོས་པར་ཡེངས་པ་མེད་པ་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྣང་གྲགས་འདི་གཉིས་ཆུ་དང་ཆུའི་རླབས་ལྟ་བུར་གཉིས་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཡང་དོན་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དོན་དངོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པའི་མཐའ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་བཞི་བཀག་ནས། དོན་

༄༅། །དམ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བཞེད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་གཉིས་མེད་དུ་བཞེད། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བཞེད། དོན་དངོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གསང་སྔགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཏྲེ་ལོ་པའི་ཞལ་ནས། ཀྱཻ་ཧོ་རང་གི་རིག་པ་ནི། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ང་ལ་བསྟན་དུ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཉམས་སྐྱོང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། སྒོམ་པ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ། སྤྱོད་པ་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གསུང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གོ །ཟུང་འཇུག་ནི་དང་པོ་བླ་མ་ལ་གདམས་ངག་ཅིག་ཞུས་ནས། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དུས་སུ། ཉམས་ཀྱི་འཆར་ལུགས་ནི། སེམས་གཞི་མེད་པར་བཞག །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་བཞག །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་

གསལ་བར་བཞག །དེ་ལྟར་བཞག་པས་གསལ་བ་མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། སྐྱོན་མེད་པ་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་འབྱུང་། ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམ་པས་གདུངས་པ་ཆུ་རླེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཙན་ལྟ་བའི་རྟོགས་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན་མཁས་པས་བ་གླང་སྐྱོང་བ་ཡིན། བ་
གླང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་ཡང་། མ་ཡེངས་པར་མིག་གིས་ནོན་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་རྣལ་མ་ལ་བཞག་པའི་དུས་སུ། རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་མ་ཡེངས་
པར་བལྟའོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་བལྟའོ། །དཔེར་ན་ནགས་ལ་མེ་ཤོར་ན་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་རྟོགས་ན་སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་འགྲོ། དེས་ན་ལྟ་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ། ཉམས་སྐྱོང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། སྤྱོད་པ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པ། དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་

༄༅། །དང་བྲལ་བའི་ཉམས་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་གསུང་ངོ་།། །།ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབས་པས་འདོད་ཁམས་མན་ཆོད་ཀྱི་ལྷ་མིར་སྐྱེ། ལྷག་པ་
སེམས་ཀྱི་བསླབས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་མན་ཆོད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་པ་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་འཁྱེར། འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ
ཡིན། སེམས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་པས། ཞེས་པ་སྲབ་སེང་ངེ་བའི་དམིགས་པ་གཏད་པས་མི་འཆོར་བར་འདུག་ན་རྩེ་གཅིག་གི་བསྒོམ་པ་ཡིན། མཐའ་བཞི་དང་
བྲལ་བ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་བསྒོམ་པ་ཡིན། རྟག་ཏུ་བསྒོམ་ན་ཐུན་དང་མི་འབྲལ་བའི་བསྒོམ་པ་ཡིན། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་དུ

མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་།། ༣ །།ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་
འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་མེད་ན་སྤྲུགས་པ་འབེན་པོ་དང་ཁྱད་མེད། ཞག་གཅིག་མ་བསྒོམས་ནའང་ཐ་མལ་དུ་ཁྲིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན། བྱམས་
པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་མ་རྒན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཅི་འགྲོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟ་བུར་བློ་སྦྱོང་བ་ཅིག་གིས། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔྱད་ཅིང་བལྟས་པས། གསལ་སིང་ངེ་བའམ། དྭངས་སིང་ངེ་བའམ། བདེ་ཕྲིལ་ལེ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་
རང་ཡིན་སྙམ་པའི་དང་བ་འདྲེན་ནུས་པ་འོང་། རེས་འགའ་ཉམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་འོང་ཞིང་ཉམས་ཅི་ཡང་འཆར་བ་ཡིན། ཉམས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་བསྡེབས་ཤིང་བསྒོམས་

592

༄༅། །ཡས། འགྱུར་བ་མེད་པ། སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། དུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཙ་ན་ཉམས་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་
དང་། ཞེན་པ་གཉིང་ནས་མེད་པ་འབྱུང་བའོ། །རྟོག་པ་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་རང་གར་མི་འགྲོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་འཆར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན། འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡང་ས་ཕྱོགས་སམ་གནམ་ཕྱོགས་ལྟ་བུར་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འཁྲུལ་པས་འཁོར་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བས་གནོད་ཀྱང་མ་བསྐྱལ་ཕན་ཡང་
མ་བཏགས། མར་དམྱལ་བར་སོང་ཡང་སེམས་རང་འཁྲུལ་པ་ཡིན། སྣང་བ་བྱུང་ཚད་རང་སྣང་ཡིན་ལོགས་ན་གྲུབ་པ་ཡེ་རང་མེད། ཡར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཡང་སེམས་ཁོ་
རང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་བྱུང་ཚད་གཞན་སྣང་ཡིན། དོན་དམ་རྟོག་བྲལ་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས་ཐག་མ་ཆོད་ན་མི་འོང་། ཡར་ཆེ་

འདིའི་ལྟོས་ཐག་ཆོད་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པ་ཅིག་དགོས། འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མིག་མི་ལྟ་བ་ཅིག་དགོས། གཟེར་ཕུགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གཟེར་ཕུགས་བྱེད་ན་ཚེ་འདི་གཅིག་པུས་
དོན་འགྲུབ་འོང་བར་འདུག །ང་བསྒོམ་ཡུན་རིང་བ་ཡིན། ང་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཡོད། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། སླུ་རྐྱང་སོ་ཡི་བར་ནས་ལེན། །ཁ་ཁྱུག་པོ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ། ང་བསྒོམས་པ་ལ་ཆ་ཡོད་པ་ཡིན། སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ལྟ་བ་བཏུབ་མི་བཏུབ་ཆ་མེད། ལྟ་བ་ང་ལ་ཆ་ཡོད་པ་ཡིན། ང་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སློམ་
པ་ལས་ལྡོག་སློམ་པ་སྣང་ཅིག་ཀྱང་མེད་གསུང་། ངོ་བོ་ཐད་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཅིག་ལ་གཉིད་གྲོགས་ཡིན་ནམ། གེགས་ཡིན་ཞུས་པས། ངོ་བོ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་
ཡིན། གཉིད་ཐུམ་གྱིས་སོང་བ་དེ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། རྨི་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་བྱུང་བ་དེ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཆོད་པས་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན། ངོ་བོ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་ཐམས་

༄༅། །ཅད་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཟུང་འཇུག་དང་གཅིག་ཆོད་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་འཁྱེར་ཞིང་འདུག་སྟེ། ངོ་བོ་
མ་ཤར་བ་རྣམ་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་འབྲངས་ཤིང་སོང་། ངོ་བོ་ཤར་བ་ཞིག་ལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཟུང་འཇུག་ཀྱང་ཡིན། རེ་དོགས་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
ཅིག་ཆོད་ཀྱང་ཡིན། ཕྱིའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་རང་འབར་དུ་ཤར་བ། རེ་དོགས་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་ཤི་མ་ཤི་ཡང་
མེད། ལུས་བོར་མ་བོར་ཡང་མེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་འདི་ཡོད་རིང་ལ་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་དགེ་བ་
ཐམས་ཅད་མི་གཞག་པར་ཅི་འགྲུབ་བྱ། ཐབས་འདི་རྣམས་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བྱུང་གསུང་ངོ་།། ༈ །།ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་ཆོས་གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་

པོ་དེ་རིག་པའི་ལྡེའུ་མིག་ཡིན། དེ་ངོ་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཅིག་ཡེ་རང་མེད། རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་མཚོན་དེ་ཤེས་པར་གྱིས། །གསུངས་པ་དེ་ཡིན། གོ་ན་སངས་
རྒྱས་ལག་པའི་ལྟོ་རྒྱབ་བྱ་བའམ། ཇ་འགྲིལ་གང་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། མ་གོ་ན་རི་བོ་ཙམ་བསམ་ལྷུ་ཀྱང་དཀའ་བར་ཡོད། ཁ་ཅིག་གིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར
བློས་བྱས་ཤིང་གཞག་སྟེ། གཉིས་འབའ་ཞིག་ཡིན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་སྟོང་པར་བྱས་ཤིང་བསྒོམས་ཏེ་ཁ་འབྱམས་ཤིང་སོང་། གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་སྐྱེ་མེད་དུ་བྱས་ཤིང་
བསྒོམས་ཏེ་གོ་ཡུལ་ཡིན། ནང་དུ་བློ་མ་ངེས་པས་གྲོས་ཤིང་སོང་། ལ་ལས་ནི་རྟོག་པ་བྱུང་ཚད་བཀག་ནས་རྟོག་མེད་ལ་བློ་དྲིལ་ཅིང་འཛོག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེས་ལམ་གཅོད
མི་ནུས་ཡེ་ཤེས་འཕྲོའོ་བྱ་བ་ཡིན། ལ་ལས་ནི་ཐབས་ཉི་ཚེ་བསྒོམས་པས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་འབྱུང་སྟེ། བདེ་བས་ནི། ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བ་སོར

༄༅། །ཚིགས་ཡན་ཆོད་བདེ་བས་རྒྱས་པ་འོང་། ལུས་ཡོད་པར་མི་འཚོར་བ་དང་། ལུས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ནས་འཇལ་འོལ་བྱེད། དབུགས་འབྱུང་འཇུག་མི་ཚོར་བ་དེ་ལྷ་བུའི་བདེ་བ་འབྱུང་ངོ་། །གསལ་བ་ནི། གསལ་སིང་ངེ་བ་དབབ་འདྲེན་ནུས་པ་འོང་། མི་རྟོག་པ་ནི། འདི་ལས་མི་རྟོག་པ་ཅི་འདོད་སླམ་པ་འོང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་བྱུང་ཡང་མཆོག་ཏུ་མི་བཟུང་། ཞེན་ན་ལམ་འགག་པ་ཡིན། ཉམས་སྐྱོང་གི་རྩེ་ལ་འབྱུར་བ་བྱ་བ་ཡིན། ཉམས་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཞེན་པ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། རྟོག་པ་བཀག་ཅིང་རྟོག་མེད་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། འོན་ཀྱང་བྱས་པས་རྟོག་པ་ལ་ལམ་བྱེད་པ་ཡིན། རྟོག་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བལྟ་བ་ཡིན། དགོས་པར་བལྟ། སྙིང་དུ་སྡུག་པར་བལྟ། སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་བལྟ། རྟོག་པའི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བླ་མའི་ཞལ་ནས། མི་རྟོག་ཆོས་སྐུ་ལ་གསལ་པར་གདའ། །

597

གསུང་། ངོ་བོ་མ་མཐོང་ན་སྟོང་པ་རམ་མདའ་ལོག་དགོས་པ་ཡིན། ངོ་བོ་མཐོང་ན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན། རྟོག་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པས་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རྟེན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཡོད་རིང་ལ་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་འོང་བ་ཡིན། དགའ་མི་དགའ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་འོང་བ་ཡིན། དེས་གནོད་མི་ནུས་དེ་མ་ཐག་འོད་གསལ་དུ་འཆར། རྟོག་པ་འོད་ཆད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ལར་ཆིག་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་འདྲ་འདྲའི་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ །ནང་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ངེས་ཤེས་གཞན་མ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒོམ་མཁན་དེ་ཉིད་མ་བཅོས་པར་འཇོག་ཤེས་པ་ཅིག་འོང་། དེད་ལ་མི་བསྒོམ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་གསུང་། སྤྱི་སྣོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཐོག་ཏུ་འབེབས་ཤེས་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། རྩེ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་ཐོག་ནས་ཤན་འབྱེད་པ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཙུག

༄༅། །འདུག་ན་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་གང་བསྒོམས་ཀྱང་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཨ་ཙང་ཆེ་སྟེ་ཉན་ཐོས་
དང་མུ་སྟེགས་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པ་གང་བསྒོམས་ཀྱང་། ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། མ་ངེས་ན་གཏུག་མ་མ་བཙོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་ཏུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཀྱང་། ཁོང་
སྐྲན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཡིན། ངེས་ན་ལམ་ངེས་གཙོད་པ་ཡིན། བླ་མ་ཧེ་ལོ་པའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་བལྟ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མེད། རང་གི་རིག་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གཅིག་པུ་
ལས་མེད། དེ་ལས་ལོགས་པའི་ཆོས་ཅིག་མེད། དེ་མེད་ཙ་ན། ཆོ་འདིའི་ལྟོས་ཐག་བཅད་ནས། བཏུབ་ཚད་ལྟོགས་ཚད་ཀྱིས་ལྟག་ཞྭ་ཕུད་ནས་ཆེ་འདི་གཅིག་པུ་ལ་དོན་ཅི་འགྲུབ་བྱ་
དགོས། ངོ་བོའི་ཀློང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། བར་དོའི་སྣང་བ་མི་མཐོང་བ་ཡིན། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །

བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བླ་མའི་ཞལ་ནས། སྣང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ལྟུགས་རི་བ། ས་བཅུ་རྒྱུན་
གྱི་ཐ་མ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ནས་ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་གསུང་པ་དང་། བྱ་ཡུལ་བ། རྟོག་པ་གང་འགགས་ཙ་ན་
སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་གསུམ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། ཁྱད་མེད་གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་ན་སངས་མི་རྒྱ་བ་ཡིན་
གསུང་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚང་བར་བྱས་ནས་སྨོན་འཇུག་གི་དམ་བཅའ་བྱ། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ན་ད་ལྟ་མི་སྐྱེ་བ་སླམ་བྱེད་
ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་བྲལ་ཙ་ན་སྙིང་རྗེ་རང་ཆས་སུ་འོང་བ་ཡིན། དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཙུག་མ་ཡིན་ནོ་གསུང་།། ༥ །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་

ཁ ཤེར་ཕྱིན་ ཀ

༄༅། །འཚལ་ལོ། །ཡུན་རིང་མི་སྡོད་འཆི་བར་ངེས་པས་ཐར་པ་མྱུར་དུ་སྒྲུབས། །ཉི་མ་ནུབ་པའི་གྲིབ་སོ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་ཕ་རོལ་འགྲོ་བར་ངེས། །ལེ་ལོ་སྙོམས་
ལས་མ་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་མེ་བཞིན་སྦྱོར། །ཚེ་ལ་བློ་གཏད་མེད་པར་ངེས་པས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོང༌། །ཉམས་སུ་བླངས་ན་བློ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་རྟོགས་དུས་གཅིག་
འཆར། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ངེས་པས་ལས་འབྲས་ཁྱད་མི་བསད། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་དྲན་པར་གྱིས་ལ་གཉེན་པོ་དྲག་ཏུ་བརྟེན། །གཅིག་པུར་ཐར་བར་འདོད་ན་ཐེག་
དམན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གོལ། །མ་ཡི་དྲིན་ལན་དྲན་པར་གྱིས་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་རྒྱུན་དུ་སྒོམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བའི་སྨོན་ལམ་རྟག་ཏུ་སྒོམས། །
གོམས་པར་བྱས་ན་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་གཞན་དོན་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང༌། །རང་རྒྱུད་ཧྲིང་འཛིན་འཁྲུངས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཤུགས་ཀྱིས་འདག །ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་རྨི་ལམ་སྒྱུ་

601

མ་ལྟ་བུར་ནི། །གོ་བར་གྱིས་ལ་ཆེ་འདིའི་འདོད་དང་ཞེན་པ་ཟིན་གྱིས་ནོན། །དེ་ལྟར་གོམས་ན་རང་བློ་གཉིང་ནས་ལྡོག །བློ་མ་ལོག་པའི་གང་ཟག་གིས། །ཉོན་མོངས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་
འགྱུར། །ཨེ་མ་ངོ་མཚར་རྨད་ཀྱི་ཆོས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་རྟོགས་པ་མེད། །དཔེར་ན་གྲུད་ཀྱི་ནོར་བུ་བཞིན། །རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཞལ་མ་
མཐོང་། །ཡང་ཡང་ཕྲད་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ད་རེས་མཐོང་། །མུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཟླ་ཤར་བཞིན། །རང་བློའི་གཉིང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཤར། །ཉམས་སུ་མྱོང་བས་རང་
རྒྱུད་ཊིམ། །བྱིན་རླབས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས། །བརྗོད་བྲལ་ཉམས་མྱོང་བློ་དང་བྲལ། །རང་རིག་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ཤར། །ངོན་དང་བློ་ཕྲད་ངོ་མཚར་ཆེ། །མ་བསམ་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་བམ་བསམ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ངོ་མཚར་ཆེ། །འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ལ། །ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་རྨད་ཀྱི་ཆོས། །རང་ཉིད་ཆོས་

༄༅། །སྐུར་རྟོགས་པ་རྡོ་མཚར་ཆེ། །སྣང་གྲགས་སེམས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེ་འདོད་གྲོལ། །དགའ་དང་སྐྱོ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བྱུང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཅིག
སྐྱེས་པ་འདྲ། །སེང་གེ་ལྟ་བུ་འཇིགས་དང་ཉམ་ང་གྲོལ། །སྐྱེ་ཤི་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་འདྲ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་དོན་ཀུན་གྲུབ། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་འདོད་ན། །རས་
བལ་འདབ་བཞིན་གློད་ལ་ཞོག །བྱ་བ་ཐོང་ལ་སེམས་ལ་རྟེན་མ་འཆའ། །ཤེས་པ་མ་འགྱུགས་གང་དགའ་ཉིད་ལ་ཐོང་། །བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་རང་ལ་ལྟོས། །སེམས་ལ་གནོད་པའི་
ལས་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་སྤོངས། །ཞེ་འདོད་བྱུང་ན་བདུད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། །མ་བཅོས་བཞག་པའི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཀུན་དུ་ལྷུག་པར་ཞོག །དེ་
ལྟར་བཞག་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །གཟུང་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ལྟ་བ་ཡིན། །ཉམ་ང་མེད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། །དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཤེས་སྒོང་འདྲ། །

གསལ་ལ་མ་ཡེངས་སྒོམ་པ་ཡིན། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། །རང་བྱུང་ཞེན་མེད་བྱ་རྩུང་འདྲ། །བཟའ་གཏད་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །དགག་སྒྲུབ་མེད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། །རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཚུངས་ཨ་གྲོ་ཏ། །རེ་དོགས་མེད་པ་འབྲས་བུ་ཡིན། །བྲེ་བ་ལྷུན་གྲུབ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །སངས་རྒྱས་ལོགས་ནས་ཐོབ་ཏུ་མེད། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གང་ནས་ཀྱང་། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྙེད་མི་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཕྱོགས་རིས་མེད་ཅིང་མཐའ་དང་བྲལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ངོས་བཟུང་མེད། །སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ལྟ་བ་ཡིན། །སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་ཆུ་དང་ཆབ་རོམ་བཞིན། །དེ་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། །
དེ་དོན་ཉམས་སུ་ཤར་ན་ཉམས་མྱོང་ཡིན། །དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་འཛོག་པ་སྒོམ་པ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་ཡེངས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན། །རང་སེམས་རྟོགས་ན་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བ་སྟེ། །རྒྱུ་ཡི་

༄༅། །དུས་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྐུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཨེ་མ་ཧོ། །ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །མ་རྟོགས་པ་ཡིས་གོ་བ་མིན། །རྟག་ཆད་གཉིས་པོ་དགག་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གསུངས་པ་ཡིན། །ཐ་མལ་ཞེན་པ་བཟློག་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ཡིན། ། རླུང་སེམས་རྡུ་རྟིར་གཞུག་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡིན། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་འདི། །སྤྲར་མ་སྐྱེས་པས་ད་མི་འགག །ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཅིག །རྟག་ཆད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཅིག །ངོས་བཟུང་མེད་པར་གསལ་བ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ། །སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཅན། །དམིགས་པའི་ཡུལ་མེད་ངོ་བོ་གསལ། །བདེ་བ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གནས་པའི་ཉམས། །སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་གྲུབ་པའི་ཉམས། །མཁྱེན་པ་ངོ་

605

བོར་གསལ་བ་སྟོང་པའི་ཉམས། །འབད་རྩོལ་མི་དགོས་ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཉམས། །རེ་དོགས་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཉམས། །འདུ་འབྲལ་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཉམས། །དགག་སྒྲུབ་མེད་པས་འདོད་དང་བྲལ་བའི་ཉམས། །དོན་དང་བློ་ཕྲད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་པས་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་མེད། །ཐམས་ཅད་བརྫུན
དུ་ཤེས་པས་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་མེད། །རྣམ་རྟོག་སེམས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བླང་གཉིས་དང་བྲལ། །ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་རྟེན་མི་དགོས། །རང་སེམས་དེ་ལྟར
རྟོགས་ན་ཆོས་སྐུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཐབས་མང་པོ་ཆ་ཤད་ཀྱང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་མ་ཡེངས་ན་དོན་འགྲུབ་པས་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ནི་མ་ཡེངས་པའོ།། ༨ །།ཡང་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞལ་ནས། ཤེས་པ་བཀོལ་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནི་དང་པོ་ནས་ལྷང་འཇུག་ཙུང་། རྩེ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བའི་ཉམས་འཆར

༄༅། །ནས་ནང་ནས་དང་བ་འདྲེན་ནུས། རྟོགས་པ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་འབྱུང་། ཉམས་ཀྱང་རེས་ཕྱལ་ལེ་ལོང་ངེ་བ་འབྱུང་། རེས་འགའ་ནི་ཤེས་པ་རྣན་དང་བྲལ་ནས་སྒོམ་ཡེ་མེད་དམ་སྙམ་པ་འབྱུང་། རེས་འགའ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལུང་མ་བསྟན་རབ་རིབ་ཅིག་གིས་གནོད་པ་ཡང་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་སེམས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། མ་བཅོས་པར་གོམས་སུ་བཅུག་པས་སྦྱོང་བྲལ་དུ་འཆར་ཏེ། སྤུར་ཚ་ཤད་པས་ཉམས་བཟང་ངན་བག་རེ་འོང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ། བློ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ཉམ་ང་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཤེས་པའི་ཉམས་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་རྣལ་མ་མ་སྤྱངས་པར་བསྐྱངས་ན། རང་གིས་མ་ཚོར་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཙ་ན་གསལ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཉམས་འབྱུང་། རོ་གཅིག་གི་ཉམས་ཀྱང་དེ་རང་ཡིན། ཕྱི་ཡི་ཡུལ་

གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའོ། །རང་སེམས་ཆོས་སྐུར་ལྷུན་གྱིས་རྟོགས་ན་བསྒོམ་དུ་མེད་པའོ། །གཅིག་ཆར་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་བློ་མས་ངོ་སྤྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོས་བྲལ་འཆར་རོ། །རིམ་གྱིས་པ་ལ་ནི་གོམས་པ་ལས་འཆར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟེང་ན་གདའ། དད་ལྡན་གཡོ་མེད་གང་ཟག་གིས། །སྒྲུབ་ལ་ནན་ཏན་གཙོར་བྱས་ན། །དེ་ཡི་ལག་ན་བྱང་ཆུབ་འདུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བཀའ་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ། རིན་པོ་ཆེ་པས་བྱུར་མོ་སྦས་སྟོན་ཕྱག་ཏུ་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ༴ །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་ན་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་གཞི། སྨོབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་། མི་སྨོབ་པའི་དམ་ཚིག་གོ །ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕྲུམ་ཟླའི་གཞི། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚིག་བསྐྱེད་ནུས་པ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་བསྐྱེད་ནུས་པ། བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློབ་མ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་འཛིན་ནུས་པའོ།། ཕན་...སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་སོ།། སེམས་དང་

༄༅། །ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི། རྟོགས་ དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གཙུག་མའི་གནས་ལུགས། པ་དང་ལྡན་པ་དོན་གྱི་གཞི། བཟོད་ འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྐྱོ་དུབ་མེད་པ། པ་དང་ལྡན་པ་འཁྲུག་པ་

མེད་པའི་གཞི། བརྒྱུད་ ཞལ་ནས་ཞལ། སྙན་ནས་སྙན། ཕྱག་ནས་ཕྱག་སུ་བརྒྱུད་པ། པ་དང་ལྡན་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཞི། དེ་ཡང་བརྒྱུད་པ་ལ་བཞི་ཡིན་གསུང་། བརྒྱུད་ རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ། སོ་ལ་མ་ཞུགས

པ། པ་དང་བརྒྱུད་པར་འབྲེལ་བ། བརྒྱུད་པ་དང་སྦྲར་ གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྙན་ནས་སྙན། འབྲེལ་བ། སྦྲ་དང་ལུང་དུ་འབྲེལ་བ། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚིག་ལ་ལྷད་མ་ཞུགས་ཤིང་། ཚིག་གི་དོན་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་ཤེས་པ། ལུང་

དང་བྱིན་རླབས་སུ་འབྲེལ་ གོང་མ་གོང་མའི་འོག་མ་འོག་མ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ནུས་པའོ།། བའོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་འཁྲུག་པ་མེད་པའི་གཞི་ལ་གཉིས། གཞི་མི་འཁྲུག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མི་འཁྲུག་པའོ། །

དང་པོ་གཞི་མི་འཁྲུག་པ་ནི། ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་དུ་མི་འཛིན་པའོ། །སྦྱོར་བ་མི་འཁྲུག་པ་ནི། བསྒོམ་པའི་དུས་སམ། བྱ་བ་གཞན་གྱིས་ཐུགས་བྲེལ་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཞུ་བ་མ་ཡིན་པ་

ཡ༔ དེ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཆོས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ཁྲོ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ལ་སློབ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཞེ་ན། ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་གསུང་། བླ་མའི་ལས་དང་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། བླ་མ་དེ་ལ་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བལྟ་བ་དང་། བླ་མ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཉན་ལ། ཐ་ན་བརྫུན་ཅིག་
གསུངས་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མས་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུང་ཞེ་ན། བྱིན་རླབས་རྣམ་པ་གསུམ་བྱ་གསུངས་ཏེ། སྣང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། ཕྱི་གཟུང་བའི་
ཡུལ་འཆད། སེམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་དོན་འཆད། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །སྣང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གསུམ། སྣང་བ་རྒྱས་གདབ་
པ༔ སྣང་བ་དབང་དུ་བསྡུ་བ།...བདེ་བ་རོ་མཉམ། སྟོང་པར་རོ་མཉམ། གཉིས་མེད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རོ་མཉམ། སྣང་བ་རྫུད་...གཞི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཅིར་ཡང་སྣང་བ་ལ་རིས་སུ་མི་བཅད་པར་ཤེས་པའོ།། ནས་བཅད་པའོ། །དང་པོ་སྣང་བ་རྒྱས་

ཟ

ཀ

༄༅། །གདབ་པ་ལ་གསུམ། དབང་...གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་རྒྱུ་དང་ཆབ་རོམ་ལྟ་བུའོ།། པོ་རབ་ལ་གཉིས་མེད་ཐུག་ཕུད་དུ་བྱ་བ་དང་། དུ་མ་རོ་...སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་དཀར་དམར་དུ་སྣང་ཡང་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུའོ།། གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་དོན་མཐུན་དུ་བྱ་བའོ། །སེམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྔ། སེམས་ལ་མཐོ་དམའ་མེད་པ། ཡངས་དོག་མེད་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པ༔ ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སེམས་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་། ཐ་མ་གར་འགགས་རྩད་བཅད་པ་སྟེ། འདིར་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །ཡངས་པ་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་ནས་དོག་པ་རྩ་རླུང་བསྒོམ་པ་སྟེ་འདི་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འོང་། ཇི་སྲིད་དུ་གཉིས་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བར་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་ཡང་ཏཻ་ལོ་པས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སྣང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འདི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས། །ཚོགས་གཉིས་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་

611

དང་། །འབྲལ་བར་མ་བྱེད་ནཱ་རོ་པ། །ཞེས་ཟབ་ཐབ་མ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། རྗེན་པ་དེ་ལས་བྱུང་ཐབས་མེད་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཆོལ་ཞེ་ན། དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་མཐོང་བའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་མཆོག་གོ །དེ་མཐོང་ན་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་བཞག །རླབས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་བཞག །རླུང་དང་བྲལ་བའི་མར་མེ་ལྟར་བཞག །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མི་འོང་། འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་མི་སྐྱེ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རྩོལ་བ་མི་བྱེའོ། །དེ་ཅི་སྟེ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་དེ་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་འདོད་རྒྱུ་མེད་གསུང་ངོ་། །འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་དེ་ཆོས་སྐུ་རང་དང་འཁོར་བ་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པས་ན་དོགས་པ་མེད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རྩོལ་བ་མེད་དེ། ཆོས་སྐུ་རྟོགས་ནས་གཞན་འདོད་རྒྱུ་

༄༅། །མེད་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་བླ་མ་མི་ལའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱོན་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འོང་གསུང་ངོ་། །ཡང་ན་བླ་མ་དེ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་བདག་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཐོབ་པ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཐོབ་པ། ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་ལ་ཆོས་སྟོན་ནུས་པའོ། །ཡང་ན་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར། རང་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་ནས་གཞན་ཡང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྤོང་དུ་འཇུག །རང་ཡང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་ལ་གཞན་ཡང་དེ་བསྒོམ་དུ་འཇུག་པ་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་གསུང་། དེ་ལས་ལོག་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་གསུང་ངོ་།། ༈ །།བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ལ་བློ་ངེས་སུ་

གཞུག །དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱངས། དེ་རྣམས་ལ་བློ་ངེས་ན་གོང་མ་སྐྱེ་ལམ་ངེས་ནམི་སྐྱེ་གསུང་། དེ་རྣམས་ལ་བློ་
ངེས་པ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྟན་དགོས། ལྟགས་རི་བ་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་མཆིས་ན་སྟོང་ཉིད་རྣལ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའམ་ཞུས་
པས། དེ་གསུམ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་རྣལ་མ་མ་བཅོས་པ་ཞིག་སྐྱེ་གསུང་། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་གསུང་། དེ་གཉིས་འབྲལ་མ་མྱོང་པ་ཡིན་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
གསུང་། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་། ཆོས་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ལམ་སྨོན་ལམ་གྱི་གྲོགས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མ་
ཡིན། ལམ་དངོས་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་གསུང་། དེ་རྟོགས་དགོས་གསུང་ངོ་། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ཅིག་ལ་བསྟན་པས། རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་པའི་མན་ངག །ཞིང་རྟ

ཁ

༄༅། །ལྷར་གར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པའི་མན་ངག །ནམ་མཁའ་ལྷར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མན་ངག །རིན་པོ་ཆེ་ལྷར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་མན་ངག །
རལ་གྲི་ལྷར་རྣོ་ཤིང་གཅོད་པའི་མན་ངག་སྟོན་དགོས་གསུང་། དང་པོ་ནི། ཅིག་ཆར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པའོ། །ཅིག་ཆར་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ཅིག་ཆོད་དུ་སྟོན་སྟེ། ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉུག་མའི་དོན་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཚིག་ཙམ་དུས་སྟོན་གསུང་། རིམ་གྱིས་པ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡན་ལག་དང་ལྡོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བགྲིས་
ཏེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་བར་བྱེད་གསུང་ངོ་། །ལྟ་བ་འདོད་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། བསྒོམ་པ་གོལ་
ས་གཉིས་དང་བྲལ་བ། སྤྱོད་པ་སྤྱ་ཕྱི་གཉིས་དང་བྲལ་བ་བསྟན་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། སྣང་བ་དང་སེམས་ཐ་མི་དད་པར་མང་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོན། གསུམ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཕྱག

615

རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པའི་མན་ངག་བསྟན་གསུང་། བཞི་པ་ནི། འགྲོ་བ་དང་ནི་ཆེས་འགྲོ་བ། །བླ་ན་མེད་པར་འགྲོ་བ་གསུམ། །བླ་མ་དབང་དང་བྱིན་རླབས་གསུམ། །སྒོམ་པ་ཉམས་
མྱོང་རྟོགས་པ་གསུམ། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཅིར་ཡང་སྣང་། །སྣང་ཡང་མ་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གཅིག་ཆོད་དུ་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཡིན་
ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་ཉིད་དོ། །ཉམས་ང་མེད་པའི་རྟོགས་པ། ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་སྒོམ་པ། བློ་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་གལ་ཆེ་བས་སྙིང་རྗེ་
དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་གསུང་ངོ་།། ༤ །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཧཏྠ་ནས། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་ཆཤད་པ་བདེན་ནམ་ཞུས་པས། དེ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུང་། གང་ལ་ན་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདུན་

༄༅། །པ་ཡིན་པ། འདོད་པའི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ། སྨན་བཙུད་ལེན་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་བླ་མ་མང་ཡུལ་བས་གསུང་སྐད། བླ་མ་མི་ལ་ལ་ཞུས་པས། རྒྱུད་ནས་ཁཤད་པ་དེ་བདེན་གསུངས་ནས། བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། སློབ་མ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཞིག་ཕྲད་ནས། བརྩོན་འགྲུབ་འབར་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བསྒྲུབ་ན་ཐོབ་གསུངས་སོ།། རབ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ། འབྲིང་བར་དོ། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སངས་རྒྱ། དེ་ལ་སངས་མ་རྒྱས་ན་དམ་ཚིག་གི་སེལ་ཞུགས་པས་ཅིས་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགོར་གཅིག་སྐྱེ། ཡང་ལྕགས་རི་བ་ལ་ཇོ་བོ་གང་ལྷར་བཞེད་ཞུས་པས། ཇོ་བོ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་དང་མཐུན་པར་བཞེད་གསུངས། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་གྲོད་པ་ཁ་བསྐྱུས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས་ནས། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་དང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་སྐད། དེ་ཉིད་བཀྲོལ་ན་གྲུབ་པ་གནས་པའི་དོན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ངེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མཁའ་

འགྲོ་མའི་དམོད་སྔགས་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན། དོན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སེམས། སྒོམ་པའི་དཔེར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་ལྟར། བསྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསྒོམས་པས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་བསྒོམ་ས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་པའི་དཔེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོད་
པས། དེ་བསྐུར་ན་ཅོ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་གྱི་འཇིགས་པ་ཡང་བསྲུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་
ཀྱིས་ མི་གནོད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ལམ་དུ་འཁྱེར་བས་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར། ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་གཉེན་པོ་རེ་རེ་བསྒོམས་པས་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཏུ་འཆར་གསུང་ངོ་། །འབྲས་བུའི་དཔེ་དམོད་སྔགས་ཀྱི་དོན་

༄༅། །ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་གསུང་ངོ་། །དམོད་སྤྱགས་ལ་བསླེན་པ་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་
འགྲུབ་གསུང་ངོ་། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་བརྒྱུད་མི་དགོས་གསུང་ངོ་། །དེ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ཆེན་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་གསུང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན། ཉམ་ང་མེད་
པའི་རྟོགས་པ། ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་སྒོམ་པ། བློ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་།། །།དགེ་བཤེས་བྱ་ཡུལ་བ་ལ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་མ་ཟིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་
པ་གྲུབ་ཚད་བྱས་ན་གར་ཕྱིན་ཏེ་མཆི་ཞེས་ཞུས་པས། ངེད་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་བྱེད་གསུང་། རྟག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་གསུང་། གང་ཞེ་ན། རྟག་ཏུ་བླ་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
བྱིན་རླབས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྟག་ཏུ་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ། རྟག་ཏུ་རང་སེམས་བླ་མར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་

གནོད་པའི་ལས་སྤྱང༌། རྟག་ཏུ་བདག་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། བརྒྱའམ་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་འདིས་ཀྱང་ཅི་བྱེད་གསུང་ངོ༌། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིར་རྣལ་མར་མ་ཡེངས་པར་སྒོམ་གསུང༌། དེ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱ་གསུང༌། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པར་འདོད་ན། བཀའ་གདམས་པ་ལྷར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པས་ཀྱང་མི་འོང་གསུང༌། རྣལ་འབྱོར་པ་བཞིན་གྲོང་ཁྲོད་འགྲིམས་པས་ཀྱང་མི་འོང༌། འོ་ན་བྱས་པས་རི་ཁྲོད་དང་ནགས་ཁྲོད་འགྲིམས་པ་ལ་སྐྱེ་གསུང་ངོ༌། །སཾ་བུ་ཊི་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ཁྲིད་བྱེད་ཡིན། །རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན༑ །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

༡༠ །།བླ་མའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་འདྲུད། ཞལ་ནས། སེམས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ

ཨ ཤེར་ཕྱིན ཤ

༄༅། །འགྲུབ། དེ་ལས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་། ཡིན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་། གང་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་ལོགས་ནས་མ་
བྱུང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་སྣང་བ་དག་པས་གཟུགས་སྐུ་དེ་མཐོང་གིས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་ནི་མི་མཐོང་། འོ་ན་གཟུགས་སྐུ་ལོགས་ནས་མ་བྱུང་
བར་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་སམ་ཡོན་ཏན་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར་ན། དེ་འདོད་ཐོག་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱང་མི་འདོད། སངས་
རྒྱས་ཀྱང་གཞན་ནས་མི་འདོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ང་རང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡིན་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་སྣང་བ་མ་དག་པས་ཀྱང་ 621

མཐོང་བར་ཐལ། ཅི་སྟེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་རང་གི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྟོན་
ལམ་བཏབ་པས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱིས་མ་བཏབ་ན་མི་མཐོང་། འོ་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་མྱང་འདས་ཡིན་ནམ་འཁོར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་དང་སེམས་ཅན་སྣང་བ་དག་པས་མྱང་འདས་སུ་མཐོང་། སྣང་བ་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་མཐོང་། འོ་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་དམ་ནམ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེ་
ན༔ དོན་དམ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྐུ་སྟོང་པ་ལ་སྐུ་རུ་འབོད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་ན་
སྐུའོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་སྐུ་རུ་འབོད་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཕྱིར་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐུར་གྱུར་པས་ན་སྐུ

ཁ ༄༅། །ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ས་དང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅིག་གིས་སྐད་

ཅིག་ལ་སེམས་ཅན་བརྒྱའི་དོན་བྱེད་ནུས། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལ་ཆོས་ཉན། སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་འགྱེད། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ། །ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆེ། སེམས་ཅན་

ཞུས གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱུད་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་གི །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱས་པ་མེད་དེ། ས་བཅུ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ 623

བཞག་པའི་ནུས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་གི་ནུས་པ་ཆེ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་ཚེ་

ཀ ཐོག་མེད་ནས་ཐ་མ་དེ་རིང་ཡན་ཆད་དུ་ལུས་ཅི་ལྟར་བླངས་པ་དང་། ལས་དགེ་སྡིག་ཅི་བསགས་མཁྱེན་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་

མཁྱེན་ནོ། །ཡང་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་སྤྲུལ་པ་རེ་རེ་སྤྲུལ་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་ཉུང་འབྲུ་གཅིག་ཏུ་བཙུག་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་ཆུང་དུ་མ་སོང་ཡུངས་འབྲུ་ཆེར་མ་སོང་བ་མཁྱེན་པ་
ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བར་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྒྱུད་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་
གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱས་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རིག་པ། འགག་པ་མེད་པའི་ལམ། གནས་པ་མེད་པའི་ཞིང་རབ། ཐོབ་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རིག་
པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐག་ཆོད། སྐྱེ་མེད་གཅིག་པུར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འགྲོ་སྟེ། སྐྱེ་མེད་ལ་རིག་པ་ཁོང་སྐྱུལ་དུ་གནས་པ་ནི། དཔེ་འོ་མ་ལ་
མར་ཡོད་པ་དང་འདྲའོ། །འགག་པ་མེད་པའི་ལམ་ནི། གསལ་བའམ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་རྒྱུ་ཅིག་མེད་ན་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ། དེ་གོམས་པར་ 624

༄༅། །བྲིས་ན་ལམ་མོ། །གནས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཆད་པས་ན་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་
མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། རིག་པའི་ངོ་བོ་རྟོགས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་འཆད། དཔེར་ན་མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ
འགྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐོབ་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཆད་པར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་འབྱུང་། དེ་ལས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་ཐོབ་པ་མེད་པའི་འབྲས
བུའོ། །དང་པོ་དབང་གི་དུས་སུ། དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ། དགའ་བྲལ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དགའ་བའི་དུས་སུ་ཤེས་པ་མི་འགྲོ་བར
འདུས་པ་དེ་ལམ་མ་ཡིན་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་མཆོག་དགའི་དུས་སུ་བདེ་བ་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་ལམ་མ་ཡིན་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཙམ་

དཀས་ཆོའི་བཀའ་འབུམ

པནྡར་ཤོར། གཅིག་ཅམ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ནང་དུ་ལུས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཐིག་ལེ་ཤོར་ནས་དགའ་བྲལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ། རྒྱུད་ནས། མཆོག་གི་མཐའ་སྟེ་བྲལ་བའི་མདུན། །སྨུན་པ་ལ་ནི་མར་མེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་བུས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་དེ་དང་། གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ། གང་ལ་ཡང་མ་ཡེངས་པའི་ཤེས་པ་སེང་ངེ་བ་དེ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མ་ཡེངས་པ་རང་དགའི་ཤེས་པ་དེ་གསུམ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་དེ་གསུམ་ལམ་དུ་འགྲོའམ་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་དེ་གསུམ་ག་ལམ་ཡིན། ཅི་ལྟར་ཁྱད་མེད་ན། རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ། ཐིག་ལེ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན། འདི་ནི་ང་རང་གི་སྤྱོར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་རང་ཡིན་པ་འདུག་ན་སྙམ། གཏུམ་མོའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་དུས་སུ་ཡང་རང་གི་སྤྱོར་གྱི་ཤེས་པ

༄༅། །དེ་རང་འདུག་སླམ། དེ་ལས་ལོགས་ནས་མ་བྱུང་བར་ཤེས་པས་ན་ཁྱད་མེད་དོ། །ལམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་མཐར་ཐུག་
ཡིན། གང་ཟག་མ་རྟོགས་པས་ནི། གཉིས་པོ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཉམས་མྱོང་ནི་བྱུང་། ངག་ཏུ་བརྗོད་དུ་ནི་མི་འདོད། ལུས་སེམས་བདེ་བས་རྒྱས། དེ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་ཞེན་པ་
བྱུང་། དེ་ལམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པས་འཇིག །དེ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་གཅིག་གིས་ཁྲིད་ནས་ངོ་
སྤྲོད་ན། གོང་གི་ཡོན་ཏན་ཅན་གཉིས་པོ་མར་ཁྱེར་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ་དབབ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་ཅིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད། མྱོང་རྒྱུ་ཅིག་བྱུང་ན་དེ་
དངོས་འཛིན་ཡིན། འོ་ན་དེའི་ཉམས་དེ་དགག་པར་ནུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་ནུས། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་

ཞལ་ནས། ཁྱེད་རང་གི་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཁྱེར་ལ་ཤོག །ཅེས་གསུངས། ཏོག་ཙེ་པའི་ཞལ་ནས། བསྒོམ་དུ་མེད་པ་གཅིག་མའི་ངང་ལ་ཞོག །ཅེས་གསུང་། ཤཾ་གླུ་རྡྷ་རའི་ཞལ་
ནས། སེམས་ནི་གང་དགའ་ཉིད་དུ་ཐོང་ལ་ཐོང་། །ཞེས་གསུང་། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། འབད་རྩོལ་བྲལ་ན་བསྒོམ་པའི་མཆོག །ཅེས་གསུང་། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཇོ་སྤྲད་
པའོ། །སེམས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། རྒྱུན་
ཆད་མེད་པ་ནི། རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་པ་ནི། དུས་འདི་ནས་ཡོད་དང་འདི་ནས་མེད་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་ཤིང་མི་འགག་པས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་པའོ། །
སེམས་ཅན་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་རིག་པ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སོ།། ” །།ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། རིན་པོ་ཆེའི་

༄༅། །ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གསང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རང་གང་ཡིན་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའམ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། དེ་
ཉིད་གང་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཞི་མ་བཅོས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་བཅོས་པར། །རྟོགས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞི་མ་བཅོས་པ་དེ་ལམ་མ་ཡེངས་པ་ཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། མ་ཡེངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཞི་མ་བཅོས་པ་དེ་ལམ་མ་ཡེངས་པ་ཅིག་གིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་ཅིག་འཆར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་། དགག་སྒྲུབ་བྲལ་ནས་སྐུ་བཞི་
དབྱེར་མེད་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་སེམས་ཐོག་ན་ཉམས་ལེན་དུ་འཁོར་བྱེས་བསྐོར་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་

གསུམ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དཔེར་ན་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉའི་ཉིན་པར། ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་པ་དགུན་གྱི་རྩུབ་མ་ནི་མ་ལངས་པ། དབྱར་གྱི་ན་བུན་དང་སྤྲིན་ཡལ་བ་ལ་བལྟས་པའི་དུས་སུ་སལ་ལེ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲ་མ་ནི་འགགས། ཕྱི་མ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་དེར་སལ་ལེ་སིང་ངེ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དེའི་ངང་ལ་མི་གནས་པར་དགའ་མི་དགའ་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་མ་མྱོང་། བར་དུ་གནས་མ་མྱོང་། ཐ་མར་འགག་མ་མྱོང་སྟེ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཐ་དད་གསུམ་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྣང་རྩལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་གསུང་། རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ངོ་བོ་

ཐ ཞི་ཁྲོ ཤ

༄༅། །བསྒོམ་དགོས། ངོ་བོ་མ་བསྒོམ་པར་རང་བཞིན་སྒོམ་མི་ཤེས་གསུང་། དེ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ན། གདན་བདེ་བ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
སྣང་མཛད་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པར་བྱས། རང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་ལ་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
སེམས་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐག་བཅད་དེ། རྩིས་གདབ་མེད་པ་རང་གི་ངང་ལ་ལྷན་གྱིས་བཞག །སོ་མ་... སོམ་ནི། ཡིན་མིན་གྱི་རྩིས་གདབ་མེད་པར་འཇོག་པ་སྟེ། བྱ་ཐི་བ་ཚང་དུ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་
སྟེ། ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་བཞག་གོ །མ་བཅོས་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་འཇོག་པ་སྟེ། ཁྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡིང་བ་དང་འདྲའོ། །ལྷུག་པ་ནི། འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་འཇོག་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་བྱ་བ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་བློ་བདེ་འཁོལ་ཏེ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞག་པ་ནི་སྐྱོན་ཡོན་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱ་བར་བཞག་གོ །མ་
བཅོས་ལྷུག་པ་གསུམ་ལ་ཅེན་གྱིས་བཞག །དེ་ལྟར་དམིགས་གཏད་དང་བྲལ་ཞིང་ལྷུག་པར་བཞག་པས་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་གོ་མ་འགག་པས་སལ་ལེ་སིང་ངེ་བ་དེའི་ངང་ལ་སྐྱོང་ 631

དགས་ཚིའི་བཀའ་འབུམ།

གློད་ཅིང་བསྒོམས། གློད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ། གློད་པ་འབྲིང་ལ་སྒོམ་པ་འབྲིང་། གློད་པ་ཐ་མ་ལ་སྒོམ་པ་ཐ་མ་ཅིག་ལས་མི་འོང་མི་སྲིད་གསུང་། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ངང་ལ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི། དཔེ་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། སྤྲིན་གློ་བུར་བ་བྱུང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་། ཐ་མ་ཐིམ་ཡང་ནམ་མཁའ་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་གློ་བུར་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་ཡང་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རང་ལས་བྱུང་། བར་དུ་གནས་པ་ཡང་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རང་ལ་གནས། ཐ་མ་ཐིམ་པ་ཡང་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་བསྒོམས་པས། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིའི་ཉམས་རིམ་གྱིས་འཆར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་གོམ་འགགས་པས་སལ་ལེ་སེང་ངེ་མི་འགྲོ་བར་གནས་པ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་

༄༅། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་ཆུང་དུ་འགྲོ །ཉམས་ཀྱི་མཐོ་དམའ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རེས་སྒོམ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་སྙམ་པ་འོང་། རེས་ཤེས་པ་ཧྣན་དང་བྲལ་ནས་ང་ལ་སྒོམ་ཡེ་མེད་པར་འདུག་སྙམ་པ་འོང་སྟེ། དེ་ནི་སྣང་བ་ལ་མ་ངེས་པའི་བསམ་གཏན་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་གོམས་པར་བྱས་པས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་དེ། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྟོགས་པ་དེ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྤུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཤུན་དུ་འགྲོ །ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཆོད་ནས་འོང་། དབུལ་པོས་ནོར་བུ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་མ་ཡེངས་པར་གོམས་པར་བྱས་པས་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་དུ་ལྷན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་དུས་མ་རོ་གཅིག་རྣལ་

འཁོར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་གིས་ཞི་ནས་འོང་སྟེ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་གོམས་པས་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་ཏེ། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་སྐྱེ་མེད་དུ་རོ་གཅིག ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ནི་་་སྒོམ་ དེའི་རྟགས་ནི་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གོ །སྣང་བའི་མེ་དཔལ་རྩད་ནས་ཞི། ཡོན་ཏན་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་དུས་བཞི་དང་སྦྲུར་ན་རྩེ་གཅིག་གི་དུས་སུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། སྤྲོས་བྲལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དུས་མ་རོ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། སྒོམ་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙ་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་དུས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་

༄༅། །ངོ་བོ། རང་བཞིན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ། ངོ་བོ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ། མཚན་ཉིད་འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀ་སྣང་བ། དེ་གསུམ་ཡང་རྩེ་གཅིག་གི་དུས་སུ་ངོ་བོ་རྟོགས། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དུས་སུ་རང་བཞིན་རྟོགས། རོ་གཅིག་གི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་ཀྱང་། ན་ཆ་དང་སྡུག་བསྔལ་འོང་བ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་རྒྱུ་དང་མ་བྲལ་བས་ལན་པ་ཡིན་
ཏེ། སེང་གེ་དང་ཁྱུང་གི་ཕྲུ་གུ་ལྟ་བུ། སེང་གེ་ལུས་ལ་རྩལ་གསུམ་རྫོགས་ཀྱང་མངལ་རྒྱས་འཐུམས་པ་དང་འདྲ་གསུང་། ཁྱུང་ཕྲུ་གུ་གཤོག་ཕྲུགས་རྒྱས་ཀྱང་སྒོང་ལྤགས་ཀྱིས་
འཐུམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ནང་དུ་སེམས་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་ཀྱང་ཕྱར་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་རྒྱུ་དང་མ་བྲལ་བས། བདེ་སྡུག་དང་མི་འདོད་པའི་རྐྱེན་བྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་

ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། འཆི་བའི་དུས་འབྱུང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་རླུང་སེམས་རྩ་དབུ་མར་འདུས་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ལ་སྐྱེ་བ་དེ། སྔར་ རྣལ་འབྱོར་པས། བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་ཏེ་དྲ་ཕྲུག་མ་དང་ཕྲད་པའམ། སྔར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་ཕྲད་པ་
ལྟར་ངོ་ཤེས་ཏེ། འོད་གསལ་ བསྒོམ་པའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ། གཉིས་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་
གིས་སངས་རྒྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དལྟ་མ་བསྒོམས་ན་དེ་ངོ་མི་ཤེས་པས་ལུས་བྱེ་བྲག་པ་ཅན་ལ། སྲིད་པ་དང་ རྒྱལ་པོའི་བུ་ལ་སོགས་པ། ཕྱི་པག་ལ་སོགས་པ། བྱེ་བྲག་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲིད་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་ལེན་པས་འཁོར་བར་འཁྲམས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། དམིགས་

ཁ སོ་བཞི་ ཤ

༄༅། །གཏད་དང་བྲལ་ཞིང་ལྷུག་པར་འཇོག་པའི་དུས་སུ་མཚན་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་བཞག་སྙམ་ན། རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་ནང་གི

རྟོགས་པ་བོགས་འདོན་པས་གལ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་གསུང་། ནང་དུ་མཉམ་བཞག་གསལ་བར་བྱུར་པས། རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པས་སྟོབས

དང་ལྡན་པར་བྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། །ཅེ་ཞེས་གཉེན་དམ་པས་གསུངས་པ་རྣམས། །གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཀོད། །སྒྲོ་སྐུར་དྲིན་དུ་མི་བཟོ་ལ། །ཡི་གེ

སྤེལ་བར་མི་བྱ་གསུང་།། ༡༣ །།བླ་མ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། དང་པོ་ངོ་བོའམ་བཞག་ཐབས་གསུམ

ལས། སོ་མར་བཞག ...པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འཇོག་པའོ།། རང་གར་བཞག།...པ་ནི་དེ་ཡང་འཇོག་ཤེས་རབ་འབྲིང་གསུམ་ནི་ངོ་བོ་བཟང་ངན་དུ་མི་འཛིན་པའོ།། ལྷུག་པར་བཞག་པའོ།།...ངོ་བོ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མི་ 637

གཏོང། དེ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་གྲོགས་གསུམ་ནི། འབད་རྩོལ་མེད་པས་སོ་མ་བསྟན་པར་བྱེད། རྟེན་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པས་རང་གག་བསྟན་པར་བྱེད། ཉམས་སུ་སྙོང་བ་ལ་སྙོང་བར་མི་འཛིན་པས་ལྷུག་པ་བསྟན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟ་བུ་མ་སྦྱོང་བ་མེད་པས། དེའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། སོ་མ་བསྟན་པས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར། རང་གར་བསྟན་པས་མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར། ལྷུག་པ་བསྟན་པས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རོ།། ༧༣ །།ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་ནི། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟན་ཞིང་དབང་ཐོབ་པ་སླམ་བྱེད་ཙ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དུས་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ནས་ཆོས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་

638

ཁ སོ་ཐུབ་ ཤ

༄༅། །ཐུས་པའོ། །སྨྲིར་གྲིས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་ལྟ་བ། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པ་སྒོམ་པ། དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་སྤྱོད་པ། དེ་རེ་དོགས་
དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའོ། །ཡར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ན་ལྟ་བ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། །བྱ་བ་བཏང་ན་སྒོམ་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་གསལ་སྟོང་བ་
བཙལ་བ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་བལྟས་པའམ། སྨྲའི་བྱེ་བྲག་ལ་གཏད་པའམ། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གླིང་སྐྱོངས་བྱས་པས་རྙེད་གསུང་། འོད་གསལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་ཉིད་
ལས་འཕྲོར་ལྡན་པ་དང་། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ལྡན་པ་ལ། །དད་གུས་བྱ་ཞིང་གསོལ་འདེབས་དང་། །ཐབས་ལམ་...གཏུམ་མོ། བསྒོམས་པར་གྱུར་པ་དང་། །མ་བཅོས་གཅིག་...དེའི་སྟེང་
ཕྱ མའི་གདམས་ངག་དང་། །ཕྱི་ཡི་བསགས་སྦྱང་འབད་པའོ། །ཁ་ཅིག་...བཀའ་གདམས་པ་ལ་སོགས་པ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྦྱོང་བ་ཡང་ནི་རྒྱུ་རུ་འདོད། །འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ 639

བསགས་སྦྱང་དང་། །བླ་མར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། །དབེན་པར་ནན་ཏན་གྱིས་བསྒོམ་དང་། །ཐབས་ལམ་གཙུན་པར་བྱ་བའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡི་ཁྱེར་ལུགས་ནི། །བླ་མའི་ཞལ་
ནས། ཇེ་བཙུན་མི་ལ། ང་ལ་ ཆོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ། མི་དགོས་སླམ་ཅན་དགོས་བདེ་བ་ཡིན། ཞེན་ཏུ་ཡང་སྒོ་ ལུས་ངག་གིས། མཐའ་ཡས་ནས་ཚོགས་བསགས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ གཟུགས་སྐུ
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། བསྒོམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་རང་འགགས་སུ་སོང་ཅན་མི་དགོས་པ་དེ་རང་ཡིན། དེ་ཡང་ལག་ཏུ་ལེན་ན་བྱམས་
སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་སྔོན་དུ་བཏང་ལ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་སམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས། ཅི་རིགས་སུ་བསྒོམ། དེ་ནས་འོད་ རྫོགས་རིམ། གསལ་བསྒོམ་
གསུངས། སྨིན་སྒྲ་བའི་ཞལ་ནས། ཐབས་ལ་ཅི་ཙམ་དུ་ཤེས་ཆེར་སྨྱུད་ན་ནང་གི་རྟོགས་པ་འཕེལ་སྟོབས་ཆེ་བས་བསྒོམ། གསལ་བདེ་ཅན་འཕྲོ་བཅད་ལ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་

༄༅། །གསོལ་བ་གདབ་གསུང་། བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ལ་ལུས་ངག་ལ་འབད་པ་དྲགས་ན་ནང་གི་ཉམས་མྱོང་འགྲིབས་འོང་གསུང་། གང་ཟག་ལ་རིགས་འོང་གསུང་ངོ་། །ཞི་གནས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་ཤས་ཆེ་ཞིང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འདོད་ཁམས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ། གསལ་བ་ཤས་ཆེ་ན་གཟུགས་ཁམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ། མི་རྟོགས་པ་ཤས་ཆེ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ། སྟོང་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ངན་འགྲོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ། དེ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆུང་ན་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྲོ་སྲིད་དོ། །ཞི་གནས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའམ། འོད་གསལ་གྱི་ངོ་དང་ལྡན་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། བླ་མ་ལྷ་བཙུ་ལྷ་ལ་གདམས་པ་

དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་གཉིས་ཞུས་པས། རྩ་བ་བཅུ་མཐུན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སློབ་མ་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་ལས་
འཕྲོག་ཏུ་མི་སྟེར་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁོ་བོས་དཔྱད་ན། ལམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གདམས་ངག །དེའི་འགལ་རྐྱེན་སྤོང་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སྟོན་
པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་ཀྱང་། བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྒོམ་ཞིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འབད། ཅི་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྲོ་
ཡང་སྡིག་པ་ཕྲ་བ་ལ་འཛེམ། དབེན་པ་དང་གྲོང་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་དབེན་པ་བསྟེན་ལ་བསྒོམ། ཙོག་པུ་དང་ཉལ་བ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཙོག་པུ་བྱས་ལ་བསྒོམ། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཞིའོ། །
ཡང་རྟག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཆོས་བཞི་ནི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། དཀའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་

ཁ ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །གཅིག །རང་ལྟར་བསྒོམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱན་དྲངས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་བསྟོད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་
གཉིས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞིང་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་པ་དང་གསུམ། སྐབས་སྐབས་སུ་བསྔོ་བ་བྱ་ཞིང་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་བཞིའོ། །ཡིད་
ལ་བྱ་བའི་ཆོས་བཞི་རིན་པོ་ཆེས་དམ་པ་སྐྱེས་པོ་ལ་གདམས་པའོ།། ༡༩ །།ན་མོ་རཏྣ་གུ་རུ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས། ཡང་འཇུག་ལྡོག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། འཁོར་བའི་ཆོས་ལ། འཇུག་པའི་ཉམས་
གསུམ། ལྡོག་པའི་ཉམས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་འཇུག་པའི་ཉམས་གསུམ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ། ཅི་སྣང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཤར་བ། ལྷ་བུའི་ཉམས། སྨན། དོན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ། གྱི་རོ་བྲོ་
བ་ཤེས་པ་ལྷ་བུའི་ཉམས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྨན་དང་ཕྲད་པ་ལྷ་བུའི་ཉམས་ཏེ་དེ་གསུམ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་ཉམས་ནི། འགྲོན་པོ་ལམ་ངེས་ 643

ནས་པ་ཡུལ་དྲན་པ་ལྔ་བུའི་ཉམས་དང་། གོང་དུ་སྨོན་གཉེར་དང་དབང་བསྐུར་བ་དང་། བླམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་ལ་ངེས་པ་དེ་རྗེས་ལ་ཚོར་བའི་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དྲན་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་པའོ།། སྐྱེས་བུ་དུས་ཡོལ་བ་ལྔ་བུའི་ཉམས་
དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་རྟགས་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་ནས་ཡི་ཆད་པའོ།། བརྟེན་ཉེས་བདུད་དུ་ལོངས་པ་ལྔ་བུའི་ཉམས་ཏེ། གཞན་དག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པར་འཇོག །འཇིག་རྟེན་ལྷ་འདྲེ་བསྒྲུབས་ནས་ནུས་པ་འབྱུང་བ་ལ། གོང་གི་ལྟར་བདག་གིས་མ་
བྱུང་སྙམ་ནས་ལོག་པའོ།། དེ་རྣམས་བྱུང་བའི་དུས་སུ། གཉེན་པོ་སྟོབས་ཅན་གྱི་སྒོམ་གྱིས་བཟློག་པར་བྱའོ།། གཉེན་པོ་སྟོབས་ཅན་གྱི་སྒོམ་ནི། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཡུན་ཐུང་བ་དང་། སྐྱེ་རྒས་ན་འཆི་དང་། རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ངན་
སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བླ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་རྟག་ཏུ་དྲན་ཅིང་མ་བརྗེད་པ་མ་ཡེངས་པ་གལ་ཆེའོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །།བཀྲ་ཤིས་
དཔལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བདེ་གྱུར་ཅིག། ||

ནས་པ་ཡུལ་དྲན་པ་ལྔ་བུའི་ཉམས་དང་། །གོང་དུ་སྨོན་གཉེར་དང་དབང་བསྐུར་བ་དང་། བླམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་ལ་ངེས་པ་དེ་རྗེས་ལ་ཚོར་བའི་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དྲན་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་པའོ།། སྐྱེས་བུ་དུས་ཡོལ་བ་ལྔ་བུའི་ཉམས་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་རྟགས་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་ནས་ཡི་ཆད་པའོ།། བརྟེན་ཉེས་བདུད་དུ་ལོངས་པ་ལྔ་བུའི་ཉམས་ཏེ། །གཞན་དག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པར་འཇོག །འཇིག་རྟེན་ལྷ་འདྲེ་བསྒྲུབས་ནས་ནུས་པ་འབྱུང་བ་ལ། གོང་གི་ལྟར་བདག་གིས་མ་བྱུང་སྙམ་ནས་ལོག་པའོ།། དེ་རྣམས་བྱུང་བའི་དུས་སུ། གཉེན་པོ་སྟོབས་ཅན་གྱི་སྒོམ་གྱིས་བཟློག་པར་བྱའོ།། །གཉེན་པོ་སྟོབས་ཅན་གྱི་སྒོམ་ནི། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཡུན་ཐུང་བ་དང་། སྐྱེ་རྒས་ན་འཆི་དང་། རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བླ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་རྟག་ཏུ་དྲན་ཅིང་མ་བརྗེད་པ་མ་ཡེངས་པ་གལ་ཆེའོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །།བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བདེ་གྱུར་ཅིག། ༎